

Agrární obzor

5/2022

ZEMĚDĚLSTVÍ A POTRAVINÁŘSTVÍ

Potravinářský obzor

**Země
Živitelka**
představila
nové držitele
„Zlatého
klasu“

5

**Zdravá
zvířata**
začínají
výživou
mláďat

14

Technologie
Olmix – stimulace
příznivých
biologických
procesů v živočišné
výrobě

19

Strážnice již
podeváté
hostila **Den
zemědělské
techniky**

46

Strategický plán SZP cílí především na ekologii

Nový Strategický plán Společné zemědělské politiky na období 2023-2027 (Strategický plán SZP), který připravilo Ministerstvo zemědělství (MZe), bude zaměřen na udržitelné zemědělství a ekologické hospodaření s ohledem na životní prostředí. Celkem zemědělci, potravináři a lesníci prostřednictvím Strategického plánu SZP získají přibližně 200 miliard korun (asi 8 miliard eur) z evropského a národního rozpočtu. Materiál schválila 12. 10. 2022 vláda.

„Strategický plán SZP jsme připravili podle aktuálních i dlouhodobých potřeb zemědělství, potravinářství a lesnictví, přičemž jsme se hodně zaměřili na ekologii. O podobě plánu jsme už od začátku jednali se zainteresovanými institucemi a zástupci zemědělství, potravinářství a lesnictví. Nejvíce peněz nasměřujeme do podpory ekonomicky životaschopného zemědělství. Podpora funguje jako základní záchranná síť pro udržení konkurenceschopnosti našich zemědělců a pro zajištění dostatku potravin. Pomáhá vybalancovat nestálost zemědělských trhů a příjmů zemědělců v současné době,“ uvedl ministr zemědělství Zdeněk Nekula (KDU-ČSL).

Hlavní změnou v novém Strategickém plánu je zavedení podpory na první hektary ve výši 23 %. Tato platba bude určena na prvních 150 hektarů všech zemědělských podniků - a to bez ohledu na jejich velikost. Chystané změny výrazně podpoří men-

ší a střední zemědělce, tak jak požadovala Evropská komise. Současně ale zajistí dostatečnou podporu i pro větší podniky, které budou hospodařit v souladu s dotačními pravidly.

„Naplníme tak programové prohlášení vlády, kdy jsme se zavázali, že budeme podporovat menší i střední zemědělské podniky a jejich prostřednictvím dobrou péči o půdu, krajinu a vodu. Prioritou je proto i ekologické zemědělství. Do roku 2030 chceme v ekologickém režimu spravovat čtvrtinu veškeré zemědělské půdy. Samozřejmě s přihlédnutím k aktuální situaci a potřebě zajistit obyvatelům dostatek kvalitních potravin,“ řekl ministr Zdeněk Nekula.

Mimořádná situace si vyžádala úpravu plánů

Právě kvůli aktuální situaci, drahým vstupům (energie, krmiva), zdražování a invazi Ruska na Ukrajinu už EU některé plány upravila. Napří-

Zemědělci budou moci získat podporu na využívání postupů precizního zemědělství.

klad umožnila v příštím roce výjimky, které ministr Nekula potvrdil. Na jejich základě bude možné osít i pole, jenž by jinak povinně kvůli ekologii musela ležet ladem. Zemědělci také nebudou muset v roce 2023 pěstovat na jednom pozemku jinou plodinu než v předešlém roce. Česká republika tak umožní zemědělcům zaměřit se především na pěstování plodin k dalšímu potravinářskému zpracování. Tyto výjimky se však nevztahují na tzv. ekoplátku. Zemědělec, který o ni bude v roce 2023 žádat, musí naplnit všechny podmínky eko-

platby (včetně požadovaného procenta neproduktivních, tedy neosetých ploch).

Nový Strategický plán SZP počítá i se specifickou situací znevýhodněných (např. horských) oblastí a v citlivých odvětvích, nezbytných pro sociální a územní rovnováhu (chov skotu, pěstování ovoce, zeleniny a chmele, apod.). Dotace se použijí na zachování druhové pestrosti, boj proti erozi, na zadržování vody v krajině a přípravu na změnu klimatu.

„Chceme zlepšovat i životní podmínky zvířat, především ustájení skotu a prasat. Cestu

vidíme v zavádění důslednějších preventivních hygienických opatření a také postupů, které budou zmírňovat stres ustájených zvířat. Podobně se zaměříme na prostředky na ochranu rostlin. A i když Česká republika nemá v rámci EU příliš vysokou spotřebu, budeme pracovat na jejím dalším snížení. Souvisejícím efektem bude zajištění nezávadné pitné vody bez pozůs-

tatků pesticidů,“ řekl Zdeněk Nekula.

Navýší se plochy erozně ohrožených půd

Nové zemědělské postupy budou v krajině patrné již od příštího roku. Zemědělci, kteří hospodaří na silně erozně ohrožených polích, nebudou moci pěstovat mo-

pokračování na str. 2

INZERCE

GECCENTRUM
GC ÚPRAVY®
zemědělská kancelář
www.gcuprav.cz

PRIMA
k.s. KROMĚŘÍŽ Tel. 728 054 627
PRODEJ TECHNIKY
MERLO
PÖTTINGER
CASE II AGRICULTURE

NEKVINDA
zemědělská technika
náhradní díly
pneumatiky
ložiska
autobaterie
www.nekvinda.cz

Zetor
600
MITRENGA
Konečné a komerční stroje
PRODANÝCH TRAKTORŮ
www.mitrenga.cz

IP
Váš obchodní partner

T-AGRO
www.t-agro.cz
VÁŠ PRODEJCE
NÁHRADNÍCH DÍLŮ

Prodej a servis zemědělské techniky
Nabídka strojů
CLAAS
Kombajny
Řezačky
Traktory
Bližší k nabídce
na tel. a www.
tel.: 602 770 504, 602 711 280
www.agroservis.cz

KNÍŽNÍ NOVINKA
STROMY
PRO SÍDLA
A KRAJINŮ
Zdeněk Máheř
Zdeněk Klimešbauer
Petr Hruščák
více na straně 54
a www.agriprint.cz

Strategický plán společné zemědělské politiky cílí především na ekologii

pokračování ze str. 1

no kulturu (tedy jednu plodinu) na ploše větší než 10 hektarů. Budou muset pole rozčlenit ochrannými pásy, krajinnými prvky nebo prostřídáním více plodin. Podmínka se týká přibližně 4 % výměry orné půdy. Od roku 2024, kdy je plánováno výrazné rozšíření erozně ohrožených ploch, bude omezení platit na téměř 17 % výměry orné půdy.

Další ochranné pásy nově vzniknou podél vodních toků. Budou minimálně 6 metrů široké (s ještě vyšší podporou, pokud budou široké 12 metrů), oseté travou a bude na nich zakázáno používat hnojiva a pesticidy. Kvalitě půdy napomůže nová podmínka doplňování organické složky do půdy - ať už to bude zapravením statkových hnojiv, kompostů, nebo například meziplodinami pěstovanými na zelené hnojení.

Nové budou zemědělcům umožněno získat dotaci, pokud použijí postupy precizního zemědělství, a i nadále budou moci čerpat investiční dotace na technologie. Podpora rozšiřování těchto postupů do praxe bude jedním z klíčových faktorů rozvoje zemědělství, které bude šetrnější k životnímu prostředí, lépe ochrání přírodní zdroje, biodiverzitu a přispěje ke kvalitě a bezpečnosti potravin. Precizní zemědělství představuje také jeden z nástrojů, který přispěje k naplnění Zelené dohody.

Důraz je kladen na prvovýrobu a zpracování produkce

Společná zemědělská politika (SZP) pro období 2023-2027 byla Radou Evropské unie formálně přijata již v prosinci loňského roku. Oproti předšlé SZP se tato nová prezentuje jako spravedlivější, ekologičtější, více zaměřená na výkonnost, usilující o zajištění udržitelné budoucnosti pro evropské zemědělce, nabízející cílenější podporu menším zemědělským podnikům a poskytující členským státům větší flexibilitu v přizpůsobování opatření místním podmínkám. Na SZP připadá rozpočet zhruba 386,6 miliard eur, tedy přibližně třetina rozpočtu EU. Má zajišťovat tři hlavní cíle: pro občany EU cenově dostupné a bezpečné potraviny, pro zemědělce odpovídající životní úroveň a zachovávat přírodní zdroje a chránit životní prostředí.

PEZ

Strategický plán SZP by se měl zaměřit také na zlepšení podmínek ustájení skotu.

Strategický plán SZP pak představuje klíčový nástroj podpory zemědělského sektoru a venkova pro období 2023-2027. Stanovuje zemědělské, potravinářské a lesnické cíle, na které půjdou zemědělské dotace z evropských a národních zdrojů. Vyčítá přitom z potřeb rozvoje venkova a zvyšování kvality životního prostředí.

Nový Strategický plán SZP zahrnuje také podporu podnikatelských aktivit s důrazem na zemědělskou prvovýrobu i následné zpracování zemědělské produkce, stejně jako motivaci vstupu mladých lidí do zemědělství. Podpora půjde rovněž do lesního hospodářství, kde je třeba reagovat na špatný zdravotní stav lesních porostů a zlepšit jejich odolnost. Konkrétní opatření by měla spočívat v úpravě porostní skladby prostřednictvím zpevňujících dřevin, obnově lesů po kalamitách a rekonstrukci porostů náhradních dřevin. Ke stabilizaci lesních porostů přispěje i zajištění vodního režimu v lesích. Zachování stálých kultur (lesy, sady, vinice) posílí stabilní sekvestrační schopnost.

Strategický plán SZP bude čerpat finance ze dvou zemědělských fondů EU. Z Evropského zemědělského záručního fondu (EZZF) je pro ČR vyčleněno 4,275 miliardy eur na přímé platby (asi 107 miliard korun), 5 milionů eur (asi 125 milionů korun) na sektor vína a 2 milionů eur (asi 50 milionů korun) na včelařství. Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EZFRV) podpoří rozvoj venkova částkou 1,296 miliardy eur (asi 32 miliard korun). Podle rozhodnutí české vlády bude podíl z národního rozpočtu přibližně 2,3 miliardy eur (asi 57 miliard korun). Celkem tak rozpočet Strategického plánu SZP dosáhne přibližně 8 miliard eur (asi 200 miliard korun). Po projednání vládou bude Strategický plán odeslán k oficiálnímu schválení Evropskou komisí.

PEZ

Plánovaná opatření zahrnují i zachování stálých kultur, jako jsou vinice a sady.

Udržitelné hospodaření a produkce potravin je prioritou

O uhlíkovém zemědělství, společném přístupu členských států k připravované unijní legislativě pro udržitelné používání pesticidů a o podpoře rozvoje výzkumu a vývoje jednali 7.10.2022 v Pezinku na Slovensku ministři zemědělství zemí V4+4. Věnovali se také situaci na trhu v souvislosti s ruskou invazí na Ukrajinu. Na závěr jednání, kterého se zúčastnil i komisař pro zemědělství Janusz Wojciechowski, přijali ministři Visegrádské skupiny (Česko, Maďarsko, Polsko a Slovensko) a Bulharska, Chorvatska, Rumunska a Slovinska společné prohlášení.

Ministr zemědělství Zdeněk Nekula (KDU-ČSL) na jednání uvedl, že Česká republika podporuje rozvoj udržitelného zemědělství, lesnictví a potravinářství, ochranu klimatu a biodiverzity a obecně přechod na nízkouhlíkovou ekonomiku. Z opatření, která zmiňuje sdělení Evropské komise (EK) k uhlíkovému zemědělství ČR do Strategického plánu společné zemědělské politiky, zahrnuje zejména zatravňování orné půdy a údržbu trvalých travních porostů, opatření ke zvyšování obsahu půdní organické hmoty v orné půdě, některá lesnická opatření a nově také agrolesnictví.

Česká republika věnuje pozornost udržitelnému používání pesticidů

„Systém uhlíkového zemědělství je třeba nastavit tak, aby nevznikal konflikt mezi produkcí potravin a surovin a snižováním emisí skleníkových plynů. Považujeme také za nutné, aby Komise před přijetím návrhu právního rámce pro certifikaci zpracovala kvalitní a věrohodné

dopadové analýzy. A zásadní pro úspěšný rozvoj uhlíkového zemědělství je i to, aby tato metodika nezpůsobila nerovnosti na vnitřním trhu EU. Zavádění systému podle nás nesmí vést k diskriminaci zemědělců, kteří se rozvoji udržitelných cyklů uhlíku věnují dlouhodobě. Důležité také je, aby je neúměrně nezatěžovala administrativa,“ uvedl ministr Zdeněk Nekula.

Ministři V4+4 diskutovali rovněž o udržitelném používání pesticidů, kterému Česko jako předsednická země EU věnuje velkou pozornost. Pokud jde o společné aktivity států V4, je podle ministra Nekuly vhodné prosazovat v EU společná řešení používání pesticidů, protože tyto země vycházejí z podobných podmínek.

„Návrh nařízení o udržitelném používání přípravků na ochranu rostlin v obecné rovině vítáme, zásadní pro nás ale je zachování udržitelnosti zemědělské produkce a zajištění dostatek kvalitních a bezpečných potravin. Mělo by se vzít v úvahu, že některé členské státy spotřebu chemických pesticidů trvale snižují. Naše země je

Rostoucí ceny vstupů u živočišné výroby mohou vést k rušení některých chovů.

doluhodobě pod průměrem této spotřeby v Unii. V letech 2011 až 2020 jsme vykázali nejvýraznější pokles prodeje pesticidů, a to 40 procent. Například v Rakousku za stejné období prodej pesticidů o 60 procent vzrostl,“ řekl ministr zemědělství Zdeněk Nekula.

Je nutné investovat do inovací, výzkumu a vědy

V souvislosti se složitou situací na trhu v důsledku invaze Ruska na Ukrajinu ministři V4+4 hovořili i o vývoji cen energií. Razantně například rostou ceny vstupů u živočišné výroby, takže podle nich může dojít k destrukci poptávky. S tím je spojený pokles počtu jatečných zvířat a následné rušení chovů. Rostoucí ceny hnojiv, což vyvolává nejistotu ohledně dopadů na kvalitu a kvantitu zemědělské produkce v příštím roce a možná i v dalších letech. Česká delegace zdůraznila, že je proto nutné zajistit maximální koordinaci v mezinárodním měřítku, směřovat kromě jiného k inovativním technologiím a investovat do výzkumu a vědy.

Společné prohlášení ministrů, které nemůže ČR jako předsedající země EU aktivně spolupředkládat, zdůrazňuje mj. potřebu posílit odolnost evropského zemědělství a lesnictví s tím, že zajištění produkce potravin a udržitelného obhospodařování lesů zůstává prvořadým cílem využívání půdy. V souvislosti s uhlíkovým zemědělstvím uvádí, že přestože dobrovolná pobídka poskytuje velkou příležitost pro správce půdy, lesníky i životní prostředí, je třeba vyřešit otázky jako například finanční zátěž, přístup k informacím a znalostem a náklady na důkladné monitorování. Podle ministrů nesmí hospodáře nepřiměřeně zatěžovat administrativou, ani je penalizovat za uvolňování uhlíku třeba v důsledku přírodních škodlivých činitelů, stejně jako neoprávněně snižovat jejich konkurenceschopnost. Prohlášení vyzývá EK, aby předložila pravidla pro vydávání osvědčení, které zohlední specifickou zemědělskou odpověď s posouzením dopadů.

PEZ

Schváleny sazby přímých plateb pro letošní rok

Ministr zemědělství Zdeněk Nekula (KDU-ČSL) schválil výši sazeb pro přímé platby pro rok 2022. Jde o hlavní zemědělské dotace. Také v letošním roce se budou vyplácet zálohy na jednotnou platbu na plochu zemědělské půdy ve výši 70 %.

Sazby přímých plateb pro rok 2022 zahrnují jednotnou platbu na plochu zemědělské půdy (SAPS), platbu pro zemědělce dodávající zemědělské produkty příznivé pro klima a životní prostředí (Greening), platbu pro mladé zemědělce a dobrovolnou podporu vázanou na produkci (VCS).

Rovněž v tomto roce se Česká republika rozhodla využít možnosti poskytnout zálohy na SAPS ve výši 70 %. První zálohy přímých plateb budou žadatelům vypláceny již začátkem listopadu 2022. Sazba na SAPS bude v roce 2022 činit 3 213,91 korun na hektar, sazba platby na Greening byla stanovena ve výši 1 767,75 korun na hektar.

„Chceme podporovat především mladé zemědělce, aby byla v oboru zajištěna generační obměna. Proto byla zachována vyšší sazba pro platbu pro mladé zemědělce, která představuje částku

ve výši 50 % sazby na SAPS. Tato sazba je letos 1 606,95 korun na hektar, kterou zemědělci mladší 40 let získají navíc k ostatním podporám z přímých plateb,“ řekl ministr zemědělství Zdeněk Nekula.

Schváleny jsou také sazby pro platby VCS, jejichž prostřednictvím bude letos vypláceno na tzv. citlivé komodity přes 3,1 miliardy korun. Citlivé komodity jsou podporované proti jiným pěstovaným rostlinám nebo chovaným zvířatům, protože jejich výroba je pracná a zároveň důležitá pro udržení potravinové soběstačnosti, zaměstnanosti na venkově nebo péči o krajinu.

Výše přímých plateb jsou přepočteny dle kurzu Evropské centrální banky ke dni 30. září 2022, tedy 24,549 Kč/euro. Všechny dotace bude vyplácet platební agentura Státní zemědělský intervenční fond.

Evropské platby pak z národních zdrojů ještě dopl-

ní přechodné vnitrostátní podpory (PVP) poskytované na zemědělskou půdu, chmel, škrbové brambory, přežvýkavce, krávy bez tržní produkce mléka a ovce a kozy. PVP

jsou vypláceny pouze těm zemědělcům, kterým je v daném roce přiznána platba SAPS. Sazby pro tyto platby budou zveřejněny v listopadu 2022.

PEZ

Sektor	Sazba (Kč/jednotka)
Chmel	14 789,21
Škrbové brambory	14 360,56
Ovoce velmi vysoká pracnost	11 063,93
Ovoce vysoká pracnost	7 658,06
Zelenina velmi vysoká pracnost	9 783,68
Zelenina vysoká pracnost	3 580,07
Konzumní brambory	4 441,69
Cukrová řepa	6 924,18
Bílkovinné plodiny	1 778,18
Masná telata	7 809,80
Dojnice	3 541,83
Ovce a kozy	4 082,98

Sklizeň obilovin je podobná jako v loni, brambor a kukuřice bude méně

Český statistický úřad vydal poslední letošní odhad sklizně. K 15. září byla úroda obilovin po započítání kukuřice téměř na stejné úrovni jako v loňském roce (-0,6 %). Sklizeň kukuřice na zrno se propadla o 38,9 %, zatímco základních obilovin se sklídilo meziročně o 4,7 % více. Meziročně více se sklídilo také řepky (+12,7 %), sóji (+27,9 %) a slunečnice (+8,9 %). Naproti tomu odhad sklizně máku je téměř o třetinu nižší (-30,8 %). Také očekávaná úroda brambor a cukrovky je menší (-8,6 %, resp. -11,2 %). Nižší je i sklizeň píce, kukuřice na zeleno a siláž (-9,3 %), vaječnice (-17,9 %) a jetele lučního (-15,3 %).

„Celková letošní sklizeň obilovin včetně kukuřice na zrno převyšuje pětiletý průměr o šest procent. Přesahuje 8 milionů tun a je podobná jako v loňském roce. Díky rozšíření osevních ploch se sklídilo více základních obilovin, naopak kukuřice bude méně. Podobně jako v předchozích letech je produkce obilí řádově o třetinu vyšší než jeho dlouhodobá domácí spotřeba,“ řekl Radek Matějka, ředitel odboru statistiky zemědělství a lesnictví, průmyslu, stavebnictví a energetiky ČSÚ.

Podle posledního letošního odhadu sklizně k 15. září se sklídilo 8 167 tis. tun obilovin včetně kukuřice, téměř stejně jako v loňském roce (-0,6 %). Zatímco odhad potvrzuje meziročně vyšší úrodu základních obilovin 7 563 tis. tun (+4,7 %), sklizeň kukuřice na zrno 604 tis. tun je výrazně nižší (-38,9 %).

„Letošní sklizeň brambor komplikuje deštivé počasí. Úroda bude ve srovnání s loňským rokem asi o devět procent nižší. Důvodem je úbytek ploch i nižší hektarový výnos způsobený suchým počasím v průběhu vegetace,“ uvedla Dagmar Lhotská z oddělení statistiky zemědělství a lesnictví ČSÚ.

Zájem o pěstování brambor klesá

Celková sklizeň obilovin včetně kukuřice 8 167 tis. tun je srovnatelná s loňským nadprůměrným rokem (-0,6 %) a převyšuje o 6,4 % průměr sklizni za posledních pět let (osevní plocha +2,9 %; hektarový výnos +3,5 %). Zatímco základních obilovin se sklídilo 7 563 tis. tun, meziročně o 338 tis. tun více (+4,7 %), kukuřice na zrno se podle odhadu sklídí 604 tis. tun - to je o 384 tis. tun méně (-38,9 %) ve srovnání s loňskou nadprůměrnou úrodou. Na vině je jak nižší osevní plocha 80 tis. ha (-21,7 % proti loňské sklizňové ploše), tak pokles hektarového výnosu na 7,53 t/ha (-21,9 %) v důsledku suchého počasí v průběhu vegetace.

Pšenice ozimé, nejvýznamnější obilovina, se podle odhadu sklídilo 4 927 tis. tun, o 337 tis. tun více než v loňském roce (+7,3 %). Více se sklídilo také ječmene jarního (1 123 tis. tun; +2,4 %), ječmene ozimého (747 tis. tun; +14,6 %) a tritikale (215 tis. tun; +10,9 %). Naopak nižší je odhad úrody pšenice jarní (256 tis. tun; -30,9 %) nebo ova (169 tis. tun; -13,3 %). Žito se sklídilo téměř stejně jako v loňském roce (126 tis. tun; -0,7 %).

Očekávaná sklizeň brambor 614 tis. tun je meziročně

o 8,6 % nižší. Letos zemědělcí osázeli bramborami 22 tis. ha, to je přibližně o tisíc hektarů méně než v loňském roce (-5,0 %). Zájem o pěstování brambor se dlouhodobě snižuje a letošní plochy jsou nejnižší v celé historii jejich sledování. Z hektaru se sklízí průměrně 28,32 tun brambor (-3,8 %). Ve srovnání s pětiletým průměrem je letošní odhadovaná úroda brambor o 5,9 % nižší (osázená plocha -6,5 %; hektarový výnos +0,6 %).

Předpokládaná sklizeň cukrovky 3 682 tis. tun je meziročně o 11,2 % nižší kvůli poklesu odhadovaného hektarového výnosu na 63,22 t/ha (-6,6 %) i snížení osevní plochy na 58 tis. ha (-4,9 %). Osevní plocha cukrovky se ve srovnání s rokem 2017, kdy skončil systém produkčních kvót na cukr, zmenšila o 8 tisíc hektarů. Letošní předpokládaná sklizeň cukrovky je o 6,1 % nižší ve srovnání s průměrem sklizni za posledních pět let (osevní plocha -6,4 %; hektarový výnos +0,3 %).

Sója je na vzestupu

Podle posledního odhadu se sklídilo 1 156 tis. tun řepky, o 131 tis. tun více než vloni (+12,7 %), a to díky příznivému hektarovému výnosu 3,36 t/ha (+12,2 %). Osevní plocha 344 tis. ha zůstala na téměř stejné úrovni (+0,5 %). Přesto je letošní odhad sklizně řepky o 3,5 % nižší ve srovnání s průměrem za posledních pět let (osevní plocha -9,3 %; hektarový výnos +6,5 %).

Sója se letos zásluhou rozšíření osevní plochy na 29 tisíc hektarů (+45,0 %) stala po řepce druhou nejpěstovanější olejninou. Podle odhadu se sklídí 66 tis. tun sóji, to je o 27,9 % více než v loňském roce. Hektarový výnos 2,31 t/ha meziročně poklesl o 11,8 %. Ve srovnání s pětiletým průměrem je odhadovaná sklizeň sóji zejména díky rekordní osevní ploše o 88,5 % vyšší (osevní plocha +86,2 %; hektarový výnos +1,2 %).

Očekávaná produkce máku 21 tis. tun je meziročně o třetinu nižší (-30,8 %) kvůli propadu osevní plochy o 40,4 % na 26 tis. hektarů. Odhadovaný hektarový výnos 0,79 t/ha je o 16,3 % vyšší. Letošní odhad sklizně máku je ve srovnání s pětiletým průměrem o 11,2 % nižší (osevní plocha -27,1 %; hektarový výnos +21,8 %).

Odhad sklizně slunečnice 57 tis. tun je o 8,9 % vyšší díky výraznému rozšíření osevní plochy na 22 tis. ha (+25,0 %). Hektarový výnos 2,52 t/ha meziročně poklesl o 12,9 %. Odhadovaná sklizeň slunečnice je ve srovnání s průměrem za posledních pět let zásluhou rozšíření plochy o třetinu vyšší (sklizeň +34,6 %; osevní plocha +35,6 %; hektarový výnos -0,7 %).

Produkce hrachu na zrno 119 tis. tun je meziročně o 13,8 % vyšší. Na meziročním nárůstu úrody se podílí zejména rozšíření osevní plochy na 41 tis. ha (+5,5 %), ale i větší hektarový výnos 2,92 t/ha (+7,9 %). Odhad produkce hrachu je výrazně vyšší i při porovnání s pětiletým průměrem (sklizeň +43,3 %; osevní plocha +24,0 %; hektarový výnos +15,5 %).

Očekávaná sklizeň kukuřice na zeleno a siláž 7 646 tis. tun je meziročně o 9,3 % nižší. Hektarový výnos poklesl na 36,05 t/ha (-7,2 %) a osevní plocha na 212 tis. ha (-2,3 % v porovnání s loňskou sklizňovou plochou).

Kvůli poklesu hektarového výnosu se očekává nižší sklizeň také u dalších sledovaných píce. Vaječnice bude sklizeno 479 tis. tun (-17,9 %) a jetele lučního 345 tis. tun (-15,3 %). Odhad úrody sledovaných píce je nižší než pětiletý průměr; kukuřice na zeleno a siláž o 4,4 %, vaječnice o 3,8 % a jetele lučního o 11,6 %.

Definitivní údaje o sklizni za rok 2022 v rozsahu všech sledovaných zemědělských plodin zveřejní Český statistický úřad 23. února 2023.

PEZ

Editorial

Masově proti masu

Reklama je fenomén, bez něhož si asi už dnešní svět ani nedovedeme představit. Útočí na nás téměř všude – z médií, z billboardů u silnic i z mantinelů na sportovních hřištích. Dokonce, když už jí podlehneme a koupíme krabici sušenek, o kterých v televizi zaznělo, že jsou prostě nejlepší, tak přímo na té krabici se dočteme, že přeci jen existují i nějaké ještě voňavější, křupavější a chutnější sušenky, které musíme vyzkoušet příště. Reklama nám více či méně nenápadně podsouvá takřka cokoli – od toaletního papíru, přes krmení pro kočky až po luxusní auto. Reklama je zkrátka součástí našich životů, ale napadlo Vás někdy, jak moc jste pod jejím vlivem?

Ano, věřím tomu, že pokud se s nějakým produktem setkáte v obchodě poprvé, pak to může být právě reklama, co Vás přesvědčí o tom, abyste tento výrobek vyzkoušeli. Ale pak? Představte si, že jde třeba zrovna o ty sušenky – koupíte je a buď Vám zachutnají a příště je do nákupního košíku přihodíte zase (a raději rovnou tři balení), nebo Vás nenadchnou - a pak už asi reklamu na ně budete jednoduše ignorovat, protože zkrátka „víte své“. A co když Vám sušenky zachutnají, ale reklama na ně najednou zmizí? Přestanete je v regále supermarketů vyhledávat jenom proto, že už nejsou veřejně vychvalované?

Na sílu takovéto absence reklamy patrně spoléhají představitelé nizozemského města Haarlem. Stalo se totiž historicky prvním městem na světě, kde byla zakázána reklama na maso ve veřejných prostorech. Asi nepřekvapí, že proti zákazu, který má vejít v platnost roku 2024, vystoupilo hned několik představitelů masokombinátů a masného průmyslu. Zástupkyně Haarlemu a předkladatelka návrhu Ziggy Klazesová ale zákaz, jehož cílem je snížit konzumaci masa, obhajuje: „Nejde nám o to, co si lidé pečou a vaří ve vlastní kuchyni. Pokud nadále chtějí jíst maso, tak je to jejich věc. Ale nemůžeme dále mluvit o klimatické krizi, a zároveň lidi nabádat k tomu, aby kupovali produkty, které jsou její součástí.“

Nutno dodat, že Haarlem je v zakazování nejrůznějších reklam vcelku průkopníkem – již dříve tu zakázali reklamu na fosilní produkty a výrobky, které znečišťují prostředí dusíkem. V některých dalších holandských městech pro změnu panuje zákaz reklamy na létání nebo na automobily s benzinovým pohonem. A maso je – alespoň podle mínění Klazesové - pro životní prostředí stejně škodlivé.

A tak si říkám, kam to asi může gradovat? Třeba zmizí z učebnic pro prvňáčky věty typu: „Máma mele maso. Ó, my se máme.“ Nebo se – po vzoru cigaretových krabiček s obrázky nejrůznějších rakovinových nádorů a nemocných plic – dočkáme toho, že na balíčku masa, které si přineseme z obchodu domů, se pod nápisem „Hovězí kostky na guláš“ bude vyjmát fotka zdevastovaného deštného pralesa a zvýrazněné upozornění: „Konzumace masa škodí naší planetě.“ Podle výzkumu Greenpeace je nutné, aby se spotřeba masa snížila na průměrných 24 kilogramů na osobu za rok, pokud má být docíleno nulových emisí do roku 2050. No, je to tedy opravdu výzva, když uvážíme, že aktuální průměrná spotřeba masa v Nizozemsku činí 75 kg na osobu ročně!

Tak uvidíme – zkušenosti z Haarlemu třeba již brzy ukáží, zda i v tomto případě platí: „Sejde z očí, sejde z mysli.“

Petra Bártlová

info@slezskastrojni.cz

I. SLEZSKÁ STROJNÍ a.s.

K Rybníčkům 341

747 81 Otice

PRODEJ A SERVIS ZEMĚDĚLSKÉ TECHNIKY

KONTROLNÍ TESTOVÁNÍ POSTŘIKOVAČŮ

Pražské memorandum a nutnost mezinárodní spolupráce

Ten den jsem si připadal, jako v nějakém absurdním filmu.

Podle časového itineráře jsem se ráno za intenzivního deště dostavil na místo „natáčení“, na volnou plochu před pražské Kongresové centrum. U východu z metra studentky rozdávaly Pražanům česká jablka nebo české brambory. Jednalo se o happening „Poslední česká jablka a české brambory“, kterým jako minoritním plodinám hrozí největší nebezpečí redukce jejich pěstování. Uprostřed plochy byly rozmístěny velké plakáty s nápisy „Bez farmářů není budoucnost!“, „Ne zelenému fanatismu“, „Férové podmínky pro všechny zemědělce“ a žlutý stan. Kolem něho si televizní štáby rozmísťovaly kamerové stativy a mikrofony. Pod mostní konstrukcí se před deštěm ukrývali hlavní aktéři venkovní tiskové konference. V době jejího zahájení v dále přijížděly autobusy s ministry zemědělství EU na „neformální“ setkání...

Kdy jindy,

když ne v termínu setkání ministrů zemědělství EU a českého předsednictví EU. Tisková konference pořadatelů Agrární komory a Zemědělského svazu se konala 15. září. V té době již po cele ČR jezdily

po silnicích traktory a samojízdné stroje patřící „velkým“ zemědělcům, kteří tím upozorňovali na absurdity, které EU zakazuje zemědělcům (orba). Ministři jejich pohyb samozřejmě ten den nesledovali. Je to asi škoda. Možná, že by museli konstatovat, že podobně velké stroje, stejných značek jezdí i v jejich mateřských zemích, a že jejich počet se nadále zvyšuje. Je to pochopitelné. I na Západě velikost farem roste a počet lidí ochotných pracovat v zemědělství i nadále klesá. Současně ale roste i počet obyvatel na zeměkouli. Odhady hovoří o počtu 10 miliard v roce 2050. Ty bude potřeba nasýtit. Momentálně si to vedení EU neuvědomuje, ale příští krize, může být potravinová a výrazně horší než komplex krizí současných, které jsou ekonomické, energetické a válečné díky válce na Ukrajině

Putin jako alibi

V českých zemích bývalo zvykem, hlavně od nezemědělců, že za každý nezdar mohlo „jaro, léto, podzim, zima a imperialismus“. A tak se nelze divit ani tomu, že lídři EU (von der Leyonová a Timmermans), podobně využívají Putina jako alibi kryjící kixy a nedomyšlenosti EU a jejich států. Putin ale nepřikázal EU a Německu energeti-

Hovoří předseda ZS ČR Martin Pícha

kou transformaci – odstranění stabilní jaderné elektrárny i uhelné elektrárny a nahradit je těmi na ruský plyn. Stejně tak nepřikázal Zelenou dohodu s tvrdým vlivem na zemědělství nejen v Česku, ale i všech zemích EU, bez znalosti dopadových studií.

Mezinárodní spolupráce

Stalo se přesně to, co slyšíme velmi často jako výzvu z „pomazaných“ úst: spojení, sjed-

nocení, solidarita, vzájemná pomoc. Volání zástupců zemědělců střední a východní Evropy se stalo předmětem nejen společného vystoupení na uvedené tiskové konferenci, ale také společně formulovaného Pražského memoranda. Všichni zástupci svých Agrárních komor a svazů zemědělců střední a východní Evropy (bez Asociace soukromých zemědělců ČR) pochopili, že sami hlavně ohledně nastavených limitů Zelené dohody mnoho nezmohou. Všichni pochopili, že jsou stejně limitováni opatřeními Zelené dohody, že mají v zemědělství stejné problémy a že jedině spojením řady zemí budou schopni se účinně bránit. Cílem společné tiskové konference bylo na možné problémy včas upozornit. Jan Doležal, prezident AK ČR zdůraznil, že primárním zájmem českých zemědělců je vyrábět kvalitní a bezpečné potraviny. Momentálně v tom ale brání vysoké ceny energií, environmentální omezení vyplývající ze Zelené dohody. V první řadě zemědělci potřebují mít jistotu, že mohou kalkulovat s rozumnými cenami dostupné elektřiny a plynu. V souvislosti s deštěm také poukázal na to, že EU zakazuje zemědělcům podzimní orbu, která je přínosem pro zadržení deště.

Odložit Zelenou dohodu

Robert Nowak z polské Agrární komory poděkoval českým kolegům za organizaci setkání zástupců Visegrádské skupiny i za realizaci happeningu. Na celou řadu problémů již zástupci skupiny upozorňovali v březnu po setkání v Bratislavě. Zemědělství kromě výroby kvalitních potravin, podle jeho názoru, může využívat i obnovitelné zdroje energie, které má k dispozici. V první řadě musí zajistit vlastní soběstačnost. Další předností této energie by mohlo být její lokální sdílení v rámci družstev. Současně se domnívá, že by měly být časově pozastaveny ty části Zelené dohody, které hovoří o vyloučení některých pozemků ze zemědělské výroby. Za sou-

časného stavu je ohrožení vyrábět dostatečné množství potravin. O totéž bylo požádáno již v březnu.

Zelená opatření jsou riskantní

Zvláště v této době. To zdůraznil André Gajda ze slovenské Agrární komory. I slovenští zemědělci si přejí mít „zelenou“ planetu s čistou přírodou a čistou vodou a vzduchem pro sebe i své děti. Na druhé straně i zemědělcům dramaticky rostou náklady na výrobu o 10 – 500%. Slovenští zemědělci nyní žádají o odklad „zelené“ politiky, již jen proto, že vznikly v době, kdy ještě současné energetické problémy neexistovaly. Nejsou malé. Příkladem je cena zeleniny z vytápěných skleníků, kde hrozí výrazný nárůst ceny nebo dokonce ukončení jejího pěstování.

Zaměstnanost na venkově

Zemědělství není jen o produkci potravin, ale také o zaměstnanosti na venkově a v zemědělských firmách. To uvedl předseda Asociace samostatných odborů Bohumír Dufek. Je toho názoru, že politika stanovená komisařem Timmermansem není správná v tom, že se dnes neustále nahlíží na Zelenou dohodu jakoby se nic nestalo. Současně žádal její pětiletý odklad, aby se stabilizovaly dodavatelsko-odběratelské vztahy, které byly narušeny nejen covidem, ale také tím, že EK dovolila obchodování

emisními povolenkami. Jejich vysoká cena je „vražedná“ pro zemědělce. Upozornil také na to, že Evropa na tom není tak dobře, aby si mohla dovolit nevyrobu na výměře 400.000 ha zemědělské půdy. To jsou „nejdražší“ hektary v ČR protože dotace na nevyrobu jsou těmi nejdražšími, které EU poskytuje. Závěrem doporučil předělat celou zemědělskou dotační politiku tak, aby vyhovovala evropským zemědělcům a ne nadnárodním řetězcům a německým supermarketům, které zneužívají svého postavení k likvidaci malých zemědělců. Dalším stabilizujícím prvkem by měla být rekonstrukce evropské burzy energií.

Dívat se do budoucna

Martin Pícha předseda Zemědělského svazu upozornil na to, že po energetické krizi může přijít krize potravinová. Příčinou je evropská environmentální politika, která povede k poklesu produkce potravin a zvýší závislost na dovozech. Informoval o tom, že ve všech krajích ten den vjely na silnice tisíce traktorů, aby nejen vládu a politiky, ale také obyvatele upozornili na to, že problémy pro zemědělství zde jsou a existují již několik let. Je třeba je brát vážně. Poděkoval zemědělcům za organizaci protestu i kolegům z devíti zemí, kteří do Prahy přijeli. Současně slíbil i výzvu k zemědělcům ostatních zemí k připojení k protestu. Podobně protestní akce zemědělců již proběhly v Německu, Francii, Holandsku. Všichni upozorňují na totéž, bohužel až dosud nebyli bráni vážně. Na závěr se omluvil českým občanům za komplikaci jejich života toho dne.

Pražské memorandum

podpořilo 14 organizací zemědělců z 9 členských zemí EU. Konkrétně se jednalo o zástupce zemědělských komor a organizací Visegrádské skupiny (Česká republika, Maďarsko, Polsko, Slovensko) a Bulharska, Chorvatska, Estonska, Litvy a Rumunska. Memorandum obsahuje 9 základních požadavků. Čtyři jsou krátkodobé, pět dlouhodobých. Týkají se nákladů a potencionálního omezování produkce. Nejedná se ale jen o Memorandum signatářů. Je to výzva všech zemědělců celé Evropy.

Ing. Michal Vokrál, CSC.

Farmářský automat

Od jogurtu, přes vejce, až po pytel brambor

FARMARSKYAUTOMAT.CZ

Farmářský automat

- Dostupnost zboží 24/7 – prodáváte i když děláte něco jiného nebo třeba spíte
- Snížení personálních nákladů – odpadá starost o personál, dovolenou, nemocnost, ...
- Rozměrově nenáročný – rozhodně menší než prodejna
- Mince, bankovky, platební karty – jakákoliv platební metoda
- Prodej nebo výdej přes PIN – přímý prodej nebo výdejní místo pro e-shop
- On-line přehled prodeje – stálý přehled o zásobách i prodejích

JANECEK@FARMARSKYAUTOMAT.CZ, TEL.: 777 550764
FARMARSKYAUTOMAT.CZ

„Poslední česká jablka a české brambory“

Země Živitelka představila nové držitele „Zlatého klasu“

Tradiční součástí agrosalonu Země Živitelka je udílení cen Zlatý klas, které vyhláší Ministerstvo zemědělství ČR. Ani letošní 48. ročník, jenž proběhl v termínu 25. – 30. srpna 2022, nebyl výjimkou a nejlepší vystavené exponáty tak opět byly oceněny tímto prestižním titulem vyzdvihujícím a propagujícím špičkové výrobky a novinky z oblasti agronomie, zootechniky, mechanizace, potravinářství a služeb pro zemědělství i venkov. V závislosti na svém zaměření byly přihlášeny exponáty rozděleny do čtyř kategorií – rostlinná výroba, živočišná výroba, mechanizace a potravinářská výroba.

Odborná komise složená ze zástupců Ministerstva zemědělství ČR, odborného školství, výzkumných ústavů, kontrolních institucí zemědělsko-potravinářského komplexu a Výstaviště České Budějovice a.s. posoudila přihlášené exponáty a následně vybrala ty nejlepší, kterým byl udělen diplom Zlatý klas s výstavní cenou. Kromě tohoto ocenění může porota udělit i zvláštní cenu za mimořádný

přínos pro ochranu životního prostředí (v případě potravin za mimořádné kvalitativní parametry a vlastnosti) „Zlatý klas s kytičkou“.

Cenu získala nová odrůda pšenice i archaické druhy

V kategorii „Rostlinná výroba“ bylo přihlášeno šest exponátů. Ocenění titulem „Zlatý klas“ nakonec získala Odrůda ozimé pšenice AF

Zora (pěstitel Agrotest fyto, s.r.o.). Jde o odrůdu registrovanou v roce 2021, která se vyznačuje černě zbarveným zrnem a je určena k výrobě standardních i speciálních potravin se zvláštním nutričním přínosem. Oceněna byla rovněž Mapa vhodnosti podmínek pro výskyt a šíření plísňe bramboru (vystavovatel Výzkumný ústav bramborářský Havlíčkův Brod, s.r.o.), jež je volně přístupná

Ocenění se slavnostním přípitkem

na internetových stránkách vubhb.cz a dostupná z řady dalších internetových portálů. Cenu si vydobyl i Sléz přeslenitý ev. Holina (pěstitel Zemědělský výzkum, spol. s.r.o.). Aktuálně je tento rostlinný druh využíván jako jednoletá pícnina ve směsích a jako meliorační plodina pro antropogenně poškozené půdy.

Ocenění „Zlatý klas s kytičkou“ pak získala dvojice exponátů - Odrůda pohanky seté ROSE (pěstitel OSEVA vývoj a výzkum s.r.o.), která je nově vyšlechtěnou karmínově kvetoucí odrůdou pohanky seté a Kolekce českých vyšlechtěných „archaických druhů pšenice“ (pěstitel Ing. Jiří Hermuth a tým Genové banky Praha). Hlavním benefitem

těchto druhů pšenice pro producenty a konzumenty je jejich nutriční kvalita zrna, především pak vyšší obsah bílkovin a minerálů.

V kategorii „Živočišná výroba“ se utkala také šestice exponátů, z nichž nakonec porota vybrala tři, které získaly ocenění „Zlatý klas“. Jedním z nich se stal starokladubský plemenný hřebec Rudolfa Rydia XI (chovatel Národní hřebčín Kladruby nad Labem). Charakterní hřebec byl do plemenníky zařazen v loňském roce a v hřebčíně je využíván v zápřeží i pod sedlem. Avizovanou cenu získala rovněž „kotelnice“ (výrobce Výzkumný ústav živočišné výroby, v.v.i.), což je kruhová ohrada sloužící pro ochranu ovcí před útoky velkých šelem. Třetím oceněným exponátem v kategorii se stala Krmná směs pro kuřata obsahující konopné a lněné semínko (výrobce Výzkumný ústav živočišné výroby, v.v.i.). Kompletní krmná směs obsahuje 4 % konopného semínka z nepychotropních odrůd konopí a 6 % lněného extrudovaného semínka.

Nejvíce obsazené kategorie

Deset exponátů pak soupeřilo v kategorii „Mechanizace“. Porota ocenila „Zlatým klasem“ Multifunkční robotický systém „Roboton“ (výrobce TERMS a.s.) jenž představuje soubor celosvětově dostup-

ných řešení z oblasti automatizace, robotiky, vyhodnocování obrazu, navigace, umělé inteligence a neuronových sítí. Rovněž další oceněný exponát zastupoval progresivní technologii pro analýzu živin v aplikované kejdě VAN-CONTROL 2.0 (výrobce ZUNHAMMER GmbH) – díky tomuto světově jedinečnému systému je aplikace kejdě stejně přesná a moderní metoda hnojení, jako je použití minerálních hnojiv. Do třetice byl v kategorii ohodnocen také polopásový traktor CLAAS Axion 960 Terra Trac (výrobce CLAAS KGaA mbH), vyvinutý pro dopravu i těžkou práci na poli.

Nejvíce exponátů – třináct – se utkalo v kategorii „Potravinářství a zpracovatelský průmysl“. Ocenění „Zlatý klas“ si nakonec vydobyl Ovesný chléb (výrobce PENAM, a.s.) vyrobený z celozrnné ovesné mouky, která je lehce stravitelná a je bohatým zdrojem vlákniny. Avizované ceny se dočkala i Písecká krkovička/Pršuto z krkovic (výrobce MASO UZENINY PÍSEK, a.s.), jež je vyráběná z nejvybranější partie vepřové krkovic, ručně nakládaná do směsi koření a poté uzrálá formou fermentace na bukových štěpkách. Porota ocenila také Směs mouky pro přípravu pečiva na bázi inulinu (výrobce Výzkumný ústav bramborářský Havlíčkův Brod, s.r.o.) - dokáže těsto výrazně osladit a vzniklé pečivo je přitom vhodné i pro diabetiky. Cenu „Zlatý klas s kytičkou“ si vysloužila Vratislavická kyselka přírodní 750 ml (výrobce Kitl s.r.o.) – tato minerální voda je výjimečná vysokým obsahem křemíku.

Udělování cen „Zlatý klas“ se stalo za dobu své existence prestižní záležitostí a výrobci oceněných produktů považují získání ceny za významný přínos pro prezentaci a publicitu svých výrobků. Velký obchodní význam má pro oceněné firmy možnost používat diplom a logo Zlatého klasu daného roku - a to již od okamžiku vyhlášení výsledků.

PEZ

Expozici Koeckelingu reprezentoval Petr Formánek

Novinky představila společnost RAVAK Rožmitál

Zástupci společnosti AGROVO pan Opatřil (zleva) a pan Švan

Úspěšný prodej techniky na zpracování dřeva od společnosti P+L

Z expozice společnosti ZETOR ČR

Ocenění pro šlechtitele z Troubska

Výzkumný ústav pícninářský, spol. s r.o. (VÚPT) a Zemědělský výzkum, spol. s r.o. (ZVT) z Troubska jsou již tradičními účastníky mezinárodního veletrhu Země Živitelka, kde se prezentují ve společné expozici s dalšími výzkumnými pracovišti. Všechny tyto instituce letos přihlášily do soutěže o „Zlatý klas“ celkem pět exponátů a výsledkem bylo získání pěti ocenění. Jeden z úspěšných exponátů pochází přímo „z dílny“ VÚPT a ZVT a sice odrůda slézu přeslenitého Holina. Nejen o oceněné pícnině, nám několik slov prozradil ředitel troubského výzkumného ústavu RNDr. Jan Nedělník, Ph.D.

► Pane řediteli, oceněná odrůda slézu přeslenitého (ev. Holina), kterou lze využít jako pícninu i jako mezipločinu, je již mnohá na plochách v ČR. Jak dlouho trvalo vyšlechtění této nové odrůdy a co bylo hlavním podnětem pro její vznik?

„Šlechtitelský proces je časově velmi náročná práce a mnohdy ho lze počítat na desetiletí. Odrůda Holina oceněná Zlatým klemem byla registrována v roce 2018 a několik let předtím byly opakovaně prováděny výběry těch nejkvalitnějších komponent, z nichž odrůda vznikla. Tato nová odrůda je do značné míry pokračovatelem vůbec jedné z prvních odrůd, které vznikly na troubském pracovišti ještě v minulém století. Původní odrůda byla restringována a nahrazena odrůdou moderní. A tím hlavním motivem bylo rozšířit spektrum druhů, které troubské pracoviště nabízí farmářům pro pícninářské využití i jako mezipločinu.“

► Sléz přeslenitý není v našich podmínkách příliš využívanou plodinou (mezipločinou), přestože má mnoho předností. Pozorujete vzrůstající zájem o tuto plodinu ze strany zemědělců, nebo oseté plochy u nás spíše stagnují? Případně, jaký je zájem o odrůdu Holina v zahraničí?

„S přihláškou do soutěže o Zlatý klas jsme čekali několik let po registraci. A to z jednoho prostého důvodu - chtěli jsme si ověřit, zda o odrůdu bude zájem a neskončí v zásuvce.“

Osivo je v prodeji od roku 2018. V roce 2017 bylo zahájeno předstihové množení odrůdy. Od roku 2018 se roční produkce pohybuje v jednotkách tun, od začátku pěstování této odrůdy její výměra přesáhla kumulativně 15 hektarů množení a bylo vyprodukováno více než 10 tun osiva. Toto množství by při plném výsevu v monokultuře vystačilo na osetí 710 hektarů.

Většina osiv slézu je využita ve směsích, kde jsou výsevky jen 3-5 kg/ha. V roce 2022 byla uzavřena exkluzivní licenční smlouva pro EU region s francouzskou společností Lidea a exkluzivní smlouva na odbyt osiv mimo ČR.“

► Sléz přeslenitý je využíván také jako meliorační plodina. Jaký je - podle Vás - výhled do budoucna pro takovéto plodiny? Ochrana půdy je jistě důležitá, ovšem neobaváte se, že s ohledem na aktuální

situaci (válečný konflikt na Ukrajině, energetická krize, nárůst cen vstupů, apod.) budou zemědělci klást větší důraz na intenzitu výnosů a environmentální aspekty půjdou do pozadí?

„Těžká otázka, souhlasím s Vámi, že je třeba možná více než v minulých letech dbát na potravinovou bezpečnost a to souvisí s intenzivní produkcí v oblastech, kde to jde. Na druhé straně si zemědělci již ověřili, že stálý zelený kryt vytvářený i s pomocí mezipločin je jedním z faktorů, které zefektivňují zemědělskou produkci. Snaha o zlepšení půdní fitness by měla být cílem každého rozumného hospodáře. Nemáme dostatek organické hmoty v podobě hnojiv z živočišné výroby, proto alternativa mezipločin je jednou z rozumných cest. Nehledě na to, že přes všechny současné problémy se domnívám, že tento trend bude vzrůstat a bude i do značné míry podporován.“

► Váš výzkumný ústav je velmi aktivní a kromě šlechtění nových odrůd se zabývá i řadou dalších činností a výzkumů v oblasti zemědělství, potravinářství a biotechnologií. Můžete, prosím, uvést jakým zajímavým projektům se aktuálně věnujete?

„Začal bych zmínkou o projektu, který je podporován Technologickou agenturou ČR v programu Národní centra kompetence. Mám tu čest v tomto projektu koordinovat nejvýznamnější výzkumná a šlechtitelská pracoviště v České republice včetně Ústavu experimentální botaniky Akademie věd ČR. Hlavním cílem tohoto projektu je přinést do šlechtitelské praxe nové poznatky a nakonec i nové šlechtitelské materiály u stěžejních plodin pro české zemědělství. Dalšími novými projekty jsou např. snaha o hledání alternativ při současném trendu snižování objemu a počtu přípravků na ochranu rostlin. Snažíme se hledat nové fyzikální metody pro ošetření osiva či pracovat i s alternativami ve formě biologické ochrany. Zajímavé jsou z našeho pohledu i projekty zaměřené na technologie omezující větrnou či vodní erozi.“

► Kromě toho, že stojíte v čele společnosti VÚPT a ZVT, zastáváte již více než rok funkci předsedy předsednictva České akademie zemědělských věd. Jak hodnotíte své dosažené působení na této pozici - daří se plnit Vaše vize, nebo jste původní

Oceněný exponát slézu krmný.

představy přehodnotil?

„Ve druhém funkčním období v pozici předsedy předsednictva ČAZV se snažím naplňovat - v úzké spolupráci se všemi členy předsednictva i pracovníky sekretariátu - hlavní roli naší akademie a tou je expertní činnost při přípravě strategických dokumentů týkajících se výzkumu v resortu zemědělství. Jsem velmi rád, že vláda České republiky v srpnu tohoto roku schválila Koncept výzkumu v resortu zemědělství 2023+. Akademie vypracovala odbornou část této koncepce a jsou v ní reflektovány současné trendy v zemědělském výzkumu, jejichž realizace by měla významně přispět k trvalé udržitelnosti zemědělské, potravinářské a lesnické činnosti. Hlavními klíčovými oblastmi koncepce jsou bioekonomika, Smart zemědělství a reakce na globální změny. V návaznosti na koncepci je nyní dokončován i text nového výzkumného programu Ministerstva zemědělství. Akademie se snaží sehrávat také určitou koordinační roli a ve spolupráci s ministerstvem pořádá např. pravidelná setkávání s poslanci parlamentu, senátory či setkání ředitelů výzkumných organizací resortu. Za tuto práci, se domnívám, se nemusíme stydět. Určitě je ale mnoho oblastí např. ve vnitřní komunikaci akademie, které je potřeba zlepšovat a nejméně s nimi spokojen.“

► Jakým způsobem výše zmiňovaná - ne příliš příznivá - situace na politické a ekonomické scéně ovlivní (nebo již ovlivňuje) vědeckou a výzkumnou práci v odborných institucích? Nehrozí krácení finančních prostředků poskytovaných na vý-

Tým pracovníků VÚPT (zleva): Hana Smejkalová, Jan Nedělník a Helena Hutýrová.

zkum? Změní se priority v zemědělském výzkumu či zemědělství obecně? Je podle Vás současná situace hrozbou, nebo naopak impulsem ke změně?

„Můj aktuální pohled na další rozvoj aplikovaného výzkumu je stále ještě více optimistický, než pesimistický. Právě krizové situace - covidovou pandemií počínaje, přes válečný konflikt, až po současnou ekonomickou krizi - dle mého ještě více

zdůrazňují nutnost rychlých a efektivních inovací. Krácení prostředků na výzkum by bylo velmi krátkozrakým řešením, byť rozumím tomu, že při stále se prohlubujícím deficitu státního rozpočtu to může být velmi lákavé. Snažíme se nejen přes Akademii, ale i Asociaci výzkumných organizací přesvědčovat politiky, že tyto investice se nikdy neztratily. Je ale samozřejmě pravda, že vysoká míra inflace, energetická krize,

neskutečně rostoucí ceny vstupů jsou faktory, které budou nutně znamenat změny v chování nejen výzkumných organizací. I z tohoto důvodu je mojí filozofií stále více se zapojovat do mezinárodních projektů a jsem rád, že se nám to v poslední době daří.“

Děkujeme za rozhovor a přejeme mnoho dalších úspěchů.

Ptala se: Petra Bártlová
Foto: Archiv VÚPT, spol. s r.o.“

INZERCE

Rentabilní produkce s technologiemi Olmix

MULTI N
Komplexní výživa N+S
s biostimulačním účinkem

Agroptim SUNSET
Biostimulant vegetativních funkcí rostliny

Předpoklady dobré úrody řepky

Dobré přezimování

- Výška porostu 25-30 cm
- Listová růžice 8-10 listů
- Hmotnost listů 2 kg/m²

Srdéčko u země

- Srdéčko u země
- Kůlový kořen 25-30 cm
- Průměr krčku 1 cm
- Hmotnost kořenů 300 g/m²

Vysoký výnos

- Maximální počet větví
- Plně šesřulé
- Vysoká HTZ

Tato technologie je vhodná i pro ozimé obiloviny

Dávkování: 10 l/ha Multi N + 1 l/ha Agroptim Sunset + 100-150 l/ha vody
Možnost tankmixů s listovými přípravky (mimo fungicidy s účinnou látkou spiroxamin)

Biologická řešení pro současnost i budoucnost

První zemědělská revoluce začala v 16. století a byla ve znamení opouštění půdy ležící ladem a zavedení střídání plodin s obilovinami a pícninami, kdy plodiny následují jedna druhou.

Druhá zemědělská revoluce se odehrála ve dvacátém století a jejími hlavními fenomény byl rozvoj techniky, šlechtění nových odrůd a také chemizace zemědělské výroby. Taktéž byla ve znamení přechodu od malovýroby k velkovýrobě. Tyto skutečnosti vedly ke zvyšování produktivity práce, výnosů i rentability výroby.

Ve 21. století probíhá nová zemědělská revoluce spojená s biotechnologiemi a s novými a zjednodušenými pěstitelskými technikami. Hlavním cílem je pokračovat ve zlepšování výnosů a zároveň co nejvíce omezovat tlak na životní prostředí a globální oteplování.

Každá z těchto zemědělských revolucí se odehrála někde na světě v období silného demografického růstu.

Organizace spojených národů se domnívá, že do roku 2050 bude muset globální zemědělství zdvojnásobit svou produkci, aby uspokojilo nutriční potřeby rychle rostoucí, bohatší a velmi urbanizované populace, jakož i zvýšenou poptávku po biopalivech. Z tohoto pohledu se současná zemědělská evropská politika, zejména Green Deal a Farm to Fork jeví přinejmenším jako podivná až nesmyslná.

Provádění této třetí zemědělské revoluce se však střetává s novými problémy, které komplikují rovnici:

- změny klimatu, jejichž dopady jsou stále více pocítovány
- hospodářská soutěž v souvislosti s využíváním vodních zdrojů
- nedostatek fosilních paliv, potřebných k pohonu techniky a výrobě hnojiv
- zhoršení kvality půdy způsobené erozí a znečištěním v zemích s obrovskými zemědělskými podniky, které vyžadují masivní používání chemických hnojiv a pesticidů.

Odborníci se uvádějí, že téměř 20 % půdy v Evropě je vystaveno erozi. Česká republika je bohužel jednou ze zemí, kde riziko eroze půdy je mnohem vyšší. Eroze je však jen jedním z faktorů, které způsobují degradaci půdy a snížení její produkční schopnosti. Dnes je známo, že 70% půdního fondu ČR trpí zhutněním, acidifikací, poruchami vodního a vzdušného režimu, snižováním obsahu humusu, poškozením struktury půdy a v důsledku toho všeho nízkou biologickou aktivitou.

Přechod zemědělství k udržitelnějšímu modelu je proto nezbytný a vyžaduje uvážlivější přístup, pokud jde o technické procesy

a vstupy, jako je postup **integrovaného řízení péče o půdu**, který vypracovala francouzská odborníci na biostimulace společnost Olmix. Tato řešení jsou orientována na podporu přechodu zemědělských podniků na agroekologický model hospodaření

Za pomoci zavádění výhodnějších agronomických postupů a vysoce výkonných biostimulantů je cílem udržitelně zlepšit tři klíčové faktory pro optimalizaci technologií pěstování plodin:

1. rozvoj **úrodnosti půdy** a posílení její odolnosti vůči degradačním faktorům
2. zlepšení **kapacity půdních profilů pro příjem vody** a minerálů
3. podpora přirozené nebo vyšlechtěné **odolnosti plodin** proti stresovým faktorům a patogenům

Tyto tři vzájemně závislé faktory jsou zaměřeny na podporu a udržení ekologické transformace zemědělství, čímž se snižuje využívání produktů chemických syntéz (chemická hnojiva a pesticidy) a zároveň umožňují zemědělcům zaručit potřebné množství a kvalitu produktů prvovýroby.

ŽIVÁ PŮDA: PILÍŘE UDRŽITELNÉHO ZEMĚDĚLSTVÍ

Půda je považována za vhodné médium pro pěstování plodin a je příliš často zanedbávána nebo dokonce týrána. Následkem tohoto přístupu pak dochází ke zhutnění, úbytku organické hmoty, zasolování, acidifikaci, erozi a dalším negativním jevům.

Nicméně, půda pomáhá dodávat více než 95% našich potravin. Jíst zdravě v dostatečném množství v první řadě znamená výrazně zlepšit péči o zdraví půdy!

Úloha biologické aktivity

Půda je v první řadě živým prostředím: žízály a také bakterie, houby a aktinomyce jsou mimo jiné klíčovými hráči při přeměně organické hmoty. V 1 g půdy jsou až 3 miliardy živých tvorů, což je biomasa 5 t/ha! Žízály dokážou půdu zpracovávat až do hloubky 1 metr. Pokud je nezabýváme zbytečnou kultivací. Exmplář na obrázku měřil přes 30 cm a jeho věk byl 10 až 12 let. Našli jsme ho v hloubce 90 cm.

Všechny tyto organismy rozkládají zbytky plodin a organická hnojiva, aby je recyklovaly na minerální živiny přístupné pro rostliny a humus.

Humus je páteří půdy. Strukturuje ji, zvyšuje její úrodnost půdního systému a zlepšuje jeho celkové fungování.

Jak lze podporovat tvorbu humusu v půdě?

Prvním parametrem potřebným pro tvorbu humusu je přidání organické hmoty bohaté na uhlík (zbytky plodin, sláma, hnůj, kompost atd.) do půdy.

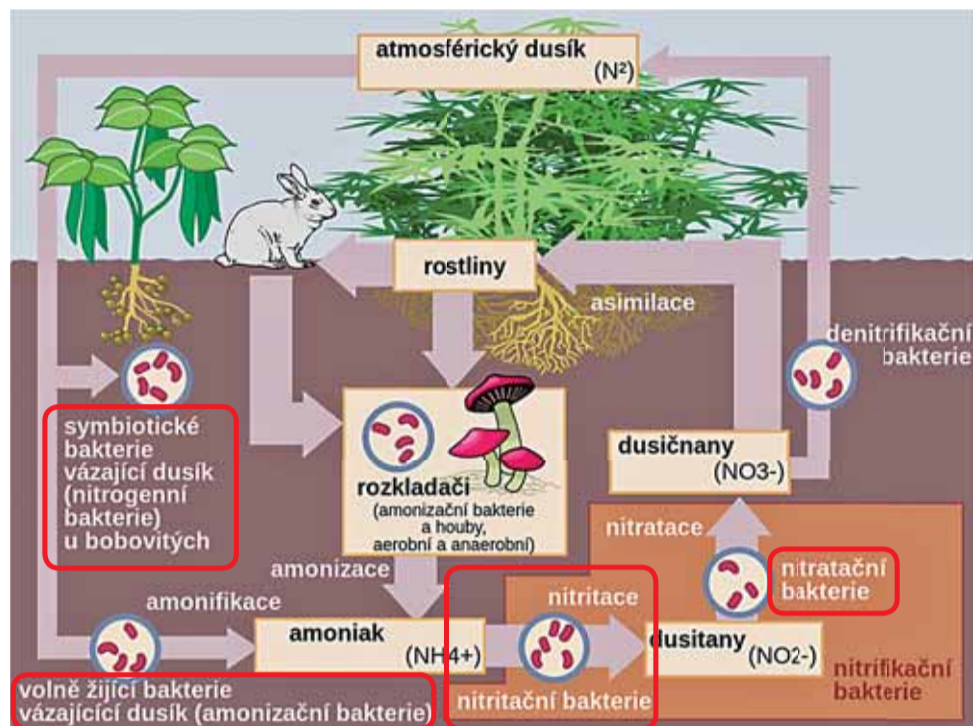
Druhou pákou je podpora aktivity mikroskopických hub přítomných v půdě, protože pouze tyto jsou schopny rozkládat molekuly prekurzorů humusu.

Vyvíjejí se nové technologie, jako je technologie **MIP® SOIL** (Mineral Inducer Proces) pro stimulaci aktivity hub v půdě.

Technologie MIP SOIL, která je začleněna do **půdního biostimulantu Neosol**, je schopna znásobit aktivitu enzymů produkovaných houbami v půdě. Tato stimulace zvyšuje produkci humusu, následně rozvíjí aktivitu žízála a podporuje tvorbu humuso-jílomitového komplexu.

Takže pravidelnou aplikací biostimulantu **Neosol** mohou zemědělci zlepšit strukturu své půdy, zvýšit infiltraci vody a snížit zhutnění, které brání rozvoji kořenů a snižuje biologickou aktivitu půdy.

Úspory a zisky se zvyšují s lepší strukturovanou

CO UMÍME OVLIVNIT APLIKACÍ MIP® RHIZO

Množství dusíku ve vrstvě půdy do 30 cm

- N-minerální 20–200 kg/ha
- N půdní biologie 500 kg/ha
- N v organické hmotě 2–6000 kg/ha
- N v půdním vzduchu ~ 500 kg/ha
- CELKEM 4 000–8 200 kg/ha

půdou: úspory z hlediska přípravy půdy, lepší rozvoj plodin a vynikající výnosy.

Začleněním biostimulantu Neosol do plodinových systémů je zemědělec schopen obnovit zdravý problémových půd, což vede ke zvýšení výnosů a zlepšení ekonomiky výroby!

KOŘENY: PRŮZKUMNÍCI PODZEMNÍHO SVĚTA

Je obtížné si představit intenzivní a udržitelnou rostlinnou výrobu, pokud plodiny nemají přístup k minerálům, které potřebují pro správnou výživu. Tato funkce je odpovědností kořenů a rhizosféry - oblasti v blízkosti kořenů, bohaté na mikroorganismy, které žijí v symbióze s rostlinou. Proto jsou důležité dva parametry: vývoj kořenového systému rostliny a fungování mikroflóry žijící v rhizosféře a zodpovědné za asimilaci a mineralizaci.

Vysoce kvalitní kořenový systém

Kořen je orgán rostliny, který jí umožňuje přijímat vodu a minerály, které potřebuje pro svůj růst a vývoj. Kořenové systémy vyvinuté během životního cyklu plodin obvykle

přesahují 100 000 km/ha u obilovin. Rychlost kořene a jeho růst bude do značné míry záviset na struktuře půdy a přítomnosti kyslíku. Je-li půdní struktura degradována, kořeny nemají prostor nebo sotva pronikají do ztuhnutých oblastí. Takže tyto podmínky uvnitř půdního média výrazně ovlivňují hustotu kořenů a v důsledku toho prorůstání maximálního objemu půdy, což je zvláště důležité pro zásobování rostlin fosforem a draslíkem.

Dalším parametrem, který je třeba vzít v úvahu, je způsob, jakým funguje nadzemní část rostliny. Růst kořenů je přímo závislý na růstu nadzemních orgánů rostlin, protože listy syntetizují uhlík, který je stavebním materiálem tvořícím kořeny. Až 40% uhlíku, který rostlina přijímá fotosyntézou slouží k tvorbě kořenové biomasy.

Zvyšte objem biomasy a aktivitu mikroflóry zodpovědné za asimilaci a mineralizaci

Jednou z mnoha rolí půdních mikroorganismů je zajistit minerální asimilaci prvků rostlinami. Mikroflóra zodpovědná za asimilaci zahrnuje bakterie jako Nitrosomonas, Nitrobacter, Rhizobium, Bacillus, Pseudomonas a houby, jako je mykorrhiza. Organické formy živin transformují do minerálů uvolněných rozkladem organické hmoty v půdě nebo hnojiva a převádějí je do forem, které může rostlina asimilovat. Po této biologické přeměně je rostlina

schopna absorbovat minerální látky, jako je dusík, fosfor, draslík a síra.

Půdní mikroorganismy také musí být schopny syntetizovat enzymy potřebné pro tuto konverzi! Proto je technologie **MIP® RHIZO** tak cenná.

Technologie MIP® aplikovaná do oblasti rhizosféry dodává stopové prvky nezbytné pro enzymatické aktivity půdní mikroflóry podílející se na asimilaci minerálů rostlinou. Technologie MIP® RHIZO zaručuje dostupnost těchto stopových prvků, což vede ke zlepšení přeměny minerálních živin, jako je dusík, fosfor a síra, a k jejich lepší absorpci rostlinou. **Biostimulant rhizosféry Primeo S12** obsahuje tuto technologii MIP® RHIZO. Primeo S12 uvolňuje do půdy oligo-prvky a umožňuje mikroflóře plně zhodnocovat minerální zdroje a mechanismy k získání živin, které potřebuje pro svůj růst a vývoj.

Tím, že biostimulant kořenů a rhizosféry Primeo S12 zlepšuje účinnost hnojiv, zároveň snižuje riziko ztrát živin a znečištění vodních zdrojů v důsledku vyplavování dusičnanů a fosfátů. Zvyšováním absorpce minerálů rostlinou biostimulant Primeo S12 také stimuluje lepší růst kořenů, pokud jde o jejich hustotu a hloubku prokořenění. Tento biostimulant rhizosféry umožňuje plodinám, aby přijímaly více vody z hloubky půdního profilu, což je zásadní výhodou v horkých a suchých obdobích.

František Václavík

Mnoho důvodů, proč pěstovat čirok

Tradiční polní den věnovaný pěstování, silážování a krmnému využití čiroků se uskutečnil 4. října 2022 ve Velkých Opatovicích. Pořadatelem akce byly společnosti SEED SERVICE s.r.o. Vysoké Mýto a VOS zemědělců, a.s. Velké Opatovice, ve spolupráci s S.O.S. Skalice nad Svitavou, s.r.o. Program nabídl zajímavé snoubení teorie i praktických ukázek, kdy si účastníci nejprve vyslechli přednášky týkající se problematiky pěstování a využití čiroků a následně se přesunuli na pole, aby si prohlédli různé odrůdy této plodiny.

Ve společenském sále velkoopatovického zámku nejprve Ing. Jiří Štěrbaček – vedoucí zemědělské výroby ve společnosti VOS zemědělců – přiblížil účastníkům pěstování čiroků v jejich podniku. S touto plodinou zde mají zkušenosti již od roku 2008 a rozhodně s ní počítají i do budoucna. Úvodní slovo nemohlo chybět také od jednatele firmy SEED SERVICE Ing. Milana Děda. Krátce vystoupil i agronom společnosti VOS zemědělců, a.s. Ing. Radim Pliska, aby konkrétně popsal agrotechniku použitou pro pokusné porosty čiroků, které si mohli účastníci polního dne později prohlédnout. Předplodinou pro porosty, zakládáné 7. června 2022, bylo senážní žito. Předsetová příprava spočívala zejména v úpravě pozemku disky a kypřičem. Den před setím bylo na pole aplikováno NPK, digestát a Vizura. V průběhu června pak byla ještě použita chemická ochrana přípravkem Arrat.

Plochy čiroku celosvětově rostou

O pěstování čiroků v podmínkách ČR a obecně o jejich agrotechnice, odrůdách i typech, pohovořil Ing. Marek Podrábský ze společnosti SEED SERVICE. Jak úvodem své přednášky zmínil, s ohledem na změnu klimatu představuje čirok plodinu, u níž celosvětově i v rámci Evropy nejvíce rostou plochy zásevu. Největší množství čiroku se pěstuje v Africe, velmi populární je i v USA, kde se dokonce z vícečetných druhů čiroků vyrábí „čirokové seno“. Celosvětově je většina pěstované-

Přednáška Jana Dvořáčka byla opět velmi poutavá.

ho čiroku určena na produkci zrna. V Evropě jde však většinou o silážní čirok – celkem je jím v Evropě oseto zhruba 180 000 hektarů. V naší republice pak plocha čiroku na siláž dosahuje asi 10 000 ha. Dle mínění pana inženýra brání v České republice zrnovému čiroku ve větším rozmachu hlavně tradice krmení.

Čiroky mají několik pozoruhodných vlastností – lze je pěstovat i na půdách, které jsou pro kukuřici rizikové – zejména tam, kde jsou problémy se zavíječem a bázlivcem. Další výhodou čiroku je, že netrpí některými houbovými chorobami, jako jsou fusaria a Aspergillus – v čirokovém zrnu tak nenajdeme mnohé toxiny, časté u kukuřic. Oproti kukuřici má čirok také levnější osivo, nižší nároky na hnojení a na chemii. Erozní koeficient je u čiroků zhruba o třetinu až polovinu nižší, než u kukuřic a také zanechávají na poli více posklizových zbytků. Pro svůj růst vyžadují méně vody a velice dobře regenerují po suchu.

Marek Podrábský popisuje zatím neregistrovanou odrůdu Rufus.

Na druhou stranu však hůře odolávají chladu. Aktuálně je šlechtění čiroku velmi intenzivní a napomáhá tomu i jeho velmi úzký genom.

Plodina následná i náhradní

Čiroky lze zakládat buď při pozdním setí jako následnou plodinu (např. po žitě na zeleno, nebo po směsích s peluškou), nebo jako plodinu náhradní – začátkem června. V každém případě by se před zasetím mělo pole dobře odplevelit a čirok je nutné zasévat až při teplém počasí (v hloubce setí 3 cm by měla být teplota 16 – 18 °C). Při vícečetném způsobu využití hybridů se osvědčil výsev do úzkých řádků (výsevek 20 – 30 kg/ha) – kvůli růstu i sklizni. V případě setí pro přímou sklizeň jsou pak ideální spíše nižší výsevky (6

Účastníci polního dne při prohlídce porostů, v popředí porost zralého bérů italského Rucereus.

Hybrid Latte vyniká odolností suchu.

– 15 kg/ha) a širší řádky. Při vícečetném využití se kosí čirok v době, kdy obsah sušiny dosahuje cca 15 %. V této době mají rostliny výbornou stravitelnost, ale kvůli vysokému obsahu vody je nutná dvoufázová sklizeň. Ta by měla probíhat za teplého počasí a doporučuje se ponechat vyšší strniště (10 – 15 cm), jelikož spodní část stonku je hůře stravitelná a navíc je tím zajištěno i lepší obrůstání pro druhou seč. Alternativou je sklizeň čiroků „napřímo“, jež se provádí v době silážní zralosti čiroků. K tomu jsou využívané biomasové čiroky, nebo tzv. „zrnové silážní čiroky“, které se sklízí v mléčné zralosti zrna a mají podstatně vyšší měrnou energii. U všech typů silážních čiroků jsou zastoupeny i odrůdy s tzv. BMR mutací, což je znak rostlin s vysokou stravitelností vlákniny.

Marek Podrábský také představil odrůdy čiroků a bérů, které jejich společnost dodává. Pěstitelé mohou vybrat z poměrně široké nabídky, jež zahrnuje i zmiňované BMR hybridy se sníženým obsahem ligninu (na 40 – 60 %). Celkově je produktové portfolio firmy SEED SERVICE velmi pestré – od trav, jeteloviny, meziploidy, přes olejniny, luskoviny, kukuřice a obilniny až po směsi pro Greening, Agroenvi, či bio-osiva. Od množství 300 kg osiva jsou v SEED SERVICE schopni namíchat prakticky jakoukoliv směs „na míru“ – přesně podle požadavků zákazníka. Odborné poradenství a veškerý související servis jsou samozřejmostí.

Čirok pro lepší tučnost mléka

Velkoopatovický polní den by nebyl úplný bez příspěvku Ing. MVDr. Jana Dvořáčka z S.O.S. Skalice nad Svitavou. Ten se ve své přednášce zaměřil na silážování čiroků a jejich využití ke krmení skotu. Jak pan doktor uvedl, čirok je vhodnou krmnou doplňkovou plodinou pro dojnice, jelikož má dobrou výživnou hodnotu. Navíc napomáhá zvyšovat tučnost produkovaného mléka. Praxe ukázala, že při zařazení čiroku do krmné dávky v množství 6 – 8 kg/krávu/den dojde k navýšení tučnosti mléka o 0,2 až 0,3 %. Je to díky množství stravitelné vlákniny, které čirok obsahuje. Ovšem aby toto fungovalo, je nezbytné dobře fungující a zdravý bachor s dostatkem celulolytických bakterií. Dalším důvodem, proč by chovatelé měli zařadit čirok do krmné dávky dojníc je, že – jak již zmiňoval Marek Podrábský – oproti kukuřici jde o relativně zdravou plodinu s minimálním výskytem plísní. Krmivo tak obsahuje méně toxinů a neškodných škodlivých látek. Aby chovatelé vytěžili z pozitivních vlastností čiroku

maximum, je nezbytné tuto plodinu správně zpracovat do siláže a zohlednit některá její specifika. Při silážování je nutné její dobře udusat a zajistit jeho rychlé prokvašení. Samozřejmě, musí být náležitě zajištěn odtok silážních šťáv. Při sklizni a dusání je také důležité zamezit kontaminaci hmoty hlínou, z níž by se do siláže mohly dostat clostridie. Jak pan doktor Dvořáček uzavřel, čirok je nepochybně perspektivní krmnou plodinou, a to zejména v suchých oblastech.

Po přednáškách se účastníci přesunuli na nedaleké pole, kde byly připravené pokusné porosty čiroků a bérů. K vidění byly některé odrůdy z nabídky SEED SERVICE – a to silážní i zrnové. Za zmínku určitě stojí hybrid Latte, který je extrémně odolný suchu. Nechyběl ani Triunfo BMR – ten má díky uvedené mutaci zvýšenou stravitelnost. Je možné jej sklízet dvoufázově ve vegetativní fázi, ale poměrně kvalitní krmivo poskytuje i v mléčně-voskové zralosti, je-li sklizen přímo na siláž. Nutri Honey představuje hybrid čiroku a súdánské trávy. Vyniká rychlým počátečním vývojem i obrůstáním po sklizni a výsledná siláž obsahuje velký podíl listů. Nechyběla ani velmi raná červenozrná odrůda Ruby, která je produktem nového šlechtění a poskytuje zrno bez taninu. Vysoký výnos červeného beztaninového zrna poskytuje i americká odrůda Colorado. Je velmi raná a vhodná do KVO a teplejších ŘVO. Chybět nemohl ani Ruzrok – extrémně raná odrůda vyšlechtěná v ČR inženýrem Jiřím Hermuthem. Je plastická a poměrně odolná chladu. Nejvíce se využívá sklizená dvoufázově na senáž pro krmení skotu, ale stále větší význam má jako mimořádně kvalitní fumigační meziplodina. K vidění byla i absolutní novinka, dosud neregistrovaná odrůda Rufus, který se již nyní jeví velmi perspektivně. Nabídku čiroků vhodně doplňují i krmné bérů – ty byly na polním dnu zastoupeny českými odrůdami Ruberit a Rucereus. Tyto bérů lze sklízet na seno, siláž (obrustají po sklizni), nebo na zrno a jde rovněž o vynikající meziploidy. Informace a poznatky, které na vydařeném polním dnu zazněly, potvrzují, že čirok je nepochybně plodinou s velkou perspektivou a na našich polích ji určitě budeme potkávat stále častěji.

Petra Bártlová

SEED SERVICE

Smluvní množení a prodej osiv

OSIVA PRO PODZIMNÍ ZÁSEV

- Ozimý hrách a peluška, žito trsnaté

ČIROKY A BÉRY, KUKUŘICE

- Čiroky zrnové, zrnové silážní, biomasové, BMR
- Bérů Ruberit a Rucereus – na zrno i siláž
- FarmSaat – špičkové rané kukuřice z Německa

ZEMĚDĚLSKÉ A TECHNICKÉ TRAVNÍ SMĚSI

- Luční a pastevní, přísevy, zakázky
- Jeteloviny a jetelotrávy, BIO-směsi

OSIVA A SMĚSI PRO DOTAČNÍ TITULY 2023

- Krmné a nektarodárné biopásy, vinice, čejka, apod.
- Plodiny a směsi pro setí úhoru, souvratí, nebo meziploidy

LUSKOVINY A JETELOVINY

- Lupina úzkolistá, hrách, vikev, peluška
- Vojtěšky, jetel luční, alexandrijský, apod.

BIO-OSIVA

- Travní směsi, meziploidy, luskoviny, aj.

SEED SERVICE s. r. o.

Vysoké Mýto

e-mail: objednavky@seedservice.cz

e-mail: poradenstvi@seedservice.cz

604 578 260

www.seedservice.cz

Stoupající zájem o pěstování sóji

Plochy sóji luštinaté v České republice jdou v posledních letech nahoru. Letos výměra stoupla nad 28,5 tisíc hektarů. Ještě více se sója rozšiřuje na Slovensku, kde už dosahuje skoro 68 tisíc hektarů. Díky dostatku vláhy v poslední pěstitelské sezóně u nás i u našich slovenských sousedů až do počátku července sója dobře prospívala, ale pak od poloviny července na mnohých částech území trpěla suchem a vysokými teplotami.

Ze světového hlediska je sója čtvrtou nejrozšířenější plodinou a po palmě olejné druhou nejvýznamnější olejinou. Plochy i produkce sóji ve světě jdou stále nahoru. Předpokládána světová produkce pro sezónu 2022/2023 dosahuje téměř 393 milionů tun.

Se situací v pěstování sóji u nás i ve světě se seznámili účastníci seminářů Sója 2022, které uspořádal Ing. Přemysl Štranc, Ph.D., ve spolupráci s Ing. Pavlem Procházkou, Ph.D., z České zemědělské univerzity v Praze ve Skaličce na Přerovsku, ve Slovinci na Nymbursku a ve Stražkově u Litoměřic.

Situace ve světě

Nejvyšší produkce sójových bobů se v pěstitelském roce 2022/2023 předpokládá v Brazílii (144 mil. tun), USA (123 mil. tun) a v Argentině (51 mil. tun). Brazílie zřejmě opět obhájí pozici největšího světového producenta a exportéra sóji.

Z olejnatých plodin se pro sezónu 2022/2023 ve světě předpokládá nárůst produkce sóji na 392,7 milionů tun. Také řepka zaznamenává zvýšení na 82,5 milionů tun. Pokles se předpokládá u slunečnice na 50,9 milionů tun. K mírnému navýšení dochází u podzemnice olejné na 50,5 milionů tun a u bavlníku na 42,9 milionů tun.

Palma olejná v současné sezóně pravděpodobně vyprodukuje rekordních 79,2 milionů tun oleje. Ze sóji by se mohlo získat 61,6 milionů tun oleje, z řepky 31,1 milionů tun a ze slunečnice 20 milionů tun. Celkem se předpokládá světová produkce olejů 219,1 milionů tun.

Význam sóji

Ing. Štranc připomněl význam sóji, která se uplatňuje nejen ve výživě lidí i zvířat, ale také v průmyslu potravinářském, krmivářském, chemickém, farmaceutickém

nebo kosmetickém. Pro daný zemědělský podnik nachází využití do krmných směsí, jako tržní plodina, přerušovač obilných sledů a zlepšující plodina v osevním postupu s kladným vlivem na kvalitu půdy.

Důvodů pro pěstování sóji v ČR existuje celá řada. V současnosti mají pěstitelé k dispozici nové odrůdy, které jsou vhodnější do našich agroekologických podmínek. Výhodou představují celkově nízké vstupní náklady. Nejvyšší položku představuje certifikované osivo. Dosud u nás porosty sóji ohrožuje málo chorob a škůdců.

K výhodám pěstování sóji patří nízké náklady na hnojení, ozdravení osevního postupu a zvýšení úrodnosti půdy, snížení nákladů na zakládání porostů následné plodiny i částečná soběstačnost v produkci bílkovin. Po předplodině sóje se zvyšují výnosy a kvalita následné plodiny, například pšenice.

Sója vyprodukovaná v České republice má řadu předností pro využití v potravinářství, krmivářství i v dalších oblastech. Především není geneticky upravená. Sójové boby nejsou poškozené přepravou přes oceán, čímž jsou zdravější a kvalitnější.

Naši pěstitelé by se měli soustředit na produkci osiv raných odrůd sóji pro střední, východní a poněkud severnější část Evropy, protože v příznivých oblastech ČR při vhodné agrotechnice tyto odrůdy dosahují vysoké biologické hodnoty semen. Produkci sóji lze využít ve vlastním podniku v živočišné výrobě.

Výnosy podle vláhy

Sója má vysoké nároky na vodu. Význam vláhy dokumentují dosažené výnosy. V mimořádně suchém roce 2015 dosáhl průměrný výnos v pokusech 1,88 t/ha a celostátní 1,64 t/ha a za sucha v roce 2018 se v pokusech

sklidilo 2,26 t/ha, zatímco v ČR jen 1,66 t/ha.

Ve srážkově příznivém roce 2016 činil průměrný výnos v pokusech 3,67 t/ha a v ČR 2,64 t/ha. V roce 2017 se v pokusech v průměru sklidilo 3,32 t/ha, zatímco celostátní výnos dosáhl 2,41 t/ha. Rok 2020 v pokusech přinesl 3,09 t/ha a v ČR 2,33 t/ha. V roce 2021 se v pokusech dosáhlo 3,18 t/ha a v ČR 2,61 t/ha.

Odpovídající zpracování půdy

Při pěstování sóji musí být zpracování půdy v souladu nejen s nároky konkrétní pěstované plodiny, ale s celým ekosystémem dané lokality. Platí zásada, aby půda nebyla nejen příliš prokypřená, ale ani nadměrně zhutněná. Ornice by se měla nacházet v rovnovážném stavu pevných součástí půdy a půdního vzduchu, který je dán její zrnitostí a strukturou.

Velmi citlivě je třeba obdělávat nejen půdy těžší a těžké, u nichž nejvíce a nejrychleji dochází ke zhutnění, ale i půdy lehké až lehčí středně těžké na propustných substrátech, které mají malou využitelnou vodní kapacitu a rychle vysychají. Především za účelem úspory vláhy v půdě je třeba věnovat velkou pozornost jak základnímu zpracování půdy, tak i předsetové přípravě.

Ve výzkumu se prokázaly některé negativní vlivy podzimní orby na fyzikální, chemické a biologické vlastnosti půdy. Zejména při včas neošetřené hrubé brázdě dochází nejen k velkým ztrátám vláhy, ale i k výraznému narušení půdního života.

Řadu úskalí však má i povrchové zpracování půdy, hlavně na těžkých půdách, v poněkud vlhčích regionech a pro hluběji kořenicí plodiny. Jako vhodné se ukazuje skloubit přednosti obou technologií, aplikovat podzimní bezorebné, avšak hluboké, takzvané vertikální zpracování půdy

S hlavním organizátorem Ing. Přemyslem Štrancem, Ph.D., (vpravo) vystoupil Ing. Pavel Procházka, Ph.D.

s mělkou a kvalitní předsetovou přípravou.

Výměra se rozšířila

V České republice se v minulosti nejvíce sóji pěstovalo v letech 2017 a 2018, přes patnáct tisíc hektarů. V roce 2018 u nás výměra sóji v důsledku nízkých výnosů předěšlé sezóny klesla nad dvanáct tisíc hektarů. Rok 2019 rok zaznamenal zvýšený zájem našich pěstitelů o sóju, kterou vyseli na ploše větší než čtrnáct tisíc hektarů. K podstatnému nárůstu došlo loni na skoro dvacet tisíc hektarů. Letošní rok přinesl další navýšení plochy v ČR na již zmíněných 28,5 tisíc hektarů.

K značnému nárůstu pěstování sóji docházelo v posledních letech i na Slovensku. V roce 2017 sója na slovenských polích zaujímala skoro 44 tisíc hektarů a v následujících letech se její výměra neustále zvyšovala až na předloňských téměř 52 tisíc hektarů. Loni došlo k dalšímu nárůstu na téměř 64 tisíc hektarů a letos na skoro 68 tisíc hektarů. Slovenští pěstitelé sóji v posledních letech obvykle dosahují vyšších výnosů než čeští.

Vhodné odrůdy

Po skončení přednášek následovala prohlídka polních pokusů s odborným výkladem Ing. Štrance. Informace k jednotlivým odrůdám a pří-

pravkům doplňovali zástupci zúčastněných firem. V poloprovozních pokusech se ověřuje vhodnost vybraných odrůd pro pěstování v podmínkách České republiky.

Do poloprovozních pokusů se zařazují odrůdy sóji o různé ranosti. V poslední sezóně se porovnávalo šestnáct odrůd sóji. Jednalo o již zavedené odrůdy Amiata, Ambella, Bettina, ES Governor, Adelfia, Adessa, Marquise, Mentor, Abaca, ES Compositor, ES Comandor, Alvesta a RGT Sphinx. Sortiment doplnily novinky Cantate, Obelix a Attractor. Všechny uvedené odrůdy sóji jsou vhodné pro pěstování na našem území.

Hana Honsová

INZERCE

STIMULANTY OLMIX Group A MOŽNOSTI JEJICH APLIKACE V PLODINÁCH V NÁVAZNOSTI NA PŘEDPLODINU

Půdní stimulanty OLMIX a jejich použití v praxi

Mezi významné přínosy aplikací stimulantů Olmix patří i redukce utužení půdy. Pokud bychom otázku utužení půdy a její zpracovatelnosti měli vnímat komplexně, můžeme k dalším přínosům doplnit i jednodušší zabezpečení a včasnost prací v agrotechnickém termínu. Případně i snížení objemu vynucených investic, které musíme vynaložit na nákup výkonnější techniky pro zajištění stejných operací, jaké jsme v předchozím období vykonávali energetickými prostředky s nižším výkonem.

V současné době jsme inovovali produkty, které mají společnou základní technologii a tou je patentovaný MIP (Mineral Inducer Process). Jedná se zejména o stimulant rhizosféry Explorer 510, který díky vysokému obsahu lehce rozložitelných organických látek je startér aktivity půdních mikroorganismů a dynamického rozvoje kořenů rostlin. Primeo 512 je stimulant tvorby biomasy (kořenů i nadzemních částí rostlin) a využitelnosti živin. Každý z těchto produktů je specialista v určité oblasti, ale všechny mají společný efekt a to je komplexní působení na zlepšení půdních vlastností a zvýšení produkčních schopností půdy.

Jinými slovy řečeno, naše půdní stimulanty zvyšují efekt a urychlují nástup zlepšení u všech technologií zpracování půdy. Při půdoochranných technologiích výrazně prodlužují dobu účinnosti těchto opatření.

Možnosti jejich uplatnění v plodinových systémech v návaznosti na předplodinu a způsoby výživy a hnojení rostlin ukazuje náš jednoduchý a přehledný návod.

PŘEDPLODINA	ZPŮSOB HNOJENÍ	HLAVNÍ PLODINA A DOPORUČENÍ TECHNOLOGIE OLMIX					
		PŠENICE CZIMÁ	ŘEPKA OZIMÁ	JEČMEN JARNÍ	KUKUŘICE na ZRNO	KUKUŘICE na SILÁŽ	CUKROVKA
PŠENICE OZIMÁ	OH	Explorer 510	Explorer 510		Explorer 510	Explorer 510	Explorer 510
	MH	Neosol	Neosol	Neosol	Neosol	Neosol	Neosol
	PZ	Primeo 512	Primeo 512	Explorer 510	Explorer 510	Explorer 510	Primeo 512
ŘEPKA OZIMÁ	OH	Explorer 510			Explorer 510	Explorer 510	Explorer 510
	MH	Neosol			Neosol	Neosol	Neosol
	PZ	Primeo 512			Explorer 510	Explorer 510	Primeo 512
JEČMEN JARNÍ	OH	Explorer 510	Explorer 510		Explorer 510	Explorer 510	Explorer 510
	MH	Neosol	Neosol		Neosol	Neosol	Neosol
	PZ	Primeo 512	Primeo 512		Explorer 510	Explorer 510	Primeo 512
KUKUŘICE na ZRNO	OH	Explorer 510		Explorer 510	Explorer 510	Explorer 510	
	MH	Neosol		Neosol	Explorer 510	Neosol	
	PZ	Explorer 510		Explorer 510	Explorer 510	Explorer 510	
KUKUŘICE na SILÁŽ	OH	Explorer 510		Explorer 510	Explorer 510	Explorer 510	
	MH	Neosol		Neosol	Explorer 510	Neosol	
	PZ	Primeo 512		Explorer 510	Explorer 510	Primeo 512	
CUKROVKA	OH	Explorer 510		Explorer 510	Explorer 510	Explorer 510	
	MH	Neosol		Neosol	Explorer 510	Explorer 510	
	PZ	Primeo 512		Primeo 512	Explorer 510	Explorer 510	

OH	Organické hnojení - hnůj, kejdy, digestát, mezplodiny, zelené hnojení
MH	Průmyslová minerální hnojiva, NPK, amotos, speciální
PZ	Posklizňové zbytky v suchém stavu, sláma, strniště, zbytky kořenů

Doporučené dávkování	
Explorer 510	Vždy 100 kg/ha při seti pod patu
Neosol	150 kg/ha plošně, 120 kg/ha druhá aplikace
Primeo 512	150 kg/ha plošně, 100 kg/ha pod patu

Biostimulace v praxi díky zvýšení retenční schopnosti půdy zabezpečí dostatek vláhy na poli na 6-8 týdnů.

www.olmix.cz

olmixGroup

Do poloprovozních pokusů byly zařazeny různě rané odrůdy vhodné pro naše podmínky.

Pokusy s odrůdami i technologiemi sóji

Sója luštinatá se v České republice pěstovala už před mnoha desetiletími, ale pak na čas upadla v zapomnění. Zájem našich pěstitelů tato plodina zažila s nástupem nových odrůd vhodných pro naše klimatické podmínky. V roce 1999 sóju začali pěstovat i na polích Statku Přítoky ležícího nedaleko Kutné Hory.

Jak uvedl majitel statku Ing. Vít Procházka, v rodinném podniku o výměře 128 hektarů orné půdy se v osevním postupu za čtyři roky vystřídá pšenice, cukrová řepa, pšenice a sója. Na ozelenění pěstují meziplodiny.

Na statku si sóji cení především jako zlepšující plodiny v osevním postupu. V letošním roce sója díky dostatku vláhy za vegetace dobře prospívala, ale ve druhé polovině června některé porosty poškodilo krupobití. Poškozené rostliny sóji pak hůře konkurovaly plevelům.

Tři stanoviště

S mnoha odrůdami včetně novinek i s pěstitelskými technologiemi se měli možnost seznámit účastníci předhlídek odrůdových pokusů, které proběhly nejen v Přítokách, ale také v Topolanech na Olomoucku na rodinné farmě Romana Koutka a nově i v podniku Agropol Staříč, s. r. o., u Frýdku-Místku. Tradiční akce uspořádala společnost Prograin Zia, s. r. o.

V loňském roce se sója v pokusech poměrně dařilo, i když výnosy mezi jednotlivými odrůdami značně kolísaly. V Přítokách nejvýnosnější odrůda Albiensis poskytla více než čtyři tuny na hektar a v Topolanech se u odrůdy Kofu podařilo docílit hektarového výnosu téměř čtyři a půl tuny. Loňské výnosy v pokusech uvádí tabulka.

Agrotechnika v Přítokách

Jak uvedl Ing. Procházka, v Přítokách v poslední pěstitelské sezóně sóju v poku-

sech i na provozních plochách vyseli po předplodině ozimé pšenici. Pokusy se sójou byly založeny na pozemku o rozloze necelých tří hektarů. Pod sóju na podzim hnojili minerálním hnojivem Superfosfát trojitý 320 kg/ha a Draselnou solí v dávce 150 kg/ha.

Uplatnila se technologie s orebným zpracováním půdy. Základní a předsetové zpracování půdy spočívalo v hluboké podzimní orbě do třiceti centimetrů a podrývání s kypřením do třiceti centimetrů. Na jaře pozemek pro setí urovnali smykovačím a dvěma přejezdy kompaktoru.

Sóju zaseti 8. května. Selo se 140 kg osiva na hektar. Veškeré osivo sóji bylo inokulováno přípravkem HiStick Soy. Po zasetí následovalo uvalení pozemku. V ten samý den použili herbicid Plateen 41,5 WG 2 kg/ha.

Následně zaplevelení řesili 6. června pomocí herbicidu Corum v dávce 1,1 l/ha se smáčedlem Dash. Poslední zásah spočíval v aplikaci podpůrných prostředků Agrostim Trio 0,1 l/ha a Rokohumin 0,12 l/ha. Stimulátory aplikované 24. června po krupobití pomohly poškozeným rostlinám zregenerovat.

Pokusný pozemek

Velikost parcely v poloprovozních odrůdových i technologických pokusech se sójou dosahovala 570 m², šířka šest metrů a délka 95 metrů. Mezi parcelami s odrůdami byla ponechána čtvrtmetrová mezera. Šířka parcel volí tak, aby se jednotlivé varianty

Pěstitelé se seznámili nejen s odrůdovým pokusem.

Odborný výklad k jednotlivým odrůdám i technologiím poskytl Ing. Ondřej Průša (vpravo) za doplnění Ing. Víta Procházky.

podařilo sklídit na jeden přejezd kombajnu.

V letošním roce v Přítokách dostatečně přešlo. Za vegetace sóji od května do srpna napadlo celkem 228 mm. Problém ale představovalo to, že 20. června přišly krupy, které porosty místně značně poškodily. Po krupobití došlo k zaplevelení především merlíkem.

Odrůdy a rozteč řádků

V poloprovozních pokusech se porovnávaly odrůdy sóji o různé ranosti, které lze pěstovat v našich podmínkách. V pokusném bloku byly zařazeny od nejranější po nejpozdnější. Jednalo se o odrůdy Mayrika, Marzena, Royka, Silesia, Albiensis, Brunensis, Moravians, Kofu, Korus, Hana, Lenka, Tertia a Competitor. Jednotlivé odrůdy představil Ing. Ondřej Průša, agronom pořadatel společnosti Prograin Zia za doplnění Ing. Procházky.

Kromě odrůd se letos na odrůdě Albiensis ověřovala i různá rozteč řádků. Porovnávala klasická šířka

V pokusech se ověřovala i různá šířka řádků.

12,5 cm s širšími řádky 25 cm a 37,5 cm, což představuje hraniční možnost pro úspěšné potlačování plevelů.

Ukázalo se, že i při uplatnění technologie širších řádků může sója dobře prospívat. Tímto způsobem pěstování lze ušetřit na osivu, kterého se spotřebuje méně než při pěstování v klasických řádcích.

Velmi rané odrůdy

Nejranější odrůdou v sortimentu byla Mayrika, která už čekala na sklizeň. Odrůda, která má dobrý zdravotní stav, poskytuje velmi raného sortimentu vysoké výnosy. Díky své ranosti se může dobře uplatnit ve všech oblastech pěstování včetně vyšších poloh. Ke kladům této odrůdy patří vysoké nasazení spodního lusku na rostlině.

Vysoký výnosový potenciál má velmi raná odrůda Marzena využitelná ve všech oblastech. Spodní lusk dosahuje vyššího nasazení od povrchu půdy. Kvůli vysokému obsahu tuku se semena uplatní především na krmení.

Také přízpusobivá odrůda Royka s vysokým obsahem proteinu v semenech se řadí mezi velmi rané. Má dobrý zdravotní stav a poskytuje vysoké výnosy. Díky své ranosti prospívá ve vyšších polohách i v okrajových oblastech pěstování.

Rané odrůdy

Rozhraní mezi velmi ranými a ranými odrůdami představuje Silesia, které se daří ve všech pěstitelských podmínkách. Rostliny vykazují odolnost proti polehání. K výhodám odrůdy patří vysoká přizpůsobivost a možnost pěstování v širších řádcích.

K raným odrůdám patří nepolehává Albiensis s výborným zdravotním stavem a vysokým výnosovým potenciálem. Má rychlý počáteční růst a je odolná proti praskání lusků. Semena disponují vyšším obsahem proteinu. Odrůda prospívá i v širších řádcích a při bezorebných technologiích.

Stabilně vysokých výnosů dosahuje raná odrůda Brunensis. Dobře prospívá i při redukováném zpracování půdy. Odrůda, která vykazuje odolnost proti polehání, poskytuje vysoké výnosy.

Raná odrůda Moravians má semena s vysokým obsahem dusíkatých látek. K jejím kladům patří to, že se většina lusků nachází v horní části rostliny. Odrůdu vhodnou pro potravinářské účely lze úspěšně pěstovat i v širších řádcích.

Středně rané odrůdy

Odrůda Kofu s vysoko nasazeným spodním luskem sice ještě náleží do raného sorti-

mentu, ale je mírně pozdnější než výše uvedené. Semena vynikají vysokou olejnatostí. Odrůda prospívající i při minimalizaci se může uplatnit pro potravinářské účely.

Středně raná odrůda Korus s vysokým obsahem proteinů v zrnu zvládá všechny pěstitelské podmínky včetně bezorebného zakládání porostů. Odrůda s dobrým zdravotním stavem začíná kvést až v polovině června. Semena nacházejí díky vysokému obsahu dusíkatých látek uplatnění v potravinářství.

Novější odrůda ve středně raném sortimentu Hana má vysoký obsah dusíkatých látek v semenech. Nejlépe se uplatní především v teplejších oblastech. Nepolehává rostlina má velmi dobrý zdravotní stav a lusky nepraskají.

Vysoké výnosy poskytuje středně raná nepolehává odrůda Lenka s dobrým zdravotním stavem, která se uplatní v teplejších oblastech. Odrůda disponuje vysokým obsahem proteinů v zrnu. Lze ji úspěšně pěstovat i v širších řádcích. Semena je možno použít v potravinářství na výrobu tofu.

Do středně raného sortimentu se řadí také odrůda s vysokým výnosovým potenciálem odolná proti praskání lusků Tertia. Semena mají vysoký obsah tuku i bílkovin. Odrůdu lze využít jak na krmení, tak i v potravinářství na lisování oleje.

Nejpozdnější odrůda v sortimentu Competitor představuje novinku v pokusech. Výnosná odrůda s vyšší hmotností tisíce semen se nachází v registračních zkouškách ÚKZÚZ s předpokládanou registrací v ČR v příštím roce.

Hana Honsová

Prograin Zia

Nabídka pro ekologické zemědělce

Pěstujte bio odrůdy Lupiny bílé

Butan & Dieta

Osivo pro pěstování dodáme a výkup bio produkce smluvně zajistíme

Prograin Zia, s.r.o., Tábořská 411/34, 140 00 Praha 4
tel.: +420 234 760 192
e-mail: info@prograin-zia.com

www.prograin-zia.com

Pavel Vinkler tel.: +420 603 251 681
Ing. Petr Kopecký tel.: +420 605 246 831
Ing. Ondřej Průša tel.: +420 606 142 517

Tab. Výnosy sóji v Přítokách a Topolanech v roce 2021 při 12% vlhkosti (t/ha)

Odrůda	Přítoky	Topolany
Mayrika	3,59	3,07
Marzena	3,21	2,63
Royka	3,58	3,54
Silesia	3,62	2,97
Albiensis	4,04	3,44
Brunensis	3,67	3,74
Moravians	3,45	3,58
Kofu	3,55	4,34
Korus	3,37	2,63
Tertia	3,49	2,56
Lenka	3,53	2,47
Hana	3,45	3,02

PIONEER... TEN SYPE!

P8307   FAO 250
Raný zub pro efektivní produkci suchého zrna

P8834   FAO 280
Vynikající dynamika uvolňování vody ze zrna

P9241   FAO 330
Kombinovaný hybrid na siláž i zrno do teplých regionů

P0312   FAO 370
Maximální výkon pro jižní Moravu

Optimum
AQUAmax

Hybridy se zvýšenou
tolerancí k suchu

DOSAŽENÉ VÝNOSY KUKUŘIČNÉHO ZRNA V PRAXI (T/HA, 14 % VLHKOST) VE SKLIZNI 2021:

Podnik	Okres	Hybrid	Plocha (ha)	Výnos zrna (t/ha, 14 %)
ZEA, a.s. Hostěradice	ZN	P9241	226	12,9
Ing. Petr Chaloupka, Archlebov	HO	P9127	15	12,8
AGRA Olbramovice, a.s.	ZN	P9363	87	12,0
ZEKO Dyjákovice s.r.o.	ZN	P9241	56	12,8
ZEKO Dyjákovice s.r.o.	ZN	P0312	14	14,0
POMONA Těšetice a.s.	ZN	P9300	45	14,2
BONAGRO, a.s. Blažovice	BO	P9241	60	13,7
BONAGRO, a.s. Blažovice	BO	P0312	50	14,7
SEDUK Dukovany spol. s r.o.	TR	P8307	38	12,5
ZEAS Lysice a.s.	BK	P9127	27	11,5
TARMA U TRÍ DUBŮ, s.r.o., Stošíkovice na Louce	ZN	P9300	23	14,2
ZS Jiřice u Miroslavi	ZN	P9889	15	12,7
JAROS spol.s r.o., Jamolice	ZN	P9074	65	10,1
Moravská Agra, a.s. Velké Pavlovice	BV	P9889	29	12,4
Agroservis Višňové, 1. zemědělská a.s.	ZN	P9903	45	13,7
Hnízdo s.r.o.	ZN	P9300	25	12,8
Statek Miroslav a.s.	ZN	P0312	120	14,7
Salix Morava a.s. Horní Moštěnice	PR	P9074	62	12,4
Salix Morava a.s. Horní Moštěnice	PR	P9241	26	13,2
ROLS Lešany, spol. s r.o.	PV	P9241	22	15,5
Bludovská a.s. Bludov	SU	P8307	75	11,8
ZD Unčovice	OC	P9241	148	11,3

Podnik	Okres	Hybrid	Plocha (ha)	Výnos zrna (t/ha, 14 %)
Pravčická a.s. Pravčice	KM	P8834	42	12,9
Pravčická a.s. Pravčice	KM	P9241	88	11,5
Pravčická a.s. Pravčice	KM	P9889	81	14,0
Pravčická a.s. Pravčice	KM	P0312	50	14,6
SHR Václav Beinhauer	OP	P9074	12	13,2
ODV Oldřišov	OP	P9074	28	12,7
Agro Radovesnice II, s.r.o.	KO	P9241	80	11,8
Poděbradská blata, a.s.	NB	P9241	70	12,4
Kolář J. v.o.s., Velim	KO	P8816	40	14,1
Brzák Václav, Bobnice	NB	P9074	21	12,7
ZD Křečchoř, a.s.	KO	P8816	25	12,6
INTEGRAZ Havraň	MO	P8816	40	11,0
ZS Kratonohy	HK	P8816	25	13,3
ZDV Krchleby	KH	P9127	30	11,9
Oseva Agri Chrudim	CR	P8834	35	12,5
SŠZ a VOŠ Chrudim	CR	P8834	35	12,4
ZEM a.s. Lužec	HK	P9027	110	12,0
ZOD Potěhy	KH	P9234	66	12,8
Rovina Písek	HK	P7948	23	11,1
ZOS Kačina	KH	P9241	53	11,9
AGROS Kojice	PA	P9241	45	13,1
VIRP, Dolní Roveň	PA	P8834	31	11,2
VIRP, Dolní Roveň	PA	P9074	53	12,3
PIAS Suchdol	KH	P8307	25	10,3
Farma Srch	PA	P8834	66	10,9

O dojení v klasických i robotických dojírnách

Pandemie koronaviru a s ní související omezení značně přispěla k popularitě on-line konferencí a webinářů. Řada společností se tohoto alternativního konceptu drží i v současné relativně „bezpečné“ době a pořádají bezkontaktní semináře s rozličným zaměřením. Jedna takováto zajímavá akce z oblasti chovu skotu proběhla v květnu za spolupráce firem Mikrop Čebín a.s., FARM-TEC a.s. a Zoetis.

Stěžejním programem webináře byla přednáška amerického veterinárního specialisty Dr. David A. Reida, který se zaměřil na dojení a dojírny – a to zejména ve vztahu k mastitidám, reprodukci a mléčné užitkovosti. O simultánní překlad se postarala Ing. Dana Kumprechtová, Ph.D.

Veškeré dění a změny na farmě musí být v první řadě přínosem pro krávy.

Vždy dělat to, co je pro krávy nejlepší

Jak úvodem přednášky zaznělo, každý majitel mléčné farmy by se měl především zamyslet nad jejím řízením a je nutné, aby znal „slabé články“, které brání dosažení produkčních cílů, nebo kóžené kvality mléka. Pro mnoho majitelů je mnohem snazší investovat do nákupu nového vybavení, než do školení svých zaměstnanců – a to je podle Davida A. Reida velký problém. Mastitida je v podstatě nemoc zaviněná často lidmi. Takže pokud se o krávy staráme opravdu správně, dojde k dramatickému snížení počtu mastitid. Většina záně-

Automatické dojící roboty poskytují nejlepší stimulaci reflexu uvolnění mléka.

tů mléčné žlázy je totiž způsobena tím, jak lidé zacházejí s kravami, jak je dojí a jak vůbec celkově vnímají význam mastitid.

Za velmi důležité považuje Dr. Reid udržovat otevřenou komunikaci s lidmi, kteří v zemědělském podniku vykonávají každodenní práce –

Celé dojící zařízení je nutné pravidelně kontrolovat a udržovat.

Strukové návlečky jsou jedinou částí dojícího zařízení, které se přímo dotýká krav.

nečekali, až se naplní celá strana dojírny. Výkonná dojírna znamená nikdy nečekat na krávy.

Při samotném dojení je nejdůležitější důslednost. Dodržovat při dojení stále stejný postup a klidně zacházet s kravami. Klíčovým faktorem pro redukci bakterií před nasazením dojící soupravy je osušení struků po aplikaci predipu a odstříknutí mléka. Jak doktor Reid zdůraznil, neexistuje „jediný správný“ způsob, jak dojit krávy. Lze jen doporučit techniky, které velmi dobře fungují. Cílem je ve většině případů dojení získat mléko z čistých, suchých a správně stimulovaných struků.

Důležitá je rovněž pravidelná údržba celého dojícího zařízení a také stabilita podtlaku – fluktuace by neměla přesáhnout rozmezí 2 kPa. Zásadní je kontrolovat funkci pulsátoru, stav těsnění a pravidelně měnit strukové návlečky. Ve starších návlečkách se usazuje vápník z mléka, který snižuje pružnost materiálu. Výsledkem je horší a delší dojení a také diskomfort pro krávy.

Klíčové faktory ziskovosti mléčné farmy jsou: 1. dojit co nejvíce krav, 2. maximalizovat kvalitu mléka, 3. dosáhnout nejvyšší dojivosti při minimalizaci vstupních nákladů. A ze všeho nejvíce vyzdvihl David A. Reid základní pravidlo, které zní: „Vždy dělejte to, co je nejlepší pro krávy.“

Čistota a klidné zacházení je základ

Je prokázáno, že míra nových mastitidních infekcí přímo souvisí s počtem bakterií na kůži struků v době nasazení dojícího stroje. Pro omezení mastitid je tedy nutné zajistit, aby struky před nasazením dojícího stroje byly čisté, suché a stimulované. Je nutné vzít v úvahu, že i ta nejlepší příprava vemene sníží počet bakterií pouze o 80 až 85 %. Klíčem ke snížení počtu nových infekcí mastitidou je přivést do dojírny čisté a klidné dojnice. Aby krávy chodily na dojírnu v klidu, je dobré jalovice ještě před porodem učít procházet cestou na dojírnu a zvykat je na manipulaci ošetřovateli.

Výkon dojírny přímo souvisí s tím, jak správně vstupují krávy do dojírny. Důležité pro zvýšení výkonu dojírny je, aby dojíci se zahájením přípravy na dojení

jičí stání za hodinu by měla průměrně činit 68 kg (dojení dvakrát denně), případně 52 kg (dojení třikrát denně).

Budoucnost patří robotickému dojení

Pokud jde o robotické dojení, tak jeho velkým benefitem je, že všechny postupy jsou naprosto stejné. Velkou nevýhodou však představuje skutečnost, že robot nedokáže rozpoznat extrémně zašpiněné struky. Proto je při využívání dojících robotů nutné více dbát na čistotu krav, je doporučováno i holit chlupy na vemeni. Výhodou automatických robotů však zůstává, že ze všech druhů dojíren poskytují nejlepší stimulaci reflexu uvolnění mléka a mají možnost snímání násadců z každého struku zvlášť. Nemalou předností je i získání obrovského množství dat o jednotlivých kravách. Díky tomu, že krávy jsou v robotech obvykle dojeny vícekrát za den, dochází většinou i ke zvýšení nádoje, než při dojení na dojírnách. Abychom dokázali využít všechna data, je však potřeba pečlivě sledovat záznamy v dojícím robotu a umět dobře pracovat s počítačem. S pomocí robotického dojení lze dosáhnout maximální ziskovosti, ale je nutné mít dobře zvládnuté nahánění krav. Pokud jde o dojení prvotek, měli bychom docílit v prvních dnech po otelení alespoň čtyři dojení/den. Ve větších stájích je vhodné instalovat box pro výcvik prvotek a krav nově zařazených do stáda.

Dá se očekávat, že robotické dojení v budoucnu získá dominantní postavení mezi způsoby dojení, protože jak David A. Reid zmínil – on sám je přesvědčen, že tato technologie brzy dožene a překoná klasické dojení. Pokud je ve stáji instalován dojící robot, mělo by se toto zohlednit i v uspořádání stáje a v případě nutnosti umístění neprůhledné přepážky, aby se zamezilo nežádoucím interakcím mezi kravami v selekčním boxu a ve výstupní uličce. V blízkosti výstupní oblasti by vždy měla být instalována napáječka.

Ať již se ale majitelé farem rozhodnou pro jakýkoliv způsob dojení, měli by mít stále na paměti základní pravidlo, které David A. Reid ještě znovu připomněl na závěr své přednášky: „Vždy dělejte to, co je nejlepší pro krávy.“

PEZ

Prostředky Nourivit jsou vaším pomocníkem v živočišné i rostlinné výrobě, jsou ekologické, vyrobené na základě užitečných mikroorganismů.

Mikroorganismy jsou užitečné a účinné

► NOURIVIT SILAGE
Silážní prostředek 4. generace. Zabraňuje procesům chybného kvašení, zvyšuje stabilitu siláže po jejím otevření.

► NOURIVIT FKE
Doplněk krmiva, stabilizuje TMR, dodává chuť, stabilizuje trávení, působí proti acidóze.

► NOURIVIT PLUS
Prostředek k úpravě statkových hnojiv. Váže čpavek (nižší zápach), zabraňuje tvorbě krusty na močůvce, zlepšuje vstřebatelnost při hnojení.

Rakouský výrobce Nourivit Technologies GmbH se zaměřuje na vývoj, výrobu a prodej moderních a vysoce účinných produktů pro ekologické a trvale udržitelné zemědělství. Obratě se na našeho českého zástupce: Ing. Eva Farkačová/Evexim: www.evexim.cz.

Nourivit Technologies GmbH • www.nourivit.com • info@nourivit.com
Wienersdorfer Straße 20-24/M33/5 • A-2514 Traiskirchen • +43 2252 505687

V Senici investují do živočišné výroby

Výkupní ceny prasat se za poslední období nevyvíjejí pro chovatele v ČR příznivě, naopak. Jsou však zemědělské podniky, které i ve složitých dobách investovali do tohoto odvětví živočišné výroby.

Chovatelé v ohrožení

Ceny za vepřové, které čeští zemědělci dostávají od zpracovatelského průmyslu, jim nepokryjí stále stoupající výrobní náklady. Situace je neúnosná již delší dobu. Zdražení energií, navýšení cen všech výrobních vstupů v chovu prasat neodpovídá tržní ceně za 1 kg vepřového masa. Tento nepříznivý stav, nejistota budoucnost, malá pomoc ze strany státu, ve srovnání s některými zeměmi Evropské unie přivádí české chovatele prasat do situace, kdy končí svou činnost v tomto odvětví. I přes uvedené problémy v zemědělském družstvu na Hané věří v lepší budoucnost chovu prasat. „I v obtížné době jsme se rozhodli pro investice do živočišné výroby. Použil bych srovnání. Před několika lety investovali významné podnikatelské české skupiny do těžby uhlí. Tehdy se zdálo, že tyto investice v kontextu dnešní doby ztrácí logiku, dnes v krizi se situace výrazně mění. V chovu prasat to vidím podobně, struktura živočišné výroby by měla být do budoucna zachována. Green deal je sice hezká věc, nicméně v ekonomické realitě dnešních dnů si tento projekt žádá delší časový prostor pro realizaci. Ve výrobě vepřového masa musíme být

Porodní kotce jsou vybaveny plastovými rošty, plastovými vanami se špuntovým systémem vypouštění kejdy.

v budoucnu více soběstační, ne pouze z cca 50 %, jak je tomu v současnosti,” uvedl Ing. Luboš Vítek, ředitel ZD Senice na Hané.

Spolupráce s firmou AGRICO Třeboň

Zhruba před 5 lety v zemědělském družstvu Haná

Rekonstruovaná stará výkrmna prasat

Používán je mokrý způsob krmení

**TRADIČNÍ VÝROBCE
A DODAVATEL TECHNIKY
PRO ŽIVOČIŠNOU VÝROBU**

AGRICO www.agrico.cz

USTÁJENÍ

KRMENÍ

NAPÁJENÍ

KLIMA

KEJDA

BIOSECURITY

AGRICO s. r. o. 37901 Třeboň I.
tel.: +420 384 704 111, fax: +420 384 724 979, agrico@agrico.cz
www.agrico.cz

zrealizovali ve spolupráci se společností AGRICO Třeboň rekonstrukci staré výkrmny prasat o kapacitě 2 000 kusů zvířat. Ta je rozdělena do 5 sekcí po 400 kusech, je instalován mokrý systém krmení. Výsledky výkrmu potvrdily, že se tato investice zdařila.

Nebyl proto důvod v úspěšné spolupráci s touto firmou nepokračovat. Projekt rekonstrukce stáje byl vysoutěžen v rámci programu rozvoje venkova. Další rekonstrukce stáje pro potřeby chovu prasat a odchovu selat započala přibližně před dvěma lety.

V srpnu 2022 byla uvedena do provozu. Nová rekonstrukce představuje systém tří různých technologií, který začíná porodnou prasnici se sekcemi po 35-36 kusech zvířat. Porodní kotce jsou vybaveny plastovými rošty, plastovými vanami se špuntovým systémem vypouštění kejdy. Navazuje oddělení jalových prasníc, kde dochází ke stimulaci říje, zapouštění a vyšetření březosti.

Prasnice po vyšetření březosti jsou ustájeny v „oddělení“ pro vysoko březí prasnici na hluboké podestýlce, každé zvíře má v krmném počítači nastá-

venu individuální krmnou dávku podle kondice a fáze březosti.

Celkový projekt rekonstrukce je řešen dle potřeb chovatele tak, aby každý třetí týden odcházely ze stáje ucelené turnusy selat o 400 ks a váze 7 kg do výkrmu.

Rekonstrukce a nové moderní technologie, do kterých jsme investovali, začínají plnit svůj účel,” říká Ing. Luboš Vítek.

Podpora domácí produkce

Ve výrobních ukazatelích na 1 kg vepřového masa jsme srovnatelní s vyspělým chovatelským světem, problémem jsou bohužel nízké realizační ceny a malá podpora státu ve srovnání s evropskými chovateli. Pokud český stát nepodpoří české zemědělce a konkrétně toto odvětví budeme stále více závislí na dovozech.

Arnošt Dubský

Zdravá zvířata začínají výživou mláďat

Jedním ze základních předpokladů zdravých a produktivních zvířat je bezpochyby kvalitní krmivo. A to již od narození. Žádný správný chovatel tedy nepodceňuje výživu mláďat a mladých kategorií zvířat. A pokud chce mít jistotu, že zvolil správně, pak vsadí na produkty z nabídky společnosti VK-Drcman s.r.o. Tato výživářská firma se zaměřuje především na krmiva a krmné doplňky pro mláďata, ovšem bohaté portfolio zahrnuje i speciální, doplňková a minerální krmiva pro všechny kategorie hospodářských zvířat.

Tři desetiletí zkušeností

Úctyhodných 30 let již funguje na našem trhu společnost dodávající krmiva pro hospodářská, užitková, domácí i zájmová zvířata. Firma, sídlící v Němčicích u Holešova, vznikla z bývalé kooperační mícháreny, sušičky a tvarovny krmiv a nejprve pokrývala poptávku zemědělské prvovýroby v nejbližším okolí. O kvalitní produkty se však začali farmáři a chovatelé zajímat se stále větší intenzitou a i ze vzdálenějších destinací. Na základě toho se začala výroba krmiv rozvíjet – z počátku spočíval nosný program v produkci tukových náasad, jež se využívaly jako energetický doplněk v krmných směsích pro drůbež.

Restrukturalizace v živočišné výrobě se však odrazila i na poptávaném složení krmiv a krmných doplňků. A firma VK-Drcman pružně reagovala a odstartovala novou etapu výrobního programu, v němž hlavní roli hrají kompletní i doplňkové krmné směsi pro monogastry a polygastry. A s tím, jak rostlo povědomí o této společnosti na trhu, rostla i její dobrá pověst, kterou si vysloužila zejména svou vstřícností vůči požadavkům zákazníků, kdy pro VK-Drcman není problém vyrobit menší šarži krmiv nebo vyhovět specifickým potřebám i méně obvyklých druhů a kategorií zvířat. V současnosti tak „gró“ výroby spočívá ve výrobě pro mláďata, speciálních doplňkových krmivech a minerálních i doplňkových krmivech pro všechny kategorie hos-

Firemní prodejna nabízí pestrý výběr krmiv i dalšího zboží.

podářských zvířat – a to jak pro potřeby velkooběratelů, tak i pro drobnochovatele. Nelze opomenout ani krmiva pro ekologické chovy a medikovaná krmiva vyráběná v souladu se Zákonem o léčivu. Samozřejmostí je pak i servis, odborné poradenství a rozvoz krmiva po celé České republice.

Kvalitní krmiva vznikají v moderním prostředí

Bez moderních výrobních linek si v současnosti produkci kvalitních krmiv ani nelze představit. To v Němčicích dobře vědí a proto i v are-

álu VK-Drcman fungují dvě samostatné výrobní linky – jedna na výrobu premixů a minerálních krmiv, druhá je pak určena pro kompletní a doplňkové krmné směsi. Díky rozsáhlé účelové rekonstrukci, které se obě tyto linky v minulosti podrobily, je zaručena maximální přesnost a kvalita výroby, jež je počítačově řízená a s mnoha kontrolními body. Dalším krokem, který znamenal podstatné zkvalitnění nejen krmiv pro mláďata, ale i speciálních výrobků, byla instalace technologie na hydrotermickou úpravu surovin. Jde o zařízení JET SPODER, jež umožnilo další rozšíření výrobního programu s cílem zvýšení stravitelnosti krmiv.

Velký průlom ve výrobě pak nastal v roce 2019, kdy firma uvedla do provozu novou granulační linku. Ta má oproti staré výrobní lince nejen dvojnásobný výkon (tzn. vyprodukuje 4,5 tuny krmiva/hod.), ale výrazně se zlepšila i kvalita výrobků. Zhruba o dva roky později byla v návaznosti na tuto granulační linku instalována automatická pytlovací linka se zakladačem pytlů na palety a robotem. Důvodů k těmto krokům je vícero – jednak je stále větším problémem sehnat do výroby spolehlivé zaměstnance a je proto nezbytné nahrazovat lidskou sílu technikou. Dalším důvodem je i neustále se zvyšující objem produkce a tím nutnost maximálně zefektivnit veškeré pracovní operace.

Vyvážené krmení telat aneb základem je správně nastartovaný bachor

Jak již bylo několikrát zmíněno – specialitou společnosti VK-Drcman je výživa

Výživa telat je specialitou VK-Drcman.

Výrobní areál se nachází v Němčicích u Holešova.

Moderní výrobní a pytlovací linky jsou zárukou maximální kvality krmiv.

mláďat. Není pochyb o tom, že jde o náročnou disciplínu, jelikož škody, napáchané nevhodnou výživou na mláďatech, se často negativně podepíší na zdraví a užitkovosti dospělých zvířat. Kvalitní a vyvážená výživa mláďat je tedy velkou výzvou a zodpovědností – a firma VK-Drcman se jí rozhodně nebojí. Pádým důkazem je kupříkladu slamnatý startér pro telata PALEAMIX, s nímž výrobce slaví úspěch prakticky ve všech chovech, kde jej pro výživu telat využívají. Vysoce strukturální startér obsahuje hydrotermicky upravené obiloviny, kukuřici, sójové boby a rohovník. Krom toho je ve směsi i řezanka sena a slámy, která je zárukou optimálního stimulačního efektu pro rozvoj bachorových papil od nejranějšího věku telete. Směs obsahuje vysoce využitelné a stravitelné živiny, čímž je podpořen optimální růst telat. Díky vynikajícím chuťovým vlastnostem vzniká rychlý návyk a stabilita dobrého příjmu telaty. Řezanka je našťipána na ideální délku 2 cm – to se prokázalo jako nejvhodnější velikost podporující rozvoj bachorových papil a tonus stěny předžaludku. Takto krmené jalovičky tedy mají ty nejlepší předpoklady, aby dospěly ve vysokoproduktivní dojně schopné přijmout požadované množství sušiny. Další výhodou tohoto produktu je, že zajišťuje nejen živinové, ale i tolik potřebné mechanické nasycení rostoucích zvířat – a to souběžně. Klesá tak

riziko vzniku bachorové acidózy a souvisejících poruch trávení. Zdravá a prosperující telata s dobrou imunitou jsou nepochybně snahou každého chovatele skotu – není proto divu, že poptávka po startéru roste a společnost VK-Drcman vychází této poptávce vstříc průběžným navyšováním výroby.

Pozoruhodný PALEAMIX je ale jen jedním z mnoha produktů, které němčická firma nabízí pro krmení telat. Výživa nejmladších kategorií skotu (tj. od narození až do šesti měsíců věku) je specializací společnosti VK-Drcman. Z uceleného programu výživy telat určitě stojí za „vypíchnutí“ i TELMIX. Teno startér obsahující hydrotermicky upravené obiloviny, kukuřici a sójové boby má vynikající chuťové vlastnosti a zajišťuje velmi dobrý a rychlý růst telat. Kromě optimálního obsahu kvalitních proteinů, vysokého obsahu energie a stravitelné vlákniny, je samozřejmostí obsah veškerých esenciálních minerálních látek, vitamínů a mikroprvků tak, aby byl v maximální míře podpořen zdravotní stav a vitalita telat.

VK-Drcman – protože zvířata vědí...

Za zmínku určitě stojí i poměrně široká nabídka produktů v biokvalitě, jejichž výrobou se VK-Drcman zabývá již několik let. Firma je registrována prostřednictvím certifikační organizace BOKONT CZ, s.r.o.

a vyráběná biokrmiva lze využívat v ekologickém zemědělství v souladu s Nařízením Rady (ES) č. 834/2007 a Nařízením komise (ES) č. 889/2008. Suroviny pro výrobu směsí nakupuje společnost VK-Drcman přímo od zemědělců v biokvalitě a při míchání pak přidávají mikroprvky, které je možné v ekologické výrobě zařadit do všech typů krmiv a vitamíny do krmiv pro monogastry. Zájem o tato krmiva roste. Je to trend, který souvisí i se vzrůstající poptávkou po bioproduktech u konečných spotřebitelů.

Nutno dodat, že společnost VK-Drcman od svého samého počátku spolupracuje s odborníky na výživu zvířat. Při vývoji nových krmných směsí a doplňků tak berou v potaz nejen požadavky praxe (např. vzrůstající užitkovost hospodářských zvířat), ale i odborné poznatky z výzkumu – a to nejen tuzemského. Receptura však zůstává vlastní. Maximální kvalita výrobků a spokojenost zákazníků jsou pro VK-Drcman absolutní prioritou. Celý proces organizace výroby a prodeje je tak zahrnut pod systém managementu jakosti. Ostatně, největšími odborníky na optimální složení krmiva jsou nakonec sami strážníci. A s chutí zkonzumovaná předložená krmná dávka je asi tím nejpádnějším důkazem, že to ve firmě VK-Drcman zkrátka umí.

Text: Petra Bártlová
Foto: autorka a archiv VK-Drcman s.r.o.

VK-DRCMAN
VÝROBA KRMIV

**VYRÁBÍME A DODÁVÁME
CHOVATELŮM ZVÍŘAT**

- STARTÉRY PRO ODCHOV MLÁĐAT
- KOMPLETNÍ KRMNÉ SMĚSI
- KONCENTROVANÁ KRMIVA
- DOPLŇKOVÁ KRMIVA
- SPECIÁLNÍ KRMIVA A KRMNÉ DOPLŇKY
- MINERÁLNÍ KRMIVA A PREMIXY
- MEDIKOVANÁ KRMIVA
- HYDROTERMICKY UPRAVENÉ KRMNÉ SUROVINY
- BIO KRMIVA

**ŠIROKÝ SORTIMENT
KRMIV PRO
DROBNOCHOVATELE**

SLUŽBY CHOVATELŮM
VÝROBA KRMIV DLE INDIVIDUÁLNÍ POTŘEBY
CHOVATELE (KRMIVA NA MÍRU)
KONZULTAČNÍ A PORADENSKÁ ČINNOST
V CHOVU, VÝŽIVĚ, ŘÍZENÍ CHOVU
LABORATORNÍ ANALÝZY KRMIV, KRMNÝCH SUROVIN

**VETERINÁRNÍ PROBLEMATIKA - ANALÝZY
BACHOROVÝCH TEKUTIN, KRVE, MOČI, VÝKALŮ**

www.vkdrcman.cz

Radešínská Svratka aneb to nejlepší z červenostrakatých chovů

Již popatnácté se 8. září 2022 v Radešínské Svratce sešli chovatelé a příznivci českého strakatého skotu, aby se se svými čtyřnohými svěřenkyněmi zúčastnili klání o nejlepší plemenci v rámci Národní výstavy Den českého strakatého skotu. Bučících reprezentantek se nakonec představilo 78 a dorazily z bezmála třicítiky podniků. Velkolepá akce, konaná pod záštitou ministra zemědělství Zdeňka Nekuly a Kraje Vysočina, se tradičně těší velké návštěvnické popularitě a nenechali si ji ujít ani zahraniční delegace za Slovenska, Slovinska, Rakouska, Německa, Francie, Arménie, Kanady a Číny.

Liboměřické plemence královaly mezi mladými

Legendární dojnici Bertu asi netřeba chovatelům skotu vůbec představovat. Portrét známé stračeny byl ostatně vyobrazen i na plakátech oznamujících konání Národní výstavy a celou akci zahájilo předvedení trojice potomků této dlouhověkové plemence.

Oficiální program pak odstartoval po zaznění národní hymny, která byla doplněna i o národní hymnu Slovenské republiky. Nezvyklé gesto avizovalo, kdo bude na výstavě rozhodovat o těch nejlepších – rozhodčí dorazili ze Zvazu chovatelů slovenského strakatého dobytka. Konkrétně šlo o výkonného ředitele této společnosti Ing. Matúše Kohúta a jeho kolegu Ing. Ivana Pavlíka, Ph.D. Bonitérům byl v kruhu nápomocen také Ladislav Prášil.

Jako první před trojici posuzovatelů předstoupily prvotelky. V nelehkém soupeření se nakonec nejlépe dařilo dojnici s ušním číslem CZ833317961 (po otci MAGNUM HG-403) reprezentující ZD Nové Město na Moravě, která skončila třetí. Předbehla ji stračena s číslem CZ768545961 (otec ROLLS HG-449) z VOD se sídlem v Kámeně, jež se umístila druhá. A příčku nejvyšší obsadila plemence s číslem CZ500160953 (otec ORKA HUS-017) z podniku AGRO Liboměřice a.s.

Následovala soutěž druhotelky, kde rozhodčí jako „bronzovou“ ohodnotili krávu s číslem CZ379548952 (otec HORIZONT HCH-038) zastupující společnost Nahořanská a.s. Druhou příčku vybojovala stračena s číslem CZ428463953 (otec PASCAL HCH-039) z podniku PODORLICKO a.s. MISTROVICE. Nejhezčí druhotelkou se nakonec stala dojnice s ušním známkou CZ459720953 (otec MOGUL MOR-279) ze společnosti AGRO Liboměřice a.s. „Zvíře s velkým hlubokým rámcem a velmi dobrými končetinami,“ okomentovali vítěznou krávu rozhodčí. Pro své mimořádné vlastnosti byla tato plemence nakonec vyhodnocena i „Mladší šampionkou“ výstavy, která je vybírána z krav na 1. a 2. laktaci.

Ani starší plemence se neměly za stydět

Soutěž starších krav odstartovala kategorie dojníc na třetí

Cenu Bohumila Suchánka získala dojnice na obdivuhodné deváté laktaci.

laktaci. Všechny předvedené plemence si dle slov rozhodčích zasloužily velké uznání a vybrat tu nejlepší opravdu nebylo snadné. V této skupině se na pomyslném bronзовém stupínku umístila kráva s číslem CZ379218952 (otec HARIBO HCH-014) ze společnosti Nahořanská a.s. Jako druhá skončila plemence CZ390889952 (otec JUOFOREZ NIC-056) z podniku Volanická zemědělská, a.s. Prvenství v kategorii si nakonec oprávněně vysloužila dojnice číslo CZ715852961 (otec ETOSCHA EG-040) z VOD se sídlem v Kámeně.

Mezi kravami na čtvrté a vyšší laktaci se nejlépe dařilo třetí plemenci s číslem CZ405139953 (otec WOLGASAND HG-422) z AGRO Liboměřice a.s. Druhou příčku obsadila dojnice s ušním známkou CZ628241961 (otec MANUAP MOR-235) z VOD se sídlem v Kámeně. Vítězkou této „veteránské kategorie“, kde nejstarší účastnice byla již na úctyhodné 9. laktaci, se nakonec stala kráva s číslem CZ358761952 (otec HUTERA HCH-008) ze společnosti Nahořanská a.s.

Rovněž mezi staršími kravami byla zvolena šampionka – stala se jí vítězka kategorie dojníc na třetí laktaci a sice plemence s číslem CZ715852961 z VOD se sídlem v Kámeně. „Velmi elegantní zvíře, které se velice dobře předvádí. Nemá viditelné nedostatky a vemeno je perfektně utvářené s výbornou texturou. Opravdu špičková plemence,“ okomentovali sudí starší šampionku. Tradičně byla zvolena i dojnice s nejlepším vemenem. Rozhodčí vybrali šestici zvířat, která označili z hlediska mléčné žlázy za špičková a o vítězce tedy rozhodovaly detaily. Nakonec se jí stala - již zmiňovaná - dru-

Nejlepší kolekci dojníc prezentovalo VOD se sídlem v Kámeně.

Mladší šampionka z Liboměřic.

hotelka číslo CZ379548952 ze společnosti Nahořanská a.s.

Nechybělo ani předání Ceny Bohumila Suchánka, která je udělována nejstarší plemenci, jež se výstavy účastní. Za dlouhověkovost a znaky fitness si ji tentokrát rozhodně zasloužila dojnice s číslem CZ269897953 (otec VALFIN JB NIC-015) ze Zemědělského družstev Chýšt.

Pohár zahájil své putování

Prestížním titulem pro chovatele je i cena za nejlepší kolekci krav, kdy porotci sledují nejen přednosti jednotlivých zvířat, ale i soulad celé kolek-

ce. Jako třetí se se svou trojicí plemencí umístilo AGRO Liboměřice a.s. Na druhém místě skončila skupinka ze společnosti PODORLICKO a.s. Mistrovice. A ocenění za první místo putovalo do podniku VOD se sídlem v Kámeně.

Velmi milé bylo i vyhlášení nejlepšího vodiče výstavy. Příprava a správné předvedení zvířat jsou poměrně náročnou „disciplínou“ a je tedy na místě tuto nelehkou práci odměnit. Vyhláškou se ve dvou kategoriích – ženy a muži. Nejlepší vodičkou byla vybrána Adéla Koláčková, nejlepším vodičem pak Filip Fogl.

Letošní novinkou bylo vyhlášení ceny o Putovní

pohár Ing. Romana Šustáčka. V podstatě jde o ocenění nejúspěšnějšího chovatele, který se Národní výstavy účastnil. Systém bodování je takový, že za každou krávu předvedenou v rámci výstavy získává podnik jeden bod. Pokud se některá z plemencí umístí ve své kategorii, vyhrává pro svého majitele navíc jeden bod za třetí místo, dva body za druhé místo a tři body za první místo. Za přihlášení do soutěže o nejlepší kolekci krav získává chovatel tři body a v případě umístění opět jeden, dva nebo tři body za třetí, druhé nebo první místo v soutěži kolekcí. Letos se historicky prvním vítězem

této ceny stalo VOD se sídlem v Kámeně, které „nastřádalo“ nejvíce bodů ze všech soutěžících podniků.

Národní výstava v Radešínské Svratce představila špičková zvířata a ukázala, že všichni zúčastnění chovatelé mají být na co hrdí a mohou být spokojeni. V pořadí již patnáctý Den českého strakatého skotu se tak více než vydařil. A kdo ví... možná to bylo i díky tomu, že – jak na závěr výstavy s úsměvem prozradila Ing. Tereza Dodávková ze Svazu chovatelů českého strakatého skotu – kráva Berta sice odpočívala ve stáji, ale držela všem pažnehy, aby to zvládli.

PEZ

INZERCE

ZÁVOD BIOCHEMICKÝCH SLUŽEB, s.r.o.

VÝROBCE

Školní ul. 622,
Slušovice 763 15
Tel.: 577981132, 577981066, 577981040
http://www.zbchs.cz
e-mail: zbchs@zbchs.cz

Doplňkových minerálních krmiv
Doplňkových minerálně-vitamínových krmiv
Premixů doplňkových látek
Premixů aminokyselin
Minerální krmiva pro ekologické zemědělství
Určeno pro všechny druhy a kategorie zvířat
Provádíme odborné semináře, servis, poradenství, optimalizaci výživy
Prodej pro malo- i velkoobchodní
Držiteli certifikátu GMP+

Pastevní areály od firmy AGROTRANS

Termín "pastvina" je všeobíejmáající slovo, pod kterým si lidé z různých oborů představují různé aspekty. Každý si podle svého zaměření může najít svůj obsah. Pícnináři, chovatelé zaměřeni na management stáda, veterináři, ochránci zvířat a vlků, plemenáři, dodavatelé strojů a mechanizace a v neposlední řadě i dodavatelé technologií pro pastevní odchov zvířat.

Z pohledu posledně jmenovaných představuje termín pastvina soubor stavebně technických a technologických prvků, které jsou nezbytné pro zabezpečení bezproblémového pobytu zvířat ve vymezené oblasti. Při realizaci záměru vytvořit zabezpečenou pastvinu nebo jiným slovem ohradu, je nezbytné vzít v úvahu několik kritérií.

- oplocení (ohrazení) pastviny
- napájení zvířat
- vybavení pro příkrm zvířat
- prostor pro manipulaci se zvířaty

a v návaznosti na to případně zimoviště.

Protože se problematikou výstavby a vybavení pastevních areálů zabýváme již takřka 30 let, dovolte mi několik komentářů z naší praxe.

Oplocení pastvin

Pokud máte jasnou představu v tom, že plánujete vybudovat trvalé oplocení a oplocenou pastvinu využívat s výhledem mnoha let, udělejte to správně hned od počátku. Vyberte materiály s dlouhou životností alespoň 15-20 let. Pokud zvolíte variantu dřevěných kůlů, nejvhodnějším materiálem se jeví akátové dřevo, které jako jedno z mála má dostatečnou dlouhou životnost. Podobně lze použít i kůly betonové nebo kovové.

V závislosti na technologii zapravení dřevěných kůlů do země (strojově zatlučování, předvrtání otvorů, ruční zatlučování) vybírejte sortiment kůlů s co největším průměrem. Než začnete kůly do země zapravovat, je třeba mít již předem jasnou představu, kde budou brány a po obvodu ohrady si vyznačovat rohy a lomy, které vyžadují vyztužení průběžnou, rohovou nebo bránovou zpevňující konstrukcí. Tyto konstrukce jsou páteří oplocení a zpevňují celou budovanou ohradu. Obecně také platí, že rohové kůly musí být zapraveny do země hlouběji než kůly průběžné. To, že jste opěrné konstrukce provedli správně, se projeví při napínání vodorovných prvků oplocení.

Jako vodorovný prvek při stavbě trvalého oplocení poslouží nejlépe pozinkované dráty, raději s vyšší mechanickou pevností, protože tyto vysokopevnostní dráty lépe odolávají tlaku zvířat na oplocení. Protože je dnes již standardem použití elektrického ohradníku při oplocení pastvin, má použití ocelových drátů s vysokou vodivostí vliv na jeho správnou funkčnost, zejména na delších úsecích ohrad.

S výhodou především u malých zvířat nebo u farmových chovů zvěře nebo pro zabezpečení zvířat proti vlkům lze také použít vysokopevnostní pletivo se speciální vazbou nepohyblivých spojů vodorovných a svislých drátů tohoto pletiva. Jedná se o plativa značek CYCLONE a HAMPTON.

Pamatujte na to, že dráty byste měli udržovat napnuté, aby zvířata nemohla mezi nimi prolézat. Také k tomuto jsou určeny napínáky drátů nejlépe v kombinaci s kompenzačními pružinami, které se dovedou do jisté míry vypořádat i s délkovou roztažností drátů vlivem teplotních změn. Ač je to skoro k neuvěření, běžný ocelový drát se může v létě prodloužit až o 20 cm na 1 km ohrady. U kvalitnějších vysokopevnostních drátů je tato hodnota přibližně poloviční.

Při volbě „síly“ vlastního elektrického ohradníku, berete v úvahu zejména délku oplocení a materiál použitých vodičů. A v neposlední řadě, ruku na srdce, svoje možnosti a úsilí, které jste ochotni věnovat na podsekání vodičů oplocení pro zajištění správné funkce elektrického ohradníku. Čím výkonnější zdroj impulsů elektrického ohradníku, tím větší je šance udržet dostatečně vysoké napětí na vodičích i na dlouhém oplocení. Pokud chcete mít jistotu plného výkonu elektrického ohradníku, budete muset vegetaci pod oplocením pravidelně udržovat tak, aby se vodič nezkřivil rostoucí vegetací.

V reakci na komunikaci s našimi zákazníky se do našeho sortimentu elektrických ohradníků značky GALLAGHER a HORIZONT začíná stále více prosazovat

Zimoviště klasického a Roundhouse

i využití solárních panelů jako zdroje energie pro dobíjení baterií, které se používají v lokalitách bez přístupu k elektrické síti 230 V. Chtěl bych upozornit na skutečnost, že výkon (velikost) solárního panelu je třeba dimenzovat s ohledem na spotřebu zdroje elektrického ohradníku a kapacitu připojených baterií. Neváhejte nás kontaktovat pro řešení Vašeho konkrétního systému.

V posledních několika letech se objevil u nás nový fenomén – výskyt vlka obecného. Z jedné strany přísně chráněný a velebený za přínos v naší krajině a z druhé strany predátor, který nerespektuje skoro nic, protože nemá v naší krajině přirozeného nepřítel. Průběžně se zvyšující škody na pasených stádech se promítají i do možnosti získat finanční podporu na vybudování takového typu oplocení, které má pomoci zvýšit zabezpečení paseného stáda před útoky vlků. Zaslouží si pozornost i o speciálním zabezpečení zimovišť nebo výběhů vysokým oplocením tam, kde se telí krávy nebo bahní ovce.

Napájení a příkrm zvířat

Chovatel, který má v pastevním areálu zdroj vody, získává obrovskou výhodu před ostatními, kteří vodu na pastviny musí dovážet v cisternách. Doprava vody stojí nemalé prostředky a zabere spoustu času. Zkuste ještě jednou prověřit možnost, zda se přímo v pastevním areálu nebo poblíž nevyskytuje zdroj vody pro napájení zvířat, který byste mohli využít. Zajistit si trvalý zdroj vody na pastvinách je ta nejlepší investice s rychlou návratností. S ohledem na dlouhodobý vývoj počasí u nás, které se vyznačuje dlouhými periodami bez srážek je to i nezbytná nutnost pro efektivní provoz na pastvinách a venkovních zimovištích. Vhodně lze pak

Manipulační ohrada

například využít i nezámrzné míčové napáječky značek MIRAFOUNT či LA BUVETTE pro celoroční provoz.

Technologický pokrok nabízí i nové možnosti čerpání vody s využitím čerpadel poháněných z 12 V baterií, které po doplnění několika solárních panelů či větrné turbíny zajistí dodávku vody i v odlehlejších lokalitách. Nicméně připojení alespoň sezónního napájecího systému na vodoní řad je stále tou nejjednodušší variantou.

Zpevnění povrchu pastviny v okolí napájecího místa je přehlíženým aspektem péče o pastvinu. Přitom je to nejvíce zatížené místo, které by si určitou investici jistě zasloužilo. Položené betonové panely nebo ještě lépe polovegetační rošty splní dobře svou funkci a z pastevního areálu zmizí obvykle do hloubky rozšlapaná bažina.

Projevy klimatických změn nám přináší každoročně delší a delší období s minimálními srážkami. Na spoustě lokalit se tak na pastvinách prakticky zastaví obrůstání travou a je třeba přikročit k dokrmování zvířat. Naštěstí není dnes problém najít vhodné vybavení pro zajištění příkrmu v podobě krmných žlabů nebo krmelců na balíky píce, např. od značky JOURDAIN. Prohlédněte si náš katalog a jsme přesvědčeni, že tam naleznete vhodné řešení.

Manipulace se zvířaty

Všeobecně lze konstatovat, že jakákoliv manipulace se zvířaty je náročný a stresující úkon jak pro zvířata, tak pro chovatele. Jedním z nejdůležitějších kritérií je dostatečná pevnost a bezpečnost vlastního manipulačního zařízení. Nejrozšířenějším typem manipulační ohrady je sestava z kovových panelů CORAL doplněná o fixační čelo nebo manipulační klec. Výhodou takové sestavy je její relativně snadný transport a opětovně sestavení po jejím přesunu za stádem.

Chovatelé, kteří se zvířaty ve stádě pravidelně pracují, by měli uvážit možnost vybudovat si stabilní manipulační ohradu a stádo zvířat k ní napopok přivést. Stabilní ohrada je bezpochyby robustnější a bezpečnější než mobilní varianta. Navíc lze trvalou konstrukci dovybavit o další prvky, které usnadní pohyb zvířat v ohradě a chovateli zjednoduší práci.

Velmi častým úkonem prováděným v manipulační ohradě je vážení zvířat. Běžně se dnes používají elektronické váhy, které se snadno převážejí a manipulace s nimi je velmi jednoduchá. Pokud navíc označíte zvířata elektronickou EID značkou a váhu doplníte o čtečku elektronických značek, připravíte si tak systém, který zautomatizuje proces vážení a zcela

zásadně zjednoduší a urychlí celou operaci.

Zimoviště

Otázka přezimování zvířat rozhodně přesahuje rámec tohoto článku. Nicméně si myslím, že způsob řešení pobytu zvířat mimo tu část roku, kdy pobývají na pastvině, je integrální součástí konceptu pastevního odchovu zvířat. Vybudování zimoviště je investičně nákladnou operací, kterou je třeba dobře připravit, promyslet a následně vybavit vhodnou technologií, která bude spolehlivě sloužit v následujících desetiletích.

Již takřka 30 let se výše uvedenou problematikou zabýváme a troufám si říci, že se nemusíme stydět za svou práci, kterou jsme odvedli při realizaci pastevních areálů nebo zimovišť. Rádi Vám nabídneme naše zkušenosti i služby při přípravě nebo realizaci vašich plánů.

Ing. Petr Kotlaba

Chcete-li na své farmě či hospodářství řešit otázky správných zásad pastevní problematiky, neváhejte je s naším kolektivem konzultovat. Jsme Vám jako firma k dispozici, a to v těchto osobních specializacích:

Ohrady a pevná manipulace:

Kučera Martin,

tel. 731 159 643,

martin.kucera@agrotrans.cz

Zimoviště, stáje, napájení,

projekty: Kučera Pavel,

tel. 731 159 644,

kucera@agrotrans.cz

Elektrické ohradníky, projekty

a jejich zapracování do dotačních programů:

Ing. Pavel Jzdárský,

tel. 731 650 940,

sales@agrotrans.cz

Elektrické ohradníky:

Ing. Petr Kotlaba,

tel. 731 154 641,

kotlaba@agrotrans.cz

Obchodní oddělení: Marek

Bačovský,

tel. 737 020 323

marek.bacovsky@agrotrans.cz

Oplocení

Napáječka s býkem a roštem

Klasické zimoviště

S NÁMI NAPAŠETE I SEJDA!

Prodejna a Showroom:
AGROTRANS spol. s r.o.
Horní Sytová 101
Vichová nad Jizerou
512 41

PASTEVNÍ POTŘEBY A TECHNOLOGIE PRO CHOV HOSPODÁŘSKÝCH ZVÍŘAT

- Projekty a realizace pastevního a oborního oplocení
- Vše pro oplocení a vybavení pastevních areálů
- Dodávky a montáže stájových technologií
- Žlabové a stájové zábrany a doplňky
- Manipulační klece a mobilní hrazení
- Kulaté i hranaté krmelce a příkrmiště
- Nezámrzné míčové i vyhřívané napáječky
- Napájecí žlaby pro stáje i pastviny
- Pastevní pumpy a miskové napáječky
- Stříhací strojky na vlnu a úpravu srsti

www.agrotrans.cz
Prodej on-line přes e-shop!

☎ 481 541 633-4, 739 660 878, 737 480 736

HB beton s.r.o.

VYRÁBÍ A DODÁVÁ

PODLAHOVÉ ŽELEZOBETONOVÉ ROŠTY (PRO PRASATA A SKOT)

Výrobky jsou schváleny Státní zkušebnou č. 204 pod č. 08-96-0110
– vyráběno podle DIN 18908

Horní Žďár 37, 377 01 Jindřichův Hradec
tel.: 384 321 091, fax: 384 321 094
e-mail: info@hbbeton.cz, www.hbbeton.cz

Pícninařské stroje za výhodné ceny

Boční žací stroj Rožmitál SD-260,
záběr 2,6 m, disky, hydraulické odpružení,
středové zavěšení, nový **225 000,- Kč**

Boční žací stroj Rožmitál SD-300,
záběr 3,0 m, disky, hydraulické odpružení,
středové zavěšení, předváděcí **244 000,- Kč**

Čelní žací stroj Rožmitál SC-301,
záběr 3,0 m, disky, čelně vlečené zavěšení,
předváděcí **244 000,- Kč**

Obraceč/shrnovač píce SP4-152
univerzál, záběr 3,5 m, 2 rotory, kardan
se spojkou, nový **105 000,- Kč**

Obraceč píce OZ-676, záběr 6,7 m,
6 rotorů, tlumiče kmitů, kardan se spojkou,
nový **198 000,- Kč**

Lis na kulaté balíky, vario, do průměru
165 cm, řezání, počítač, síť, brzdy,
předváděcí **899 000,- Kč**

Dalších 7 strojů na pícniny u nás skladem:
Agrotrans Otice s.r.o., Štáblovice 179, tel.: +420 553 791110

Montované haly MONT-KOVO s tradicí a historií od roku 1995

Společnost MONT-KOVO, spol. s r.o. se zabývá generální dodávkou montovaných hal. Za dobu své existence se transformovala z firmy o 5 zaměstnancích s domácími výrobními podmínkami na společnost o 90 zaměstnancích se sídlem v Břestě a areálem v Hulíně se čtyřmi výrobními halami a moderními technologiemi.

MONT-KOVO spol. s r.o. je firma, která staví na tradici, bohatých zkušenostech, vlastním týmu pracovníků a velké samostatnosti a soběstačnosti. Společnost se neustále snaží zlepšovat technologie, procesy a postupy, což dokazuje i ne-

ustálý rozvoj výroby a oblasti činnosti v průběhu historie. Pro MONT-KOVO je velmi důležitá kvalita a spokojenost zákazníků, proto se firma snaží dlouhodobě spolupracovat s nejlepšími dodavateli materiálu a technologií především z České a Slovenské republiky. Za 27 let historie firma zrealizovala více jak 850 montovaných hal pro malé i velké společnosti. Velkou satisfakcí jsou pro MONT-KOVO stále se vracějící zákazníci, kteří společně s firmou vyrostli a v dnešní

době mají třeba i deset montovaných hal MONT-KOVO.

Haly a ocelové konstrukce MONT-KOVO vyrábí ve vlastních moderně vybavených prostorech a následně je montuje sedm montážních skupin na daném místě realizace, a to v rámci České republiky i zahraničí. MONT-KOVO si lze vybrat jako generálního dodavatele stavby a zrealizovat celou montovanou halu na klíč. Společnost zákazníkovi nabízí takové řešení objektu nebo areálu, které je pro něj nejvýhodnější a které jej bude v podnikatelské činnosti dokonale reprezentovat. V referencích firmy můžete najít nejrůznější druhy průmyslových, administrativních, zemědělských, velkoobchodních a maloobchodních hal, sportovních zařízení, autosalonů, konstrukcí pro technologie a přístřešků.

Více informací, fotografií, videí z dronu a časosběrných videí referencí můžete nalézt na stránkách www.montkovo.cz -pr-

MONT-KOVO
Jedničky v montovaných halách

PROJEKCE, VÝROBA
A MONTÁŽ HAL

Prodejna a sklad 4SR 471 m²

Hala s výrobou Stapak 624 m²

Montovaný autosalon Peugeot 1196 m²

Výrobní a skladové haly INTEBO 6 685 m²

Průmyslové a výrobní haly

Skladové a zemědělské haly

Administrativní haly a prodejny

Autosalony, autoservisy a STK

Sportovní haly a tělocvičny

Chladírenské a potravinářské haly

MONT-KOVO spol. s r.o. | Břest 81, 768 23 Břest, okr. Kroměříž | +420 602 772 998

www.montkovo.cz

Využijte naše znalosti v projekčních a inženýrských činnostech!

máme silný tým 70 projektantů specialistů

nabízíme vám také 3D projektování stájí a farem

poradíme s koncepcí chovu i celé farmy

3D projektování

NÁVRHY A STUDIE STÁJÍ A FAREM

PROJEKTOVÁ DOKUMENTACE PRO ÚZEMNÍ ŘÍZENÍ

POSOUZENÍ VLIVŮ STAVBY NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

PROJEKTOVÁ DOKUMENTACE PRO STAVEBNÍ POVOLENÍ

PROJEKTOVÁ DOKUMENTACE PRO VÝBĚR DODAVATELE

PROJEKTOVÁ DOKUMENTACE PRO PROVÁDĚNÍ STAVBY

AUTORSKÝ A TECHNICKÝ DOZOR PŘI VÝSTAVBĚ

DOKUMENTACE SKUTEČNÉHO PROVEDENÍ STAVBY

ZEPTĚJTE SE NA NÁS U VAŠICH SOUSEDŮ / PROHLÉDNĚTE SI NA www.farmtec.cz NAŠE REFERENCE / KONTAKTUJTE NAŠE OBLASTNÍ ŘEDITELSTVÍ

OBŘ TÁBOR
Petr Stejskal
720 052 595

OBŘ LITOMYŠL
Josef Věneček
602 525 108

OBŘ UH. HRADIŠTĚ
Martin Vávra
724 313 015

OBŘ STRAKONICE
Václav Soukup
725 757 425

farmtec

www.farmtec.cz

Technologie OLMIX – stimulace příznivých biologických procesů v živočišné výrobě

Živočišná výroba je proces, při kterém jsou zvířata chována s cílem využít jejich produkční potenciál pro produkci potravin při současném zachování příznivých životních podmínek. Celý proces je však ovlivněn řadou faktorů, které jsou v mnoha případech nezávislé na vůli a zkušenostech zootechnika a ošetřujícího personálu. Mnohdy jsou to stavební dispozice budov, vliv počasí, hlavně vysokých teplot nebo naopak chladného počasí s vysokou vlhkostí. Tyto faktory pak mohou vést k manifestaci nežádoucích jevů, např. vysoké koncentraci amoniaku ve stáji, vyššímu výskytu mastitid nebo vyššímu počtu průjmových onemocnění u telat. S tím jsou pak spojeny zvýšené náklady na nápravu stavu a léčení nemocných zvířat. To jsou však kroky vedoucí k odstranění následků těchto jevů, ale výrazně levnější je přístup vedoucí k odstranění jejich příčin.

Společnost OLMIX GROUP staví právě na předcházení výskytu výše uvedených nežádoucích jevů a přináší pro potřeby živočišné výroby řešení prověřené u všech druhů a kategorií hospodářských zvířat. Je jedním ze světových lídrů ve zpracování mořských řas, využití příznivých účinků vybraných jílových materiálů a cílené aplikaci stopových prvků pro stimulaci žádoucích biologických procesů ve stájovém prostředí. Jelikož se jedná o společnost s celosvětovou působností, může se prokázat účinností svých technologií v podmínkách celé Evropy, obou amerických kontinentů a velké části Asie.

Z'FIX PRO DOBRÉ STÁJOVÉ PROSTŘEDÍ

Stájové klima má výrazný vliv na pohodu zvířat, jejich zdraví a využití produkčního potenciálu. Organismus vysokoprodukčního zvířete můžeme bez nadsázky přirovnat k vrcholovému sportovci. Výkon obou je postaven na vysoké intenzitě respirace a každá příčina, která vede ke zhoršení stájového prostředí, má nepříznivý vliv na výkonnost a při dlouhodobém působení vede ke zdravotním problémům. Proto je nutné snížit emise amoniaku, který je ve vyšších koncentracích až toxický.

Toho lze docílit přirozenou cestou úpravou bakteriálních pochodů v podestýlce a kejdě díky aplikaci stopových prvků, obsažených v aktivátoru Z'FIX.

Stopové prvky jsou kovy, které v malém (stopovém) množství významně ovlivňují enzymatické procesy a v případě Z'FIX jsou tyto stopové prvky cíleně vybrány a dodávány v aktivní složce nazvané ECO (Enzymes Catalyzer for Organic substrates).

Čich chovatele by však byl málo, a proto byl příznivý vliv Z'FIX na snížení emisí amoniaku prokázán autorizovaným měřením VÚZT Praha. Na základě dosažených hodnot je zařazen na seznam ověřených biotechnologických přípravků pro snížení emisí amoniaku (www.vuzt.cz).

V případě slamnaté podestýlky má aktivní složka ECO ještě jeden významný účinek. Podporuje růst micelí kulturních hub, která pomáhají narušit vazby celulózy ve slámě a výrazně tak zvýšit její schopnost. Výsledkem je stav, kdy je chovatel schopen zajistit maximální pohodu zvířat při současné úspoře podestýlané slámy o 25-30%. Tato skutečnost je potvrzena více než desetiletým působením na českém trhu v chovech zvířat na hluboké podestýlce jako krávy bez tržní produkce mléka, mladý skot, býci ve výkrmu, ovce a kozy, koně ale i výkrm prasat a drůbeže na slámě.

Právě významná úspora ve spotřebě slámy je ekonomickým přínosem pro chovatele. Při současné ceně slámy cca 1000 Kč/t je úspora ve spotřebě a snížení nákladů na vyvážení podestýlky zhruba dvakrát vyšší než náklady na pořízení Z'FIX.

V současné době je ještě jedna pozitivní skutečnost, že na pořízení Z'FIX v chovu býků je možno uplatnit národní dotaci 20.E.e. Podpora chovu vykrmovaných býků chovaných v ustájení s technologií stelivového provozu s ošetřovanou hlubokou podestýlkou

Díky svému přírodnímu složení je certifikován pro použití v ekologickém zemědělství a jeho praktičnost spočívá i v tom, že je to drobný bezprašný granulát určený a je možný jej aplikovat i za přítomnosti zvířat.

MISTRAL – VE STÁJI JE SUCHO ŽÁDOUCÍ

Stájové patogeny pro svou existenci potřebují tři základní podmínky – teplotu, živiny a dostatečnou vlhkost. První ze dvou podmínek nelze příliš ovlivnit, ale poměrně snadno

Přípravky OLMIX pro dobré stájové prostředí

lze regulovat vlhkost povrchu postýlky, aby si dojnice po návratu z dojírny lehly na suchou a čistou plochu. Pro tuto aplikaci lze s úspěchem využít MISTRAL, přípravek pro sanitaci podestýlky na bázi jílu mletých v kulových mlynech. Tato technologie mletí nepůsobí destruktivně na strukturu jílu a zachovává jeho vysokou schopnost zachycovat vlhkost a plyny. Díky mletí na velmi jemné částice se zároveň x-násobně zvýší sorpční plocha a proto může MISTRAL účinně fungovat již v malých dávkách.

Positivní vliv MISTRALU na snížení tlaku patogenních mikroorganismů ve stáji byl ověřen provozním porovnáním dvou skupin dojnic holštýnského plemene pod dobu jednoho měsíce.

Test proběhl ve stáji stlačené separátem z BPS, kde je standardní technologií denní ošetření postýlky vápencem. V průběhu testu pak byla kontrolní skupina dojnic i nadále ošetřována vápencem v dávce 400 g/ks/den a v testované skupině byl aplikován pouze MISTRAL v dávce 100 g/ks/den. Aplikace byla provedena každý den při ranním dojení, kdy byla zvířata v dojírně.

Jedenkrát týdně, 24 hod po posledním ošetření, byly odebrány vzorky podestýlky a odeslány do SVÚ Olomouc k laboratornímu vyšetření na patogeny Streptococcus Uberis, Staphylococcus PK, E. coli, plísňe a kvasinky. Výsledky jednoznačně potvrdily výše uvedenou skutečnost, že pokud je patogenům odebrána vlhkost, jako jedna ze základních podmínek existence, jejich počet výrazně klesne. Ve většině sledovaných patogenů byl pokles v řádech (např. snížení ze 150 000 na 45 000).

Současně byl v testu sledován vliv snížení tlaku patogenů na zdravotní stav vemene a kvalitu mléka.

Na počátku testu byly u obou skupin zkontrolovány hodnoty somatických buněk podle KU s výsledkem 172 000 u testované skupiny a 197 000 u kontrolní. Po provedení testu bylo opět provedeno posouzení hodnot podle KÚ s výsledkem 150 000 u testované skupiny a 350 000 u skupiny kontrolní. Z ekonomického hlediska tak mléko z testované skupiny může být zpeněženo ve vyšší kvalitě a příplatek za kvalitu pokryje náklady na pořízení MISTRALU.

Nejde však jen o dojnice. Díky své vysoké sací schop-

ností je MISTRAL využíván také jako přípravek pro osušení selat po porodu. Sele je po narození obaleno v přiměřeném množství MISTRALU a vloženo pod tepelný zdroj. Tím dojde k rychlému vysušení povrchu těla a výrazně klesne riziko podchlazení a průjmů.

DIET POWDER, SEAGUT POWDER – OCHRANA STŘEVNÍHO TRAKTU U NEJCITLIVĚJŠÍCH KATEGORIÍ

Nejmladší organismus je vždy nejvíce ohrožený. Ví se také, že pokud mláďata hospodářských zvířat projdou úporným průjmovým onemocněním, může to mít dopady na celkový vývoj. Proto je

nutné vytvářet podmínky, aby k těmto situacím nedocházelo a pro tyto účely kombinuje OLMIX GROUP účinek složitých sacharidů z mořských řas a vybraných jílu. O jílech bylo řečeno, že absorbují vlhkost a plyny. Tím pomáhají zklidnit střevní trakt při dietetických poruchách. Polysacharidy z mořských řas pak stimulují tvorbu ochranné vrstvy mucinu a tím vytvářejí dostatečnou bariéru proti průniku patogenů přes střevní stěnu. Receptura pochopitelně obsahuje zdroj energie a elektrolyty pro udržení homeostázy.

Pro mláďata přežvýkavců je určen přípravek DIET, vyráběný ve dvou formách. Pro telata mléčného skotu je určen DIET POWDER, prášek, který se rozmíchá v nápoji a podává individuálně. Při

jeho použití není nutno vyloučit MKS a obvykle po 2-4 aplikacích se průjem zastaví, nedojde ke ztrátě chuti a příjmu potravy a není nutno zahájit léčbu antibiotiky. Pro podmínky chovu masného skotu je k dispozici DIET PASTE ve formě pasty v aplikátoru. Na pístu tuby si obsluha nastaví doporučenou dávku 30 ml na jedno ošetření a potom aplikuje pod jazyk. Celá aplikace je velmi rychlá a průběh léčení je shodný s DIET POWDER.

Pro selata je určen přípravek SEAGUT POWDER, který se podává selatům od pátého dne života do odstava a nově se ukazuje, že by mohl být náhradou za zinek, jehož zkrmování ve vysokých dávkách je od června 2022 zakázáno a od června 2023 bude definitivně povolen jen ve výrazně nižších dávkách.

Společnost OLMIX GROUP nabídku mnohem širší, ale to by vydalo na celý seriál na pokračování. Pokud Vás naše krátká upoutávka zaujala, kontaktujte nás prosím na některém z níže uvedených kontaktů. Naši spolupracovníci se s Vámi spojí a připraví Vám řešení na míru Vašemu chovu.

Ivan PETRTÝL
www.olmix.cz
ipetrtyl@olmix.com
739 058 762

Komplexní řešení pro živočišnou výrobu

Stájová hygiena

Z'fix   Z'fix Slurry   Z'dry   mistral

Vyvazovače mykotoxinů

MTX+   mmiS

Zlepšení konverze krmiv

DigestSea   stimu'Z

Imunita

Searup   Algimun

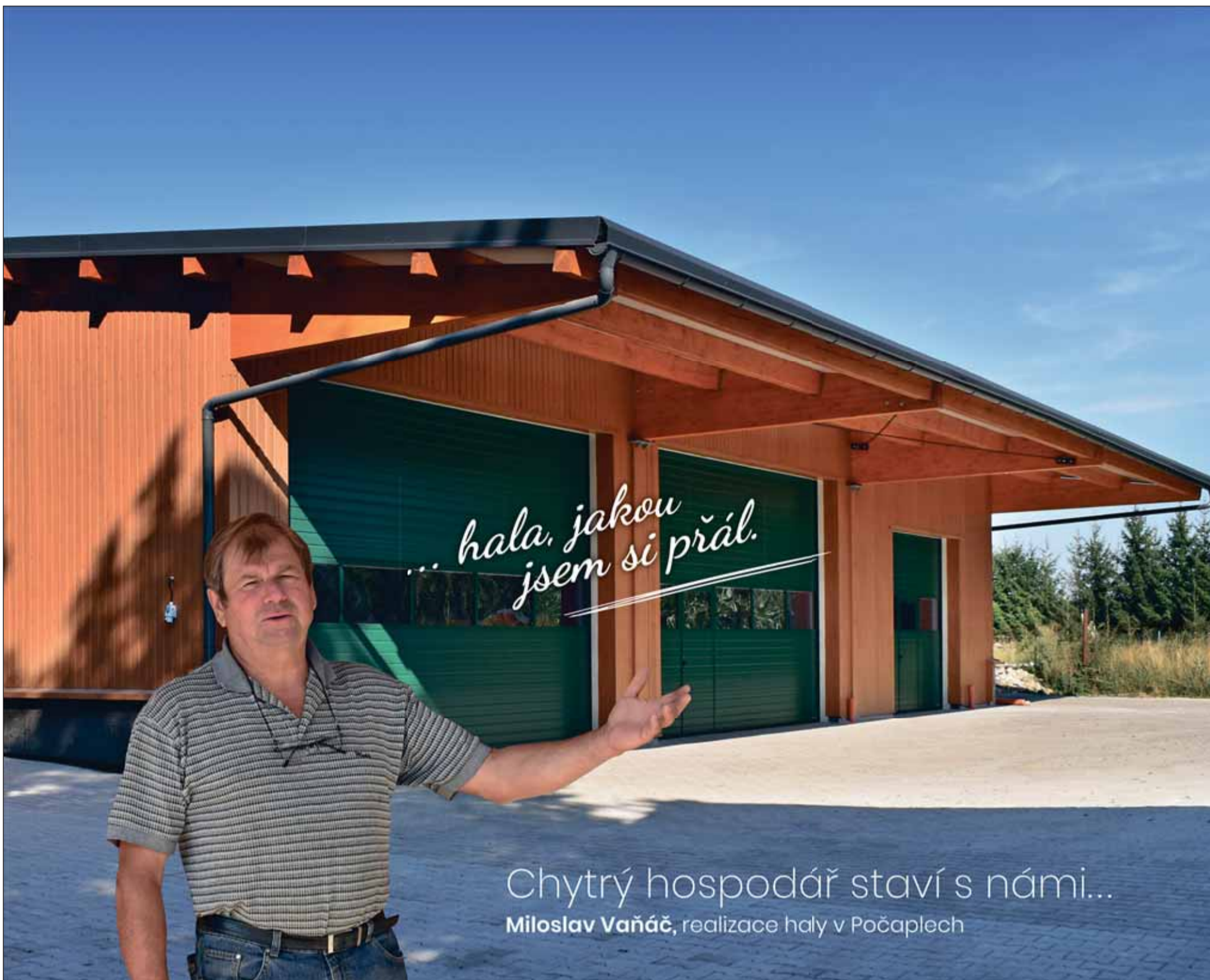
Welfare trávení

SeaLyt   Diet   SeaGut

Pro více informací navštivte náš web nebo naskenujte QR

www.olmix.cz

... hala, jakou jsem si přál.

Chytrý hospodář staví s námi...
Miloslav Vaňáč, realizace haly v Počaplech

Dřevěné haly

Ocelové haly

Betonové haly

Kombinace
ocel & dřevo

Kombinace
beton & dřevo

Mobilní haly

Montované haly

› navrhujeme › projektujeme › realizujeme

› **Konstrukce – dřevo – beton – ocel – kombinace**
› Ekonomicky, ale i vkusně

...s pokorou k přírodě

Rodinná společnost
Martinice Group

PILA MARTINICE s.r.o.
Simínský mlýn 28
262 72 Březnice

info@martinicegroup.cz

+420 602 893 893

www.martinicegroup.cz

Přehlídka plemenných býků v Grygově

Dne 14. září uspořádala společnost CBS Genetics s.r.o. pro chovatelskou veřejnost přehlídku plemenných býků na ISB Grygov. Ani deštivé počasí neodradilo zájem a účast zootechniků z Moravy a Čech na této zdařilé chovatelské akci.

Slovo na úvod

Zahájení přehlídky se ujal ředitel společnosti CBS Genetics s.r.o. Ing. Ladislav Škařupa. Po přivítání hostů se zmínil o historii inseminační stanice v Grygově, její současné činnosti a nabídce služeb pro chovatelskou veřejnost. Společnost CBS se sídlem v Grygově je jedna z českých plemenářských firem působících v České republice i v zahraničí. Základem činnosti šlechtitelské firmy je produkce prvotřídních plemenků s vynikajícími produkčními i reprodukčními výsledky. Kromě nabídky inseminačních dávek skotu, také v oblasti chovu prasat nabízí společnost CBS inse-

Ing. Ladislav Škařupa

Ing. Lumír Dvorský

Předváděcí v Grygově

minační dávky kanců nejen českým, ale i zahraničním chovatelům. Další činnosti společnosti CBS je realizace nákupu a prodeje plemenných zvířat.

Přehlídka s odborným výkladem

Po řediteli se ujal slova hlavní šlechtitel společnosti CBS Ing. Lumír Dvorský, který

moderoval předvádění jednotlivých plemenných býků holštýnského plemene. Předvedeno bylo celkem 14 plemenků. Začátek patřil prověřeným plemenkům a postupně

se předvedly i nové genomické naděje. Vrcholem přehlídky byl jeden z momentálně nejlepších produkujících býků podle indexu GTPI v ČR - CBS NETIS DYNAMO NBR-145,

narozený na farmě Návsi VKK společnosti NETIS a.s.

Budeme se těšit na shledanou při dalších podobných akcích na ISB Grygov.

Arnošt Dubský

DYNAMO NBR-145

JELMER NBR-163

DANIEL NBR-158

CBS Genetics s.r.o.

SVĚTOVÁ GENETIKA V ČESKÝCH CHOVECH A PRO VÁS Z ČESKÝCH CHOVŮ

NETIS a.s., VOS Zemědělců a.s., ZOD Brniště a.s., ZERAS a.s. Radostín,
Szeš Lanškroun, Farma Petr Novák, ZESPO Písečná a.s., ZD Pojbuky....

Nově v nabídce krmné vozy SEKO

V loňském roce společnost BV – Technika navázala spolupráci s italským výrobcem krmných vozů SEKO. K rozšíření nabídky právě o vozy SEKO přispěla poptávka po tažených krmných vozech s horizontální technologií míchání a s vybírací frézou. Tyto technické provedení do té doby v sortimentu krmných vozů společnost neměla možnost nabídnout.

Italský výrobce není na trhu nováčkem. Působí celosvětově a ročně opustí brány podniku sídlícího v Curtarolu nedaleko Padovy okolo 700 kusů krmných vozů. Také v České republice jsou krmné vozy SEKO

dobře známé. Společným cílem BV Techniky a firmy SEKO je navázat na úspěšnou dobu cca pře 15 lety, kdy přes bývalého dovozce ročně do Česka putovalo průměrně kolem 20 strojů ročně.

Pestrá paleta modelů

Sortiment krmných míchacích vozů SEKO je velice široký a pokrývá téměř 100 % možných požadavků farmářů a to jednak v rozsahu velikostí míchacích korb, pro-

Tam, kde strojům obvykle překáží nízká vrata či stropy, je řešením použití krmného vozu SEKO Samurai 5, jehož velikost mu umožňuje plynulý průjezd i takovými stáji.

Také vyšší model SEKO Samurai 7 disponuje horizontálními míchacími šneky.

Samojízdný vůz SEKO se vyrábí ve dvou variantách – horizontální a vertikální míchání.

vedení míchacích systémů (vertikál x horizontál), tak i v možnostech naložení a vyskladnění krmiva.

Krmné míchací vozy s horizontálními míchacími šneky jsou v sortimentu SEKO pod obchodním označením „Samurai“ dále se tento sortiment dělí na konstrukčně nižší stroje pro průjezd stájí s problémem výšky vrat a stropů. Tyto stroje jsou označeny Samurai 5, Samurai 7 jsou potom vozy, kde se při konstrukci vozu nikterak nešetřilo na výšce stroje. Jiné rozdíly v robustnosti, pohonech, síly stěn korby, průměrem a stabilitou šneku mezi těmito modely nejsou. Číselné označení jednotlivých modelů pokračuje dvěma hodnotami rozdělenými lomítkem. Číslo před lomítkem označuje hodnotu průměru šneku v mm. Číslo za lomítkem potom objem míchací korby a provedení s frézou nebo bez. V případě, že poslední číselné označení je 5, pak je stroj vybaven frézou, jestli je 0, stroj tímto naskladňovacím zařízením vybaven není.

Modelová řada s označením SEKO Tiger se vyrábí v jedno, dvou i tří šnekovém provedení.

Obě dvě modelové řady s frézou i bez se vyrábějí s objemy korb od 5 až po 33 m³ s odstupňováním po 2 – 3 m³.

Krmné míchací vozy s vertikální osou rotace míchacích šneků

V sortimentu označovány opět dvěma obchodními názvy, rozlišující především tvarové a rozměrové provedení. Modely Buffalo jsou rozměrově nižší a širší a dělají se v objemech 7-11 m³ jako jednošnekové s ozna-

čením V1 a v rozsahu objemu 12 – 20 m³, potom jako dvoušnekové s označením V2. Druhá modelová řada s označením Tiger se vyrábí, v jedno, dvou i tří šnekovém provedení (V1, V2, V3). Objemově se potom dělí V1 9 – 15 m³, V2 12 – 35 m³ a nakonec V3 33 – 45 m³. Podobně jako u 7 Samurajů v provedení horizontálů při konstrukci Tigrů není limitem celková výška vozu. Poslední značení stroje vymezené provedením VMF, VMD, VMS, VML udává varianty umístění vyskladňovacích šoupátek a pásů.

Samojízdné vozy od Seka se vyrábějí také v obou variantách typu míchání (horizontální i vertikální šneky). U horizontálů mají menší vozy s objemem 11 -17 m³ a bez frézy označení Leopard. Větší s frézou i bez Samurai 7 Self-Tron s rozsahem objemu 17 – 30 m³. Samojízdné vozy s vertikální technologií míchání se dělí do dvou modelových řad Tuareg a Elephant a to podle umístění motoru. Tuareg 20 – 28 m³ má motor vpředu vpravo vedle kabiny a Elephant 16-30 m³ vzadu za zásobníkem. Obě modelové řady jsou k dispozici ve dvoušnekovém provedení a pouze s frézou. Samojízdný vůz se třemi šneky a objemem míchací vany 33 – 40 m³ má označení Mamut Self-Tron Premium, má vpředu vedle kabiny umístěný motor a je vždy vybaven frézou.

J. V.

Pro obchodní a servisní zastoupení mimo region působení společnosti BV – Technika, hledáme partnery. Jedná se především o regiony, Jižní, Západní a Severní Čechy a Jižní Moravu.

„HLEDÁME PARTNERY PRO PRODEJ A SERVIS V ČR“

Středisko Polanka:

BV - Technika, a.s.
K Vydralinám 705/2
725 25 Ostrava-Polanka nad Odrou
pevná linka: +420 595 694 610

Středisko Velký Týnec:

BV-Technika, a.s.
Bystřická 370
783 72 Velký Týnec
pevná linka: +420 585 311 652

Středisko Lanškroun:

BV-Technika, a.s.
Kralická 1007
563 01 Lanškroun
pevná linka: +420 465 321 559

Hýčkejte svá zvířata se společností CERNIN

Každý chovatel hospodářských zvířat dobře ví, že aby jeho svěřenci byli zdraví a výkonní, je potřeba jim zajistit především optimální krmení a také dobré životní podmínky. Špičkové krmivo a kvalitní podestýlka samy o sobě ale nestačí. Je nutné je ke zvířatům a do stáje také efektivně dopravit a založit či nastlat. Zdá se Vám to jako komplikace? Rozhodně ne, pokud znáte společnost CERNIN s.r.o.

Česká rodinná firma CERNIN působí na našem trhu již od druhé poloviny devadesátých let. Znalostí a zkušeností v oboru výroby krmných míchacích a zastýlacích vozů i další techniky nejen pro živočišnou výrobu má tedy opravdu přehled. Se stroji značky CERNIN se lze potkat v tuzemských zemědělských podnicích, ale stejně tak i ve všech evropských zemích i v zámoří. Důvod k mimořádné popularitě je prostý – technika CERNIN je extrémně spolehlivá. Tato stěžejní vlastnost je dána zejména kvalitními materiály použitými pro masivní a odolné konstrukce. Krmné vozy jsou navíc vybaveny efektivním a přitom jednoduchým míchacím systémem.

Vertikální míchání má řadu výhod

Při vývoji a výrobě míchacích krmných vozů vsadila společnost CERNIN na vertikální míchací šnek. Ačkoliv na trhu jsou poměrně široce zastoupeny i krmné vozy s horizontálním mícháním, má vertikální míchací ústrojí řadu nesporných výhod a zájem mezi uživateli o tuto technologii trvale vzrůstá. A existuje hned několik pádných argumentů, proč tomu tak je – systém vertikálního míchání dokáže rychle a kvalitně zamíchat jednotlivé komponenty krmiva, aniž by přitom došlo k narušení jejich přirozených vlastností. Tím, že směs není během procesu míchání nijak tlačena, mačkána ani zahřívána, je výsledná krmná dávka nadýchaná, rovnoměrně promísená, poddajná a se zachovanou strukturotvornou vlninou. Do směsi lze velmi snadno a rychle přimíchat mikrogranuláty a minerály. A další nemalou předností vertikálních míchacích vozů od společnosti CERNIN je i jejich životnost, která je prokazatelně delší, než u horizontálních technologií. Rovněž údržba této techniky je snazší a levnější. V některých zemědělských podnicích tak lze potkat stroje, které jsou v provozu i dvacet let. I ta nejspolehlivější technika se ale může v náročném prostředí živočišné výroby občas porouchat. Majitelé krmných vozů CERNIN ale rozhodně „na holičkách“ nezůstanou. Jde o českého výrobce a servis je tedy po-

Krmné a zastýlací zařízení „Nesenka“ lze uchytil do všech typů manipulátorů.

měrně levný a hlavně pružný a rychlý. Tím, že je vertikální míchání méně náročné na potřebný příkon, dochází i k úspoře pohonných hmot – a to je v současnosti pádný argument.

Další aspekt, na kterém si společnost CERNIN zakládá, je individuální přístup požadavkům každého zákazníka. Zájemci si mohou vybrat z široké palety modelů – od nejjednoduššího stroje, přes krmný vůz vybavený vahou a skluzem, až po maximální vybavu zahrnující vyskladňovací hřeblový dopravník z nerezové oceli s palubní hydraulikou. Pro náročné zákazníky lze dodat i verzi s elektromagnetickým ovládním všech funkcí. Většina strojů se přitom nechá ještě individuálně upravit či doplnit o funkce, jako je vlastní nakládání hydraulickou rukou nebo frézou. U zastýlání slámy představuje zajímavou alternativou možnost zastýlání přídavnou turbínou až do vzdálenosti 20 a více metrů. Za zmínku stojí i volitelné příslušenství v podobě patentovaného odnímatelného vakovacího zařízení, díky němuž lze přímo vyrábět vaky s kukuřičnou siláží či senáží.

Poměrně pestrý je i výběr velikostí krmných vozů – běžně se pohybují od 4 do 30 m³. Zejména provozovatelé bioplynových stanic ale často požadují objemnější vozy a pro ně se vyrábí vany, které pojmu až 60 m³ hmoty. V nabídce lze najít jak jednošnekové, tak i dvou- a tříšnekové varianty.

S CERNINEM nejen nakrmíte

Sídlo společnosti CERNIN se nachází v Budišově nad Budi-

šovkou. Tam také sídlí i mateřský závod, ve kterém se kromě avizovaných krmných vozů vyrábí také pojízdné nádrže na naftu (bez nutnosti schválení k provozu), dezintegrátory pro bioplynové stanice a také mobilní kompostárny, jež jsou určeny pro zpracování rozmanitých druhů biologicky rozložitelných odpadů.

Aby společnost CERNIN vyhověla opravdu maximálnímu počtu zákazníků, neomezuje svou nabídku pouze na vlastní výrobky, ale ve spolupráci se zahraniční firmou nabízí i moderní samochodné krmné míchací vozy v rozličných konfiguracích.

Ačkoliv míchací krmné vozy s vertikálním šnekem jsou nepochybně „vlajkovou lodí“ v portfoliu společnosti CERNIN a zájem o ně mezi chovateli hospodářských zvířat neustává, přesto výrobce nezaostává ani ve vývoji a výrobě další techniky, která čas od času obohatí a vhodně doplní nabídku. Nedávno tak byl sortiment rozšířen o nesené vozy s objemem 3,5 – 7 m³. Dokáží rozdružit, pokrátat a zastlat balík slámy a skvěle se uplatní i na nakládání krmiva v menších chovech. Velmi efektivní jsou kupříkladu při podestýlání kuřat a slepic. A i u této techniky projevily výrobce požadavkům zákazníků, kdy oba nesené stroje lze upravit rovněž do podoby tažených zařízení.

Vývoj techniky vychází z podnětů od uživatelů

Výčet činností společnosti CERNIN však stále nekončí – již od roku 1994 se pod touto značkou vyráběly opotřebi-

Z expozice na letošní Zemi Živitelce

Rychlé a efektivní zastýlání boxových loží.

teľné náhradní díly. V roce 2019 pak vznikla dceřiná společnost CERNIN DILY s.r.o. Ta nejen pokračuje v avizované produkci opotřebitelných dílů, ale zabývá se i výrobou moderních nesených lžic k zastýlání slámy, separátorem a aplikací vápence. Tato zařízení dokáží pracovat se slámy – a to jak volně loženou, tak i balíkovanou. Mezi další výrobky patří také nesené sklopné hrablo, různé druhy stěrek, nebo mobilní kryt silážních jam.

Podobně jako mateřská společnost – i firma CERNIN DILY se zabývá nejen výrobou, ale také vývojem. Zohledňuje přitom požadavky a přání přímo z praxe – tedy od farmářů a konečných uživatelů. Takto vznikl i nesený rozdružovač balíků, který splňuje takřka všechny nároky na manipulaci s balíky. Tento rozdružovač je pozoruhodný především svou neotřelou a zároveň jednoduchou konstrukcí. Je možné jej umístit nejen do třetího bodu traktoru, čelních ramen manipulátoru. Díky tomu má mnohostranné využití – lze jej použít k efektivnímu rozdružení kulatých nebo hranatých balíků, přičemž jeho hlavní předností je, že rozdruží balík, aniž by přitom poničil strukturu materiálu. Jde zkrátka opravdu o rozdružovač, nikoliv o „řezač“. Velkou výhodou této technologie je nízká prašnost – a to ocení jak ustájená zvířata, tak i lidé pracující ve stáji. Rozdružovač je díky své jednoduchosti jen minimálně poruchový. K práci mu postačuje pouze jeden hydraulický obvod a není třeba rozvaděčů ani složité elektroniky. Tento unikátní rozdružovač byl testován a vyvíjen několik let,

ve třech velikostech v nesené variantě. Lze ji snadno připojit za smykový nakladač, manipulátor nebo čelní nakladač a třetí bod traktoru.

Pracovní záběr společnosti CERNIN DILY zahrnuje také již zmiňovanou výrobu opotřebitelných náhradních dílů jako jsou dláta pro půdopracující stroje, břitvy, střední díly, odhrnovací desky, nože (i pro krmné vozy jiných značek) nebo díly pro zelinářské stroje. Při výrobě je vždy kladen důraz na kvalitu a je tedy využívána moderní ořezávací ocel a vyspělé technologie pro zvýšení odolnosti vůči opotřebení. Kromě tepelného zušlechťování se tak často „dostanou ke slovu“ technologií tvrdokovových návarů, pájených karbidových destiček i odolné karbidové nástřiky. Výroba je určena převážně pro velkoobchodatele a každý vznikající produkt je tak vždy podložen konkrétní objednávkou. A není bez zajímavosti, že většina výrobků putuje na export do zahraničí. Je určitě potěšující, že společnosti CERNIN i CERNIN DILY tak šíří povědomí o „zlatých českých ručičkách“ do širého světa....

Text: Petra Bártlová
Foto: archiv CERNIN s.r.o.

Vertikální krmný míchací vůz – model C 11.

Vertikální krmný vůz vybavený hydraulickou nakládací rukou.

CERNIN s.r.o.
Sídlo firmy: Berounská 399, 747 87 Budišov nad Budišovkou,
tel./fax: 553 773 318, 556 300 830
mobil: 604 307 329, E-mail: jcernin@volny.cz, www.cernin.cz

KRMNÉ MÍCHACÍ VOZY, DEZINTEGRÁTORY PRO BPS A SYSTÉMY PRO ZASTÝLÁNÍ
Kontakt: jcernin@volny.cz, tel.: +420 604 307 329
bukavojan@cernin.cz, tel.: +420 608 634 871

Nesené a tažené jednoduché zastýlací a krmné stroje. Rozdružení a porozání balíků. Nabídací funkce. Velikost od 2 do 7 m³

Kvalitní vakování krmiva jako volitelné příslušenství ke krmnému vozu.

MOBILNÍ NÁDRŽE NA NAFTU
Kontakt: malisek@cernin.cz, tel.: +420 603 847 238

ZASTÝLACÍ LŽICE A HRABLA PODESTÝLKY
vhodné pro zastýlání separátu nebo slámy, úpravu podestýlky a zakládání vápence.
Kontakt: jcernin@volny.cz, tel.: +420 604 307 329

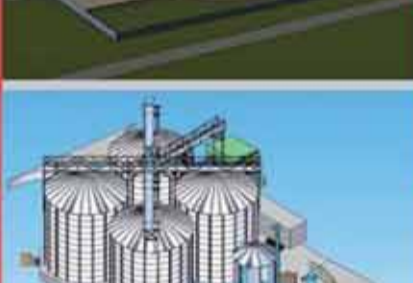
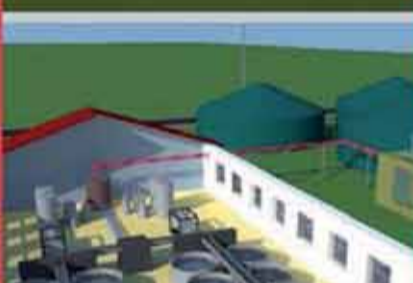
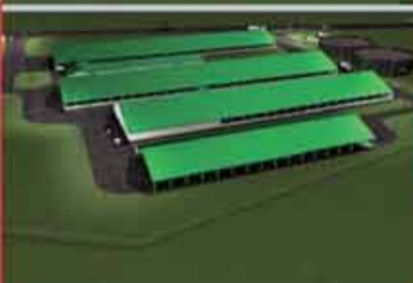
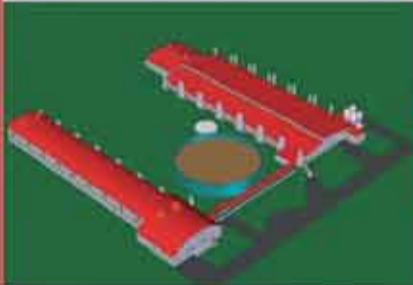
Vedoucí prodeje: jcernin@volny.cz, +420 604 307 329 www.cernin.cz

AGRICO

TRADIČNÍ VÝROBCE
A DODAVATEL
TECHNIKY PRO
ŽIVOČIŠNOU VÝROBU

AGRICO, s. r. o.
Třeboň/I.
379 01

www.agrico.cz

agrico@agrico.cz
Tel.: +420 384 704 111
Fax: +420 384 724 979

PRASATA

DRŮBEŽ

SKOT

RYBY

KEJDA

ZRNINY

UNIVIT s.r.o. je tradiční český výrobce veterinárních přípravků a speciálních doplňkových krmiv a nabízí široký sortiment léčivých přípravků a doplňkových krmiv pro Vaše zvířata.

PRASATA

Farmafer max – komplexní železnatý preparát pro perorální aplikaci

Dietan – bylinný přípravek proti průjmům (heřmánek, dubová kůra)

Dietan carbo – kombinovaný bylinný přípravek s antimykotickou přísadou (dubová kůra, rostlinné uhlí, zinek)

Konvit neo – vitamínová přísada do krmiva pro mláďata hospodářských zvířat

Roboran P – přísada do krmiva pro selata a prasata vykrmovaná na základě obilných šrotů a méně hodnotných krmiv

Vitamin B Roboran, Vitamin C50% s glukózou
Vitamin C 25%, 50%, 100 % Roboran

SKOT

Rehyvet plv. sol. – Kalii chloridum, Natrii chloridum, Natrii hydrogenocarbonas, Glucosum

Rehyvet milk plv. sol. – Enterococcus faecium, Lactobacillus rhamnosus, Kalii chloridum, Natrii chloridum, Natrii citras dihydricus, Glucosum

Uni-ruminal plv. – Natrii propionas, Natrii citras anhydricus, Acidum citricum monohydricum, Calcii hydrogenphosphas, Natrii chloridum, Cobalti sulfas, Manganosi sulfas, Cupri sulfas, Ferrosi sulfas anhydricus, Zinci sulfas anhydricus, Faex siccata

Dietan – bylinný přípravek proti průjmům (heřmánek, dubová kůra)

Dietan carbo – kombinovaný bylinný přípravek s antimykotickou přísadou (dubová kůra, rostlinné uhlí, zinek)

Saturan J-SeE – unikátní přípravek s obsahem organického jódu, vitamínu E a organického selenu

Acetaphlox plv. – Caolinum, Aluminii kalii sulfas, Aluminii subacetatas

Vitamin B Roboran, Vitamin C50% s glukózou
Vitamin C 25%, 50%, 100 % Roboran

DRŮBEŽ

Ekosip plv. a Ekosip plv. náhradní balení přípravek proti zevním parazitům

Ekosip plus plv. – přípravek proti zevním parazitům s antiparazitárním hřebíčkem

Dietan – bylinný přípravek proti průjmům (heřmánek, dubová kůra)

Roboran D – kompletní přísada do krmiva určená pro chovnou drůbež

Roboran DV – vitamín-minerální přípravek do krmiva pro výkrm drůbeže

Roboran DN1 – vitamín-minerální přípravek do krmiva pro nosnice

Konvit neo – vitamínová přísada do krmiva pro selata a mláďata domácích zvířat

Vitamin B Roboran, Vitamin C50% s glukózou
Vitamin C 25%, 50%, 100 % Roboran

KONĚ

Hippovit klasik PLUS – doplňkové krmivo pro koně v lehké až středně těžké zátěži, klisny březí a kojící

Hippovit SPORT – doplňkové krmivo pro koně ve vysoké zátěži až po vrcholové sportovce, obsahuje komplex kloubní výživy

Hippovit Junior – doplňkové krmivo pro hříbata a rostoucí koně

Hippovit E PLUS – pro koně v ekologických chovech

Hippovit HOOF&COAT – pro koně se špatnou kvalitou kopytní rohoviny, dále vhodný jako součást léčby nemocí kůže a srsti a při hojení ran

Hippovit ANTISTRES – slouží k ochraně a stimulaci organismu zvířat při krátkodobém zatížení stresem

Hippovit CHONDRO – intenzivní kloubní výživa především pro koně ve sportu, hříbata a starší koně

Hippovit MSM – metylsulfonylemetan 99% (MSM) – působí analgeticky, protizánětlivě, stimuluje proces hojení a má další pozitivní účinky na organismus

Hippovit MYCO – vyvazovač mykotoxinů

Hippovit K – kvasnice pivovarské navázané na sladovém květu

Acetaphlox plv. – antiflogistikum – kombinace účinných látek s hyperemizačními a resorpčními účinky v práškové formě, vhodné pro přípravu základní hmoty k studeným a horkým obkladům – Caolinum, Aluminii kalii sulfas, Aluminii subacetatas

Saturan J-SeE – unikátní přípravek s obsahem organického jódu, vitamínu E a organického selenu

Vitamin B Roboran, Vitamin C50% s glukózou
Vitamin C 25%, 50%, 100 % Roboran

IMUNOSTIMULANT

Roboran IMUNO-BETA – přípravek pro savce, ptáky a drůbež k regeneraci a podpoře imunity

www.univit.cz/cz/e-shop

UNIVIT s.r.o.

Na vlčinci 16/3, Klášterní Hradisko, 779 00 Olomouc

tel.: +420 585 547 587, +420 724 147 099, e-mail: univit@univit.cz

www.univit.cz, www.roboran.cz

Státní veterinární ústav Olomouc

Akreditovaná zkušební laboratoř č. 1144

Jakoubka ze Stříbra č. 1, 779 00 Olomouc

Tel.: +420 585 225 641, fax: +420 585 222 394

E-mail: svuolomouc@svuol.cz, www.svuolomouc.cz

ODDĚLENÍ VIROLOGIE, SÉROLOGIE, PATOLOGIE, BAKTERIOLOGIE PROVÁDÍ

- kompletní laboratorní **diagnostiku onemocnění a nálezů** u všech druhů zvířat
- **kontrolu reprodukce:** komplexní vyšetření spermatu, cervikálního hlenu, vaginálních výtěrů, poruch reprodukce, průkaz gravidity
- **bakteriologické, mykologické, parazitologické** vyšetření: stěrů a seškrábů kůže, srsti, trusu, moče, výtěrů, sekčního materiálu
- **sérologické a virologické** vyšetření krve, tkání
- **biochemické a hematologické** vyšetření krve
- kompletní mikrobiologické a chemické **vyšetření krmiv, vody**
- stanovení příčiny úhynu zvířat (pitva, histologické, bakteriologické, virologické, parazitologické, toxikologické vyšetření)
- **poradenskou a konzultační činnost**

SVOZNÉ LINKY VZORKŮ – ODBĚRY VZORKŮ – SLEVVY
RYCHLÉ VYŘÍZENÍ ZAKÁZEK – NEPŘETRŽITÝ PROVOZ

www.svuolomouc.cz

Potravinářský

NOVINY PRO ČESKÉ POTRAVINÁŘE A SPOTŘEBITELE

obzor

5/2022

**Udržitelná
produkce
potravin
formou
aquaponie**

26

**Brambory
jako zázrak,
který nám
zevšedněl**

32

**Čistě
veganská
strava není
vhodná pro
malé děti**

41

Biopotravinou roku je sýr z Ekofarmy Javorník

Českou biopotravinou roku je Bio sýr s bílou plísní z Ekofarmy Javorník, který zvítězil také v kategorii biopotravina živočišného původu. Odborná porota vítěze vybrala ze stovaceti přihlášených produktů. Na tiskové konferenci v Národním zemědělském muzeu v Praze na Letné to oznámil ministr zemědělství Zdeněk Nekula. Vítězný sýr je plnotučný, poloměkky, zrající sýr s bílou ušlechtilou plísní, voní po žampionech a váží 105 gramů. Jeho minimální trvanlivost je čtrnáct dní ode dne expedice, a to při skladování od dvou do osmi stupňů Celsia.

Jednadvacátý ročník soutěže byl s novým logem

Soutěž pořádala PRO-BIO Svaz ekologických zemědělců pod záštitou ministra zemědělství Zdeňka Nekuly a ústředního ředitele Státní zemědělské a potravinářské inspekce Martina Klanicy. Přihlášené produkty hodnotila téměř dvacetičlenná porota v čele s jejím dlouholetým předsedou Pavlem Maurerem. Kromě samotné chuti komise hodnotila i složení biopotravin, jejich obal či marketingovou strategii v pěti kategoriích. „Každý rok mě v soutěži něco překvapí. Když se dívám na přihlášené výrobky, ani se neodvažuji na začátku mít nějakého šampiona, protože spektrum skvělých výrobků je tak široké, že každý ročník je skutečně velkým překvapením pro

celou porotu. Zejména pokud se jedná o bioprodukt, kde nemůžete sáhnout po žádných zlepšovadlech chuti, vůně a podobně,“ zdůrazňuje manažerka Svazu ekologických zemědělců PRO-BIO Kateřina Urbánková.

Vítězné jednotlivých kategorií

Kromě celkového vítěze má soutěž vítěze jednotlivých kategorií. Ocenění pro nejlepší biovíno získal Tramín červený 2019 z vinařství Víno Marcičák a jako nejlepší biopotravina rostlinného původu porota vybrala Sunday Morning bylinný čaj od společnosti Native Way. Ocenění pro výrobky pro gastronomii dostal bio černý rybízový džem od společnosti Marmelády Šafránka. Cenu pro steakovou biomasu získal hovězí Sirloin steak z farmy Mitrov-

Ocenění za Ekofarmu Javorník převzaly od Zdeňka Nekuly a Kateřiny Urbánkové Marta Buzašová a Marie Hatlasová

ský dvůr. Vítězné produkty jsou prezentovány na řadě akcí nejen v Česku, ale i v zahraničí. Na jaře příštího roku budou moci nejlepší biopotravina roku 2022 ochutnat například návštěvníci světového veletrhu Biofach v Norimberku.

Ekofarma Javorník zvítězila i loni

Ekofarma Javorník obdržela cenu pro nejlepší biopotrav-

vinu roku i loni se svým tvářem. „Tato farma a její produkce je v soutěži oceněna již opakovaně. I to je důkazem, že svou práci dělají srdcem, poctivě a k nejvyšší spokojenosti svých zákazníků. I když si velmi vážíme každého producenta, který svůj výrobek do soutěže přihlásí, absolutní vítěz může být zkrátka jen jeden,“ uvedla k výsledkům Kateřina Urbánková.

„Ocenění v soutěži Nejlepší biopotravina roku

2022 vnímám jednak jako zadostiučinění za všechnu práci, kterou jsme v posledních letech vynaložili, ale především je to odměna pro všechny naše zaměstnance,“ řekla Radka Barbořková, vedoucí obchodního oddělení Ekofarmy Javorník z obce Štítina nad Vlárkou rozkládající se na česko-slovenském pomezí asi 30 kilometrů od Zlína. Farma hospodářství v Chráněné krajinné oblasti Bílé Karpaty na 1660 hek-

tarech půdy, z toho 420 je orná půda a 1200 hektarů jsou louky a pastviny. Věnuje se rostlinné i živočišné výrobě, chová zhruba 500 kusů skotu.

Vedoucí mlékárny Ekofarmy Javorník Marta Buzašová uvedla, že klíčem k úspěchu mléčných výrobků je především jejich zpracování. „Jsou vyráběny z vysoce kvalitního bio mléka s vysokým obsahem esenciálních živin.“

pokračování na str. 26

HERBER MLÝN PALJANEC

S moukou to umíme

www.mlynherber.cz

MLÝN HERBER spol. s r.o., Mlýnská 1/215, 747 73 Opava-Vávrovce, +420/553 780 509, herber@mlynherber.cz

Biopotravinou roku je sýr z Ekofarmy Javorník

pokračování ze str. 25

Mléko použité k jejich výrobě není žádným způsobem upravováno, není homogenizováno ani odstředováno, a tak si zachovává všechny původní složky, což ovlivňuje jejich vysokou výživovou hodnotu a vynikající chuť, přičemž výrobky neobsahují žádné konzervační látky.“ Radka Barboříková ji ještě doplnila. Podle ní „sýr s bílou plísní je výborný sám o sobě třeba jako chutovka k vínu, ale můžeme z něho také připravit různé sýrové speciality. Nám nejvíce chutná nakládaný s různými druhy koření a grilovaný. Dále je výborný ke smažení nebo přípravě různých pomazánek.“

Osvětová kampaň ministerstva zemědělství

Vyhlášení vítěze soutěže také zahájilo osmnáctý ročník osvětové kampaně ministerstva zemědělství nazvané "Září – Měsíc biopotravin a ekologického zemědělství". Ministr Nekula při té příležitosti uvedl, že v Česku stále přibývá farem, které se věnují ekologickému zemědělství. "V loňském roce bylo registrováno 4790 ekologických zemědělců, letos jich je již 5057, přičemž každý Čech v průměru spotřebuje biopotravinu za zhruba 550 korun." Podle Zdeňky Nekuly české ekologické farmy podle patří ke světové špičce. "Loni inspektoři uskutečnili na 7000 kontrol ekologické produkce a z toho dostalo ministerstvo pouze šedesát podnětů k zahájení řízení o přestupku. Výrobci biopotravin je celkem 984, z toho 238 farmářů své biopotraviny zpracovávají přímo na farmě, proto se pro

nákup čerstvých biopotravin vyplatí najít si svou biofarmu v nejbližším okolí, a spojit tak nákup s příjemným výletem. Není to však nutností, neboť biopotraviny jsou už běžně dostupné i v mnoha obchodech," řekl Zdeněk Nekula.

Příliš vysoké ambice EU

EU počítá s tím, že do roku 2030 by měla být čtvrtina evropského zemědělství v ekologickém režimu. V současné době zemědělství tvoří asi deset procent celkových emisí v EU. Unie tak v rámci snahy o uhlíkovou neutralitu vyvíjí tlak na přechod v čím dál větší míře od konvenčního zemědělství k ekologickému. Společnou zemědělskou politikou se snaží podpořit produkci, zvýšit kvalitu potravin, chránit životní prostředí a také zabránit migraci lidí do měst. To dělá především pomocí dotací udělovaných zemědělcům nebo zemědělským podnikům. Tyto dotace však postupem času klesají, stále však tvoří více než třetinu celkového rozpočtu EU. Je však otázkou, zda je zvyšující se podpora ekologického zemědělství krok správným směrem. Neztratí tím evropské podniky schopnost konkurovat těm mimoevropským?

Česká republika se v podílu ekologicky obdělávané půdy umístuje nad průměrem EU, tento trend však v posledních letech stagnuje. Konvenční systém zemědělství navíc díky úspornému procesu nabízí zákazníkům levnější potraviny. A i když zájem o biopotraviny v ČR roste, na celkové spotřebě mají ekologické produkty stále jen zanedbatelný podíl.

Bohumil Brejžek

Součástí vyhlášení byla i ochutnávka biojidel

Udržitelná produkce potravin formou aquaponie

V předchozích dvou číslech novin Agrární a Potravinářský obzor jsme se věnovali v detailu společnosti Future Farming. Jde o první českou firmu, která se zabývá komerční výstavbou vertikálních aquaponických farem. Firma staví své know how na pokročilé aquaponii. Nejvýkonnější metodě vertikálního zemědělství, která spojuje pěstování zeleniny s chovem ryb. Základními výhodami vertikálních farem Future Farming jsou zdravější potraviny, jejich snadnější pěstování a minimální dopad na životní prostředí. Na tuto činnost se ve své výuce zaměřuje nyní jako první v ČR Gymnázium Mikuláše Koperníka v Bílovci. Je první střední školou v České republice, která bude mít svou vlastní malou aquaponickou farmu.

„Gymnázium v Bílovci má historicky renomé prestižní matematické školy. Nyní se vydalo novou cestou. Cestou k ekologii a environmentální výchově. Jsem rád, že jsme mohli naši první aquaponickou střeškovou farmu postavit právě zde," uvedl při příležitosti slavnostního otevření farmy spolumajitel Future Farming a průkopník české aquaponie Michal Fojtík.

Aquaponické farmy představují jednu z nejmodernějších forem moderního zemědělství. V kontrolovaném prostředí se zde 24 hodin denně 7 dní v týdnu produkují zelenina a ryby. Česká republika se díky Future Farming řadí k průkopníkům aquaponické výroby potravin v Evropě a technologie pokročilé aquaponie se minulý rok stala jedním z národních řešení City for the Future.

Edukační aquaponické farmy

Vedle komerční produkce potravin věnuje Future Farming značné úsilí také osvětě a výchově. "Pokročilá aquaponie je pro řadu lidí úplně nový pojem. V našich edukačních programech se proto zaměřujeme na přiblížení aquaponie lidem. Seznamujeme veřejnost s udržitelnou produkcí potravin přináší," popisuje aktivitu firmy na poli vzdělávání Mi-

Aquaponický vertikální systém přímo pod okny učebny

chal Fojtík. Výuka zpravidla probíhá na malých edukačních aquaponických farmách. "V tuto chvíli provozujeme v České republice tři edukační farmy. Jednu v prostorách T-Mobile Magenta Experience Centre v Praze, druhou v prostorách Zahradnické fakulty Mendelovy univerzity v Lednici a třetí v zahradnickém centru v Hlučíně na Ostravsku," vyjmenovává Fojtík.

První středoškolská farma v republice

Gymnázium Mikuláše Koperníka v Bílovci se tak stává první střední školou v České republice, která má vlastní edukační aquaponickou farmu. "Aquaponická farma v Bílovci je složena ze 3 modulů o celkové kapacitě 600 sazenic. Z technologických důvodů jsme ji stavěli ve dvou fá-

Aquaponická edukační farma v atriu školy

Aquaponická paprika

zích," prozradil Michal Fojtík. "V červnu byla na gymnáziu instalována rostlinná část farmy a po měsíčním provozu jsme k rostlinné části připojili kádě s rybami. Konkrétně tady máme jesetery." Po propojení rybičky a rostlinné části funguje farma autonomně bez nutnosti dodávat pěstovaným rostlinám výživu a hnoji-va. "Ryby přirozeně obohacují vodu o živiny, tato voda je následně filtrována přes kořenový systém rostlin v hydroponické části. Takto vyčištěná voda zbavená živin se vrací do nádrže s vodou," vysvětloval princip aquaponie Michal Fojtík.

Příklad pro další školy nejen v Moravskoslezském kraji

Slavnostního zahájení provozu se společně s Michalem Fojtíkem zúčastnili také ředitel školy Pavel Mrva, Stanislav Folwarczny, náměstek hejtmána Moravskoslezského kraje pro oblast školství, a členka Rady kraje Zdenka Němečková Crkvenjaš, která má v gesci životní prostředí. "Vidíme tady ukázkou udr-

žitelného zemědělství. Je to šetrnější technologie. Rostlinná část je spojena s velkým akváriem, takže tady dochází k jinému způsobu hnojení, je to uzavřený okruh, méně chemie, méně hnojiv a větší směrování k přírodě. To je budoucnost," míní náměstek hejtmána Stanislav Folwarczny. Radní Zdenka Němečková Crkvenjaš, která má v gesci životní prostředí, vyjádřila přání, aby se takových farem na školách v Moravskoslezském kraji objevilo více.

Farma poslouží především k environmentální výchově

Nadšený byl samozřejmě i ředitel bíloveckého gymnázia Pavel Mrva. "Pro naše žáky je aquaponická farma jasným příkladem nízkoe emisní výroby potravin i ukázkou zdravého životního stylu. Výpěstky z farmy použijeme k přímé spotřebě ve školní jídelně."

Součástí aquaponické edukační farmy je i nově budovaná zázemí venkovní učebny, skleník s plochou 25 m², zvýšení záhonů a faunistický koutek. Do budoucna bude areál rozšířen o umělou odchovnu a ukázkou voliérového chovu ptactva.

Celkové náklady na vybudování aquaponické farmy vč. nutných stavebních prací a technické přípravy činily přibližně 600 tisíc korun. Náklady na projekt byly hrazeny z finančních zdrojů školy, Nadačního fondu Copernicus a fondu SPOLEČNÉ společnosti dm drogerie markt.

Eugenie Línková

Listnatých stromů se sází stále více

Výsadba listnatých stromů v Česku roste. Loni bylo obnoveno téměř 50 tisíc hektarů, což je nejvyšší hodnota v novodobé historii České republiky. Druhá skladba tuzemských lesů se neustále mění a trvale narůstá podíl lesů smíšených a s převahou listnatých stromů. Podíl listnáčů v lesích se mezi lety 2000 a 2021 zvýšil z 22,3 % na 28,7 %. Uvádí to Zpráva o stavu lesa a lesního hospodářství České republiky v roce 2021, kterou 21.9.2022 projednala vláda.

Plocha lesních pozemků v České republice trvale roste. V roce 2021 se meziročně zvýšila o 1 475 hektarů na 2 678 804 hektarů. V porovnání s rokem 2000 jde o nárůst 41 514 hektarů. Nejlesnatějšími jsou Liberecký, Karlovarský a Plzeňský kraj.

„Třetí rok po sobě převažuje v obnově lesa plocha zalesněná listnatými dřevinami. Mám z toho velkou radost,

protože se tak daří naplňovat náš cíl, tedy mít druhově pestřejší lesy, které lépe odolávají krizovým situacím, jako je kůrovcová kalamita nebo extrémní výkyvy počasí. Chtěl bych proto všem lesníkům a lidem pracujícím v lesnictví poděkovat za pozitivní změnu, na které se v našich lesích podílí," uvedl ministr zemědělství Zdeněk Nekula (KDU-ČSL).

Oproti předchozím rokům výrazně vzrostla plocha obnovených lesních porostů, a to na 49 790 hektarů, což

Zalesňování (v ha)

	2000	2010	2015	2020	2021
obnova lesa celkem	25 309	26 986	23 546	40 286	49 790
z toho: umělá obnova	21 867	21 859	18 797	33 671	40 679
z toho: přirozená obnova	3 422	5 127	4 749	6 615	9 111

Zdroj: ČSÚ

je oproti předchozímu roku o 9 504 hektarů více. Výše přirozené obnovy je 9 111 hektarů, ve srovnání s rokem 2000 jde téměř o trojnásobný nárůst.

V lesích bylo loni vytěženo celkem 30,26 milionu m³ surového dříví, což je ve srovnání s předchozím rokem o 5,49 milionu m³ méně. Značnou měrou se na tomto objemu podílelo zpracování nahodilých těžeb ve výši 26,28 milionu m³ dřeva.

Kůrovcová kalamita se odrazila v ekonomických výsledcích vlastníků lesů.

Kůrovcová kalamita v lesích se také odrazila v ekonomických výsledcích vlastníků lesů. V důsledku zvýšení cen surového dříví a vyplacených dotací ze státního rozpočtu (zejména příspěvku na zmírnění dopadu kůrovcové kalamity) jejich průměrný hospodářský výsledek dosáhl 4 488 korun na hektar, což v dlouhodobé časové řadě patří mezi nejlepší. Bez příspěvků na hospodaření v lesích poskytnutých

Ministerstvem zemědělství by však byl hospodářský výsledek vlastníků lesů výrazně nižší a neměli by tak peníze na nutnou obnovu lesa.

V loňském roce Ministerstvo vyplatilo na hospodaření v lesích rekordní dotace, a to téměř 1,8 miliardy korun, meziročně jde o nárůst o 613,7 milionu korun. Na zmírnění dopadů kůrovcové kalamity v lesích se vyplatilo 3,3 miliardy korun.

PEZ

Zdeněk Nekula a Tomáš Prouza se zástupci oceněných prodejců

Ministr ocenil prodejce chřestu

Při příležitosti oslav konce sklizně ministr zemědělství Zdeněk Nekula ocenil v Národním zemědělském muzeu v Praze na Letné nejlepší prodejce chřestu. Ocenění pro nejlepší prodejce chřestu od ministra přebrali zástupci společností Lidl, Albert, Kaufland. Přítomen byl také prezident Svazu obchodu a cestovního ruchu Tomáš Prouza.

Positivní vlastnosti chřestu

Chřest je jednou z nejdietnějších potravin vůbec a je vyzdvihován pro řadu svých pozitivních zdravotních účinků, ať již jsou antioxidantní, protizánětlivé, cholesterol snižující či detoxikační. Podle řady vědeckých studií obsahuje i protirakovinotvorné látky, po celá staletí mu jsou dokonce připisovány afrodisiakální účinky.

V Česku je chřest v sezóně od dubna do června, přičemž jeho sklizeň začíná ve třetím roce po výsadbě. Sklízí se do speciálních košů nebo přepravků, které se ještě na poli dávají do nádrží s chlazenou vodou. Po chlazení se chřest přepraví na posklizňovou linku, kde se nejdříve šokově zchladí a následně třídí podle délky, průměru, barvy a tvaru. Do čtyřadvaceti hodin po sklizni by měl být chřest u zákazníka.

Chřest se k nám dostal v osmnáctém století a pěstoval se především na Moravě, nejvíce v Ivančicích, kde se nyní od roku 1994 konají Slavnosti chřestu. Český chřest byl dodáván na císařský dvůr ve Vídni, do Německa nebo do Říma. Pěstování chřestu se omezilo v období obou světových válek, kdy bylo nutné zajistit výživu obyvatelstva, především obilovinami. V devadesátých letech minulého století obnovili tradici pěstování chřestu na Mělnicku Nizozemci, produkci chřestu následně vyváželi do Evropy. Od roku 2012 pak firmu vlastní čeští majitelé.

Prodej vzrostl o osm procent díky řetězcům

Ministerstvo zemědělství oslovilo, stejně jako v loňském roce, s žádostí o zaslání údajů o prodeji českého chřestu sedm největších obchodních řetězců v České republice a získané informace ověřilo s tuzemskými dodavateli chřestu. Ze zasláných výsledků vyplynulo, že na loňské ocenění úspěšných prodejců zareagovaly obchodní řetězce zvýšeným obdebem. Například od společností

síců zcela nasatit tuzemský trh, dodal Zdeněk Nekula.

Chřest jako vzorný příklad

Prezident Svazu obchodu a cestovního ruchu Tomáš Prouza ve svém vystoupení připomněl, že „za pouhé tři roky narostl podíl prodeje českého chřestu z pultů obchodních řetězců z 60 na 90 procent prodaného objemu. Jde přitom o naši ikonickou zeleninu, která se na dlouhá desetiletí z českých polí vytrátila. Jejím návrat je jedním z rostoucích příkladů fungující spolupráce zemědělců a obchodních řetězců. Jsem rád, že se našel odvážlivec, který se rozhodl vrátit chřest na česká pole – a že obchody naučily lidi chřest nakupovat i přesto, že na něj nebyli zvyklí.“

Tomáš Prouza dále vyzdvihl, že naprostá většina tuzemské produkce chřestu se v České republice také zkonsumuje, přitom v minulosti většina chřestu mířila na export. „To by měl být náš cíl i pro další druhy zeleniny,“ uvedl s tím, že v ČR umí zemědělci vypěstovat řadu kvalitních komodit, které se ale vyvážejí do zahraničí a na český trh se vrací ve formě zpracované potraviny. „To je pro mě to nejhorší, chtěl bych vidět změnu, aby přidaná hodnota, která začíná na českém poli, zůstala v České republice. To by měl být strategický cíl,“ prohlásil Tomáš Prouza. Podle něj 216 tun z celkových 235 tun českého chřestu odebraly obchodní řetězce. „Je to jen další důkaz, že pokud jsou potraviny z domácí produkce dostupné v příslušné kvalitě, obchodníci nemají jakýkoli problém je nabídnout zákazníkům k jejich plné spokojenosti. Budu moc rád, pokud se úspěšná spolupráce obchodních řetězců s českými pěstiteli chřestu stane inspirací i pro další producenty. U chřestu se opravdu nebojím, že

bychom v dalších letech nenavázali na dosavadní rostoucí trend,“ uzavřel své vystoupení Tomáš Prouza.

Nejvíce chřestu prodal Lidl

„Bylo mi dnes ctí převzít za Lidl Česká republika ocenění „Nejlepší prodejce českého chřestu“ přímo z rukou ministra zemědělství Zdeňka Nekuly a Tomáše Prouzy,“ prohlásil tiskový mluvčí společnosti Lidl Tomáš Myler a dodal, že „v průběhu jara si zákazníci z našich prodejen odnesli více než šedesát tun „bílého zlata“, pocházejícího od společnosti Český chřest z farmy Hostín u Vojkovic. Ocenění je výsledkem naší dlouholeté a profesionální spolupráce s tuzemskými dodavateli. Právě díky nim můžeme našim zákazníkům nabízet zboží té nejvyšší kvality za výhodné ceny. Spolupráci s domácími výrobci chceme proto i nadále prohlubovat.“

Sklizeň limitoval nedostatek sezónních pracovníků

V okolí Hostína se pěstuje osm odrůd chřestu, mezi nimi i původní fialová odrůda. Pochází z Asie a nemá příliš ráda české klima, tudíž se pěstitelům ekonomicky nevyplácí. Ve sladkých stonkách proudí až dvanáct procent cukru a krásné zbarvení rostliny vyniká při přípravě i zdobením jídel.

Společnost Český chřest z Hostína u Vojkovic na Mělnicku ale letos kvůli nedostatku pracovníků z Ukrajiny neskličila zhruba pětinu ploch. Na brigádnících je přitom firma do značné míry závislá, neboť celoročně zaměstnává pět zaměstnanců, ale při sklizni dává práci až čtyřem stovek sezónních brigádníků. Jak uvedl jednatel společnosti Jiří Šafář, převážná část produkce mířila letos do obchodních řetězců, neboť už třetí rok firma nedodává žádné zboží do zahraničí. Nedostatek pracovníků je způsoben vlivem konfliktu na Ukrajině, kvůli kterému nedorazili sezónní pracovníci. Firma je podle Šafáře ve velké nejistotě i kvůli tomu, že již třetí rok je z ekonomického pohledu prakticky na nule a chybí peníze na rozvoj společnosti. Do zahraničí prakticky nevyvážejí hlavně kvůli rostoucím nákladům na pohonné hmoty. „Společnost naší velikosti se musí spoléhat na odběr od obchodních řetězců,“ uvedl Jiří Šafář.

Bohumil Brejžek

Editorial

Vysoká profesionalita našich lidí těší

V deníku bývalo zvykem, že špatná zpráva drásající nervy čtenářů jde v plném rozsahu na první stranu média a ta dobrá nestojí za víc než pět řádků, navíc bývá ukryta někde uvnitř čísla. Bohužel z té nabídky denních špatných zpráv vidíme, že tohle strašení čtenářů přežilo i rok 1990 a dobrých zpráv je opravdu jen poskrovnu. Přitom máme tolik důkazů šikovnosti a vysoké profesionality našich lidí, že mnohé výrobky, jako byly třeba vloni u nás takřka k dokonalosti dovedené přístroje na podporu dýchacích cest v našich nemocnicích byly takřka výhradně tuzemské proveniencie a zachránily tisíce životů nakažených pacientů koronavirem. V těchto dnech o tom dokonce vyšla kniha rozhovorů s machry nejen z příslušných vysokých škol, ale i s lékaři specialisty, techniky ze strojírenských společností, co se rychle přeorientovali na tuto speciální výrobu a dokázali v krátkém čase takřka nemožné. Co o tom ale víme my, konzumenti zpráv z denních médií? Prakticky nic.

To samé platí třeba o mnoha inovacích v potravinářském průmyslu, kdy řada firem reagovala na nutnost posilovat imunitní systém a to opět v souvislosti s virovým onemocněním Covidem-19. Viry totiž ovlivňují imunitu a tu lze posílit mixem vitamínů, minerálních látek a řadou dalších doplňků stravy. Opět se optáme, víme o tom něco z denních médií? Prakticky nic a přitom je právě tohle pro naše zdraví, ale i dobrý vývoj dětí nesmírně důležité. V Agrárním a potravinářském obzoru se právě ale těmto tématům zcela cíleně věnujeme. Jsou to třeba namátkou vybrané jogurty z Olmy, co jsou pod zeleným označením M přímo nabušené těmito podpůrnými složkami s blahodárnými účinky na imunitní systém. Nebo články o pěstování zeleniny se zálibkou ze souběžně probíhající produkce ryb v kádích s mnoha bonusy zdravé výživy. A do třetice opět senzace z oblasti našeho výzkumu, kdy sirupy mají chemické konzervanty nahrazené výluhem silic z okvětí listů růží. Ví se z denních médií o těchto patentech získaných za výrobky z oblasti potravinářství co mají tak významný účinek pro naše zdraví? Bohužel ani těch zmínovaných pět řádků se nedostalo pro tato tak důležitá sdělení. Přitom v převratné době, již nyní prožíváme je to to nejdůležitější pro zdravý další vývoj každého z nás. Rádi jsme proto v tomto čísle předali sdělení od našich i zahraničních pěstitelů brambor, v čem spočívá kouzlo této produkce s tak významným dopadem na naše zdraví. A není to v tak hojně míře doporučovaná šťáva ze syrových hlíz. Ty mají i mnoho dalších benefitů.

A co třeba taková cibule? O ní už naši předkové věděli své a v době zejména chřipky a nebo i nachlazení doporučovali dát ji oloupanou do rohu světlice a sledovat jen, jak krásně dokáže přírodní cestou nastavit jakýsi detox chalupy.

Na zdraví má ale dobrý vliv nejen správná skladba potravin a jejich výběr, ale přejměně naladěného každého z nás, s co nejvyšším potravním stresem. To je příjemným benefitem každého pracovního dne. A co nám může víc navodit dobrou náladu než třeba určité soutěžení a touha zvítězit? Jsme národ pivařů a tak jistě mnohého zaujme jak dopadlo klání uvnitř tohoto oboru, kdy víc už prozradí dvoustrana na toto téma v říjnovém čísle. Vítěz nese označení České pivo 2022 a ti nejlepší z našich sládků se v soutěži ocitli dokonce v Síni slávy. A nebo soutěž lihovárníků organizovaná společností s přílehlavým označením Lihovárnek.cz. I tam se v těchto dnech slavilo na festivalu tuzemských řemeslných destilátů a Pálenka fest byl adrenalinem pro jedno z nejlepších posílení imunity. Dobrá nálada by nám tak neměla chybět právě při čtení skutečných zajímavostí z dění kolem nás. Aktéři těchto výstupů svědčí o jediném, vyjadřovaném už sokolky z doby prvorepublikové, že totiž ve zdravém těle sídlí i zdravý duch s nesporným vlivem na správný vývoj v celé společnosti. Ono je totiž jednoduché sázet jednu stížnost za druhou a líčit jen samé katastrofy. Mnohem lepší pro nás pro všechny je ale pustit se do práce a ať už inovacemi nebo zcela novou výrobou dokázat, že jsme nejen národem kutilů, ale především velmi schopných pracantů s dobrými nápady a jejich rychlou realizací. O tom i nadále budeme přinášet v našich novinách zajímavá sdělení i reportáže a za každý takový tip budeme vděční. A tak jako nás velmi oslovil projekt České pole, budeme vděční i za další takové pobídky k mnohačetné spolupráci při produkci českých komodit a českých potravin s mnoha benefity při podpoře zdraví nejen nás jednotlivců, ale i celé společnosti.

Eugenie Línková
šéfredaktorka

Zavařený chřest manželů Boudových ze Znojma je vyhlášená lahůdka

Sjednocení přístupu k nekalým obchodním praktikám

Větší transparentnost trhu a možnost lepších kontrol nekalých obchodních praktik přinese novela zákona o významné tržní síle, kterou 30. srpna ve třetím čtení schválila Poslanecká sněmovna. Takto komentuje zprávou ministerstvo zemědělství ČR zmíněnou novelu. Podle ministra zemědělství Zdeňka Nekuly (KDU-ČSL) pomůže zákon hlavně našim zemědělcům, potravinářům a ostatním subjektům, které svou každodenní činností vytvářejí zemědělský a potravinový řetězec. Svaz obchodu a cestovního ruchu (SOCR) je ale jiného názoru a téhož dne se staví k novele zákona ve smyslu, že směřuje naprosto proti původnímu záměru zákona, který měl chránit malé a slabší firmy před tržní silou velkých a silnějších společností. K novele se prakticky ve stejném čase vyjadřuje i AKČR a konstatuje, že byly přijaty pozměňovací návrhy řešící praktiky ohledně slevových akcí, ale novela stále neřeší mnoho praktik, které považují čeští zemědělci a zpracovatelé potravin za nespravedlivé a pravidelně se s nimi setkávají ze strany svých odběratelů. Jedná se především o odběr zboží za podnákladové nebo podnákupní ceny ve vazbě na zneužití výsadního tržního postavení a mnoho dalších.

Jde o tak významný právní dokument, že stojí za to si jej rozebrat z pohledu 3 různých subjektů, které mají k novele zákona o významné tržní síle co dodat. A to právě nejen z pozice ministerstva zemědělství, ale i ve vztahu k dění v praxi.

Úřad na ochranu hospodářské soutěže zmnohonásobí svá sledování

Vezmeme tedy novelu popořádku a začneme ministerstvem zemědělství. „Nově bude zneužití významné tržní síly moci Úřad na ochranu hospodářské soutěže posuzovat u mnohem širšího okruhu podnikatelských subjektů. V současnosti jde jen o 12 největších obchodníků, nově to bude více než 800 podniků. Ke zneužití dominantního postavení totiž dochází nejen mezi největšími obchodníky a jejich dodavateli, ale často

i mezi velkými potravinářskými firmami a zemědělci,“ řekl ministr zemědělství Zdeněk Nekula.

Největší změnou, kterou zákon přináší, je právě rozšíření působnosti zákona. Dosud se vztahoval jen na velké firmy s ročním obrátem přes 5 miliard korun, nově se bude týkat i společnosti s obrátem nad 51 milionů korun. Pokud odběratel vůči svým dodavatelům použije některou z nezákonných praktik, hrozí mu pokuta až 10 milionů korun, nebo do výše 10 procent z jeho čistého obrátu.

Nekalé praktiky na trhu odnáší vždy zákazník

„Naším cílem je nastavit podmínky tak, aby chování na trhu bylo férové a nedocházelo k nějakým nekalým praktikám. Ty totiž vždy odnáší nakonec zákazník. Proto chceme nastavit pravidla tak, aby byl obchodní vztah

ve celém potravinovém řetězci transparentní. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže bude nyní moci konečně kontrolovat celý řetězec od zemědělce, přes potravináře až po obchod,“ uvedl ministr Nekula.

Novela zákona doplňuje seznam konkrétních nekalých praktik oproti současné legislativě, která platí od roku 2009. Nově tak bude například hrozit vysoká pokuta odběrateli, který bude po dodavateli zemědělského nebo potravinářského zboží požadovat peníze za reklamu, na které se předem nedohodli. Za nekalou, a tedy nelegální obchodní praktiku se bude považovat také zrušení objednávků zemědělských produktů nebo potravinářských výrobků podléhajících rychlé zkáze v době kratší než 30 dnů před dnem jejich dodání. Nezákonně bude rovněž, když obchodník bude na zemědělci nebo potraviná-

ři vymáhat náklady spojené s prošetřením stížnosti spotřebitele, aniž by se dodavatel dopustil pochybení.

Novela upřesňuje i náležitosti, které musí být obsaženy ve smlouvě mezi dodavatelem a odběratelem. Dodržování pravidel budou u dodavatelů s významnou tržní silou kontrolovat zaměstnanci Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Obsah novely primárně vychází z evropské směrnice, kterou měly povinnost všechny členské státy EU do svého právního řádu zapracovat. Tím došlo ke sjednocení přístupu k nekalým obchodním praktikám v potravinovém řetězci ve všech členských státech EU.

Novela přestává chránit malé a slabší firmy před tržní silou velkých a silnějších společností

Razantně se k této novele staví prezident SOCR Tomáš Prouza a nebere si servítky. Podle něj přijaté znění novely zákona o významné tržní síle poškozuje kvůli na poslední chvíli prosazeným pozměňovacím návrhům z dílny Jaroslava Faltýnky zájmy malých dodavatelů a bezprecedentně zvýhodňuje agrokonzern Agrofert. Směřuje tak naprosto proti původnímu záměru zákona, který měl chránit malé a slabší firmy před tržní silou velkých a silnějších společností. Navíc v období ekonomické krize, kdy musí být hlavním zájmem státu podporovat podnikání a snižovat náklady na fungování, vytváří další byrokratickou zátěž a výrazně komplikuje situaci podnikatelů.

„Poloutajovaný postup ministra Nekuly a jeho úzká spolupráce s Jaroslavem Faltýnkem působí, jako by se pan

ministr stal zaměstnancem Agrofertu. Ministrem Nekulou a Jaroslavem Faltýnkem protlačené pozměňovací návrhy znamenají, že Agrofert bude vyjmut z byrokratické regulace zákona o významné tržní síle, takže odběratelé budou motivováni k tomu, aby jednoduše obchodovali s Agroferem místo toho, aby uzavírali složité smlouvy s menšími dodavateli. Vládní koalice v předvolební kampani slibovala deagrofertizaci České republiky, ale ve skutečnosti Agrofertu pomocí své parlamentní většiny přihrává stovky milionů korun,“ uvedl Tomáš Prouza. Zároveň se pozastavil nad zaváděním doby garantované platnosti kupní ceny – minimálně na dva měsíce. A co velmi zkritizoval je absurdní řešení /neřešení nepravdivého uvedení země nebo místa původu zemědělských produktů.

„Zemědělský dodavatel XY nakoupí cherry rajčata v Maroku, ale bude je vydávat za česká. Podle stávající novely bude vše v pořádku. Tato „česká rajčata“ od zemědělské firmy nakoupí kterýkoli obchodní řetězec a v dobré vůli, podle dokladů od společnosti XY, je bude nabízet jako české zboží. Pak ale přijde kontrola, která zjistí, že rajčata jsou marocká, a nikoli česká. Kdo bude viníkem? Podle dohody Nekula – Faltýnek obchod. A ve společnosti XY? Klade za toto úvahou právem otazník Tomáš Prouza.

Novela zvýší administrativní zátěž menších zemědělských prvovýrobců a zpracovatelů potravin

A jak se staví Agrární komora ČR ústy svého preziden-

ta Jana Doležala? „Vítáme v novele zákona o významné tržní síle vymezení definice tržní síly na základě schválených pozměňovacích návrhů tím, že významnou tržní sílu bude mít jako dosud každý odběratel, jehož roční obrat na území České republiky přesáhne včetně obrátu s propojenou osobou 5 miliard korun. Na odběratele s obrátem nad 5 miliard korun se tak novela bude vztahovat vždy. Naopak považujeme za nešťastné, že rozšířením definice významné tržní síly dojde k významnému nárůstu počtu subjektů včetně řady menších zemědělských prvovýrobců a zpracovatelů potravin, na něž se novela bude vztahovat. Podstatně se tak zvýší administrativní zátěž těchto subjektů, neboť budou muset plnit celou řadu nových povinností. Tyto povinnosti nebude schopen dozorový orgán, kterým je Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, efektivně kontrolovat a při jejich nedodržení též sankcionovat. Dnes se tyto povinnosti týkají pouze několika velkých obchodních řetězců a v budoucnu by se mohlo jednat až o stovky, spíše tisíce subjektů,“ říká prezident Agrární komory ČR Jan Doležal.

Praxe ukáže. Je brzy na komentář ke zcela nově odsouhlasené právní normě. Budeme však velmi bedlivě sledovat jak se věci začnou vyvíjet na samotném trhu a zda výtky hlavně dvou zmíněných subjektů SOCR a AKČR, mají opodstatnění a nebo si tak zvané sednou do vymezeného prostoru a obchodní vazby se budou vyvíjet v lepším rámci tržního prostředí.

Eugenie Línková

Společnost Dáme jídlo rozšiřuje svoji nabídku

Dáme jídlo je největší česká platforma, která partnerům z řad restaurací a obchodů přivádí zákazníky a pomáhá jim se správným komerčním nastavením a efektivností rozvozu. Společnost spolupracuje s téměř 7 000 partnery ve 170 obcích po celé České republice a svou pestrou nabídkou tak pokrývá přes 60 % tuzemské populace. Během denní špičky doručí více než 10 000 jídel a dalších položek za hodinu a toto číslo stále roste. Společnost Dáme jídlo rozšiřuje svoji nabídku na platformě Dáme market o hotová jídla pod značkou Cibule. Jde o hotovky známého šéfkuchaře Filipa Sajlera, který se do povědomí veřejnosti dostal především účinkováním v pořadu o vaření s názvem Kluci v akci. Dohodl se na exkluzivní spolupráci s platformou Dáme market. Tímto svým projektem chce Filip Sajler zákazníkům ukázat v praxi, že i hotová jídla mohou být kulinářský zážitek.

Společnost Dáme jídlo reaguje rozšířením svého sortimentu na stoupající zájem zákazníků o hotová jídla, která na ně mohou počkat v lednici na příhodný hladový okamžik. Prostřednictvím sítě online večerek Dáme Market si zákazníci budou moci nově objednat vysoce kvalitní chlazené pokrmy. Eventuálně si lze objednat více hotovek najednou

a obstarat si tak jídlo klidně i na celý týden dopředu. To potěší zejména ty, kteří potřebují ušetřit čas, nebo ho jednoduše chtějí strávit jinak než v kuchyni. Zároveň ale dbají na to, jaké suroviny konzumují. Na výběr bude z bohaté nabídky různých

pokrmů tak, aby jídlo zákazníkům nezevšednělo a mohli mít každý den něco jiného.

„Doba koronaviru podnikatelům v gastronomii moc příležitostí nedala a museli jsme hledat nové cesty, jak se dostat blíž ke svým zákazníkům. V roce 2020 jsem v reakci na krizi společně se svými partnery založil ambiciózní projekt Cibule (původně EatPerfect), který se zaměřil na rozvázkovou službu hotových jídel. Aktuálně jde o státní rychlejší doručení zboží, které si on-

line objednájí. Díky exkluzivní spolupráci s Dáme market, která je jedinou platformou pro velmi rychlé doručení, kde se značka Cibule aktuálně nabízí, můžu ještě většímu počtu lidí ukázat, že i hotovky můžou být kulinářský zážitek. Taky mi to dává příležitost reagovat na poptávku trhu a produkty doručit zákazníkům téměř okamžitě,“ říká známý šéfkuchař a zakladatel značky Cibule, Filip Sajler.

Společnost Dáme jídlo chce spoluprací s Filipem Sajlerem ukázat, že i hotová jídla se dají vyrobit z kvalitních a čerstvých surovin. Tento přístup a neustálá chuť se zlepšovat proto dala vzniknout této exkluzivní spolupráci. Rychlé doručení hotovek Cibule bude prozatím probíhat v Praze s tím, že by se do budoucna mohl rozšířit i do jiných regionů. (egi)

Obchodní řetězce v současnosti výrazně podporují systém darování do potravinových bank

Jsme svědky neradostného vývoje národního hospodářství, které pod vlivem následků nákazy covid-19 a přechodného vyhlášení pandemie a na to navazující války na Ukrajině dostává jednu podpásovku za druhou. Rozjitřené podnikatelské prostředí, už tak křehké, se mnohdy těžko vypořádává s problematickým vývojem ekonomiky, a to jak státu, tak samotných firem. Zástupci jednotlivých uskupení, jako jsou svazy, komory, se tak většinou nechtěně dostávají do pomyslného kotle, co vře a přetéká. Nezřídká dochází i k nařčením, co se pak berou zpět už jen velmi těžko. Takto je dnes rozkmotřený například Svaz obchodu a cestovního ruchu ČR (SOCR ČR) se Zemědělským svazem, Agrární komorou, ale i Potravinářskou komorou, kdy především první dvě uskupení zastupující nad 80 % aktivních zemědělců v ČR se domnívají, že v tříčlenném svazku jsou na tom nejhůř.

Tentokrát proto v rozhovoru dáváme slovo Ing. Tomáši Prouzovi, prezidentovi SOCR ČR.

► **S produkcí potravin je spojená jejich distribuce a prodej. Právě tam, v konečném článku, se objevují časté neshody a jeden z tříčlenné soustavy od producenta přes zpracovatele až po obchod viní druhého, že se snaží tak zvané uhrát co nejvíc peněz jen pro sebe. Proč myslíte, že tzv. agrobaroni z velkých zemědělských uskupení, jak je nazýváte, v této soustavě charakterizované slovy od pole po vidličku vydělávají nejvíc?**

Sám ministr zemědělství Zdeněk Nekula na jaře poukázal na to, že české zemědělství bylo za loňský rok v plusu 22 miliard korun a předloni 19 miliard korun. Přitom jsou to právě zemědělci, kdo nejvíc křičí a nejvíc natahují ruku. Naším problémem je špatně nastavený systém dotací. Agrobaroni si prostě navykli na provozní dotace do té míry, že bez nich neumí fungovat podobně jako narkoman bez své dávky. Oni prostě vědí, že jim stačí natáhnout ruku a stát jim přisype. Nic je nenutí, aby inovovali a zvyšovali svou konkurenceschopnost. A to je špatně. Dotace by neměly sloužit k tomu, aby nějakým agroholdingům pouze zvyšovaly zisky.

► **Jako zástupce obchodu, tedy velkých řetězců, ale jistě i menších venkovských prodejen, máte přehled o tom, v čem tato část tříčlenného „organismu“ vydělává, a naopak i trátí. Jaké je skóre?**

Pokud chceme srovnávat, tak bychom měli jako základní ukazatel vzít ziskovost. Ta u zemědělců dosahuje téměř 14 %, zatímco u potravinářů a obchodníků jen zhruba 4–5 % a u velkých obchodních řetězců může být ještě pod touto spodní hranicí. Chtěl bych zdůraznit, že v zemědělském sektoru této ziskovosti dosahují právě ti největší agrobaroni, nemluvím zde o malých a středních zemědělci, kteří jsou řádově níže. Tato čísla pochází od Českého statistického úřadu, který pravidelně zveřejňuje údaje o ziskovosti jednotlivých sektorů v České republice. Data se sice vztahují na předkrizová léta, ale myslím, že situaci ilustrují dobře.

► **Pamatuji se na tzv. vratky, co existovaly u smluvních partnerů obchodu, a když zboží prošlo se svou záruční lhůtou, tak se vracelo producentům a zpracovatelům. To dnes neexistuje. Pro-**

zradte, jaké jen z toho dnes plynou obchodu ztráty?

To, aby bylo takového zboží co nejméně, je v zájmu každého řetězce. Vezměte si, že ročně se v ČR vyprodukuje zhruba 56 kilogramů potravin na obyvatele. z čehož pouze pět procent připadá na obchodní síť a toto množství se stále snižuje. Řetězce v rámci své společenské zodpovědnosti investují nemalé peníze do nastavení logistických procesů s cílem minimalizovat potravinový odpad. Pokud se nějaké zboží dostane na hranu trvanlivosti, snaží se před jeho vyhozením pro něj nalézt další uplatnění. V případě čerstvého ovoce a zeleniny se může jednat například o darování do ZOO. Co bych však chtěl zvláště zdůraznit, je systém darování do potravinových bank, jejichž důležitost v současné nelehké situaci výrazně roste. Obchody potravinové banky podporují desítkami milionů korun a dále pak dary potravin nad zákonný rámec, stejně jako poskytováním kapacit logistických center.

► **Jsou tu ale i benefity obchodu, to jsou tolik diskutované marže. Jaké je jejich rozmezí a nejsou některé z nich víc než přehnané? To opakovaně zase kritizuje Potravinářská komora a viní obchod, že vydělává na zpracovatelích.**

Údajné marže na točeném salámu ve výši 246 % a 255 % na šunku, se kterými přišel v dubnu ministr zemědělství Nekula, jsou nesmysl. Pan ministr si spletl marži a ziskovost. Marže už z principu nemůže být vyšší než 100 %, to je základní ekonomická poučka. Vezměte si, jaké obrovské náklady retail má s provozem obchodů. Zboží je potřeba někde skladovat, v obchodech se musí topit, svítit, musíte zaplatit zaměstnance a státu povinné odvody. Na někte-

Uznávaný ekonom brání ze své pozice obchod

Tomáš Prouza je český ekonom, v letech 2004 až 2006 náměstek ministra financí ČR, v letech 2014 až 2017 státní tajemník pro evropské záležitosti při Úřadu vlády ČR a v letech 2016 až 2017 koordinátor digitální agendy ČR. Od února 2007 do svého jmenování státním tajemníkem působil ve Světové bance, do října 2012 v Praze jako expert pro oblast finančních služeb, později jako seniorní expert v americkém Washingtonu, D.C., bývalý člen ČSSD. Od října 2018 se stal prezidentem Svazu obchodu a cestovního ruchu ČR a od července 2020 viceprezidentem Hospodářské komory ČR.

rém, převážně dražším zboží, bývají marže řádově desítky procent. Naopak u některých základních potravin mají obchody ve skutečnosti marži zápornou. Takže je de facto prodávají levněji, než je samy nakupují, a brzdí tak růst jejich cen.

► **Kvůli těmto dá se říci vzájemným pŕtkám jste navrhovali některé změny ve snaze o nastavení pořádku do obchodování s potravinami, jaké to jsou?**

To, co nás v tuto chvíli nejvíce pálí, je dění kolem novely zákona o významné tržní síle. Původní zákon z roku 2009 je legislativní paskvil, který de facto pokřivil trh, když označil za subjekty s významnou tržní silou pouze obchodní řetězce. Jako by své postavení a tržní sílu nemohli zneužít i velcí potravináři, třeba Agrofert, Madeta a další. Novela, která je hlavně transpozicí evropské směrnice o nekalých obchodních praktikách, má tuto zjevnou nespravedlivost odstranit. To by se však před třetím čtením nesměly objevit nové pozměňovací návrhy poslanců ANO a SPD, které jsou nejen protizákonné, protože nebyly řádně odůvodněny v rámci druhého čtení,

ale nebyly ani projednány se zástupci obchodu. Pokud by měly projít, tak hrozí, že novela opět půjde proti smyslu a vymezení významné tržní síly. Bohužel se tyto iniciativy a lobbování agrobaronů daly čekat. Bylo by naivní se domnívat, že by si nechali sáhnout na svá plná korytka.

► **Energetická krize se dotkne zemědělství nejen nedostatkem plynu do jejich podnikání v líních, výkrmnách, ale chybí i hnojiva z dovozu atd. Potravináři jsou na energii, ale i dovozech plastů, na sklu atd. taky velice závislí a obchod nemůže jednoduše vypnout třeba mrazáky. A to neřešíme nyní celou škálu s tím souvisejících problémů. Jaké dopady při této krizi odhadujete jen pro ten poslední článek tříčlenného slepence a co navrhuje, nebo dokonce požadujete po vládě?**

Všechny obchodní řetězce se nejen intenzivně připravují, ale obecně hledají způsoby, jak snížit spotřebu energií. Často je to poměrně obtížné, protože je nutné hledat řešení na míru konkrétním obchodům, často sídlícím v různých nehomogenních objektech.

Kromě snižování teploty vytápění se může jednat například o vypínání venkovního osvětlení nebo reklamních poutačů po skončení provozní doby, stejně jako o výměnu spotřebičů za energeticky méně náročné. To samé platí o omezení sortimentu rozpékávaného pečiva, protože právě rozpékání patří k energeticky nejnáročnějším provozům. Rád bych zdůraznil, že snižování energetické náročnosti a „ozeleňování“ svých provozoven se všechny řetězce nevěnují pouze poslední měsíce, ale dlouhodobě v rámci společenské odpovědnosti. Po vládě požadujeme od jara slibované zjednodušení povolovacích procesů. Ty například v mnoha případech brzdí investice do fotovoltaiky a tepelných čerpadel.

► **Mimochodem, jak se jako ekonom díváte na skutečnost, že ve státních hmotných rezervách jsou zásoby potravin na jeden den, přesně na 30 hodin, a bývalo tomu ještě v době, kdy jste byl náměstkem ministra financí, na 6,5 roku?**

Máte pravdu, že zásob potravin ve státních hmotných rezervách není mnoho. Položme si však otázku, zda je skutečně tak důležité si držet velké zásoby potravin. Strategickými zásobami nikdy celou populaci dlouhodobě nenakrmíme. Kому to tedy pomůže? Spíše jde o tlak některých producentů, kteří v tom spatřují ideální způsob, jak na účet státu uplatnit své zboží, a navíc pěkně drazě. Sama Správa státních hmotných rezerv letos na jaře vyčíslila, že navýšení zásob potravin na 15 dní by stálo až 12 miliard korun. To, co naopak potřebujeme, je funkční zemědělství a potravinářství, abychom zajistili plynulé zásobování. Vyšší míru jistoty nám poskytuje fakt, že jsme součástí společného evropského trhu. Ostatně covid potvrdil, že i v momentech tak zásadní krize je celý řetězec schopný bez problémů spolupracovat a zásobování zajistit.

► **Pozměňovací návrh k novele zákona o významné tržní síle mimo jiné nyní v nové podobě umožňuje, aby nakoupené zemědělské produkty v zahraničí byly de facto deklarované jako české. Můžete to vysvětlit? Částečně už se některé takové případy staly, ale nyní je to prakticky zlegalizováno nebo to špatně chápeme?**

Ta situace je ještě horší, než popisujete. Popíšu to na příkladu. Dodavatel zeleniny nakoupí rajčata v Maroku. Podle zákona je ale může beztestně prodat obchodu jako česká. A co udělá obchodník? Uvěří průvodním papírům a bude je deklarovat jako domácí. Nedokážu si představit, že by prověřoval původ každé z desítek tisíc položek v nabídce. A zeptat se samotného rajčete na původ asi taky nejde. Ale před zákonem je odpovědný obchod. Pokud se na něj vrhne kontrola, a těch opravdu není málo, tak platí pokutu on. A to i přesto, že deklaroval vše v souladu s dokumentací a lhal někdo jiný. Ptám se proto – je tohle zneužití významné tržní síly? Ne, je to zneužití zákona proti svobodnému a čestnému podnikání.

► **Na závěr otázka z pohledu druhé vaší současné funkce, tedy viceprezidenta Hospodářské komory. Berme v úvahu, že válka na Ukrajině během pár měsíců skončí, co pak je třeba hned udělat a znovu nastartovat?**

Vrátit se k závislosti na ruské ropě a plynu nejde. To, že není cesty zpět a nelze se spoléhat na to, jestli se zrovna Putin dobře vyspí, si snad již uvědomuje každý s výjimkou prokremelských švábů. My jako Česká republika bychom se měli plně zapojit do ekonomické obnovy Ukrajiny a měli bychom stát v čele přípravy nového „Marshallova plánu“. Pro české firmy se zde otevře nový prostor nejen pro investice, ale i pro odbyť jejich výrobků. Díky našemu zapojení do pomoci Ukrajině zde máme velmi dobrou výchozí pozici.

Eugenie Línková

Sbirka potravin je svátkem potravinových bank

Japonské roboty FANUC pomáhají i českým potravinářům a vinařům

Na robotizaci a automatizaci v českém průmyslu už si zvykáme, pokrok nezastavíš... Pomalu, a to asi v tomto případě platí asi doslova, pomalu se roboty dostávají i do zemědělství a do potravinářského průmyslu, do vinařství. Ukázal to i velký říjnový Mezinárodní strojírenský veletrh v Brně, na kterém nemohl chybět největší výrobce průmyslové automatizace FANUC z Japonska.

O novinkách, možnostech zavedení robotů FANUC do českého potravinářství a vinařství a o představení české pobočky japonské firmy FANUC Czech s.r.o. jsme na veletrhu mluvili s jejím marketingovým manažerem Danielem Havlíčkem.

► Můžete stručně představit vaši společnost a jak dlouho působí na našem trhu?

Společnost FANUC Czech s.r.o., byla založena v roce 1998 jako pobočka pro střední a východní Evropu s cílem je dodávat výkonné a spolehlivé produkty pro průmyslovou automatizaci a software tradiční japonské značky FANUC. Můžete se spolehnout na to, že nejen všechno, co vidíte tady v naší expozici na veletrhu, ale vůbec vše, co dodáváme pod značkou FANUC, je vyrobeno v Japonsku. Tím pádem nabízíme opravdu japonskou kvalitu a spolehlivost, za kterou se můžeme zaručit. Což je dáno i tím, že FANUC nezakládá pobočky po celém světě jako obchodní, ale především jako servisní, teprve na tom pak staví svou obchodní sílu a potenciál. Proto i zde můžete vidět naše motto „Service First“.

► Jak obecně vnímáte připravenost českých podniků na automatizaci provozů, roste poptávka po vašich službách? A jak jsou na tom čeští farmáři, potravináři? Pokud mohu mluvit obecně za Českou republiku, jsme na tom s připraveností pro robotizaci relativně dobře.

Pokud jde o potravinářství, tam se teprve zjišťují možnosti, co vše je možné automatizovat, robotizovat. Určitě se v různých firmách objevují jednoduché stroje, linky, a teprve v současné době začínají výrobci objevovat to kouzlo, že robota mohou využít pro více pracovních operací. A už to není jen doména velkých společností, ale postupně na chuť robotům do výroby přicházejí i střední a menší výrobci. To se pak naplno projevilo během Covidu, kdy se začal projevovat nedostatek pracovních sil a byla potřeba to nějak urychleně řešit. Tím nechci říci, že automatizace je všespásná a že sebere lidem práci, tak to není. Do této fáze bychom dospěli stejně, automatizovat bude z hlediska provozních nákladů nutné, ale na druhé straně vždy tady bude potřeba kvalifikované pracovní síly, už jen pro obsluhu těch robotů. Některá pracovní místa zaniknou, na druhé straně se vytvoří jiné příležitosti na trhu práce.

► Jak je na tom aktuálně české školství, připravuje studenty pro tento vývoj?

Tohle je trochu kámen úrazu. Zatímco ve firmách mají představu, kam se to všechno vyvíjí, ministerstvo školství i podle samotných zástupců těchto firem není dostatečně flexibilní a změny osnov nepostupují tak rychle, jak by bylo s ohledem na vývoj na trhu práce potřeba. My se také v rámci našich možností snažíme školám pomáhat, ale současně potřebujeme,

„Žijeme ve světě, kdy roboty vyrábějí roboty...“
Daniel Havlíček, FANUC Czech s.r.o.

aby změna pronikla přímo do učebních osnov. Je pravda, že řada škol vyučuje obsluhu různých CNC strojů, ale s obsluhou automatizovaných robotických linek je to už horší, to už musí být na škole osvědčený pedagog nebo i ředitel, aby se to dostalo ke studentům. České školství je zkrátka potřeba trochu rozšýbat...

► S jakými novinkami jste přišli na Mezinárodní strojírenský veletrh do Brna?

Asi největší novinkou tady jsou lehké kolaborativní roboty řady CRX. Díky spolupracujícím robotům FANUC lze řešit dosud nereálné požadavky pracovních procesů. Tyto roboty se integrují do stávajících výrobních prostředků a přímo spolupracují s lidmi, což z nich činí významnou část týmu. Po boku lidí přebírají únavné a opakující se úkony a zvedají až 35 kg. Chrání tak zdraví lidí a zároveň zajišťují kompletní automatizaci montážních linek.

Tyto lehké kolaborativní roboty navíc lze snadno převést v autě, bez problémů je nainstalujete ve firmě, ovládnání je přes tablet a je jednodušší na obsluhu. K novinkám v oblasti robotizace ale vždy říkám, že jde o evoluční proces na jedné straně a požadavky a potřeby zákazníků na straně druhé. Vše se vyvíjí podle požadavků trhu. Každý

Daniel Havlíček, marketingový manažer společnosti FANUC Czech s.r.o.

vývoj je drahý, proto musíte mít dostatečnou kupní sílu, aby se zaplatil jak vývoj, tak výroba nových strojů, tak je to ostatně ve všem.

► V čem může firma Fanuc pomoci našim vinařům a potravinářům?

Je to vždy o individuálních požadavcích zákazníka. Aktuálně se robotizace stává dostupnější i pro střední podniky, jimž může pomoci třeba s nedostatkem pracovní síly, zrychlením provozu. Může jít na jedné straně třeba o depaletizaci a zakládání lahví, na druhé straně plnění lahví a etiketování, balení a paletizaci finálních produktů v nápojovém průmyslu, kam vinařství bezpochyby patří. Vždy se jedná o konkrétní požadavky ze strany vinaře či výrobce potravin, každé řešení je na míru jak požadavků, tak i prostoru, který musí vyhovovat zaváženě automatizaci do výroby.
Ing. Petr Hynek

Příklad využití robotů Fanuc do vinařství

Přední španělský producent vína, společnost Freixenet, přišel v roce 1996 s nápadem a posléze požadavkem automatizovat s využitím průmyslových robotů celý výrobní postup zahrnující stáčení do lahví, skladování, paletizaci a pakování.

O společnosti FANUC

FANUC je japonská firma, která má zastoupení i v České republice - FANUC Czech s.r.o.. Disponuje rozsáhlými zkušenostmi na poli průmyslové automatizace. Zabývá se výrobou CNC řídicích systémů, CNC strojů nebo průmyslových robotů. Zahrnuje tak do všech oblastí automatizace. V Česku se tak připravují „továrny budoucnosti“, které fungují v Japonsku již delší dobu.

FANUC Czech s. r. o., se sídlem v Praze nabízí průmyslové roboty, CNC řídicí systémy a CNC stroje jako součást automatizace pro výrobu v České republice. Kromě dodávek produktů pořádá společnost četná školení a poskytuje servisní podporu.

„Tam, kde jiní výrobci robotů viděli jenom překážky, spatřila firma FANUC příležitost a v našem projektu nás podpořila,“ vzpomíná Pere Gibert Guasch ze společnosti Freixenet.

Na začátku byly dva roboty FANUC řady 410 pojmenované pracovníky podle komiksových postav „Zipi a Zape“. Dnes společnost Freixenet využívá 36 robotů, které se každým rokem podílí na výrobě 185 milionů lahví vína a cavy - španělského šumivého vína. FANUC zajišťuje každoroční údržbu robotů a také poskytuje službu lokální horké linky pro kritičtější operace.

Po 18 letech tohoto vztahu společnost Freixenet pohlíží na stávající strojní park a pohledy budoucího rozšíření jako na důkaz produktivní spolupráce s firmou FANUC. Podle Guasche se roboty FANUC vždy přizpůsobovaly konkrétním potřebám vinařství. „A pokud jde o vztah dodavatele a zákazníka, jednáni týmu FANUC považujeme za bezprostřední, podporující a soustředěné na cíl nahlázet nejlepší řešení našich problémů,“ konstatuje Pere Gibert Guasch ze společnosti Freixenet.

(Zdroj: www.fanuc.eu)

Pálenkou roku se stala Vínovice z dubového sudu Palírny Radlák

Největší prodejce tuzemských řemeslných destilátů s označením Lihovárek.cz, pořádal spolu s oborovou organizací palíren Unie Destilátérů první ročník festivalu pálenek v Česku a to 7. října v Pražské tržnici. Festivalu se účastnilo 80 % českých lihovarů. Utkání 223 českých řemeslných destilátů hodnotilo 25 předních expertů a to v několika kategoriích. Absolutním vítězem soutěže se stala Vínovice z dubového sudu Palírny Radlák.

Majitelé internetového obchodu Lihovárek.cz, který je orientovaný výhradně na prodej tuzemských řemeslných destilátů, Jakub Gottwald a Zdeněk Linc, se kromě distribuce věnují také posílání v podobě podpory lokálních lihovarů a zlepšování reputace pálenek v české společnosti. To se letos rozhodli šířit i prostřednictvím prozatím největší události zaměřené na destiláty v České republice - Pálenka festu. „Pálenka fest je jednou z cest, kterou jsme

se vydali za cílem podpořit české lihovarníky, edukovat o významu jakosti konzumovaného alkoholu a posílit pozitivní vnímání českých destilátů v naší společnosti. Rádi bychom návštěvníkům ukázali, že v tuzemsku vznikají vysoce kvalitní produkty a pomohli bořit mýty o tom, že zahraniční rum či whisky je lepší volba než česká pálenka,“ představuje myšlenku festivalu Jakub Gottwald, který je zároveň členem představenstva Unie Destilátérů.

Martin Žufánek

Seznamování se s kulturou českého lihovarnictví

Pálenka fest je především o propojení dodavatelů těch nejvyšších českých destilátů a líkérů se zákazníky a seznamování se s kulturou českého lihovarnictví. Zúčast-

že zde návštěvníci přišli do kontaktu se samotnými lihovarníky, kteří je provedli řízenou degustací. Miroslav Motyčka zastupující Rudolfa Jelínka představil své ovocné destiláty, Martin Žufánek provedl absintový rituál, Lukáš Andrlík z Destilérky Svach vedl degustaci Old Well whisky a na prezentaci kvalitních ginů se zaměřil například Robert Urbánek, zakladatel Little Urban Distillery.

Palírna Radlák se pyšní rovněž titulem Palírna roku

Odborná porota soutěže Pálenka roku okoštovala během pátečního odpoledne v Pražské tržnici celkem 223 vzorků, z toho 167 pálenek, 33 ginů a 23 whisky. Destiláty byly hodnoceny ve 13 kategoriích a každá z nich čítala 20-50 vzorků. Z produktů od 31 čes-

kých lihovarů se absolutním šampionem koštu stala Vínovice Palírny Radlák, jejíž výrobní proces je v tuzemsku ojedinělý. „Dubová Vínovice

je naše vlajková loď, náš na výrobu nejsložitější destilát. Nejprve je potřeba dobře vybrat odrůdu hroznů. Následuje řízené kvašení ve vinifikátorech, kde ručně řídíme teplotu, poté je nutné vínovici dobře vydestilovat, nechat uzrát v sudech a na závěr ještě blendovat. De facto se jedná o koňak, my jej tak ale nesmíme nazývat, jelikož jde o chráněnou značku. Se sudovými pálenicemi experimentujeme již 20 let. Obdivuji francouzské koňaky a rád bych se jim co nejvíce přiblížil,“ vyjádřil se k vítězné pálenice majitel řemeslné Palírny Radlák, masterdestilér Kamil Kutina. Palírna Radlák se pyšní rovněž titulem Palírna roku.

Eugenie Línková

Moderní trendy ve výrobě mlýnu Perner úzce korespondují s chutí a přáním zákazníků

Mlýn Perner v současné době patří k jednomu z největších výrobců mouky v Česku. Disponuje speciální technologií na mletí několika druhů jemné celozrnné mouky, na jejímž vývoji spolupracoval s Ústavem sacharidů a cereálií VŠCHT a se Zemědělským výzkumným ústavem Kroměříž. Je největším tuzemským exportérem mouky z Česka. V Česku se mouka prodává pod značkou Pernerka. A jelikož se u nás stále hodně peče doma a to jak chleba, tak pečivo, stojí jistě za to si připomenout pár zajímavých údajů slovy současného ředitele a jednoho z dědiců mlýna, Daniela Pernerera.

V rozhovoru prozradil ředitel D. Perner i některé tajy této mouky již si většina z nás spotřebitelů oblíbila.

► Historie vašeho mlýna sahá až do 15. století, mezi jeho majitele patřily i šlechtické rody Valdštejnů, Šliků nebo Vartenberků. Kdy se v něm poprvé mlela mouka?

Nejstarší záznamy se datují do roku 1420, ale je otázka, nakolik jsou přesné, mletí mouky nebylo tehdy nic mimořádného, mlýny byly na každém toku.

► Ve vlastnictví vaší rodiny je mlýn od roku 1933. Jak k tomu došlo?

Koupil ho děda, který se tu oženil a přistěhoval se sem. Náš rod jinak pochází z Pardubicka a Chrudimska. Odtud pochází i stavitel Jan Perner, významný projektant a budovatel železničních cest v Rakousku-Uhersku, který náš rod proslavil asi nejvíce.

► V roce 1948 vám byl mlýn znárodněn a v restituci navrácen v roce 1992. Přetvořili jste ho do nejmmodernějšími technologiemi protkaného unikátu, který v České republice nemá obdoby. V čem spočívá speci-fičnost vašich technologií?

Jsou efektivní, dokážou vyrábět mouky s parametry, které jiné mlýny nedokážou. To se týká hlavně celozrnných mouk, kde jsme schopni docílit speciální granulaci až 160 mikrometrů. Samozřejmě, že mlýn, protože je moderní, tak i z hlediska zdravotní nezávadnosti dosahuje nejlepších výsledků. Klademe velký důraz na food safety, tedy na zdravotní bezpečnost potravin. Trubky jsou nerezové, nikde není dřevo, aby se nestalo, že se v mouce objeví třísky, celý proces je pod kontrolou fermatických magnetů, jsou tady prosévačky, detektory kovů, sterilizátory, aby tu nebyli brouci. Díky tomu můžeme dávat na mouku záruku dvanáct měsíců, to v Česku nikdo neumí. A hlavně si myslím, že to je ta efektivita, kdy s pětadesáti zaměstnanci jsme schopni vyrábět patnáct procent produkce České republiky.

► Jste tedy jedním z nejvýznamnějších hráčů na českém i evropském trhu s moukou. Kolik mouky za rok vyprodukuje?

150.000 tun. Když jsme mlýn v roce 1992 přebírali, tak to bylo asi osm tisíc.

► Vaše mouka se nerealizuje pouze na českém trhu, ale část i exportujete. Do kolika zemí a jaké množství?

Exportujeme třetinu produkce. Do Polska, Německa, Francie, Maďarska, Slovinska, Dánska, Anglie, nedávno jsme vezli něco i do Kataru. Budeme vozit i do Bulharska a na Slovensko. Velkoobchodatelům vozíme mouku v cisternách. Mouku dodáváme také různým nadnárodním společnostem pro jejich produkci.

► Vsadil jste na trh se speciálními moukami. Nebyl to tak trochu risk?

Stále děláme klasické mouky a ty speciální na ně jen nabalujeme. Poptávka v Čechách po nich není až zase tak velká. My ani nechceme chodit do low cost nebo dělat to, co ostatní, ale chceme dělat nejvyšší řadu. A chceme jí do segmentu, kde mají lidé o naši mouku zájem a není taková konkurence. Díky jemnosti mletí, se celozrnná mouka chová jako hladká, přičemž si udržuje benefit vlákniny, minerálů a lepších cukrů. Celozrnnou mouku někteří lidé odmítají, protože pečivo z ní je tvrdé nebo se drolí. Výhoda naší hladké mouky tkví v tom, že se dobře zpracovává, správně kyne, má dobrý objem, a přitom je stále celozrnná.

► Co vše děláte pro to, abyste byli nejlepší?

Investujeme, snažíme se zachytávat moderní trendy a soustředujeme se na to, co chce zákazník. Když spousta lidí odmítá pšenici, tak meleme i jiné obiloviny, než pšenici. A nabízíme mouku třeba špaldovou, ječnou, žitnou, pohankovou či rýžovou. Dnes jsme schopni vyrobit přes čtyřicet druhů mouk, jen Pernerky je třináct druhů. Děláme i bio, protože je to segment trhu, který je pro nás zajímavý. Tam vidím budoucnost. Lidé se čím dál víc zajímají o to, jak potraviny vznikají. Jako jediný mlýn v České republice máme také svůj vývoj a výzkum.

► Nezůstali jste ale jen u mouky...

Podářilo se nám vyvinout nový výrobek, jímž je hoto-

Majitel mlýnu Daniel Perner

Nádvoří Pernerova mlýnu

vá směs na chleba. Vše v té směsi už je, semínka, suchý kvas, stačí jen přidat vodu. Už nechceme jen vyrábět komoditu, na které nic není, ale výrobek, kde se projeví nějaký know how, marketing, aby byla značka populárnější.

► A také jste nedávno otevřeli bistro přímo u lyžařské trati v Bedřichově.

Obrátila se na nás obec Bedřichov, zda bychom nepomohli s nějakým sponzoringem na údržbu běžec-kých lyžařských tratí a tratí na kola, což mně je blízko. Nechtěli jsme jen nějakou plachtu s názvem, tak jsme se rozhodli pro stánek, v němž pečivo z naší mouky lépe nakrájíme třeba šunku od kosti. Prodává se v něm i naše mouka. Bistro Pernerka je otevřeno celoročně, prodej je pochopitelně závislý na počasí. Pro nás je ale hlavní, že podporujeme dobrou věc a že lidé vidí, co vše lze z naší mouky vyrobit. Pro mne je to i taková srdečná záležitost, protože nedokážu bydlet. Design stánku, který pro nás navrhl architekt Daniel Zerzán, je hezký, nadčasový, takových moc není.

Velkoobchodatelům se mouka rozváží v cisternách

Do gastru se dodává mouka v patnáctikilových pytlích

► Suroviny odebíráte od lokálních producentů a zemědělců?

Pokud se týká obilovin, tak ano, ale rýži třeba vozíme z Itálie. Veškeré suroviny, které zpracováváme, pocházejí od prověřených dodavatelů, kteří ručí za jejich kvalitu. Při vstupu dodávaných surovin do výrobního procesu provádíme jejich kontrolu a každá šarže obilí musí odpovídat nárokům na kvalitu. Navíc jak vzorky vstupních surovin k mletí, tak vlastní mouky, posíláme v pravidelných intervalech posílají do nezávislých akreditovaných laboratorů. Pravidelné kontroly se dělají i u zemědělců, kteří nám suroviny dodávají.

► Proč se mletí celozrnné mouky do hladka nevěnujete?

také ostatní producenti? Je to tak obtížné?

Jsme jediní, kdo má odpovídající technologie a to není levná záležitost, počítejte přes sto milionů a k tomu musíte mít také odpovídající know-how. Ostatní sice dokáží umlít běžné pšeničné mouky, ale to není cesta, která se podle nás vyplatí.

► Jak se inflace a situace na trhu promítají do vašeho provozu? Musíte zdražovat?

Musíme, tak jako všichni. Naše marže se totiž pohybuje v jednotkách procent a nemáme možnost výrobu dotovat ze svého. Ceny jsme teď měli čtyři měsíce stabilní, ale kvůli energiím musíme od ledna zdražit. Průměrný člověk u nás sní

ročně asi osmdesát kilogramů pšeničné mouky nebo jejího ekvivalentu. A když vzroste cena za kilo o osm korun, což samozřejmě není málo, tak to dělá ročně 640 korun navíc. Když to porovnáme třeba s pohonnými hmotami nebo energiemi, nejde ve finále o takový problém a pro lidi by to nemělo být likvidační.

► Vaše mouka patří k těm nejlepším, ale zároveň nejdražším na trhu. Neztrácíte tím lidi v dnešní době o Pernerku zájem?

Určitě ne. Spousta zákazníků si totiž uvědomuje, že máme kvalitnější mouku, za kterou náhrada na trhu není, a tak jí dají přednost, přestože si za ni mají připlatit.

Bohumil Brejžek

INZERCE

Odrůdy brambor firmy MEDIPO AGRAS H.B. spol. s r.o. Havlíčkův Brod									
Dobrovského 2366, 580 01 Havlíčkův Brod									
medipo@medipogras.cz www.medipogras.cz									
tel.: 569 422 245									
Užitkový směr									
Konzum					Zpracování				
letní	varný typ A	varný typ B	varný typ C	speciální					
I. termín	salátové	přílohy	pyré	LUXUS - úprava, delikates/ EKO	loupané	pommes frites	chips	škrob	
CARRERA	BERBER	ROSARA	DAJI	VICTORIA	ANNABELLE	PRINCESS	ASTERIX	VERDI	TARZAN
COLOMBA	SUNITA	PRINCESS	GRANADA	CHALLENGER	SUNSHINE	GRANADA	VICTORIA	OPAL	
	SUNSHINE	LUCINDA	QUEENANNE		BLUE STAR	ANNABELLE	INNOVATOR		
			LILLY		VIOLET QUEEN	SUNITA	CHALLENGER		
			NOBLESSE		MULBERRY BEAUTY	COLOMBA			
						NOBLESSE			
						QUEEN ANNE			
Nové odrůdy									
PRIMABELLE	EMANUELLE	CAMELIA	BABY LOU	BABY LOU					
PRADA		POCAHONTAS	LA VIE	CAMELIA					
			EMANUELLE						
OVĚROVANÉ ODRŮDY									
MARTA	MARISOL	GAYA	OC'A						
LEA	SUNNY	MERLE	JULIE						
		GABI	STAMM 12-085-2						
		HZA 11-3013	HZD 11-1899						
		NATALJA							
								FIGARO	
								NORMAN	
								ODYSSEUS	
								SA 14-204-1	
								TAMINO	

Obchodní zastoupení:

HAVLÍČKŮV BROD: Ing. Vlastimil ČECH, mobil: 724 072 918, (sadba), Ing. František VODIČKA, mobil: 606 610 432 (sadba), Dr. Ing. Petr CMUNT, mobil: 602 374 578 (technika, technologie), Bc. Roman Chroustovský, mobil: 720 41 903 (polní pokusy)

TÁBOR: Ing. Josef LACHOUT, mobil: 724 061 075 (sadba)

EURO AGRAS s.r.o. - provozovna Heroltice u Jihlavy: Ing. Roman Chroustovský, mobil: 602 575 254 (balení) Ing. Lukáš Kreuz, mobil: 723 108 104 (loupaní)

CF Tradino, s.r.o.: Ing. Antonín Hoříšil, mobil: 602 724 897 (konzum a balení)

Brambory jako zázrak, který nám zevšedněl

Brambory jsou základem zdravé a vybalancované stravy. V české kuchyni mají své nezastupitelné místo jako tradiční příloha, protože průměrný Čech jich spotřebuje za rok asi 65 kg. Mnoho lidí si však neuvedomuje jedinečný přínos této základní potraviny pro lidské zdraví, a to třeba tím, že jako jediná příloha obsahují vysoký obsah vitamínu C, který je tak ve stravě dodáván pravidelně po celý rok a že jsou nízkokalorické.

V minulém Agrárním a Potravinářském obzoru jsme mimo jiné přinesli rozhovor s ředitelem firmy Medipo AGRAS s.r.o. ing. Vlastimilem Rasochou a na závěr zmínili jeho matku, ing. Marii Rasochou, v Evropě uznávanou odbornici z oblasti produkce brambor. Jí se mimo jiné podařilo i vnést pořádek do značení brambor a samozřejmě nejen to.

V českém katalogu odrůd je zapsáno asi 130 odrůd a v tom Evropském asi 1500, z toho se v ČR pěstuje asi 200 odrůd. „Tyto odrůdy se dělí na konzumní a na zpracování (tj. na chipsy, hranolky, sušené výrobky a škrob). Konzumní brambory se spotřebitelsky řadí do 3 varných typů: salátové „A“, které jsou pevné a lojovité, přílohové „B“, které jsou měkčí a lehce moučnatější a „C“ na kaši a výrobu bramborových těst, které se vyznačují silnou moučnatostí a kyprostí,“ vysvětluje Marie Rasochová.

Mezi již tradiční oblíbené salátové odrůdy patří PRIN-

CESS se sytější žlutou dužninou a velmi jemnou chutí nebo ANNABELLE, jakožto královna všech salátových brambor. Jako novinky sem patří také např. LEA s výrazně žlutou dužninou a jedinečnou chutí nebo EMANUELLE s velmi lesklou a hladkou slupkou. Mezi tradiční přílohové odrůdy se řadí DALI se svou vynikající vhodností ke skladování, SUNITA, která je vhodná jako přílohová, ale zároveň se hodí i na přípravu kaší a těst, novinou v tomto segmentu je CAMELIA, která vyniká svou vysokou odolností suchu a horku. Do varného typu „B“ se řadí také odrůda COLOMBA, což je velmi raná odrůda vhodná pro nejranější letní sklizeň. Jako typická odrůda varného typu C je již tradičně LILLY.

Brambory jsou nabitě antioxidanty

Samozřejmě ve výkladu této odbornice nezůstalo jen u značení brambor, ale slíbila nám již dříve, že spolu se svou asistentkou, Mgr. Zuzanou

Myté brambory se žlutou, červenou a modrou barvou slupky i dužniny

Havlíčkovou pro naše čtenáře připraví i osvětlu s širším záběrem. Brambory jsou především velmi zdravé a zde je i bližší zdůvodnění. „Jsou mimo jiné zdrojem antioxidantních látek, které chrání lidský organismus před působením volných kyslíkových radikálů, které se významně podílejí na rozvoji tzv. civilizačních chorob, jako jsou rakovina nebo kardiovaskulární choroby. Konkrétně to jsou vitaminy skupiny C, B6 a E, dále polyfenolické látky (kyselina chlorogenová, flavonoidy a antokyany), karotenoidy, selen, tyrosin nebo alfa-lipoová kyselina. Tyto látky posilují imunitní systém a mají celkově pozitivní vliv na lidské zdraví,“ říká Marie Rasochová a doporučuje zásadu.

Pro uchování co nejvyššího obsahu vitamínu C vařte brambory ve slupce a páře

Brambory jsou významným zdrojem vitamínu C. Jednou porcí vařených brambor (cca 180 g) lze totiž pokrýt až čtvrtinu doporučené denní dávky vitamínu C. Je však nutné brát v úvahu, že při tepelných úpravách dochází k poškození části vitamínu C, ale právě vaření ve slupce a v páře je nejšetrnější metodou, protože dochází ke ztrátě pouze asi 15 % vitamínu C, zatímco při vaření oloupaných brambor ve vodě nebo při pečení, jsou ztráty dvojnásobné.

Květ brambor zaujal i řadu malířů a je radost podívat se na rozkvetlé brázdý.

foto archiv Rasochová

S dalším benefitem brambor seznamuje Zuzana Havlíčková a vysvětluje pojem polyfenolické látky. „Je to soubor mnoha látek rostlinného původu s vysokou antioxidační aktivitou, neboť i rostliny je produkují právě jako ochranu před chorobami a škůdci. Excelentním zdrojem antioxidantů jsou odrůdy s červenou nebo fialovou dužninou, pro příklad to jsou BLUE STAR nebo MULBERRY BEAUTY. Ty navíc obsahují sloučeniny zvané „antokyany“, díky kterým mají až 3x více antioxidantů než brambory se žlutou dužninou,“ dodává.

Tak jak již v minulém rozhovoru předeslal Vlastimil Rasocha, každá země dává přednost jiným typům brambor a její obyvatelé preferují různé barvy dužniny. Například v Holandsku a Anglii jsou oblíbené brambory s velmi

světlo až bílou dužninou. Češi však mají rádi brambory se žlutou až sytější žlutou dužninou. Sytost dužniny je dána množstvím karotenoidů, což jsou další významné antioxidanty a jeden z karotenoidů - betakaroten je také prekurzorem pro tvorbu vitamínu A. Barvu dužniny udává odrůda brambor a mírně se liší dle podmínek pěstování.

Brambory jsou nízkokalorické

Ne každý z nás ví, že vařené brambory vynikají velmi nízkou kalorickou hodnotou a to asi 76 kcal ve 100 g, což je asi čtvrtina ve srovnání s rýží nebo těstovinami. Zároveň jsou schopny nejlépe zasycit a tím napomáhají snižování tělesné hmotnosti. Dále jsou také bezlepkové a neobsahují žádný tuk. Obsahují množství

vlákniny a navíc část škrobu obsaženého v bramborách se po uvaření a následném zchlazení přemění na tzv. rezistentní škrob, který funguje podobně jako vláknina a podporuje tak celkové zdraví střev. Díky příznivě vysokému podílu draslíku ku sodíku podporují snižování krevního tlaku. Dále obsahují celou řadu minerálních látek, jako jsou hořčík, mangan, fosfor nebo železo. A ačkoliv je v hlízách brambor obsaženo pouze 1-2 % bílkovin, tak složení aminokyselin je velmi příznivé a blíží se hodnotě vaječného bílku. Toto množství se zdá jako velmi malé, ale celkový příjem bílkovin z brambor je dokonce vyšší než celkový příjem bílkovin z luštěnin, právě díky vysokému celoročnímu zastoupení brambor v jídelníčku.

Přípravila: Eugenie Línková

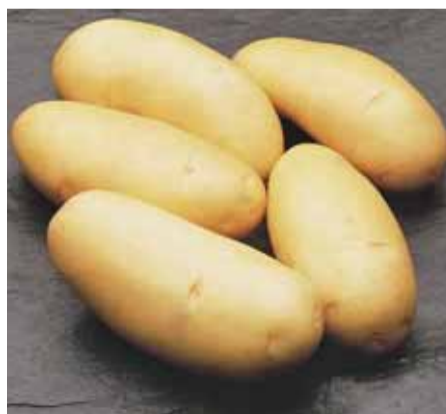
4 tipy, jak získat z brambor to nejlepší

- Vařte brambory ve slupce a v páře** – omezíte tak ztráty vitamínu C
- Jezte brambory se slupkou** – je to jednodušší a získáte tak co nejvíce minerálních látek a antioxidantů
- Po uvaření brambory následně nechte zchladit** – část škrobu se přemění na rezistentní a ten zvyšuje pocit nasycení, omezuje tloušťku a posiluje zdraví střev
- Jezte brambory s barevnou dužninou** – modré a červené brambory obsahují až 3x více antioxidantů než ty žluté

„Nežádanější odrůdy“

Dali - B

Annabelle - A

Princess - A

Colomba

Bramborová šťáva jako elixír života

Vcelku nedávno oslovili nás strážníci, co se staráme o své zdraví nejen cvičením a rozumným pohybem i dobře vyváženou životosprávu, britští vědci nanejvýš zajímavým sdělením. Týká se brambor, které označili jako nejbohatší na vitamíny a podle jejich výzkumů jsou mnohem užitečnější než zelí, banány nebo ořechy, které jsou usilovně propagovány vyznavači zdravých životních stylů. Z této studie jsme vyjmuli obzvláště zajímavá sdělení týkající se bramborové šťávy v obecném shrnutí 13 body.

- Bramborová šťáva je vynikající protizánětlivý nápoj. Velmi dobře funguje při artritidě a u mnoha dalších forem zánětlivých bolestí, zejména však bolestí kloubů a bolestí zad. Bramborová šťáva zvýší krevní oběh ve všech částech vašeho těla.
- Bramborová šťáva je zásaditá a zabraňuje nemocem jako jsou kardiovaskulární choroby a dokonce pomáhá předcházet rakovině.
- Bramborová šťáva je vynikající na ekzémy a akné - pomáhá uklidnit kůži.
- Bramborová šťáva vám pomáhá při hubnutí - vypijte je-

den šálek bramborové šťávy ráno, ještě před snídaní a potom večer 2-3 hodiny před tím, než půjdete spát.

Tip: Bramborová šťáva sama o sobě nemá skoro žádnou chuť a tak ji můžete namíchat s jinými šťávami, například ideální je mrkvová. Pokud musíte sladit můžete přidat například trochu medu.

- Bramborová šťáva také odplavuje z těla kyselinu močovou.
- Bramborová šťáva snižuje také hladinu cholesterolu - obecně zlepšuje váš zdravotní stav.
- Bramborová šťáva je také levná varianta pro detoxikaci vašeho těla.
- Bramborová šťáva se používala v Japonsku a na dalších místech na světě k léčbě hepatitidy a tato léčba měla dobré výsledky.
- Bramborová šťáva je také dobrá pro léčbu pankreatitidy a při onemocnění ledvin. Bramborová šťáva je také vhodná pro lidi, kteří mají cukrovku a vysoký krevní tlak.
- Bramborová šťáva také zabraňuje tvorbě vápenatých kamenů v močových cestách.
- Bramborová šťáva je vhodná i jako podpůrný

prostředek k léčbě nádorů a rakoviny - červené a fialové brambory obsahují velké množství antokyanů a ten zastavuje růst rakovinných buněk. Žluté a oranžové brambory obsahují velké množství zeaxanthinu a ten je důležitý pro zrak.

12. Bramborová šťáva je alkalická a tak je ideální pro zklidnění trávicího traktu, léčení poruch trávení a při přebytku kyselin v těle. Také je vynikající při hojení podrážděných střev a také pomáhá při hojení žaludečních vředů. Je to zázračný produkt pro gastrointestinální trakt.

13. Bramborová šťáva je plná vitamínů A, C, B a dále také obsahuje fosfor, vápník, železo, draslík, zeaxantin, vlákninu, a bílkoviny!

Vždy používejte zralé brambory, bez černých skvrn, bez zelených ploch - tyto oblasti obsahují toxiny - ujistěte se, že všechny tyto plochy byly odstraněny před odšťavňováním. Můžete do bramborových šťáv přidávat jiné jako například mrkvovou šťávu, anebo dokonce i bylinky jako je kopřiva, šalvěj. Prostě léčí úplně všechno, tak pijte bramborovou šťávu a lékaře už potřebovat nebudeme.

Iniciativa České pole českým plodinám

Zatímco v roce 1999 se brambory v Česku pěstovaly na 30 000 hektarech zemědělských ploch, předloni to bylo už jen 22 800 hektarů. Podobně jsou na tom i další tradiční plodiny jako cibule, česnek nebo křen a ústup se nevyhnul ani některým chovům v živočišné výrobě. Vrátit tradiční české plodiny v dostatečné míře nejen na pole, ale také na talíře restaurací, si nyní dala za cíl nová Iniciativa ČESKÉ POLE.

„Pěstební výměry brambor klesají na úkor plodin, jako je řepka či obilí. Pěstování brambor je totiž pro zemědělce obtížné. Svou roli hraje finanční náročnost, nejistota výsledku, složitá přeprava či skladování. Mění se také chování zákazníků, kteří preferují menší balení nebo hotové výrobky z brambor namísto dříve častého nákupu brambor na celou zimu a jejich uskladnění,“ říká místopředseda Českého bramborářského svazu Vlastimil Rasocho.

Ústupu tradičních plodin navíc napomáhá současná energetická a inflační krize. Kromě toho, že roste závislost Česka na přeshraničních dovozech potravin, má tento jev dopady také na udržitelnost zemědělství. Brambory, cibule či česnek patří mezi plodiny, jež jsou vhodné pro české klimatické podmínky, přesto se stále více dovážejí, což se pojí se zvýšenými emisemi a zátěží životního prostředí.

Změnit současnou situaci chce nová Iniciativa ČESKÉ POLE. Prvním společným krokem členů Iniciativy byl zájmový podpis memoranda, v němž se zavázali podporovat a rozvíjet tradiční produkty českého zemědělství a společně usilovat o jejich místo v české kultuře a gastronomii.

„Jsem rád, že jsem se mohl zúčastnit podpisu memoranda nově vzniklé Iniciativy ČESKÉ POLE, které zavazuje k podpoře a rozvoji tradičních produktů našeho zemědělství. Cením si tohoto závazku, který bude dlouhodobě pod-

porovat českou zemědělskou produkci. Pro zemědělce je naprosto zásadní, aby měli zajištěný odbyt. Jedině tak pro ně bude mít pěstování brambor smysl. Navíc tím podpoříme potravinovou bezpečnost naší země,“ doplňuje ministr zemědělství ČR Zdeněk Neukula.

Kromě Ministerstva zemědělství ČR a Českého bramborářského svazu se členy stali také Český gastronomický institut a velkoobchod MAKRO ČR. „Z celkového objemu brambor, který ročně v makro prodáme, je 92 % z domácí produkce. Soběstačnost ČR se pohybuje okolo 80 %. Například české hranolky ale prakticky neexistují, 95 % veškeré spotřeby zpracovaných bramborových produktů je z dovozu,“ říká Jan Jindra, vedoucí oddělení nákupu čerstvých potravin makro ČR.

Pestřejší nabídku produktů českého zemědělství by do svých menu ráda zařazovala také česká gastronomie, restaurace i instituce jako školy, nemocnice a další. „Poptávka ze strany zákazníků po tradičních českých plodinách a mase je. Také trend z farmy na talíř má trvale svou popularitu a je to tradiční přístup. Jejich vyššímu zastoupení na talířích ale mnohdy brání nedostatečná distribuce, vhodný výběr, velikost balení, druhovost nebo zpracování. Gastronomie a farmy by si měly jít maximálně naproti, jako všude na světě, ale klíčová je nabídka a distribuce. Pro-

Podepsané memorandum iniciativy ČESKÉ POLE

blematická je i cena, kdy dovozemé produkty jsou velmi často levnější než ty české,“ popisuje zakladatel Českého gastronomického institutu Filip Sajler.

Signatáři memoranda nyní budou usilovat mimo jiné o:

- Podporu českého zemědělství a potravinářství tak, aby jeho produkty byly atraktivní a dlouhodobě cenově a kvalitativně dostupné pro českou gastronomii.
- Zachování rozmanitého spektra odrůd a pro české klimatické podmínky vhodných plodin pro budoucí generace v kontextu potřeby potravinové soběstačnosti a bezpečnosti ČR.
- Vyšší míru zapojení lokálních článků do dodavatelско-odběratelského řetězce tak, aby byla zajištěna celoroční dostupnost českých plodin od farmáře až na stůl restaurace.
- Vzdělávání jednotlivých aktérů na trhu i konečných spotřebitelů směrem k preferenci tradičních českých

potravin oproti dováženým a poskytování záruk kvality a domácího původu plodin prostřednictvím nové značky ČESKÉ POLE.

- Sdílení zkušeností a inspiraci dobrou praxí v oblasti pěstování, zpracování a využívání zemědělských produktů s odborníky ze zahraničí s cílem pomáhat zavádět i v Česku vhodné zahraniční postupy, plodiny, odrůdy či plemena.
- Pravidelná jednání se zástupci státní správy ohledně tvorby spravedlivého legislativního prostředí a systému rozdělování dotací.
- Komunikování potřeby udržitelného zemědělství a obnovy půdy na příkladu brambor a prospěchu plynoucího z jejich produkce (brambory napomáhají zadržování vody v krajině, střídání plodin jako nástroj pro udržitelné zemědělství, nutriční osvěta).
- Společně pomáhat vytvářet hrdější, zdravější a nezávislejší potravinovou kulturu České republiky.

V první fázi se Iniciativa ČESKÉ POLE zaměří na české brambory a česnek. „Ve spolupráci s panem Rasocho a společností EURO AGRAS jsme přijali konkrétní závazek – 10 milionů Kč obratu syrových brambor na hranolky prodaných v makro a v současnosti dovážených z Holandska změníme na 10 milionů Kč obratu brambor odrůdy Agria vypěstovaných a sklizených v České republice,“ vysvětluje Jindra. V blízké budoucnosti navíc makro nabídne zákazníkům úplně nový produkt – chlazené nakrájené české brambory na hranolky.

Bramborami ale úsilí Iniciativy určitě nekončí. Další důležitou plodinou je český česnek. V současnosti pochází z dovozu až 70 % česneku prodaného v České republice. Zbylých 30 % je sice česnek vypěstovaný v České republice, ale jde o zahraniční odrůdy, přestože české odrůdy existují. „V obchodech po České republice momentálně není celoročně dostupná česká odrůda česneku. Závazkem Iniciativy je nabídnout gastro-

mii a českým spotřebitelům tradiční českou a v České republice vypěstovanou odrůdu česneku a do dvou let zajistit její dostupnost po celý rok. Už letos zasadíme přibližně tunu vybrané odrůdy českého česneku,“ doplňuje Jindra.

Dílčích projektů a splněných cílů má v rámci Iniciativy ČESKÉ POLE postupně přibývat také s tím, jak se budou k myšlence rozvoje tradičního českého zemědělství přidávat další a další partneři z řad producentů, distributorů, prodejců i spotřebitelů. Dlouhodobou vizí zakladatelů Iniciativy je pak konkurenceschopné české zemědělství, vyšší míra potravinové soběstačnosti a bezpečnosti země a v neposlední řadě také stále dostupnější kvalita z domácí produkce, kterou zákazníci na svých talířích ocení.

–egi–

Podpora začíná produkcí českých brambor

Následuje česnek a dojde i na české chovy

Nová Iniciativa ČESKÉ POLE, jejímž zakládajícím členem je i velkoobchod makro ČR je na světě. Cílem je dát opět co největší prostor v obchodě a samozřejmě v přeneseném slova smyslu i na talíři hlavně české produkci. Je to nesmírně záslužný čin a vítá jej i ministerstvo zemědělství. Důvod je jasný, od našeho vstupu do EU prudce vzrostly dovozy na úkor domácí produkce a není pravdou, že bychom opět nemohli být v řadě komodit soběstační, jak tomu bylo ještě před rokem 1990. Iniciativa začíná s podporou produkce brambor. U toho ale nezůstane, na řadě bude dál i česnek, cibule a podpoří stejně tak i masnou produkci.

Proč Iniciativa vznikla právě teď a o co konkrétně usiluje? O tom jsme diskutovali s Janem Jindrou, vedoucím oddělení nákupu čerstvých potravin makro ČR.

► Co vedlo velkoobchod makro k tomu, podpořit tuto iniciativu?

České zemědělství a tuzemská gastronomie čelí obrovské energetické a inflační krizi. Cítíme proto, že potře-

bujeme podporu nejen za strany státu, ale také ze strany soukromého sektoru. Primárním cílem Iniciativy ČESKÉ POLE je vrátit tradiční produkty českého zemědělství na talíře Čechů a do českých restaurací. Díky tomu, že silněji podpoříme odbyt tuzemských plodin, budou mít čeští farmáři větší jistotu. Věříme, že tím přispějeme ke zlepšení jejich současné obtížné situace.

► Podle čeho vybíráte plodiny, které v rámci iniciativy budete podporovat?

Ptáme se našich dodavatelů a členů Iniciativy, které plodiny má smysl podporovat. Roli nehraje jen to, zda jde o typicky českou odrůdu, ale především o to, zda je daná plodina vhodná pro české klimatické podmínky. V první fázi začínáme s českými bramborami a českým česnekem, postupně budou

plodiny přibývat. Zaměřit se chceme i na české chovy.

► Makro má především velkoobchod potravin a mezi ně patří jistě i restaurace. Máte zjištěno, zda je tam zájem o ryze české produkty jako jsou právě české brambory nebo i maso?

Díky dlouhodobým vztahům s našimi zákazníky, kteří jsou téměř z poloviny právě ze sektoru gastronomie, víme, že poptávka ze strany zákazníků po tradičních českých plodinách a mase je. Jejich vyššímu zastoupení na talířích, ale mnohdy brání nedostatečná distribuce, vhodný výběr, velikost balení, druhovost nebo zpracování.

► Jaká je role společnosti Makro v Iniciativě ČESKÉ POLE?

Makro je zakládajícím členem. Hlavní partneři, kteří jsou zároveň i signatáři vzniklého memoranda, jsou

Ministerstvo zemědělství ČR, Český gastronomický institut a Český bramborářský svaz. Ten je členem Agrární komory ČR, čili i ta je v tom jako velmi významná zemědělská organizace zahrnutá. Zavázali jsme se ke konkrétním cílům, kterými chceme společnými silami dosáhnout, některé ještě v letošním roce.

► Jaké budou první kroky a závazky Iniciativy?

Ve spolupráci se společností EURO AGRAS produkující velké množství českých kvalitních odrůd brambor (pozn. red:ve společnosti je rodina Rasochovyč-špičkových odborníků v této produkci) jsme přijali konkrétní závazek týkající se mimo jiné i českých hranolků, ty už nebudou z 95 % z Holandska, ale z odrůdy Agria, původně z pokusných polí rodiny Rasochovyč. Tato česká vysoce kvalitní odrůda je v České republice na takové výměře, že budeme schopni v blízké budoucnosti nabídnout

našim zákazníkům úplně nový produkt – chlazené nakrájené české brambory na hranolky. České hranolky totiž prakticky neexistovaly, my to co nejdříve změníme.

► Druhý na řadě je pod drobnohledem podpory Iniciativy údajně český česnek. Je tomu tak? Jen dodáme, že skutečně český česnek je kvalitou deklarovanou odborníky a inspektory daleko chutnější a výraznější chuti než ten z dovozu, takže podpora je určitě na místě.

Máte pravdu, je tomu tak. A právě i proto další kapitolou, kterou chceme realizovat v dohledné době je zajištění dostupnosti české odrůdy česneku. Je to běh na dlouhou trať, nicméně již letos s našimi partnerskými farmáři vysadíme první objemy, takže v příštím roce po červencové sklizni představíme produkt našim zákazníkům.

Eugenie Línková

České pivo 2022 a laureáti Síně slávy

Dvaadvacátého ročníku degustační soutěže České pivo se zúčastnilo 27 pivovarů, které přihlásily rekordních 101 vzorků. Slavnostní vyhlášení proběhlo v polovině letošního srpna v rámci Svatováclavské slavnosti českého piva, tradičního gala večera, který se uskutečnil v pražském hotelu Grandior. Do Síně slávy českého pivovarství a sladařství byli letos uvedeni Miloš Musil a Pavel Kořínek. Na Svatováclavské slavnosti byl také oficiálně zahájen jubilejní desátý ročník Dnů českého piva, a to naražením sudu vítězného ležáku.

V jednokolové degustační soutěži, kterou každoročně vyhlašuje Český svaz pivovarů a sladoven ve spolupráci s Výzkumným ústavem pivovarským a sladařským, porota ocenila šest finálových piv z každé kategorie. V minulých ročnících byla vyhlášena pouze první tři místa. Letošním vítězem kategorie světlý ležák se stal **Gambrinus Patron 12**, jedenáctky ovládlo Starobrno Medium, a za nejlepší světlé výčepní pivo odborníci vybrali **Gambrinus Originál 10**.

Porota tvořená z pivovarníků, pedagogů a odborníků z Chmelářského institutu a Státní zemědělské a potravinářské inspekce hodnotí především senzorycké vlastnosti piva, konkrétně vzhled, barvu, chuť, vůni a texturu. Pod notářským dohledem hodnotí vzorky v celkem v šesti kategoriích – Světlý ležák, 11% světlý ležák, Světlé výčepní pivo, Tmavé pivo, Nealkoholické

pivo neochucené a Nealkoholické pivo ochucené.

„Piva, která ob stojí v této prestižní degustační soutěži, jsou pro konzumenty zárukou nejvyšší kvality a vytříbeným chuťovým zážitkem,“ říká Martina Ferencová, výkonná ředitelka Českého svazu pivovarů a sladoven.

Světlý ležák

V kategorii světlých ležáků se na prvním místě umístil Gambrinus Patron 12. Druhé místo získal ZUBR Gradus, třetí místo pak obsadil nefiltrovaný Velkopopovický Kozel Mistrův Ležák.

11% světlý ležák

V kategorii jedenáctistupňových ležáků získalo první místo STAROBRNO MEDIUM. Druhé místo si odnesl Velkopopovický Kozel 11 a třetí místo patří pivu BRANÍK 11.

Radost z cen na hromadném snímku z pivovarníků přímo sálá a je to v pravdě slavnostní okamžik.

Foto archiv CSPAS

Ostatní kategorie

V kategorii **Světlé výčepní pivo** si první místo vysloužil Gambrinus Originál 10, hned za ním se umístil rakovnický BAKALÁŘ SVĚTLÁ DESÍTKA a třetí místo získal STAROPRAMEN SMÍCHOV.

Tmavému pivu opět dominoval BERNARD ČERNÝ LEŽÁK 12, který vyhrál stejně jako vloni. Druhé místo obdržela Černá Hora Tmavé – GRANÁT a třetí příčka patří pivu Velkopopovický Kozel Tmavý.

Kategorii **neochucené nealkoholické pivo** vyhrál BIREL, druhé místo obsadil

na Budvar Nealko a třetí místo získal BAKALÁŘ NEALKO ZA STUDENA CHMELENÝ.

V **ochucených nealko pivcích** zvítězil BIRELL Pomelo & Grep, příchuť pomela figurovala i na druhém místě, kde se umístil Litovel Pomelo, následovaný pivem Litovel ŘEZANÝ CITRON NEALKO.

Do Síně slávy českého pivovarství a sladařství byli uvedeni Miloš Musil a Pavel Kořínek

Ocenění za celoživotní přínos pivovarskému oboru letos získali dva sládci – Miloš Musil a Pavel Kořínek, kteří

se pivu profesně věnují už od 70. let 20. století. Během slavnostního večera byly promítnuty medailonky oceněných, kteří si za svůj profesní život vyzkoušeli všechny úseky výroby piva.

Ing. Miloš Musil získal titul na Vysoké škole chemicko-technologické v Praze. Po nasbíráni zkušeností z výroby se jako technolog podílel na inovativních projektech Jihočeských pivovarů, jedním z nichž byl vývoj prvního československého nealkoholického piva Pita. V jeho dalším kariérním působišti, pivovaru Platan, tvořil všechny typy nealkoholických piv.

Tento pivovar také řídil, dělal obchodního manažera a sklep mistra. Pivovar Platan by bez něj jednoduše nebyl druhým největším výrobcem nealkoholických piv v Česku. Po odchodu do penze pracoval až do roku 2018 na pozici mistra stáčíren.

Pavel Kořínek se narodil do pivovarské rodiny, bylo tedy záhy jasné, kudy se bude kariéru ubírat. Těmito slovy také začíná s ním i rozhovor z něho je patrné, že dokázal i mnoho let ovlivňovat chod mateřského pivovaru Primátor v Náchodě, jemuž zůstal věrný doposud.

–egi–

ZUBR GRADUS ZAZÁŘIL na soutěžích doma i v zahraničí

Ležák ZUBR Gradus se s 5,2 % alkoholu řadí mezi silnější piva produkce pivovaru ZUBR a jeho název odráží hlavní charakteristiky piva, tedy jeho sílu a plnost. A právě tohle jedinečné pivo si během pár let od svého uvedení na trh podmanilo nejen milovníky kvalitního piva, ale také odborné poroty prestižních degustačních soutěží v Česku i ve světě.

ZUBR Gradus zaujal svými jedinečnými vlastnostmi také odbornou porotu mezinárodní soutěže Evropská pivní hvězda (European Beer Star) v Mnichově a byl vyhlášen vítězem prestižní kategorie ležáků Bohemian Style Pilsner. V soutěži České pivo navíc získal stříbrnou medaili v kategorii ležáků a znásobil tak svůj úspěch v Mnichově.

„ZUBR Gradus je uvařen z několika odrůd českého chmele, zejména z aromatického tršického Žateckého poloraného červeňáku, a z kombinace klasického a speciálního sladu zvaného karapils. Ten pivu dodává vyšší plnost a příjemnou zlatou barvu s jantarově-medovými odstíny. Vyniká příjemnou hořkostí a silou chuti, která je typická pro naše piva,“ popisuje ležák Nataša Rousková, sládková pivovaru ZUBR.

Stejně jako další piva z portfolia pivovaru ZUBR je ZUBR Gradus vyráběn tradičním postupem kvašení otevřených kvasných kádích a dlouhým zráním v ležáckém sklepe, které v případě prémiového ležáku trvá více než 65 dní.

Tradice a poctivý přístup, na tom si přerovský pivovar ZUBR, který letos oslavil již své 150. narozeniny, zakládá. Vše začíná už na varně a pokračuje kvašením na otevřené spilce a dlouhým zráním v ležáckém sklepe při nízkých teplotách. Pivo ZUBR poznáte podle typického chmelového aroma, které získává díky prvotřídní kvalitě chmele. I z tohoto důvodu pivovar ZUBR úzce spolupracuje s lokálními chmelaři v Tršicích a Kokorách, kde se pěstuje tradiční česká odrůda aromatického chmele – Žatecký poloraný červeňák. Ten patří k nejvyšším kvalitám chmelů na světě.

Do Síně slávy českého pivovarství a sladařství za Pavlem Kořínkem

Neexistuje v ČR a jistě i na Slovensku takový člověk, který by neznal značku PRIMÁTOR, a. s. se sídlem tohoto pivovaru v Náchodě. Jde totiž o piva vybrané chuti a s větší pestrostí, což je dáno následující skutečností. Pivovar dodržuje klasické výrobní postupy, způsobem tradičního rmutování, za použití českého sladu a chmele. Hlavní kvašení probíhá na spilce v otevřených kádích, piva zrají dlouhé týdny v ležáckém sklepě. Přitom však pivovar patří k průkopníkům netradičních piv na tuzemském trhu (přináší různé pivní styly ze světa). V současnosti má v nabídce 17 druhů piv. Byl založen v roce 1872 (první výstav v roce 1873) a předcházela mu výkon práva várečného výkon ve sklepech měšťanů náchodských. Značku PRIMÁTOR používá od roku 1935 a v současnosti má v nabídce 17 druhů piv. V degustační soutěži ČESKÉ PIVO 2022 získal ocenění za nealko pivo ochucené s názvem Nealko tropický citrus yuzu; PRIMÁTOR, a.s.

V soutěži se piva o svá vítězství utkala v 6 kategoriích a součástí tohoto klání byl i výběr osobností našeho pivovarnictví. Do Síně slávy českého pivovarství a sladařství byli letos uvedeni Miloš Musil a Pavel Kořínek, oběma gratulujeme, museli si toto odborné ocenění poroty totiž velmi tvrdě a poctivě zasloužit. Tentokrát se formou rozhovoru zastavíme u Pavla Kořínka.

► Narodil jste se do pivovarské rodiny, bylo tedy záhy jasné, kudy se budete kariéru ubírat a to se i stalo. Vystudoval jste Střední průmyslovou školu potravinářských technologií, a poté jste nastoupil v roce 1972 do náchodského pivovaru Primátor, kterému jste zůstal věrný po celou svou kariéru. Nezahlíte, jak se o Vás ví ani nyní v penzi. Kde je nyní Vaše profesní uplatnění v pivovaru?

Po ukončení profesní kariéry v pivovaru jsem si myslel, že konečně pracovní tempo zpomalím a budu si užívat

vymoženosti důchodu. Skutečnost je ale trochu jiná, zase nestřímám. Hlavně se věnuji chalupě, kde konečně dodělávám dosud nedokončené opravy, a snažím se být v kontaktu pivovarem, kde zajišťuji certifikaci hospod a jejich kontrolu kvality čepování piv Primátor. Dále vypomáhám se zajišťování exkurzí a besed se štamgasty. A poslední koníček je z dětství, začal jsem chodit s vnučkou na ryby. Zbytek času se věnuji svým třem dcerám.

► Náchodský pivovar i s Vaším zapříčiněním prošel mnoha změnami a inovace byly jak technického rázu, tak i ve výstupech, což se projeví mimo jiné i větší škálou piv. Můžete trochu přiblížit v čem hlavně spočívala modernizace pivovaru?

V letošním roce uplynulo 50 let co jsem začal pracovat v náchodském pivovaru. V roce 1972 byl pivovar velmi špatným technickým stavem. Podnikem Východočeské pivovary byl zpracován stavební a technický generel výstav-

by pivovaru na 220 000 hl. Díky managementu ve vedení pivovaru byl nakonec realizován. Mezi nejdůležitější kroky pro rozvoj pivovaru bylo zajištění nové lahvárenské linky, instalace pasteru, klasických kádí a ležáckých tanků. Varna byla rekonstruována na čtyřnádobovou s varem 250 hl. Pro vaření širokého portfolia byly instalovány propagační stanice pro výrobu svrchních a spodních kvasnic. Nakonec byl instalována mycí a plnicí linka na KEG sudy. Poslední velkou investicí byl nový expediční sklad na Vysokově. Tím bylo umožněno vyrábět a nabízet klasická, speciální, svrchní piva i limonády v portfoliu 17 druhů piv a 4 limonád. Vysoká kvalita piva pivovaru umožnila exportovat do více jak 25 států světa.

► V roce 2013 došlo do Náchoda ocenění za pivo PRIMÁTOR Weizen, a to v kategorii Nejlepší pivo světa na prestižní londýnské soutěži World Beer Awards. V čem je toto pivo tak výjimečné?

Sládek Pavel Kořínek

Pšeničné pivo se v Čechách dříve vařilo jako bílá piva a souběžně s ním to byla i piva hnědá. Trvalo to až do doby, než se začalo vařit pivo plzeňské světlé, které ukončilo vaření těchto piv. Pšeničné pivo je jedinečné v tom, že se vaří nejen z ječného sladu ale i z pšeničného sladu, vaří se infuzí a prokvaší svrchní kvasinkou, která nabízí v chuti a vůni chuť banánu a aroma hřebíčku. Proto jsem se snažil, aby se jeho vaření dalo v pivovaru udržet. Má charakteristický kvasničný zákal a vysoce pěnění. Pšeničné pivo dobře osvěží a v gastronomii se výborně snoubí s českou kuchyní.

► I jako důchodce jste doposud velmi aktivním členem týmu manažerů pivovaru. Prozradíte některou z novinek co chystáte?

Jako důchodce stále docházím do pivovaru a moje zkušenosti využívám při kontrole kvality vyráběných piv při kontrolních degustacích piva a limonád. Pro přípravu novinek využíváme především nových odrůd chmelů, které nabízí celou škálu nových pivních aromat. Pivovar má zpracovaný celý program pod názvem „Otevíráme cestu chuti“. V současnosti nabízíme již oblíbené pivo Tchyně nebo limitované edice Singel Hop z nových českých chmelů.

► I dnes zastáváte v pivovaru funkci obchodního sládky. Také seznamujete veřejnost při prohlídkách náchodského pivovaru s tajemstvím výroby piva.

Na co se lidé nejvíce ptají co je takovou perličkou u vás v pivovaru?

Ze zkušenosti z exkurzí, které zajišťuji již 7 let mohu říci, že stále návštěvníci Češi nevědí, že první české pivo se uvařilo v Plzni, nevědí, že české pivo se vaří dekokcí, nevědí že existují svrchní spodní kvasinky, pletou si původní stupňovitost mladiny s alkoholem. Skoro nikdo neví, kdo byl Fr. Poupě a K. Baling a přitom někteří zahraniční návštěvníci je znají. Hospodské znalosti o pivu nedosahují odborné znalosti a důležitosti piva v české kultuře.

► Dáváte vždy přednost jen náchodskému pivo a nebo k určitým druhům jídla dáváte i na jiná z dalších pivovarů? A co říkáte během řeckého hostiny, kdy se zvedne pohár s pivem?

Ve své profesi obchodního sládky jsem se snažil propagovat heslo: Nepij nudně – objevuj nové zážitky. Konzumentům jsem se snažil nahlédnout do světa nepoznaných pivních vůní a chutí, povýšit si pouhé pití piva na pivní zážitek, seznámit se se základy pivního somelierství a s pivy zn. PRIMÁTOR. Protože čtyři unikátní svrchně kvašená a 13 spodně kvašených piv a 3 ochucená piva vám zajistí si zvýšit pivní a gastronomickou kulturu. Učil jsem hospodské umění sestavit speciální menu, aby si návštěvník restaurace vybral k jídlu to pravé pivo PRIMÁTOR. Jen vysoce kvalitní piva a pivní speciály PRIMÁTOR mohou přeměnit i obyčejný každodenní oběd v mimořádný kulinářský zážitek, protože pivo, stejně jako víno, nejlépe rozvíjí svůj potenciál v kombinaci s vhodně zvoleným jídelm.

Eugenie Línková

Na slavnostním galavačeru je Pavel Kořínek s cenou za nealko pivo s technickým označením PRIMÁTOR N – Nealko tropický citrus yuzu; PRIMÁTOR, a.s. A do Síně slávy má příjemný doprovod.

INZERCE

Oba ROKU
2022

PRIMÁTOR TCHYNĚ

VÍTEŽ KATEGORIE:
DESIGN - PLECHOVKA

JSEM ZLATÁ!

PRIMATOR

OLMA®
OD 1967

tvarohová
svačinka

chlazená
NOVINKA
(nejen) pro děti

✓ ZDROJ VITAMINU D
✓ ZDROJ VÁPNIKU
BEZ LEPKU

Míšánek

Míšánek borůvka
tvarohová svačinka
85% tvarohu

Míšánek jahoda
tvarohová svačinka
85% tvarohu

Míšánek vanilka
tvarohová svačinka
85% tvarohu

www.olma.cz

**JEDINÁ CELOZRNNÁ MOUKA
UMLETÁ DO HLADKA**

Víme, jak moc vám záleží na tom, aby se pečení povedlo. Aby si všichni pochutnali a udělali vám radost. Mouka Pernerka vám v tom pomůže. Umletá do hladka, s vysokým obsahem vlákniny, nízkým glykemickým indexem. Navíc skvěle váže vodu a má lepší pečící vlastnosti. Ať už pečete nebo varíte cokoliv. Všichni budou nadšení. Zkuste něco opravdu jedinečného, zdravého, a hlavně dobrého. Už cítíte ten rozdíl? Pernerka - revoluce v pečení.

PERNERKA MOUKA
ZITNÁ CELOZRNNÁ MOUKA
POHÁNKOVÁ CELOZRNNÁ MOUKA
PŠENIČNÁ CELOZRNNÁ MOUKA
ŠPALDOVÁ CELOZRNNÁ MOUKA

pernerka.cz

f pernerka

o pernerka.cz

@ info@pernerka.cz

+420 485 177 129

Mléčná strava by měla být základem každodenní diety zvláště od útlého věku

**Do tak zvané doby covidové byla i redakce Agrárního a potravinářského obzoru pravidelně zvana do novinářské poroty sou-
těže Mlékárenský výrobek toho kterého roku. Je každoročně
vyhlášená Českomoravským svazem mlékárenským (ČMSM).
Víme tak doslova z první ruky co taková soutěž obnáší, jak je
přísná a ne náhodou probíhá v prostorách Vysoké školy che-
micko-technologické v Praze. Mimo chemických rozborů tak
jsou na řadě i chuťové buňky porotců a dále zrak, co posuzuje
nejen konsistenci výrobků, ale samozřejmě zkoumá i funkčnost
a vzhled obalů. Když tedy uvedeme, že letos dokonce samotná
mlékárna Olma z Olomouce, jako třetí největší zpracovatel
mléka v ČR získala hned 5 ocenění, je to něco doslova úžasného.
A jen namátkou uvedeme, že nové dezerty Carte d'Or (příchuť
slaný karamel, borůvka a cheesecake a kokos a černé kakao)
a Proteinové pudinky (vanilkový i kakaový) získaly ocenění
Novinka roku 2022. A prvně jmenovaný dezert Carte d'Or slaný
karamel navíc získal ocenění Mlékárenský výrobek roku 2022
v kategorii jogurty a zakysané smetany.**

Výrobky Olmy jsou velmi zná-
mé v naší společnosti a oblí-
bené, mimo jiné o tom svědčí
i účast v klubu značky této
mlékárny, kde je na 130 175
zákazníků. Mají možnost vy-
měnit kódy z výrobků Olmici
za Zlatáky a získat přístup
ke spoustě zábavy pro děti.
Pro odlehčení od různých sta-
rostí je to vynikající nápad jak
dodat rodinám i na hravosti
a zábavě dětem. V rozhovoru
s generálním ředitelem Olmy
a.s. ing. Martinem Krystiánem
jsme se tentokrát zamě-
řili právě na mnoho druhů
výrobků, které odsud denně
odcházejí ke spotřebitelům.

**► Je všeobecně známé, že
co do pestrosti sortimen-
tu Olma jasně na našem
trhu vede. Je to dáno fan-
dovstvím vašich vývojářů
a samozřejmě i Vás tomuto
oboru nebo jak toho doci-
lujete?**

Myslím, že OLMA je přede-
vším týmem lidí, kteří mléko
milují a svému řemeslu jsou
oddáni. Tam je začátek a pů-
vod všeho. Mléko považuje-
me za super potravinu, bílé
zlato, se kterým podle toho
i zacházíme.

Máme neustále plány
přinášet zákazníkovi nové
výrobky a současně dbát
na kvalitu těch tradičních, jež
jsou léta v oblíbení. I v těžkých
dobách jsme z této cesty ne-
uhнули a mám dojem, že na-
opak jsme naši činnost ještě
více zintenzivnili. Základem
je vždy naše snaha o co nej-
kvalitnější produkt s vysokými
nutričními benefity pro

zákazníka a s důrazem na vy-
váženou zdravou stravu. To
vše ve spojení s výtečnou
chutí. Někdy se říká, že zdra-
vé věci nechutnají dobře, ale
v případě výrobků z OLMY
to neplatí. Takže si můžete
např. bez výčitek zamlsat
na dezertu Míša, protože je
připraven z hory 70 % toho
nejlepšího tvarohu plného
bílkovin, není plný cukru,
a přitom skvěle chutná. Nebo
si dáte jogurt Florian Active,
nutriční skvost, který obsa-
huje miliardy probiotických
kultur, hodně bílkovin, méně
tuku, vitamin D a o 40 %
méně cukru. Ochucený jahodou,
mangem nebo borůvkou
chutná výtečně, a to i bez
pomoci umělých sladidel,
jak je častým jevem u kon-
kurenčních výrobků s nízkým
obsahem cukru. OLMA
několikrát předběhla dobu
a vlastně i očekávání zákaz-
níků. Již před 25 lety jsme
vyráběli jogurty s probiotiky,
vlákninou a cereáliemi, nápo-
je s extra vysokým obsahem
ovoce, produkty fortifikované
nutrienty. OLMA byla také
první mlékárnou, která zača-
la vyrábět certifikované BIO
výrobky, a to již v roce 2001.
Ale ať to nezní namyšleně,
s velkou pokorou přistupu-
jeme k mléku jako zázračné
surovině a snažíme se ji šetr-
ným zpracováním přeměnit
v jedinečné, zdravé prospěš-
né produkty poctivou prací,
jak nejlépe umíme. Základem
jsou nám k tomu 55leté zku-
šenosti našich mlékařských
mistrů a perfektní technolo-
gické vybavení.

**► Je to ale nejen o samot-
ných výrobcích, ale i oba-
lech a snaze díky jejich
složení šetřit i přírodu. Mů-
žete uvést některé příklady
z této oblasti inovací obalů
a designu?**

Snaha o ekologičnost a udrži-
telnost celé produkce je na-
ším dlouhodobým prioritním
cílem, proto se i v všem typům
obalů věnujeme s maximální
pečí, aby byla naplněna stra-
tegie o jejich co nejmenším
environmentálním dopadu.
Příkladem je celá řada. Prvně
je cílem používat pouze obaly,
které jsou 100%ně a snadno
recyklovatelné. Zde se blížíme
k jeho splnění, protože veške-
ré kelímky, PET láhve na mlé-
ko a mléčné nápoje, skupino-
vé kartony toto splňují. Další
opatření, které dlouhodo-
bě provádíme je snižování
váhy obalů, které docílujeme
ve spolupráci s našimi doda-
vateli optimalizací používaných
materiálů, vylepšením
polymerů a optimalizací ve-
likosti obalů ve vztahu k pro-
duktu. Např. jen při posledním
snížení váhy láhve na čerstvé
mléko o 4 g celkem šetříme
200 t plastu ročně. Nyní při-
pravujeme uvést na trh náš
prémiový smetanový jogurt
Pierot v novém kelímku a tento
krok je ideálním příkla-
dem směrem k udržitelnosti.
Jednak se sníží váha kelím-
ku a tím dojde k úspoře 40 t
plastu, ale především však
bude kelímek daleko více
skladný a při přepravě práz-
dných kelímků k nám ušetříme
80 % dopravních kilometrů.
I u přepravy samotného pro-

Generální ředitel Olmy a.s. ing. Martin Krystián

duktu budeme šetřit nemalé
emise z dopravy a taktéž se
bude skladovat 5x méně palet.
Navíc je kelímek plně recyk-
lovatelný a je vyráběn novou
šetrnější technologií s recyk-
lací odpadu. Pierot sice přijde
o tvar kelímku s tradiční jedi-
nečnou nožkou, ale myslím, že
všechny ty přínosy pro životní
prostředí stojí za to.

**► Spotřebitel samozřejmě
tyto snahy vítá, ale není to
i větší zátěž pro ekonomiku
mlékárny, tedy nákladů?**

Nikdy není nic zadarmo, a to
platí i při odpovědném pří-
stupu k zákazníkovi i život-
nímu prostředí. Například
razantního snížení plastů
v obalech dosahujeme také
zaváděním obalů K3 s papí-
rovým přebalem z recyklátu,
ale tento obal je samozřej-
mě dražší. Na druhou stranu
redukce hmotnosti přináší
i cenovou úsporu za materiál,
což v dnešní době razantního
růstu cen surovin alespoň
částečně pomáhá snížit vý-
sledné výrobní náklady.

**► Když jsme u nákladů, jis-
tě energetická krize postih-
ne i mlékárenství. Do jaké
míry a kde jste už nastavili
úsporná opatření?**

Mix inovativních investic
a současně úspory a optimali-
zace výroby je náš každodenní
chleba od začátku co působí
v OLMĚ. Bez toho nejde
obstát v konkurenčním boji
a současně přinášet zákazník-
ům nové jedinečné a vysoce
kvalitní výrobky. V tuto chvíli
se zaměřujeme i na zinten-
zivnění investic do úspory
energií, protože energetická
náročnost mlékařské výro-
by je obrovská a pro chlazení,
ohřívání, čištění potřebuje
všechna média vodu, elektrinu,
plyn i páru.

**► Vraťme se ale k vašim
produktům. Na začátku
pandemie Covidu-19 jste
přinesli na trh jogurty obo-
hacené vitamíny a mine-
rály navíc obsahují méně
cukru a označili jste kelím-
ky zeleně. Jak šly na odbyt?
Florian Active + je skutečně
jedinečný nutriční skvost.
O 40 % méně cukru, bez sla-**

právě na trh uvádíme hor-
kou novinku v podobě men-
šího balení dětské varianty
tvarohového dezertu Míša
pod značkou Míšánek. V ná-
herném designu, přívětivém
obale k životnímu prostředí
a především uvnitř se skrývá
výborná tvarohová svačinka
nejen pro ty nejmenší. Plná
zdravého tvarohu (85 %!), je
zdrojem vápníku i vitaminu
D, skvěle chutná a zasytí. V la-
hodných ochuceních vanilka,
jahoda či borůvka. Věříme, že
Míšánek najde u zákazníků
stejnou oblibu jako jeho větší
bráška Míša.

**► Co prozradíte k nové řadě
dezertů? V čem jsou výji-
mečné především?**

Pokud máte na mysli tvaro-
hové dezerty, tak ty předsta-
vují značky Míša, Míšánek
a Olmánek a už jsem zmínil
především extra vysoký po-
díl čerstvého tvarohu, čistotu
složení a vyvážené nutriční
hodnoty obsahu cukrů a tuků,
současně je díky jedinečnému
výrobnímu postupu podtrže-
na jemná chuť tvarohu a sme-
tany. U dezertů pudinkového
typu, tam se nám v letošním
roce podařilo dotáhnout vý-
voj a výrobu high protein
pudinků, dezertů s vysokým
obsahem bílkovin, bez tuku
a bez přidaného cukru.

**► Každá z potravin může
svým způsobem nejen na-
sytit, ale i dodat na energii.
Co byste doporučil zejmé-
na s odkazem na benefity
obsažené v mléčných vý-
robcích?**

Dovolil bych si i trochu opo-
novat. Narazil jsem i na po-
traviny, které byly sice podle
hodnocení Nutri-score zařa-
zeny do kategorie A, ale ty
skutečně moc energie neob-
sahovaly, neboť jejich složení
byla především voda a trocha
vlákniny. Výborně se hodi-
ly pro redukční dietu, ale ne
jako základ výživné stravy.
Mléčné výrobky jsou obecně
koktejlem cenných nutrien-
tů a výživných komponent.
My se zaměřujeme na ty
nejzdravější z nich a to jsou
zakysané, čerstvé produkty,
kde všechny benefity umoc-
ňuje blahodárná fermentace
a přítomnost živých kultur
velmi vhodných pro zdravý
mikrobiom v našem zaží-
vacím traktu, který je opět
základem pro celkovou po-
hodu organismu a posílenou
imunitu. Jinak samozřejmě
mléčná strava by měla být
základem každodenní diety
zvláště od útlého věku, kdy se
organismus vyvíjí a roste.

Eugenie Línková

Areál mlékárny Olma z ptačí perspektivy

Projekt Ovoce, zelenina a mléko do škol v novém

Pro nedávno zahájený školní rok doznal projekt Ovoce, zelenina a mléko do škol výraznějších změn. Má novou grafickou identitu a zaměřuje se na žáky prvních stupňů základních škol. Úpravami prošly také požadavky na minimální počet dodávek produktů.

Projekt podporovaný Evropskou komisí, který v Česku administruje Státní zemědělský intervenční fond, se zaměřuje ve školním roce 2022/2023 na mladší žáky. Dotace schválených produktů jsou nyní určeny pro první stupeň včetně přípravných tříd základních a přípravného stupně speciálních základních škol.

Spolu s tím došlo ke snížení minimálního počtu dodávek produktů v příslušném školním roce, a to na jednu dodávku měsíčně na jednoho žáka. Dosud se jednalo o dvě dodávky za měsíc. „V případě Mléka do škol je žadatel povinen zařadit do dodávek minimálně dvě porce neochuceného konzumního mléka a jeho variant se sníženým obsahem laktózy na každé-

ho žáka v průběhu školního roku," upřesnil za SZIF ředitel Odboru společné organizace trhů Robert Zavadil.

Předběžný měsíční limit u ovoce a zeleniny na jednoho žáka letos činí 12,60 Kč s DPH, u mléka a mléčných produktů je to 13,40 Kč s DPH.

Žádost o schválení žadatele/dodavatele je třeba podat

do 31. března kalendářního roku, ve kterém začíná daný školní rok. Žádosti o poskytnutí podpory na produkty se podávají po skončení každého kalendářního měsíce školního roku, ve kterém produkty žadatel dodával, a nejpozději tři měsíce poté. Škola se do programu přihlásí uzavřením smlouvy s jedním ze schválených dodavatelů. Ten pak má za povinnost dodávat odsouhlasené produkty během celého školního roku alespoň ve vyhlášeném minimálním počtu. Pro školáky jsou zdarma.

Mezi podporované produkty patří čerstvé ovoce a zelenina, stoprocentní ovocné a zeleninové šťávy nebo ovocné protlaký bez přidaného cukru, sladidel, konzervantů a dochucovadel. U mléka se jedná o konzumní a kysané mléko, jogurty, zakysané mléčné výrobky, tvarohy a sýry.

Plakáty s novým logem

Další novinka se týká grafické identity projektu. OZMDS nově zastřešuje jednotný kru-

hový symbol doplněný textem školní projekt. Ve školách bude postupně umístován plakát se změným logem, jehož distribuce od schválených dodavatelů začala v září.

Nová grafika projektu (logo, grafický manuál, plakát) je k dispozici ke stažení v elektronické podobě na ovocedokol.szif.cz, respektive mlekodokol.szif.cz v záložce O projektu/Ke stažení. Logo je k dispozici ve více formátech pro různé způsoby použití. Pro práci s grafickými prvky je nutné dodržení pokynů uvedených v manuálu.

„Vzhledem k rozsahu a míře užívání původní grafiky na webových stránkách, tiskovinách, propagačních předmětech a jiných materiálech u všech subjektů zapojených ve školním projektu, je ze strany Fondu považován školní rok 2022/2023 za přechodné období pro realizaci grafických změn," doplnil Robert Zavadil.

Zapojených škol přibývá

Zatímco v posledních letech zůstává počet dodavatelů

přibližně stejný, při srovnání zapojených škol jejich počet mírně narůstá, v případě ovoce a zeleniny se ve školním roce 2020/2021 dostal projekt na 3 991 (z celkových 4 277) s více než 930 tisíci žáky. Podobně přibývá počet zapojených základek u dodávek mléka a mléčných výrobků, a to i přes změnu spočívající v ukončení dodávek na střední školy v průběhu roku 2018. Jednalo se o 3 674 základních škol s téměř 850 tisíc žáky.

Za uzavřený školní rok 2020/2021 v rámci dodávek ovoce a zeleniny administroval Fond 148 žádostí od 17 žadatelů a vyplacená částka činila více než 270 milionů korun. U mléka a mléčných produktů došlo k vyřízení celkem 103 žádostí od 12 žadatelů, kterým SZIF poskytl téměř 250 milionů korun. Financování projektu zajišťují většinou veřejné zdroje, zbývající prostředky jdou z fondů Evropské unie.

-egi-

Báječný Sapíkův svět v Klokočné

Vůně řízků, guláše, svíčkové ze zvěřiny, račího krému a dalších dobrot se na konci srpna linula celou návsí malé středočeské obce Klokočná. Pocházela z Restaurace U Sapíků, kde slavil její majitel, doyen českých šéfkuchařů, Jaroslav Sapík své sedmdesáté narozeniny.

A měl opět plno, na zahradě i v restauraci se sešlo na 150 hostů - kamarádů napříč kuchařským, uměleckým, ale i politickým spektrem. Byly mezi nimi osobnosti politického světa - indická princezna, ruský a turecký velvyslanec, francouzský konzul, bývalý šéf komunistů Vojtěch Filip, odborníci nejruznějších profesí jako kardiologové MUDr. Vladimíra Skalníková a profesor MUDr. Petr Neužil, i řada známých osobností ze světa showbusinessu - hudebníci Karel Vágner a Jan Neckář či kolega kuchař Jiří Babica. „Jsem rád, že přišlo tolik lidí, bál jsem se, že v tom vedru zůstanou doma u větráku," pochvaloval si hostitel. A o zábavu nebylo na oslavě nouze. O dobrou náladu všech přítomných se postaral nejen dobré jídlo, víno a pivo, ale i několik hudebních vystoupení.

Slavný kuchařský rod

Jaroslav Sapík si léta budoval svoje jméno zejména prací a znalostí řemesla, které zná od pýky velmi dobře. Je potomkem slavného kuchařské-

ho rodu, jehož gastronomické kořeny sahají až do 17. století, kdy působil hlavně na jižní Moravě, v Čechách, Bavorsku, Vídni, Tyrolsku a také u předních šlechtických rodů. Kuchařem se brněnský rodák vyučil v pražském hotelu Ambassador, kde se postupně vypracoval do pozice šéfkuchaře a působil zde až do roku 1995, když mezitím v letech 1983-1987 vystudoval hotelovou školu ve Velkém Meziříčí. Zkušenosti sbíral na četných zahraničních pobytech v předních hotelích a restauracích v Německu, Rakousku, Anglii, Španělsku, Maďarsku, Indii či

Hostům nescházela dobrá nálada

Singapuru. Zúčastnil se mnoha domácích a mezinárodních soutěží, z nichž si odnesl čestná uznání a medaile.

Vařil pro prezidenty i papeže

Spolupracoval s Pražským Hradem, kde pomáhal zajišťovat stravování při významných událostech. Vařil pro papeže Jana Pavla II., s manželkou prezidenta Ludvíka Svobody jako učen zavařoval meruňkové knedlíky. „Prezident Husák miloval hovězí žebro s červenou řepou, Václav Havel byl spíš na klasičce, prezident Klaus byl náročnější a Zeman to vrátil tak na střed," zavzpomínal si na oslavě. V roce 2009 založil, vlastně obnovil, Československý svaz kuchařů, který byl před druhou světovou válkou nuceně ukončen. Do veřejného povědomí se zapsal televizním pořadem

Česko na talíři a o něco později pořadem se svým kolegou Jiřím Babicou, svým bývalým žákem. V roce 1992 si otevřel kousek za Prahou v malé vesničce Klokočná rodinnou restauraci s vyhlášenou kuchyní, sklípkem i ubytováním, kterou opakovaně navštívili mnozí, známí i neznámí. Vydal několik kuchařek a je zarytým obhájcem klasické české kuchyně, o níž tvrdí, že je nutné vrátit ji do té pozice, kterou zastávala ještě na počátku minulého století, kdy s úspěchem soutěžila s Vídni i Budapeští a držela krok s Paříží.

Křest knihy Sapíkův svět

Ke svým narozeninám si nadělil knihu, kterou sepsal společně s Martinem Jarosem. Jmenuje se Sapíkův svět a na oslavě ji rovnou pokřtil. Je to kniha plná života, osobních příběhů, osobností a jejich gastronomických vášní a samozřejmě i receptů. Jejím kmotrem se stal Karel Vágner a emeritní jednatel Českomoravské myslivecké jednoty Vladimír Broukal. V knize se můžete inspirovat poctivými recepty a současně se dozvíte o historii i současnosti kuchařské školy rodu Sapíků. Přední specialista na českou kuchyni odhaluje svá kulinářská kouzla a zveřejňuje i své jedinečné recepty na svíčkovou podle maminky, kuře Strečno nebo Povidlové taštičky babičky Albiniky.

Vladimír Broukal, Karel Vágner, Alka Hájková a Jaroslav Sapík

Promyšleným nákupem se dá ušetřit

Během oslavy jsme se od Jaroslava Sapíka dozvěděli, že on luxusní jídla nemusí, ale má rád třeba krupicovou kaši, chleba se sádlem a cibulí nebo meruňkové knedlíky. Šéfkuchař vyzdvihl pekařské umění českých žen, zavzpomínal na svoji cestu z Moravy do Klokočné a rozebral také současný stav ve společnosti. Cestu ze zvyšujících se cen vidí mimo jiné v tom, že se naučíme používat i v kuchyni levnější, ale kvalitní suroviny. „Každý by měl dělat dobře svoje řemeslo. A to neplatí jen v kuchařině. Nejsem příznivcem nějakých dotací. Nechci do toho tahat politiku, ale lidi by měli začít pracovat. Každý

si má vydělat na svůj život, pracovat poctivě a neokrádat," uvedl s tím, že v současné době je složitá i v gastronomii. „Tak určitě se tato situace dotkla většiny restaurací, kde nerozhodují jen ceny potravin, ale mnoho dalších vstupů, které velmi podražily. Někdy se zbytečně nakupuje více jídla, tím ale nemyslí trvanlivé potraviny, ale ty, které jsou určeny pro rychlou spotřebu. Bohužel pak plno nespotebvaného jídla končí v kontejnerech. Právě promyšleným nákupem se dá na jídle ušetřit."

Legendu českého kuchařství Jaroslava Sapíka lze popsat mnoha způsoby, ale napplo ho poznáte, teprve až ochutnáte jeho jídla.

Bohumil Brejžek

Škrobárna Batelov produkuje víc než jen škrob

Společnost Mráz Agro sídlící v jihočeské Blatné, v uplynulém roce nedaleko Jihlavy dokončila investici v hodnotě 130 milionů korun a otevřela dveře jedinečné výroby nejen u nás, ale i v celé střední Evropě. Škrobárna Batelov je po Škrobárně v Červené Řečici u Pelhřimova druhým podobným provozem v portfoliu této rodinné společnosti. Její potravinářská výroba se specializuje na výrobu škrobových derivátů, modifikací a sušení velmi náročných, citlivých a vysoce viskózních materiálů, a to od škrobových suspensí po pekařské kvásky.

MRÁZ AGRO - od krmiv k potravinářství

„Společnost Mráz Agro se již více než 25 let věnuje zpracování vedlejších potravinářských produktů a krmných surovin. Ke škrobárenství a výrobě potravinářských surovin se společnost dostala vlastně téměř náhodou. Válcové sušárny Royal Gouda jsme využívali k výrobě specifických krmiv. V roce 2004 jsme se kvůli rozšíření kapacity výroby rozhodli koupit škrobárnu a sušárnu v Červené Řečici na Pelhřimovsku, jejíž historie sahá až do roku 1903,“ říká Mgr. Vladimír Mráz (ředitel společnosti Mráz Agro, kterou v roce 1996 založil jeho otec, Vladimír Mráz starší) a dodává: „Ačkoliv hlavní činností společnosti byla i nadále výroba krmných surovin, postupem času jsme zjistili, že máme v rukou něco jedinečného. Odběratelé našich modifikovaných škrobů, které jsme popravdě ani nijak aktivně nevyhledávali, ale spíš tak nějak zdědili společně se škrobárnou, se k nám neustále vraceli s tím, že naše produkty sice nejsou nejlevnější na trhu, jejich vlastnosti ve výsledných výrobcích jsou ale jedinečné.“

Ze válcové sušení není určené pouze historii dokazuje i to, že na produktech zpracovaných právě touto technologií mají své receptury založené ti největší světoví výrobci cukrovinek a čokoládových nebo kakaových výrobků na světě. Chuť a vlastnosti takto zpracovaného produktu jsou zkrátka unikátní.

„Abychom mohli naši výrobu surovin pro potravinářství posunout na další úroveň a vyrábět produkty nejvyšší kvality, byla nutná vysoká investice do technologické přestavby,“ říká ředitel společnosti Mgr. Vladimír Mráz. „Zvětšení historického provozu umístěného v centru obce bylo logicky vyhodnoceno jako dlouhodobě neudržitelné, zbyvaly nám tedy dvě možnosti, buď postupně opustit trh nebo vybudovat nový provoz, tzv. na zelené louce. A my se rozhodli pro tu druhou. Škrobárna a sušárna Batelov, ležící pouze 30 km od Červené Řečice, je 130milionovou investicí a vyvrcholením několikaleté práce nás a našich kolegů.“

Technologie sušení v batelově

Válcové sušení ve 21. století

Srdcem batelovské škrobárny je moderní válcová sušárna dodaná společností Andritz-Gouda. Cílem projektu od počátku bylo mít možnost vyrábět co nejširší škálu produktů. „Věřím, že sami dnes ani nevíme, jaké produkty můžeme za několik let vyrábět. Musíme na to ale být připraveni,“ říká Mgr. Mráz.

Dodaná sušárna je vybavena dvěma válci s povrchem z tvrdého chromu. Každý z nich je vybaven několika menšími nanášecími válci, tzv. aplikátory, které jsou průběžně zchlazovány a zajišťují lepší hnětací účinek při sušení produktů s větší viskozitou. Oba velké válce lze zároveň oddělit tak, že stroj v Batelově umožňuje všechny varianty válcového sušení, od dvou jednoválců sušících samostatně se zapojením aplikátorů, až po jednoduchý dvouválec s nátokem doprostřed. Předtím, než se škrobová či jiná suspenze dostane k sušení, musí projít tzv. kuchyní. Příjem produktů na sušení se v Batelově realizuje dvěma cestami, buď tzv. mokrou, kdy je produkt přiváděn do reaktorů již v tekuté formě, či cestou suchou. V tom případě je materiál z big bagu (např. právě nativní škrob) podle dané receptury nadáván do jednoho z reaktorů, kde je mísen s vodou a dalšími chemickými látkami tak, aby bylo dosaženo cílené reakce. Suspenze je v reaktorech neustále míchána a také neustále monitorována.

Potravinové suroviny pro profesionály

Instantní produkty pro okamžitý výsledek

Škrobárna Batelov navazuje na tradici českého škrobárenství na Vysočině. V Batelově se spojují zkušenosti našich předků s těmi nejnovějšími poznatky v oblasti modifikace škrobů a válcového sušení. Díky přísným standardům FSSC 22000 provoz splňuje ty nejnáročnější podmínky největších světových potravinářských firem. „Mezi naše zákazníky patří malí pekaři či cukráři, největší světové potravinářské skupiny nebo například nemocnice. Válcové sušení nabízí potravinářským podnikům možnosti experimentace s chutěmi v dokonale odladěných podmínkách, které vznikaly za účasti předních českých odborníků ve škrobárenství a Vysoké školy chemicko-technologické v Praze. Novou výrobní technologii ve škrobárně Batelov bychom rádi rozšířili řadu výrobků, které mají v Čechách dlouhou tradici,“ říká ředitel společnosti.

Maltodextriny, sladidla a glukózové sirupy

V současné době společnost produkuje bramborové maltodextriny v rozpětí DE 5-20. Maltodextriny Mráz Agro nacházejí uplatnění při výrobě cukrovinek a čokoládových směsí. Mezi významné vlastnosti patří použití maltodextrinů jako náhrady části tuku při výrobě krémů v cukrářských výrobcích. Zde slouží pro odlehčení krémů a k redukcii

příjmu tuků různého typu. Sušený glukózový sirup o DE 25-30, který nabízí společnost Mráz Agro, je směsí sacharidů získaná enzymatickou úpravou (hydrolyzou) bramborové škrobu. Používá se jako potravinářské zahušťovadlo, nosič práškových směsí, zvyšuje viskozitu systémů na bázi vody, používá se jako plnivo a zahušťovadlo tukových bází, podporuje emulgaci tuků. Zabraňuje rekrystalizaci cukru v bonbónech a želé. Prášek dodává elasticitu a udržuje v konzistenci jemné sladké přípravky.

Produktové portfolio maltodextrinů a sladidel Mráz Agro slouží již mnoho let také např. jako základní stavební kámen pro výrobu iontových nápojů pro sportovce a těžce pracující, pro zajištění okamžité využitelné energie z lehké stravitelného zdroje. Z důvodu štěpení maltodextrinu až v tenkém střevě, dochází k prodloužení přísunu energie pozvolným tempem, což je pro zatížený organismus velmi žádoucí.

Sušené kvásky – to nejlepší pro vaše pečivo

Sušené kvásky z Batelova jsou zcela přírodní a díky použité výrobní technologii mají nezaměnitelné kváskové aroma. Zákazníkům nabízíme široký sortiment sušených kvásků od klasických až po BIO kvalitu. Naše kvásky mají dlouhou trvanlivost, jsou nákladově efektivní, umožňují optimalizovat kvalitu výrobního procesu a nabízí dokonalou rozpustnost v teplé i studené vodě. Kvásky z Batelova dodávají pečivu dokonalou chuť a vůni a výsledné pečivo vydrží déle čerstvé. Mezi nejpopulárnější produkty z Batelova patří žitné, pšeničné, ječné nebo například špaldové kvásky. Sušené kvásky se používají jak při tradičním ručním pečení, tak v průmyslových pekárnách či jako esenciální součást pekařských směsí a premixů.

Instantní mouky z batelova

Zatímco většina běžných instantních mouk na trhu vzniká tzv. extruzí, instantní mouky z Batelova vznikají formou želatinace. Mouka je v turbo-mixeru smíchána s vodou a vzniklá suspenze je lineárně nanášena na jednoválcové sušárny. Variabilním dávkováním mezi nanášecí válce předejde na teplotu 110 °C–130 °C. Zatímco voda se během rotace na válci z materiálu vysuší, mouka se na válci předváří a získá požadované instantní vlastnosti. Na konci procesu je z pochromovaných válců seškrábnuta ve formě suchého filmu, který se následně rozemele a před balením projde skrze výkonný prosévací

mlýn a síto, jehož velikost závisí na požadavku zákazníka. Výsledný produkt touto úpravou získá vlastnost rychlého rozpouštění jak ve studené, tak teplé vodě. Celý proces je k produktu mimořádně citlivý a nabízí vysokou variabilitu. Díky této úpravě mají instantní produkty mohou díky snížení dávkování přinést úsporu v jejich spotřebě, při zachování požadovaných vlastností. V současné době produkujeme zejména instantní pšeničné, kukuřičné a rýžové mouky.

Předželatinované škrobové deriváty

Předželatinace dává nativním a stabilizovaným škrobům schopnost snadného rozpouštění ve studených kapalinách, což eliminuje nutnost škrob předvařovat nebo předeřhřívát. Předželatinované škroby si zachovávají většinu funkčních vlastností a viskozity původ-

tekuté látky, včetně vysoce viskózních, až kašovitých. Možnost úpravy teplot při sušení nám umožňuje sušit i při nízkých teplotách a díky tomu se vyhnout poškození teplotně senzitivních surovin, zachovat vitamíny a zabránit poškození bílkovin. Produkty vhodné k sušení na válcových sušárnách najdeme i v oblasti „baby food“, kde se jedná o dětské příkrmy založené na cereáliích (kaše) nebo ovoci (přesnídávky), ale i v oblastech jako jsou mléčné výrobky, živočišné proteiny, drinky založené na cereáliích, ovocné šťávy nebo např. polévky.

Cíle a vize škrobárny batelov

„Naším cílem není konkurovat současným škrobárnám, myslím, že na to v Čechách ani není místo,“ říká Mgr. Vladimír Mráz. „Naopak jsem rád, že s okolními škrobárnami udržujeme velmi dobré vztahy a úzce s nimi spolupracujeme. Domnívám se, že náš provoz je příležitostí i pro ně, jak s využitím našich technologií dosáhnout na nové trhy. Naše dveře jsou otevřené nejen jim, ale i dalším zájemcům o spolupráci. Naši snahou je dlouhodobě produkovat výrobky s vysokou přidanou hodnotou, založenou na tuzemských surovinách. Desítky tun našich sušených produktů jsou vyváženy do celé Evropy, kde uspokojují chuť i těch nejnáročnějších zákazníků.“

–bat–

Škrobárna Batelov

BUDOUCNOST VYCHÁZÍ Z MINULOSTI

- Modifikované škroby
- Instantní mouky
- Sušené kvásky
- Smluvní sušení a další...

MrázAgro

www.skrobarnabatelov.cz

Maderie

Nejen kulinářské zážitky pro Vás

Vinařství

Penzion

Restaurace

ŘÁDNÝ ČLEN

VINNÁŘSKÁ ASOCIACE ČR
www.penzionmaderic.cz

www.vinarstvimaderic.cz

Nový analyzátor piva, budoucí nejlepší přítel sládků v pivovaru!

V fernesním pivovaru není nikdy lépe než sládek, že čas a množství extraktu jsou peníze! Společnost FOSS, motivovaná vášní pro pivovarnictví a analytiku, odpovídá na výzvu skvělým novým nástrojem, který zásadně mění hru v oblasti optimalizace procesů při výrobě piva.

FOSS nyní hrdě představuje svou novinku BeerFoss™ FT Go, nový high-tech analyzátor poskytující přibližně za 3 minuty všechna potřebná data pro kontrolu kvality procesu vaření piva od extrakce až po plnění do lahví. FOSS navíc vytvořil uživatelsky snadné a intuitivní ovládací, které se výhne nudným a zdoluhavým postupům, jako je odplyhování a filtrace.

Díky spolehlivé FTIR technologii od kvalitní značky FOSS může nyní kdokoli v pivovaru získat přesná data pro rozhodování a lepší kontrolu každé šarže. Po rychlém odběru ze se-

zovací kádě nebo fermentační nádře uživatel jednoduše vloží filtr do vzorkovacího pohárku, stiskne start na dotykové obrazovce a přístroj sám následně změní vzorek dle vybraného typu: mladina, fermentace nebo pivo. Všechny výsledky jsou pak zobrazeny současně a zahrnují pH, přímé měření alkoholu, hustotu, specifickou hmotnost, stupeň fermentace a extrakt (přívodní, relativní, skutečný).

FOSS V PIVOVARNICTVÍ: ZE ZÁKULISÍ NA PŘEDNÍ SCÉNU

Po desetiletí se FOSS pohyboval v zákulisí pivovarského průmyslu a zajišťoval kvalitu příchodního sladu prostřednictvím přístrojů pro analýzu kvality zrna dodávaného do stodol. Když byl v roce 1999 představen FTIR vinnářskému průmyslu, doslova způsobil revoluci v kontrole kvality tím, že zpřístupnil data důležitá pro proces a kontrolu kvality pouhým stisknutím tlačítka.

Společnost FOSS, známá jako světový lídr ve výrobě a používání FTIR technologie ve vinnářském průmyslu, využila toho nejlepšího za roky zkušeností a hrdě vstoupila i na přední scénu v pivovarském průmyslu představením analyzátoru BeerFoss™ FT Go, který pomůže sládkům během celého výrobního procesu piva.

PRO MODERNÍ SLÁDKY

Spolehlivé přímé měření alkoholu, extraktů a pH umožní optimalizovat výtečnost a kvalitu každé várky podle vaší receptury. BeerFoss™ FT Go s funkcemi záznamu dat a digitálními

službami zajišťuje bezstarostný provoz a stane se „nejlepším přítelem“ dnešních dynamických sládků.

Poskytne jim potřebná data, aby se stali ještě lepšími sládky a s jistotou vytvářeli další várku. Tento přístroj byl totiž vytvořen zapálenými sládky ve FOSS, protože věříme, že sládky v fernesním pivovaru by měli věnovat více energie tomu, co milují: tvoření a zlepšování, a méně tomu, co nesnájí: nejistota a čekání.

Ing. Ondřej Borský, MILCOM servis a.s.

BeerFoss™ FT Go

NOVINKA

Nový FTIR analyzátor pro pivovary

Výsledky analýzy do 3 minut

Více času na nové nápady

Bez starostí

FOSS

MILCOM servis a.s.
VÝHRADNÍ DISTRIBUTOR FOSS PŘÍSTROJŮ
Hostivařská 538/56, 102 00 Praha 10
Tel: +420 734 396 356
promo@milcom.cz

www.milcomservis.cz

THE FACTORY AUTOMATION COMPANY

FANUC

Perfektní team

Kompletní řešení pro sbírání, balení a paletizaci

Průmyslové roboty, CNC stroje a CNC řídicí systémy

Kompletně navrženo a vyrobeno v Japonsku

Silný partner pro kompletní manipulační proces

Nikdo jiný Vám nenabídne tak ucelenou nabídku. Nejširší produktová řada v průmyslu umožňuje FANUC poskytovat vše, co potřebujete pro zrychlení, zpružnění a zefektivnění Vašich manipulačních procesů. Ideální roboty pro sbírání, balení a paletizaci umožňují perfektní synchronizaci a hladký průběh procesů od prvního do posledního kroku. Nezáleží, zda je Vaše zboží velké nebo malé, lehké nebo těžké, robustní či křehké, vždy máme perfektní řešení pro všechna průmyslová odvětví a aplikace. WWW.FANUC.CZ

Čistě veganská strava není vhodná pro malé děti

Čeká nás rostlinná budoucnost? Takový je závěr třetího ročníku byznysové konference zaměřené na rostoucí trend rostlinné kuchyně a produktů. Konferenci Plant-Powered Perspectives 2022 pořádá v pondělí 10. října projekt Rostlinně v pražském Karlíně. Jejím účastníky byli významní hráči na trhu s rostlinnými výrobky. Návštěvníci se měli možnost seznámit s nejnovějšími prodejními čísly, zjistit jaké novinky čekají trh s rostlinnou nabídkou v blízké budoucnosti a některé novoty rovnou i ochutnat. Podle dat výzkumných agentur Ipsos a InsightLab vzrostl počet flexitariánů, neboli lidí, kteří vědomě omezují konzumaci živočišných produktů, ze čtyř na třináct procent. Jde o trend propagovaný zejména mladými lidmi, kteří jednak z různých důvodů chtějí podpořit své zdraví a nebo je tu i druhý aspekt, ochrana zvířat a to hlavně před klecovými chovy. Spojují to s týráním zvířat a tak byl 13. říjen v Evropské unii vyhlášen za Světový den bez kletci.

Jak se k tomuto, dá se říci přímo hnutí, staví odborník na slovo vzatý Ing. Jan Pivoňka z Vysoké školy chemicko-technologické, to je v následujícím rozhovoru.

►Ve středověku (14.-18. století) bylo maso luxusním zbožím a z historie víme, že třeba mezi oběma světovými válkami byl nejen nedostatek masa, ale na oblibě získávalo veganství. Nebyla to jen nutnost z nedostatku, ale ozdravení jídelníčku. Není to tedy zase něco až tak nového. Z odborného hlediska, netrpěli ale lidé nedostatkem minerálních látek, vitamínů atd., co je právě v masu?

Domnívám se, že v otázce je namícháno více přístupů a různých motivací, pro které jsou společným pojítkem potraviny živočišného původu, avšak jejich podstata je naprosto odlišná. Jsou zde vlastně diskutovány tři různé motivace pro přechod na rostlinnou stravu, které v poněkud modifikované podobě vnímáme i v dnešní době. Jsou to zdravotní, environmentální a ekonomické nebo etické důvody. Jak uvádíte i v minulosti byla nadměrná nebo výhradní konzumace masa a potravin živočišného původu spojena s nemocemi, které byly výsadou jen některých sociálních skupin. S tímto fenoménem se setkáváme i dnes a správným řešením tohoto výživového problému je přechod na stravu s vyšším podílem rostlinných potravin. Dnes nazýváme takový přístup flexitariánstvím nebo přechodem na plant based diet, která však ve své původní podobě nežádá ortodoxní vyloučení potravin živočišného původu a akcentuje konzumaci především nezpracovaných nebo málo zpracovaných rostlinných potravin.

Environmentální aspekty a dříve v podstatě výhradně ekonomické aspekty souvisí s udržitelností celé produkce potravin. Pro výživu, která zohledňuje právě tyto faktory, existuje v anglicky mluvících zemích zavedený pojem „sustainable diet“, pro který bychom v českém jazyce mohli najít ekvivalent například ve spojení „udržitelná výživa“. Pro potraviny, které mají akcentovat udržitelnost výživy je důležité, aby co nejméně zatěžovaly životní prostředí, měly minimální vliv na klima a současně nezatežovaly peněženky strávníků a byly dostupné všem sociálním skupinám. Rostlinná výživa naplňuje v určitých aspektech tyto

cíle lépe než živočišná a proto je často takto prezentována. Postavení rostlinných potravin však není v tomto ohledu výlučné a mnohé potraviny živočišného původu naplňují cíle udržitelnosti lépe než jiné rostlinné. Například mnohé nesmyslné transporty a vysoký stupeň zpracování potravin rostlinného původu významně zvyšuje jejich dopad na životní prostředí.

Třetí motivací k přechodu na rostlinnou výživu, o které hovoříme, jsou důvody etické. Zde nacházíme odpověď v podobě veganské výživy, která ve své podstatě nemusí být ani zdravá ani udržitelná. Jejím hlavním paradigmatem je život zvířat, bez ohledu na to, jaká je skutečná skladba potravin a jaký je jejich vliv na životní prostředí a klima. Pokud zde nalezneme aspekty environmentální a zdravotní, jsou spíše aspekty sekundárními. Zatím jsem nenašel žádný veganský standard, který by o těchto aspektech informoval v dostatečném detailu tak, aby byly uchopitelné a bylo možné kvantifikovat skutečný dopad.

►A co tedy výlučná rostlinná strava, není to přece jen na závalu?

K Vašemu dotazu stran deficitů ve veganském jídelníčku se dnes odborníci shodují, že výlučná konzumace potravin rostlinného původu je možná a je možné poskládat jídelníček, který naplní výživové potřeby strávníků, avšak musí být větší pozornost věnována konkrétním potravinám, které jsou zařazovány. Veganství je však nevhodné pro malé děti nebo těhotné a kojící ženy. Bohužel dnes někteří rodiče nabízejí dětem veganskou stravu z důvodu vlastního ideologického přesvědčení. Nevhodně poskládaná veganská dieta však malým dětem může způsobit doživotní zdravotní problémy. Nemoci způsobené nesprávnou, výlučně rostlinnou stravou byly známy jak v minulosti tak dnes. Častější jsou u veganů deficiencie vitamínů B12, D anebo minerálních látek v podobě vápníku a železa. Pro děti pak považují tuto dietu za nevhodnou a považoval bych za nešťastné, pokud by byla propagována například ve školství, jak jsme toho již několikrát byli svědky.

►V některých odborných statcích (jako je odkaz třeba na Aiello a Wheeler 1995) se dokonce tvrdí, že maso nás udělalo chytrými, vyživuje mozkovou tkáň a třeba vitamín B12 nelze nahradit

žádnou rostlinnou stravou. Co tomu říkáte jako chemik? Stejně jako existují mnohé ideologické studie, které se snaží vzbudit dojem, že pro člověka není živočišná strava přirozená nebo že není přirozené pít mléko, existují i studie, které uvádějí, že díky masu se člověk zvýšila inteligence a stal se alespoň ve svých očích „pánem tvorstva“. Osobně nemám rád tato ideologická přirovnání, jejichž cílem je obvykle zesměšnit skupinu lidí s jiným názorem nebo přesvědčením. Raději bychom měli věnovat pozornost studiu uspořádání naší výživy a stravovacích návyků tak, abychom uměli udržitelně produkovat hodnotné potraviny, které budou dostupné všem sociálním vrstvám. Je však zřejmé, že vždy budou existovat skupiny, které se chtějí vymezit a budou existovat vědci, kteří jim půjdou na ruku. Bohužel kolem chleba již toho píseň zpívej platí i pro mnohé vědce, a tak se můžeme setkat se studii zpracovanými pro určité ideologické skupiny, jejichž obsah působí velmi odborně, avšak není výsledkem nezávislého bádání.

►Veganství ale i bio strava je v současnosti na vzrůstu. Stoupenci této stravy tvrdí, že chtějí žít zdravě, v čem je to z odborného hlediska zdravější? Nebo vyvážená strava je stále jediné správné směry?

Tady se nám zase míchají dva zcela odlišné pojmy dohromady. BIO potraviny jsou potraviny vyprodukované v režimu ekologického zemědělství. Přestože by si to mnozí přáli, nemá sama o sobě tato strava nic do činění se správnou výživou. Jejím hlavním paradigmatem je ochrana prostředí a dobré podmínky chovu zvířat. Stejně jako může být nezdravá dieta založená na BIO potravinách, může být nezdravá výživa i veganská. Tyto pojmy nejsou zárukou zdravé výživy. Správný přístup je vyvážená strava a rovnováha mezi energetickým příjmem a výdajem.

►Jak se díváte na uměle vyprovokovaný nárůst produkce křížením a genetickým inženýrstvím třeba u kuřat (ROS 1 a 2) nebo zvyšováním dojivosti u krav až nad 13 tisíc litrů za rok? V obecné rovině se domnívám, že bez zvyšování výnosů a užitkovosti by zemědělství bylo mnohem nákladnějším oborem než je nyní, a potraviny by byly mnohem dražší. Vývoj v této oblasti považují

Ing. Jan Pivoňka

za posun správným směrem, jen je třeba velmi citlivě vnímat všechna domnělá i skutečná související rizika a to jak pro životní prostředí, tak pro výživovou hodnotu takto vyprodukovaných potravin. Pro zemědělce je podle mého názoru velmi důležitá komunikaci směrem k veřejnosti. Lidé jsou dnes odtrženi od produkce potravin více, než kdy v historii byli, a proto jsou nakloněni k vyslyšení různých hoaxů a nepravdivých senzací, které je mohou nasměrovat k alternativním směrům ve výživě.

►Budeme-li jmenovat jednotlivé druhy jatečných zvířat a dobu jakého by se běžně dožili věku jsou to rozmezí od zhruba 6 do deseti i více let. Přitom porážky jsou u nich už v rozmezí měsíců jejich stáří. Je to tak v pořádku a to nejen z jakéhosi etického důvodu, ale hlavně tzv. určitého řekněme chemismu v jejich těle?

Etické důvody vnímám, ale myslím, že není správné, abych je komentoval. To je otázka spíše pro filozofy nebo sociology. Nicméně si myslím, že by bylo vhodné, aby si tyto skupiny našly čas na pochopení fungování agropotravinářského sektoru. Mám dojem, že nemají ponětí o tom, jak jsou potraviny vyráběny a mají tendenci si celý obor romantizovat. Nevnímají, že zabezpečení potravinami nemusí být tak samozřejmou věcí za jaké je považují. Experimenty sociálního inženýrství by ji mohly ohrozit. Ne, že by potraviny nebyly, ale mohou být výrazně dražší, než je tomu nyní. Rovněž v oblasti pohody zvířat koluje hodně nepravdivých informací a často jsou prezentována jednotlivá porušení velmi přísných pravidel, která v EU platí, jako běžná praxe, což není pravda. Veřejnost si následně pod vlivem těchto dezinformací vynucuje přijímání dalších opatření,

kteřá mohou ve svém důsledku činit produkci nekonkurenceschopnou. Hrozí tak, že potraviny namísto, aby byly produkovány za přísných podmínek, jaké v EU platí, budou dováženy ze třetích zemí, kde jejich produkci vůbec nebudeme mít pod kontrolou.

►V současné době velmi rychle roste trh s imitacemi živočišných potravin na rostlinné bázi. Jak vnímáte jejich roli ve výživě?

Strategie Farm to Fork, kterou prezentovala Evropská komise, uvádí, že je ve výživě třeba nahradit část potravin živočišného původu potravinami rostlinnými. Tohoto se chopily mnohé potravinářské společnosti a dospěly k názoru, že je třeba vyrobit potraviny, které budou senzorycky připomínat tradiční potraviny živočišného původu, ale budou na rostlinné bázi. Jenže takového efektu nedosáhnete, aniž byste významně změnili potraviny a podíly živin v ní. Produkce je tak založena na mnoha separačních krocích, používání předřadných látek a aromat. Výživová hodnota takto vyrobených potravin je pak velmi proměnlivá v závislosti na „pochopivosti“ a „dobrém úmyslu“ výrobce. Chuť a vůně, tedy základní faktory, podle kterých se spotřebitel orientuje, jsou zcela odtrženy od původních vlastností surovin, ze kterých byla potravina vyrobena. Z pohledu chemika, bychom to mohli považovat za vítězství. Z pohledu potravináře a s vědomím jak je správná výživa citlivým problémem, však vnímám velmi významně související rizika. Při produkci vysoce zpracovaných potravin záleží na výrobcích, co spotřebitelé namíchá a ten se již svými smysly nedokáže orientovat. Něco velmi chutného může mít velmi špatnou výživovou hodnotu se všemi souvisejícími dopady. Vnímám tento segment jako velmi citlivý a je jistě žádoucí,

aby se pokud možno alespoň tento obor sám pokusil vytvořit etické kodexy a certifikace, které umožní rozpoznat zrno od plev. Regulace na EU úrovni se dle mého názoru jen tak nedočkáme a národní úprava by s ohledem na volný pohyb zboží nemusela splnit svůj účel. Vhodné by tedy bylo, aby producenti těchto potravin přistoupili k samoregulaci a sami chránili svůj obor.

►Jsou tedy imitace masa a mléka pro vegany bezpečné?

Potraviny jako takové samozřejmě bezpečné jsou a z pohledu toxicity žádné riziko nepředstavují. To by ani nebylo možné je uvádět v EU do oběhu. Druhá věc je však kvalita výživy založené na těchto často vysoce zpracovaných potravinách. Například u rostlinných nápojů, které často vydávají za alternativu mléka je skutečně velmi významný rozdíl v obsahu bílkovin, vápníku, vitamínu, ale i nenasycených mastných kyselin. Mandlové, makové, kokosové a další nápoje, které se prodávají v ČR, prakticky neobsahují téměř žádné bílkoviny, mnohé nejsou fortifikovány vápníkem ani vitamínem D a jejich srovnání s mlékem je tedy zcela nepřijatelné. Oproti tomu existují například sójové nápoje nebo imitace jogurtů, které se svými vlastnostmi velmi blíží svým vzorům z produkce živočišné. Obdobnou situaci nalézáme i v případě imitací sýrů nebo masných výrobků. Při nákupu těchto potravin je tedy třeba skutečně velmi významně dbát na jejich skutečnou výživovou hodnotu. Ostatně na tento fenomén upozorňuje i světová zdravotnická organizace a apeluje na regulátory, aby trh s imitacemi potravin živočišného původu sledovali a v případě potřeby přijali opatření k ochraně zdraví spotřebitelů.

Eugenie Línková

Polní den P&L s řadou novinek

V první polovině září se koná již řadu let Polní den P&L spol. s r.o. v Hrubčicích na Prostějovsku. Nejinak tomu bylo i letos. Pěkné počasí přivítalo více jak 350 účastníků této tradiční akce.

Široká nabídka zemědělské techniky

V praktické ukázce na poli či v areálu hrubčického střediska P&L mohli přítomní hosté shlédnout zemědělskou techniku značek Deutz-Fahr, VREDO, Agrio Křemže, Köckerling, Kinze, Bergmann, New Holland, Sampo, Wienenhof, Elho, Wielton, Hardi, Gaspardo, dopravní technika

Polní den zahájil vedoucí střediska P&L v Hrubčicích pan Pavel Unar

Tatra, manipulátory a nakladače LF-Venieri, Multi One, Faresin. Zajímavá byla prezentace a polní ukázky strojů, které firma P&L sama vyrábí.

Novinka 12řádkový Strip Till

Návštěvníci Polního dne v Hrubčicích byli svědky premiéry novinky v České

Diskový aplikátor kejdy Koeckeling Rebel Classic v agregaci s cisternou kejdy Vredo

Terrier z dílny P&L slouží k pokládání rhodenticidů proti hrabošům

republice a sice 12-ti řádkového stroje pro pásové zpracování půdy Ferti Tiller 900. Jak uvedl při praktické ukázce zástupce společnosti P&L pan Antonín Šedek, jejich firma je druhým výrobcem v Evropě, který je schopen vyrobit uvedenou zemědělskou techniku se záběrem 9 m. Společnost P&L zkonstruovala a uvedla do provozu 12řádkový technologii Strip Till na základě požadavků Rostěnické a.s., kde proběhly zároveň zkušební testy. Uvedený stroj, vhodný pro agregaci s traktory o výkonu 500 koní a více, je vybaven silným rámem. Z důvodů působení značných bočních tlaků při zatáčení 12řádkového Ferti Tilleru vyvinula společnost P&L patentově chráněný systém

Nechyběla technika na zpracování půdy Koeckeling

horizontálního pružinového jištění pracovních jednotek. Technologie pásového zpracování půdy Strip Till výrazně eliminuje vodní erozi a napomáhá zadržování vody v půdě. Například v podzimních měsících na pozemcích, kde byly po sklizni zasety meziplodiny. Takto zpracované pásy na pozemku se v jarních měsících rychleji prohřívá, což vytváří dobré podmínky pro setí jarních plodin, například kukuřice.

Další novinky v praktické ukázce

Mezi ně je možno považovat diskový aplikátor kejdy Köckerling Rebel Classic v agregaci s cisternou kejdy Vredo VT 4556 o objemu 19,5 m³.

Dále byla prezentována technologie Ripper 302 L pro přísevy pastvin a luk. Nutnost přísevu kulturních luk je nutné z hlediska více kvalitní píce z nich získaných. Kupříkladu společnost Agro Měřín vlastní 5 těchto strojů, což také svědčí o větším zájmu a významu Ripperu po zemědělskou praxi.

Vedle zmíněných technologií pro pásové zpracování

půdy, přísevu Ripper je dalším zařízením, které vyrábí společnost P&L, stroj Terrier, který slouží jako aplikátor návnady proti hraboši polnímu. Je vyráběn jako 1 až 4 řádek. Výhodou je jediná povolená aplikace návnady, která je po projetí strojem zahrnuta půdou, čímž se eliminuje případný úhyn nečlovčích druhů živočichů.

Pozornost návštěvníků Polního dne v Hrubčicích poutal také 12řádkový přesný secí stroj Kinze, který je v současnosti významný zejména pro setí kukuřice, sóji, řepky a dalších plodin s možností zvolit rozteč řádků 75, nebo 37,5 cm podle druhu seté plodiny.

Výsledky ukazují, že i řepka je vhodné zasévat úzkorádkovým přesným secím strojem s roztečí řádků 37,5 cm. Tento způsob setí má význam i pro blízkou budoucnost při přesném setí obilovin s roztečí řádků 25 cm.

Ukázky, předvádění zemědělské techniky obohatilo závěrem vystoupení pana docenta Smutného z Mendelovy univerzity v Brně, který se ve své přednášce věnoval

péči o půdu, agrotechnickým faktorům, půdoochrannému zpracování půdy, roli meziplodin, pedologickým otázkám aj.

Těmto otázkám se věnovala také mezinárodní konference v Brně, jejichž někteří zahraniční hosté navštívili Polní den společnosti P&L v Hrubčicích.

Komunální, lesní a stavební technika

Na volném prostranství střediska společnosti P&L v Hrubčicích mohli návštěvníci shlédnout také nabídku komunální techniky značky Kiota s širokým sortimentem příslušenství, nakladače Multi One a Venieri, vhodné mimo zemědělství i do stavebnictví, dále pak pro lesnickou praxi vyvážecí traktory Sampo Rosenlew, ProSilva a oblíbené štípače Palax.

Polní den v Hrubčicích opět ukázal široké portfolio nabídky, zejména zemědělské, dále komunální a lesnické techniky od společnosti P&L. Servis, za kterým stojí lidé, uzavírá komplexní služby luhačovické společnosti.

A.D.

MP Servis, za kterým stojí lidé

MANIPULAČNÍ A STAVEBNÍ TECHNIKA

170
druhů
příslušenství

MULTI ONE

Multifunkční kloubové mininakladače

- 10 modelových řad
- Hmotnost strojů 400–2500 kg
- Nosnost 250 – 2500 kg
- Výška zdvihu 1,7–3,7 m (teleskop. výložník)
- Motory YANMAR, KUBOTA, KOHLER
- Lze převážet na vleku za autem do 3500 kg

VENIERI

Kloubové nakladače a traktorbagry

- 15 modelových řad
- Hmotnost: strojů 3,6–22 t
- Nosnost 1,5–13,8 t
- Výška zdvihu 2,9–5,4 m
- Motory YANMAR, DEUTZ
- 1 teleskopické provedení

FARESIN

Teleskopické manipulátory

- 4 modelové řady
- Nosnost 2,6–6,5 t
- Výška zdvihu 6–16 m
- Motory YANMAR, DEUTZ
- Robotická výroba rámu výložníku a šasi strojů
- Vlastní výrobní linka na elektroinstalaci

P & L, spol. s r.o., Ing. Vlastimil Voda, mobil: +420 702 128 212, e-mail: vvoda@pal.cz
www.pal.cz

Novinku - 12-ti řádkový stroj pro pásové zpracování půdy Ferti Tiller 900 představil pan Antonín Šedek

Köckerling vyřešil dilema mezi výkonem a efektivitou – bez kompromisů

Úrodná hanácká oblast je přímo předurčena k intenzivnímu zemědělskému využití. A pokud v této krajině navíc máte farmu s výměrou 1500 ha, pak je jasné, že máte „o zábavu postaráno“. Přesně tak je na tom Ing. Josef Zatloukal, jehož farmu jsme zajeli navštívit. Ač je sám v důchodovém věku, na odpočinek nepomýšlí a spolu se dvěma rodinnými příslušníky a sedmi dalšími zaměstnanci se aktivně zapojuje do dění na své farmě. Ta, vzhledem k avizované rozloze, vyžaduje maximální pracovní zapálení nejen od lidí, ale i od zemědělské techniky, která musí bezproblémově „šlapat“. Při výběru kypřiče si pan Zatloukal zvolil stroj značky Köckerling. A jelikož jeho farma má sídlo v Hrubčicích, pak mu kýženou techniku nemohl dodat nikdo jiný, než společnost P&L spol.s.r.o.

Na Farmu Ing. Josef Zatloukal s.r.o. nás doprovodil obchodní zástupce společnosti P&L Ing. Miloslav Řepka. Již 30 let farma sídlí v areálu bývalé Šlechtitelské stanice Hrubčice a zabývá se výhradně rostlinnou výrobou. Na avizované výměře pěstují zejména potravinářskou pšenici (550 ha, z toho cca 100 ha na osivo), sladovnický ječmen (450 ha), řepku ozimou (cca 280 ha), kukuřici na zrno (do 100 ha), kukuřici na siláž (160 ha), cukrovou řepu (60 ha) a sóju (42 ha). Jak nám pan Zatloukal upřesnil, silážní kukuřici využívají pro vlastní bioplynovou stanici o výkonu 1,1 MW, kterou na farmě provozují. „Cukrové řepy jsme pěstovali mnohem více, ale za poslední tři roky jsme výměru snížili na polovinu, protože ekonomika této plodiny je katastrofální. Navíc nás trápí cercospora, která se tu v posledních letech rozšířila. Ale naproti tomu sóju bychom chtěli do budoucna ještě navýšit. S jejím pěstováním jsme původně začali kvůli klimatickým změnám, přemýšlí nahlas náš hostitel. A z jeho slov je evidentní, že tento zkušební zemědělec dobře ví, co dělá a hlavně i přemýšlí do budoucna – aby hospodaření zůstalo co nejvíce efektivní a prosperující i navzdory měnícím se podmínkám. A stejně promyšleně přistupuje také k nákupu zemědělské techniky...“

Spolupráce s firmou P&L, jež má přímo v Hrubčicích středisko, se panu Zatloukalovi doslova nabízela, protože blíže už dodavatele a spolehlivý servis techniky zkrátka mít nemohl. „Se společností P&L bezprostředně sousedíme a musím říct, že naše spolupráce je dlouhodobě bezproblémová. V podstatě pravidelně kupujeme nebo ověřujeme různé stroje z jejich nabídky,“ vysvětluje spokojeně pan Zatloukal a Miloslav Řepka souhlasně přikyvuje: „S panem Zatloukalem spolupracujeme od samého začátku naší firmy a opravdu ke vzájemné spokojenosti. A hlavně - on má jistotu, že případný servis, bude maximálně pružný, protože jsme doslova na dosah.“

Allrounder –flatline- zachránil podzimní přípravu půdy

„Podzim roku 2020 byl mimořádně deštivý a my jsme prakticky nemohli zpracovat půdu žádným z našich

Pan Ing. Josef Zatloukal.

strojů,“ vzpomíná pan inženýr Zatloukal a pokračuje: „A právě v té době jsem měli od P&L možnost vyzkoušet kypřič Köckerling Allrounder –flatline- v pracovním záběru 7,5 metrů. Využili jsme té možnosti a to se ukázalo jako velmi dobrý krok, protože rázem jsme mohli provést všechny podzimní přípravy před setím obilovin. Zároveň se tento stroj skvěle osvědčil i na pozemcích, kde byly po orbě a podzimních deštích špatné strukturní podmínky, které vyžadovaly okamžité urovňování. I taková pole jsme ale po podzimním zpracování Köckerlingem na jaře snadno připravili na další využití. Byla to opravdu velmi dobrá zkušenost a na jejím základě jsme se rozhodli tento stroj koupit. Od té doby jde o naše stěžejní pracovní nářadí,“ říká pan Zatloukal a s důrazem dodává: „My tento kypřič využíváme prakticky celoročně. A to jak na podzimní zpracování, tak i na rychlé provedení jarních prací.“ Jak se dále dozvídáme, navzdory tomu, že servis od P&L mají na farmě doslova v sousedství, tak jej vlastně ani nevyužili. Spolehlivý kypřič vyžadoval jen běžnou údržbu, jako je mazání a kontrola šroubů.

Efektivita je v dnešní době takřka nutností

Kromě spolehlivosti a kvality práce si na kypřiči Allrounder –flatline- pan Zatloukal nemůže vynachválit i efektivitu. „Máme tento stroj agregovaný se silným traktorem o výkonu 500 koní. To umožňuje vysoký výkon při relativně nízké spotřebě pohonných hmot. Nám to vychází na necelých 6 litrech nafty na jeden hektar,“ líčí Josef Zatloukal spokojeně. Spotřeba nafty je při její současné ceně stále častěji skloňovaným aspektem. Jak jsme se navíc později dozvěděli, pan Zatloukal hospodaří nejen na Prostějovsku,

Köckerling Allrounder –flatline- precizně kopíruje terén.

Kypřič Allrounder –flatline- je určen pro zpracování půdy v hloubce od 4 do 13 cm.

Díky výborné průchodnosti nedochází k ucpání stroje rostlinnými zbytky.

ale zhruba 300 hektarů obdělává i v katastru obce Skrbeň na Olomoucku. Tyto pozemky jsou od střediska vzdálené 25 km a cesta traktorem na pole a zpět se tak do celkové spotřeby pohonných hmot znatelně promítne. Na farmě Josefa Zatloukala tak počítají doslova každý litr nafty a stroje s efektivním pracovním výkonem, jako je kypřič Allrounder –flatline-, jim ideálně zapadají do konceptu.

Jak nám doplnil pan inženýr Řepka, velkou předností stroje Köckerling Allrounder je precizní kopírování terénu, které dobře zvládá i za ztížených podmínek. „Tento kypřič je skvělý na extrémně mělké zpracování půdy a to i v případě, že je na poli velké množství rostlinných zbytků. Vždy máte jistotu dodržení pracovní hloubky, protože stroj je vepředu vybaven dvěma páry kopírovacích kol a vzadu pak nechybí dvojitý STS válec. Přesné

nastavení pracovní hloubky přitom může obsluha stroje provést přímo z kabiny traktoru kdykoliv, i za jízdy,“ vysvětluje Miloslav Řepka a pokračuje: „Přímo na stroji je veliký ukazatel aktuálně nastavené pracovní hloubky a její dodržení je zaručeno v celém pracovním rozsahu stroje“. Jak se také dozvídáme, kypřič je vybaven šesti řadami zdvojených slupic, což se ukázalo jako ideální pro zajištění bezproblémové průchodnosti i většího množství posklizňových zbytků nebo při zapravování meziplodin. Stroj se neucpává ani za velmi složitých podmínek a přispívá k tomu i jeho dlouhá konstrukce. Ta má také tu výhodu, že zajišťuje rovnoměrné promíchání mulče s půdou a vzniklý substrát zpětně uloží do absolutní roviny. Pro předsetovou přípravu je vhodný stroj vybaven hydraulicky ovládanými kypřiči stop traktoru.

Stroje takové, jaké zemědělci chtějí

„Allrounder –flatline- je ideální pro zpracování půdy v hloubce od 4 do 13 cm a je možné jej osadit buď dláty nebo šípovými radličkami – a to jak v obyčejném, tak i otěruvzdorném provedení. Zákazníci si mohou stroj doplnit i o výstavbu, jako je třeba přední řezací válec nebo přední smykovací lišta. Oboje hydraulicky ovládané,“ popisuje pan Řepka. Jak také doplnil, kromě pracovního rozsahu 7,5 metrů, který jsme měli možnost vidět na farmě Josefa Zatloukala, dodává Köckerling také menší (6 m) i větší (9 m) záběry tohoto pozoruhodného kypřiče. Každý zemědělec si tak může vybrat stroj, který nejlépe vyhovuje jeho požadavkům. Ostatně, spokojený uživatel je pro německého výrobce absolutní prioritou, což nám potvrdil i pan Řepka: „Ono to v Köckerlingu funguje

tak, že při vzniku nového stroje se vývojáři nejprve ptají přímo zemědělců, co všechno by měla ta zemědělská technika umět a jaké vlastnosti od ní na poli požadují. A i potom, když je stroj na světě, tak výrobce neustále sleduje zpětnou vazbu z praxe a případně stroj ještě nějakým způsobem dovede k dokonalosti nebo inovuje.“ K tomu s úsměvem přikyvuje i Josef Zatloukal: „Köckerling je opravdu dobrá značka se širokou paletou kvalitních strojů na přípravu půdy. My tady na farmě máme kromě Allrounderu i kypřič Vector a s ním jsme rovněž maximálně spokojeni. Já si na tu techniku opravdu nemůžu stěžovat a do budoucna bych si jen moc přál, aby konstruktéři firmy Köckerling dál vymýšleli takové dobré stroje. A nebo třeba ještě lepší - pokud je to vůbec možné.“

Text: Petra Bártlová
Foto: Ing. Miloslav Řepka a archiv Köckerling

REBELL-classic-T
výkonná krátká talířová brána
pracovní záběry: 5, 6, 8 a 12,5 m

Pro mělké zpracování půdy okamžitě po sklizni a pro předsetovou přípravu

AGRIO Pardubicko | AGROTECH HK | DAGROS | DEMCO | NEWIA | P & L, spol. s r. o.
Zástupce pro ČR a SR: Petr Formánek
mobil: +420 602 727 265 | pformanek.sako@centrum.cz

KÖCKERLING

Polní den GORDEX a Opall – Agri s kapkami deště

Ve čtvrtek 15. září se v areálu akciové společnosti AGROS a.s. d Dědicích na Vyškovsku uskutečnil po dvouleté přestávce Polní den společnosti Gordex a Opall – Agri. Bohužel dešťové srážky před a během akce znemožnily praktické ukázky strojů na poli. To však nic neubralo na atraktivnosti, bohaté nabídce strojů od uvedených firem, které se představily „na place“ před tribunou a party stanem.

Slovo na úvod

Návštěvníky Polního dne přivítal předseda akciové společnosti AGROS, spolupředatele, pan Ing. Sigmund. Představil podnik hospodářci na 1 370 ha zemědělské půdy s klasickou strukturou živočišné a rostlinné výroby. V katastru obce Rychtářov se na ploše 235 ha věnují ekologickému pěstování pšenice špaldy, luskovinám, jetelovinám. Mléko od 300 kusů dojníc s užitkovostí nad 9 600 l dodávají do mlékárny Olma. Úspěšná spolupráce s firmou Gordex začala již před 30 lety, kdy byl do podniku zakoupen první traktor Massey Ferguson. Následovaly další včetně sklízecích mlátiček aj. zemědělské techniky se značkou MF.

Poté se slova ujal jednatel společnosti Gordex pan Ing. Václav Perník. Zhodnotil krátce více jak 30leté působení firmy v oblasti Mora-

Technika na zpracování půdy od společnosti Opall-Agri

vy, poděkoval obchodním partnerům za spolupráci. Pro zkvalitnění dalších budoucích služeb uvedla společnost Gordex letos do provozu novou servisní a předváděcí halu v Prostějově. Další investicí do rozvoje firmy je větší počet servismanů a obchodních zástupců znamenající větší

konkurenceschopnost firmy Gordex na trhu.

Poslední vystoupení patřilo jednatelem Opall Agri panu Ing. Lumíru Lachetovi, který hovořil o vzniku a historii výroby strojů pro zpracování půdy v Opavě, převzetí této výrobní činnosti v roce 2001 od Ostroje Opava pod křídla nové společnosti Opall – Agri. Ta v současnosti se svými 170 zaměstnanci pokračuje úspěšně v tradici a uceleném výrobním sortimentu opavských výrobců z Ostroje.

Nový výrobní závod v Herlicích u Opavy, který byl slavnostně uveden do provozu před 5 lety byl v letošním roce rozšířen o novou halu.

Následovaly ukázky strojů Opall – Agri v agregaci s traktory Massey Ferguson.

Traktory Massey Ferguson

Prostějovská společnost GORDEX dnes nabízí zemědělcům široký sortiment

Flotila traktorů Massey Ferguson

traktorů Massey Ferguson od výkonu 70 k až po traktory s výkonem 400 k. Značku MF prodává GORDEX spol. s r.o. již před 30 let, vedle traktorů to jsou také kombajny a další stroje značky Massey Ferguson.

V nabídce traktorů se šířeji zmíníme o novince a sice modelu, typu Massey Ferguson s označením MF 5S. Traktor pohání nejnovější čtyřválcový motor AGCO Powe se zdvihovým objemem 4,4 litrů, splňující emisní směrnici stage V díky jednoduché technologii All – in – One. Na výběr jsou renomované převodovky Dyna – 4 – Dyna 6 s funkcí řazení neutrálního stupně stlačením brzdového pedálu a funkcemi Speedmatching nebo Autodrive pro automatické řazení.

Model MF 5S nabízí nový design odpružené zavěšené přední nápravy s vyšší kapacitou, pevnější třibodový závěs s kapacitou zvedání 5 700 kg v celé řadě a kapacitou předního závěsu až 3 000 kg. Celková hmotnost vozidla (GVW) zvýšena na 9 500 kg, nové intuitivní jednotky Datatronic 5

a Fieldstar 5 s dotykovou obrazovkou a technologií Smart Farming pomáhají optimalizovat činnost, zlepšovat přesnost a zvyšovat zisk.

Dalšími přednostmi nového modelu MF 5S jsou - jednoduchý výběr ze tří úrovní výbavy - Essential, Efficient a Exclusive pro jakékoliv požadavky i různé aplikace. Další volitelné příslušenství vyladí traktor pro specifické potřeby, nové nakládací zařízení montované u výrobce obsahuje širokou škálu funkcí pro usnadnění montáže, ovládání a kontroly, špičkový výhled a manévrovací schopnosti, tišší a chladnější kabina s novou, ergonomickou opěrkou ruky, ovládacími prvky a volbou odpružení zvyšují komfort řidiče.

Nový traktor MF 5 S je vhodný pro potřeby jak rostlinné, tak i živočišné výroby.

Stroje se značkou Opall – Agri

Tuzemský výrobce z Dolních Životic u Opavy nabízí široký sortiment zemědělské techniky pro zpracování půdy, jak pro velké zemědělské podni-

ky, tak i pro malé farmáře.

Na Polním dni v Dědicích u Vyškova se představily nesené otočné pluh Jupiter, Apollo polonesený otočný pluh Orion, kombinované kypřiče Saturn, diskový kypřič Pegas, hloubkový podrývák Hektor, kultivátor Vesta, Cambridge válce Vega.

Širokou nabídku zemědělské techniky červené barvy značky Opall – Agri, jejich prezentaci na předváděcí moderoval obchodní ředitel společnosti ing. Petr Jedlička.

Agregace strojů pro zpracování půdy Opall – Agri s traktory Massey Ferguson od společnosti Gordex není náhodná, neboť obě firmy úspěšně spolupracují řadu let v oblasti Moravy.

Škoda jen, že díky deštivému počasí, podmáčenému terénu, se nemohli návštěvníci Polního dne 15.9. v Dědicích přesvědčit o kvalitě uvedené zemědělské techniky v praktické ukázce na poli.

Věříme, že se tak povede v příštím roce na dalším Polním dni společnosti Gordex a Opall – Agri, na který jste srdečně zváni.

Arnošt Dubský

Traktory MF byly prezentovány v agregaci se stroji Opall-Agri

INZERCE

Gordex
spol. s r.o.

MASSEY FERGUSON

PRODEJ A SERVIS zemědělské techniky

Gordex spol. s r. o., Brněnská 61, 796 01 Prostějov
tel.: + 420 582 332 468, +420 582 332 456
email: obchod@gordex.cz

www.gordex.cz

AGROPT

AGROPT spol. s r.o.
Pačlavice 173, 768 34
Mobil: 602 730 786, 602 571 047
info@agropt.cz, www.agropt.cz

APLIKACE KEJDY A DIGESTÁTŮ

HOLMER TERRA VARIANT, přímé zapravení diskovým nebo travním aplikátorem

Také v Malackách mají díky společnosti PAWLICA s.r.o. posklizňovou linku s úsporným sušením komodit

Ve středu 21. září se v areálu firmy FirstFarms Agra M s.r.o. konal slavnostní Den otevřených dveří, kde byla představena nová posklizňová linka, jejímž dodavatelem je společnost PAWLICA s.r.o. Tato stavba byla vyhlášena „Posklizňovou linkou roku 2022“.

Důraz na kvalitu

O prohlídku nové posklizňové linky v Malackách projevily zájem desítky zájemců z řad farmářů a slavnostního uvedení do provozu se zúčastnili také zástupci dodavatelů firem. Autorem návrhu i dodavatelem nejmodernějších technologií pro úsporné sušení zemědělských komodit je společnost PAWLICA s.r.o., inženýrská firma, která se zabývá kompletními dodávkami zemědělských technologií. „Naším hlavním cílem je spokojený zákazník, proto klademe hlavní důraz na uspokojení individuálních potřeb a požadavků každého jednotlivého klienta,“ řekl Ing. Petr Pawlica MBA, jednatel společnosti během PAWLICA s.r.o., při slavnostním předání linky firmě FirstFarms Agra M s.r.o. v Malackách.

Na akci nechyběl také Søren Nielsen, RV manažér FirstFarms pro Slovensko, který se velkou měrou podílel na úspěšném zvládnutí celé výstavby. Vzájemnou spolupráci Petr Pawlica obzvláště vyzdvihl, jelikož vedla k celkově kvalitní práci, která je pro firmu PAWLICA s.r.o. zásadní.

„Společně jsme zde vytvořili chytrý komplex technologií, sestavený tak, aby odpovídal podmínkám dané oblasti. Nejsme Amerika, Španělsko ani Itálie, jsme ve středu Evropy, kde se potýkáme s mokrymi žněmi, krátkými slunečními dny i kolísajícími teplotami, a proto je třeba nalézt takové

Poprvé na Slovensku byla instalována nejspornější německá sušárna STELA BiTurbo

technologie, které vám v zemědělství, konkrétně v obilovinách pomůžou uskladnit a zpracovat to, co vypěstujete. Přesně toto se nám zde podařilo vytvořit,“ konstatoval Petr Pawlica.

TOP technologie

Pojďme se podívat na technologické zařízení této nové linky. Celá linka je řízena prostřednictvím PC a celý proces je zobrazen na monitoru v přehledném technologickém schéma. Na obou stranách

Zástupci dodavatelů na slavnostním Dni otevřených dveří v Malackách zleva Bjarne Maj jednatel FirstFarms Granero s. r. o., Søren Gerber Nielsen, RV manažér FirstFarms pro Slovensko, jednatel společnosti PAWLICA s. r. o. Ing. Petr Pawlica, MBA, Christoph Höfler, zástupce firmy Stela GmbH a Ing. Martin Novák vedoucí projektu a realizace PAWLICA s.r.o.

nách příjmové haly se nachází příjmové koše s dopravníky o celkové délce 46 m, který sváží materiál do hlavní věže. Následují dopravníky SKANDIA o výkonu 150 t/h, německá čistička GEBR.RUBERG RVS 150 s výkonem 150 t/h v obilí, dále renomovaná americká síla BROCK s celkovou kapacitou 13 tis tun. Všechna síla jsou vybavena teploměrnými kabely, průběžným měřením výšky naskladnění, střešním protikondenzačním ventilátorem a také vysokotlakými ventilátory pro 100% provzdušnění materiálu.

Poprvé na Slovensku byla také instalována nejspornější německá sušárna STELA BiTurbo. Dalším prvkem jsou expediční zásobníky s individuálním tenzometrickým vážením s 20 kilogramovou obchodní tolerancí. Všechny technologické detaily, které se zde realizovaly, posouvají tuto stavbu k současnému „topu“ v posklizňových linkách, jež

celý posklizňový proces posouvají k větší efektivitě. Kompletní stavba posklizňové linky v Malackách, byla díky tomuto zvolena a oceněna jako „POSKLIZŇOVÁ LINKA ROKU 2022“. Cenu osobně předal jednatel společnosti PAWLICA s.r.o. Ing. Petr Pawlica MBA.

Celková doba realizace i přes veškeré překážky s dodávkami či absencí materiálu, válkou na Ukrajině a cenovou nestabilitou i tak nepřesáhla 12 měsíců, bohužel za současného zvýšení výrobních nákladů během realizace, s čímž se nepočítalo.

Ekonomické zhodnocení úrody

Je pochopitelné, že v současné době je třeba hledět především na ekonomický přínos a návratnost celé investice. Søren Nielsen, RV manažér FirstFarms pro Slovensko, ke konkrétnímu zhodnocení uvedl: „Díky této technologické investici dokážeme tříditi pšenici na tři druhy kvality, což nám již z letošní žně umožnilo zvýšit prodejní cenu o 25 EUR za tunu. V celkovém objemu, kdy máme uskladněno 12 tis tun, je to nezanedbatelná částka. Tím, že dokážeme zvýšit hodnotu našeho produktu, jsme splnili cíl celého projektu. To stejné je u logistiky, žádný kamion nám nečekal, vše bylo rychlé, a nám se podařilo zkrátit práci minimálně o 4 dny.“

Spolehliví dodavatelé

Spolupráce firmy PAWLICA s.r.o. se společnostmi Brock a Stela je dlouhodobá a její zástupci rovněž nechyběli na Dni otevřených dveří

Stavba v Malackách byla vyhlášena „Posklizňovou linkou roku 2022“

v Malackách. Americkou společnost BROCK zde reprezentoval její maďarský zástupce Dr Peter Jankovics, který přítomným účastníkům představil síla BROCK a upozornil, že úspěch společnosti BROCK se vždy odvíjí za skvělou práci jeho dealerů, k nimž firma PAWLICA patří. „V situaci, kdy procházíme ohromnou ekonomickou krizí, je velmi jednoduché něco slíbit, ale dodržet to, to je zásadnější,“ připomněl Dr Peter Jankovics důležitost spolehlivých a stabilních partnerů.

Firmu Stela GmbH, německého výrobce zemědělských a průmyslových sušáren, pak na akci reprezentoval její zástupce Christoph Höfler. Po poděkování zákazníkovi za výběr právě sušárny Stela, nejmodernějšího a nejefektivnějšího modelu BiTurbo na spotřebu plynu nebo jakéhokoliv média, ocenil vzájem-

nou spolupráci a krásný nový komplex, který zde, i s pozadím světových událostí mohl vzniknout.

„Posklizňová linka v Malackách je krásná a lepší, než jsem kdy viděl i u nás v Dánsku,“ těmito slovy se uvedl generální ředitel skupiny FirstFarms Anders H. Nørgaard. Dále promluvil také o celkovém vývoji projektu, který se započal formovat již před deseti lety podpisem smlouvy se společností PAWLICA s.r.o. v Dánsku a poděkoval celému kolektivu co se na projektu podílel, za jeho fantastickou práci. Vyjádřil také vizi celé skupiny, kterou je trvalá udržitelnost, a právě nová posklizňová linka se síly Brock je jedním z kroků k jejímu dosažení. S podporou efektivní logistiky a produkcí lokálních potravin věří, že se jí tento směr podaří udržet.

Text a foto: Ing. Petr Hynek a společnost PAWLICA s.r.o.

Americká síla BROCK s kapacitou 13 tis tun

PAWLICA®
technologie sušení a skladování komodit

Strážnice již podeváté hostila Den zemědělské techniky

Na začátku září uspořádala společnost HM, s.r.o. po čtyřleté odmlce pro své partnery, zákazníky a všechny příznivce zemědělských strojů již devátý Den zemědělské techniky. Akce se tradičně uskutečnila na pozemcích zemědělské společnosti Žerotín a.s. ve Strážnici a krásný slunečný den si tam přijelo užít téměř 600 návštěvníků.

HM, s.r.o.

O navození atmosféry po úvodním zahájení jednatelem společnosti HM, s.r.o. Ing. Františkem Hnidákem se postarala pražská skupina CRAZY DAY s jejich kaskadéřskou show na motorkách, čtyřkolkách a trialovém kole. Po tomto úvodu následovala obvyklá přehlídka strojů, z nichž převážnou část mohli návštěvníci vidět při aktivní práci.

HM, s.r.o. ukázalo novinky i ověřené stroje

První ukázky patřily širokozáběrovým strojům pro ekologické zemědělství od firmy Einböck. Jednalo se prutové polní brány AEROSTAR-CLASSIC XXL o záběru 24 metrů a taženou šestnáctirádkovou plečku pro ošetřování porostu kukuřice CHOPSTAR. Takovéto giganty je možné na českých polích vidět spíše výjimečně, avšak obecně společnost HM, s.r.o. v posledních letech registruje od svých zákazníků zvýšenou poptávku po strojích pro ekologické zemědělství od tohoto rakouského výrobce.

Další na řadu přišly stroje na zpracování půdy a setí od společnosti LEMKEN, které patří mezi hlavní pilíře portfolia firmy HM, s.r.o. Prak-

Den zemědělské techniky ve Strážnici zahájil Ing. František Hnidák, jednatel společnosti HM, s.r.o.

tické aktivní ukázky těchto modrých strojů komentoval pan Ing. Jan Kozman, zástupce společnosti LEMKEN pro Českou republiku.

Představení bylo zaměřeno především na prezentaci novinek, kterých LEMKEN do Strážnice přivezl hned několik. První z nich byl polonesený radličkový kypřič Karat 10 o pracovním záběru čtyři metry s vylepšenou konstrukcí pro intenzivní míchání půdy, nízké požadavky na tahový výkon traktoru a eliminaci bočního tahu při práci ve svažitých podmínkách. Další inovací u tohoto stroje je kombinace radliček ve třech řadách a vpředu umístěná disková sekce sloužící ke kvalitnímu

Diskový podmičák LEMKEN Rubin 10 v kombinaci s traktorem CASE IH Optum 300 CVX

O praktické ukázky strojů LEMKEN byl tradičně velký zájem

zapravení velkého množství organické hmoty do půdy. Disky jsou jednotlivě zavěšeny na listových pružinách, rozmělnují organickou hmotu a rozbíjejí hrubé hrudy půdy, takže stroj může zemi intenzivně promíchat a pracovat bez ucpávání.

Další z novinek byl tažený pneumatický secí stroj Solitair DT, vybavený integrovaným diskovým podmičákem

s vydutými disky o průměru 465 mm, pneumatikovým pčhem, velkoobjemovým děleným zásobníkem a osvědčenými bezúdržbovými dvoudiskovými botkami OptiDisc. Srdcem secího stroje Solitair DT jsou elektrické dávkovací jednotky zásobující jednotlivé rozdělovací hlavy. Jednotlivé dávkovače lze přizpůsobit i výměnou výsevních válečků a lze tak kombinovat více typů a velikostí semen.

Mimo těchto nových strojů mohli návštěvníci v akci vidět dobře známé a osvědčené stroje Rubin 10, Rubin 12, Gigant 10 v kombinaci s diskovými bránami Heliodor 9 v záběru dvanáct metrů, secí kombinací LEMKEN Solitair 25, devítiradličný pluh Diamant 16 a pětiradličný Juwel 8, nebo vylepšený přesný secí stroj Azurit 10.

Svou premiéru si na Dni zemědělské techniky odby-

ly produkty francouzského výrobce SLY, který se zaměřuje na produkci bezorebných secích strojů a strojů na pásové zpracování půdy. Do portfolia společnosti HM, s.r.o. stroje značky SLY patří od roku 2019. Zájem při praktické ukázce vyvolal především šestimetrový secí stroj pro bezorební technologii SLY BOSS vybavený secími botkami s šikmým podřezávacím dvojdiskem a dvojitým náklonem, možnost setí dvou různých plodin zároveň, nebo třemi 2000 litrovými zásobníky osiva.

Dalším velkým lákadlem byl osmiřádkový stroj pro pásovou přípravu půdy strip-till STRIP-CAT II, který byl agregován se samojízdným aplikátorem kejdy Holmer TerraVarinat 650. Tuto kombinaci strojů přijela do Strážnice ukázat společnost JASNO, spol. s.r.o., která patří mezi nejvýznamnější poskytovatele služeb v zemědělství v České republice.

Druhá část programu patřila prezentaci pícninářského programu. Ten již dlouhá léta v nabídce hodonínské společnosti zastupuje značka KRONE. Návštěvníci polního dne si v akci mohli prohlédnout kompletní senážní linku včetně samojízdne řezačky Big X 680.

Na polním dni ve Strážnici nechyběly ani další stálce v nabídce hodonínské firmy HM, s.r.o. – rozmetadla průmyslových hnojiv od společnosti RAUCH. Byla zde vystavena tažená velkokapacitní rozmetadla RAUCH TWS 85.1 a RAUCH AXENT 100.1 s možností aplikace práškových hnojiv, a nesené

rozmetadlo RAUCH AXIS M 30.2 EMC se systémem automatické regulace dávky.

Všechny stroje, které se ve Strážnici představily byly agregovány s traktory CASE IH. Společnost HM, s.r.o. už více než 20 let funguje jako certifikované obchodně-servisní středisko značky CASE IH, která je jedním z hlavních lídrů na trhu se zemědělskou technikou. Na Dni zemědělské techniky bylo představeno téměř kompletní portfolio traktorů CASE IH od kompaktního Farmallu 105 C až po nejsilnější traktor na světě – pásový Quadtrac 620. Návštěvníci akce si tak mohli prohlédnout krásně vybavený Optum 300 CVX s modernizovanou kabinou, léty prověřené polní tahače Magnum 310 a 340 nebo mezi zákazníky velice oblíbené univerzální modely Puma a Maxxum. Své zástupce měly ve Strážnici i obě dvě řady kombajnů – konkrétně to byly Axial-Flow 8150 na pásovém podvozku a Axial-Flow 6150.

Společnost HM, s.r.o. v příštím roce oslaví 30 let na trhu

Společnost HM, s.r.o. zabývající se prodejem a servisem zemědělské a vinohradnické techniky a vinařské technologie oslaví v roce 2023 třicetileté výročí od jejího založení. Během této doby společnost HM, s.r.o. dodala svým zákazníkům tisíce strojů. Díky svému profesionálnímu obchodnímu a servisnímu zázemí pomáhá zemědělcům s jejich podnikáním a překonáváním různých výzev, které sebou zemědělství přináší.

Filip Vajbar

Traktor CASE IH Maxxum 150 v agregaci s lisem na kulaté balíky KRONE Comprima V 150 CX

Jednotlivé agregace strojů představil Ing. Milan Janoščík, obchodní ředitel společnosti HM, s.r.o.

Společnost HM, s.r.o. už více než 20 let funguje jako certifikované obchodně-servisní středisko značky CASE IH

Farmářem na Vysočině aneb kopce, krávy... a Zetory

Vodní přehrada Vír se nachází na území Vysočiny. Krajina v jejím okolí je však poměrně svérázná a terén je i na vysočinské poměry opravdu značně kopcovitý – spíše připomíná předhůří větších hor, než jen „pouhou“ Vysočinu. I v takovýchto specifických podmínkách je však nutné obdělávat zemědělskou půdu a chovat hospodářská zvířata. A vlastně to není až tak složité, když víte, jak „na to“ a používáte vhodnou zemědělskou techniku. Zavítali jsme hned na dvě farmy – obě leží kousek od zmiňované přehrady a potýkají se tedy s podobnými přírodními podmínkami, obě se věnují převážně chovu masného skotu a obě vsadily na Zetor od dodavatele Moreau Agri Vysočina, spol. s r.o.

Mladý farmář Petr Zána je neustále ve víru... a to doslova, i obrazně. Krom toho, že bydlí v obci Vír nedaleko stejnojmenné přehrady, tak zde také hospodaří na 115 hektarech zemědělské půdy. Věnuje se především chovu charolaiského skotu, přičemž základní stádo čítá zhruba 50 krav. Vzhledem k tomu, že na farmě, kterou převzal po svém otci, je na většinu pracovních činností sám, je jasné, že se po celý den téměř nezastaví... je zkrátka pořádkem ve víru povinností. Vše ale zvládá v pohodě a s úsměvem na rtech. Lví podíl na tom jistě má i spolehlivá zemědělská technika, která je na takovém hospodářství nutností. A základem vozového parku každé dobré farmy jsou kvalitní traktory. Pan Zána si vybral tradiční českou značku Zetor a rozhodně nelituje.

„Momentálně mám dva traktory Zetor. Asi před dvěma lety si pořídil Crystal a půl roku na to ještě model Proxima. Jsou tedy poměrně nové, ale i před tím jsem na farmě používal Zetory, tak mohu říct, že s těmito stroji mám dlouhodobě dobré zkušenosti. I to je jeden z důvodů, proč jsem této značce věrný,“ vysvětluje Petr Zána a dodává: „Ale líbí se mi na nich i to, že je to zkrátka naše česká výroba. Ne snad, že by zahraniční stroje byly špatné, ale u tuzemských traktorů máte jistotu, že nebude problém s dodávkou náhradních dílů a servis bude pružný.“

Aby si bezproblémový servis pan Zána opravdu dobře „pojistil“, vybral si své traktory u společnosti Moreau Agri Vysočina. „Já s nimi spolupracuji už dlouhá léta. Mám od nich i jiné zemědělské stroje a hlavně je nemám daleko. Když cokoliv potřebuji, tak vím, že vše vyřeší rychle a k mé maximální spokojenosti,“ pochvaluje si pan Zána „kmenového dodavatele“ své zemědělské techniky.

Traktory výkonné a přitom úsporné

Ačkoliv by se mohlo zdát, že obhospodařované plochy nemá pan Zána na starosti až

tolik a že takové farmaření je vlastně „jitřička“, rozhodně nemá podmínky příliš jednoduché. „Já mám sice jen 115 hektarů, ale rozdrobených do pětasedmdesáti parcel. A to je hrozného ježdění tam a zpátky, prakticky neustále. Protože potřebuji přehánět krávy na různé pastviny, na kterých navíc není žádný zdroj napájecí vody. Takže každodenně musím zajistit kravám dovoz vody. No, a samozřejmě, část ploch je orná půda, tedy je potřeba i obstarat a sklídit píci a krmniny na celý rok. A navíc mám pozemky nejen rozdrobené, ale i značně kopcovité. Tady je to opravdu specifická krajina, často musím zdolat převýšení skoro 300 metrů. A když do toho v zimě nasněží, tak je kolikrát problém vůbec někam sjet a zase vyjet,“ líčí nám náš hostitel úskalí, s nimiž se musí při své práci potýkat. Vzápětí ale jedním dechem dodává: „Naštěstí, pro Zetory to není problém. Ty traktory vyjedou snad všechno a za všech podmínek, tak se nemusím bát, že bych se nedostal tam, kam potřebuji.“

Že si pan Zána vybral zrovna model Proxima CL 90 asi ani nepřekvapí. Mezi uživateli jde o velmi populární typ traktoru, který je oblíbený především pro svou poměrně nízkou spotřebu paliva. Té je dosaženo zejména tím, že motor je konstrukčně uzpůsoben přímo „na míru“ danému typu traktoru a má optimalizované spalování. Proxima CL disponuje výkonem 80 až 120 koní a pro svou mimořádnou spolehlivost a robustnost je žádaná nejen u zemědělců, ale i na práci v lesnictví a komunálních službách.

Druhým strojem, na který nedá Petr Zána dopustit, je Crystal HD 170. Rovněž tento traktor se chváří mimořádně nízkou spotřebou paliva. Šestiválcový motor dodává stroji výkon až 170 koní, což jej předurčuje i pro těžké pracovní nasazení. Kromě výkonu a nízké spotřeby pamatoval výrobce i na komfort pro obsluhu – ovládání traktoru je snadné a pohodlná prostorná kabina je dobře odhlučňena.

Petr Zána se Zetorem Proxima CL 90.

Zetor zvládá vše

Odjíždíme z farmy pana Zány a blátivou cestou dolů z prudkého kopce skoro litujeme, že jsme si jeden z jeho traktorů nepůjčili pro přesun na druhou farmu v nedaleké obci Bolešín. Společnost AGRO – NOVOTNÝ s.r.o. je již o poznání větším podnikem. Pan Jaroslav Novotný tu spolu se svým synem Jaroslavem Novotným mladším hospodaří v ekologickém režimu na 350 hektarech zemědělské plochy. Podobně jako pan Zána – zaměřují se především na chov charolaiského skotu. A podobně jako pan Zána – vsadili na Zetory...

„Původně tu bylo zemědělské družstvo ve kterém jsem pracoval. A když se rozpadlo, tak jsem to tu odkoupil a začal hospodařit na vlastní pěst,“ vysvětluje nám Jaroslav Novotný starší „kterak k farmaření přišel“ a pokračuje stručným popisem jejich hospodářství: „Pěstujeme pšenici, žito, píce a máme trvalé travní porosty. Chováme masný skot a v základním stádu máme kolem stovky krav.“

Jak se dále dozvídáme, se společností Moreau Agri Vysočina spolupracuje pan Novotný již od roku 2000. „První Zetor jsme u nich pořídili v roce 2014 a momentálně máme tři traktory této značky,“ vysvětluje náš hostitel a jeho syn doplňuje: „Líbí se nám, že je to česká značka a hlavně velmi dobře v těchto stroji vychází poměr kvality a ceny. Především servis je levnější a dostupnější, než u většiny zahraničních výrobců.“ Ostatně, už sama skutečnost, že Novotní nezůstali pouze u jednoho traktoru Zetor, svědčí o jejich spokojenosti s touto značkou. Prvním „zetoráckým kouskem“, který na svou farmu pořídili, byl model Forterra 140 HD, který představuje nejsilnější stroj z řady Forterra. Pod kapotou se ukrývá síla až 147 koní a jde o poměrně robustní traktor, jenž je díky své vyšší

Zetor Crystal HD 170 pořídil pan Zána před dvěma lety.

Dvojice traktorů je na farmě Petra Zány vždy připravena k pracovnímu výkonu.

Zetor

kolikrát zmiňovanou úsporností. A ve spojení s dostupným a kvalitním servisem od Moreau Agri Vysočina tak vzniká to, co potřebuje každý farmář – stroje, které ho nenechají „ve štychu“. To nám potvrdil i Jaroslav Novotný

mladší, když s úsměvem shrnul práci na jejich farmě: „Občas je to náročné – pořádkem je to dělat a nemůžete vypnout, protože musíte obstarat pole i zvířata. Ale se Zetorem se zvládá všechno...“

PEZ

Dobrou práci odvádí na farmě AGRO – NOVOTNÝ i Zetor Forterra 140 HD.

Jaroslav Novotný mladší a Zetor Crystal HD 170.

STAGRA www.stagra.cz
602 433 859

HORSCH stroje pro přípravu a setí půdy
JEANTIL dopravní a aplikační technika
DEUTZ-FAHR traktory a pícní technika
LEEB postřikovače
McCONNEL mulčovače a příkopové sekačky
SGARIBOLDI krmné vozy

HORSCH **Jeantil** **JCB** **SGARIBOLDI**
DEUTZ FAHR

T-AGRO www.t-agro.cz

Váš prodejce náhradních dílů zemědělské techniky

Více **akčního** zboží a **novinek** najdete na našich nových webových stránkách.

- nový sofistikovaný objednávkový systém
- rozšířená databáze originálních dílů
- příjemné moderní prostředí
- přehledné uživatelské menu

Centrála TIŠNOV
tel.: 549 412 064, e-mail: t-agro@t-agro.cz
Středisko LIBHOŠŤ u Nového Jičína
tel.: 556 745 675, e-mail: libhost@t-agro.cz
Středisko ŽIDOVICE u Roudnice n/Labem
tel.: 412 871 039, e-mail: zidovice@t-agro.cz
Středisko VLČNOV u Chrudimi
tel.: 469 622 310, e-mail: vlcnov@t-agro.cz
Středisko STOD u Plzně
tel.: 377 226 001, e-mail: stod@t-agro.cz
Středisko SOBĚSLAV
tel.: 380 420 564, e-mail: sobeslav@t-agro.cz

AGROTERNO PRODEJNÍ SKLAD
NÁHRADNÍCH DÍLŮ
ZEMĚDĚLSKÉ TECHNIKY
A PŘÍSLUŠENSTVÍ

otevřeno
pondělí – pátek 7.00–15.00 hodin

- náhradní díly traktorů UŘ I, UŘ II a UŘ III
- autopríslušenství elektro a vzduch
- ložiska, gufera, klínové řemeny, žárovky
- náhradní díly vleků a fekálních přívěsů
- olejové, vzduchové a palivové filtry MANN
- spojovací materiál, elektrody, svařovací dráty
- vysokotlaké hadice, veškeré rychlospojky
- nízkotlaké hadice pro rozvod paliv a vzduchu
- náhradní díly samosběracích vozů řady NTVS a MV-3
- kloubové hřídele, křížky a ložiska
- náhradní díly závěsného nářadí, bran a pluhů
- pneu vzdušnice a vložky
- veškeré náhradní díly AGROSTROJ Pelhřimov
- náhradní díly pro technologie živočišné výroby

VĚTŠINA ZBOŽÍ IHNED K ODBĚRU!

PROVOZNÍ SKLAD:
areál Agrodružstva, 768 31 Zlobice, okres Kroměříž
tel./fax: 573 363 029 ▪ mobil: 603 524 845
e-mail: agroterno@seznam.cz

TANATECH Specialista na přívěsy a přívěsovou techniku.
Specializovaný eshop www.provleky.cz

Prívěsy Lider, Martz, Tomplan, Zaslaw, Faro, Pongratz, Unikol, Eduard, Hapert

Nově: holandské přívěsy Hapert ! TOP kvalita, záruka na rám 10 let, možnost listových per!

Nově: belgické přívěsy Eduard! Široký výběr 1-, 2- a 3- nápr. přívěsů, solidnost, nespočet modifikací!

Klouby, kolečka, pneu, světla, boxy, panty, uzávěry, brzdy, klíny, kabeláže, kotvící technika, plachty, sítě.

7 vlastních prodejen v ČR
Zatec, Rudná, Kutná Hora, Písek, Budišov, Bystrice p.H., Podivín

Pres 100 typů přívěsů
Vybíráme to nejlepší
Záruka
Ty nejlepší ceny
Poradenství
Specializace

volejte přívěsy: 732 427 965
volejte náhradní díly: 773 881 594

info@provleky.cz
www.provleky.cz

Dodávky zařízení pro dopravu a skladování obilí

Dopravníky pro plnění
sečích strojů a rozmetadel
průmyslových hnojiv
provedení nerez
nebo lakované
výkon 15–150 t/hod

Šnekové dopravníky
s výkonem 6–150 t/hod
pojízdné nebo stacionární
délka až 27 m

Provětrávání halových skladů
přejezdné rošty, děrované oblouky, teleskopické kanály
axiální a radiální ventilátory
provětrávací jehly a kužele

Vzduchové, bubnové a síťové čističky
a předčističky, mořičky osiv

CanAgroc s.r.o.
Horní Lukavice 159, 33401 Přestice
Tel./fax: 00 420 377 982 892
Mobil: 00 420 604 129 037
e-mail: canagro@canagro.cz
www.canagro.cz

frumenta agricultural commodities
czech republic

Vykupujeme tyto zemědělské komodity

- hořčice ▪ mák ▪ len ▪ kmín ▪ slunečnice ▪ hrách
- pohanka ▪ proso ▪ lesknice ▪ peluška ▪ konopí a jiné

FRUMENTA s.r.o.
Jiráskova 382
566 01 Vysoké Mýto

tel: 465 421 073
frumenta@frumenta.cz

Veřejný Polní den Agrotechnic Moravia a.s.

Proběhl ve středu 22. září v areálu Střední zemědělské školy v Přerově, která byla spolupořadatelem této zajímavé akce. Čtvrteční program byl určen pro odbornou zemědělskou veřejnost, pátek patřil zájemcům a žákům zemědělských škol, sobota rodinám a návštěvníkům parkurových závodů, které škola pořádala.

Agrotechnic Moravia a.s.

Uvedená společnost se sídlem v Olomouci na Lipenské ulici se řadí mezi významné prodejce zemědělské techniky zejména v oblasti Moravy, hlavně Střední. Ve svém portfoliu má řadu významných světových značek, mezi které patří New Holland, Amazone, Pichon, OPaLL-AGRI, Strautmann, Trimble a další. Vedle autorizovaného prodeje a servisu zemědělské techniky uvedené značky se společnost Agrotechnic Moravia s.r.o. zabývá prodejem náhradních dílů a příslušenství. Nedílnou součástí komplexních služeb je odborné poradenství. Deštivé počasí předcházející veřejného polního dne 22.9. neumožnilo předvést zemědělskou techniku při práci na poli. Praktické ukázky proběhly v areálu dvora Střední zemědělské školy v Přerově. Návštěvníci mohli zhlédnout vedle nabízeného sortimentu zemědělských strojů i řadu novinek.

Traktory New Holland

Patří k vlajkové zemědělské technice společnosti Agrotechnic Moravia a.s. Na veřej-

Ukázka speciální edice růžového traktoru T5 Giro d'Italia.

ném polním dnu v Přerově bylo k zhlédnutí několik novinek. Traktory T7 HD s výkonem 275 – 312 koní nabízejí pro zákazníky tři modely, které jsou charakteristické plynulou převodovkou, motorem

s obsahem 6,7l. Jednotlivé modely traktoru T7 HD jsou určeny zejména pro velké zemědělské podniky a farmy. Jsou vhodné pro stroje s širokým záběrem, výkonné vysokotlaké lisy na hranolo-

Areál střední zemědělské školy v Přerově

vité balíky nebo pro náročnou zemědělskou dopravu. Výhodou těchto traktorů jsou funkce převodovky a série automatizačních prvků. Dále se představila novinka, traktor New Holland T8 Genesis. Tyto stroje o výkonu 320 – 435 koní patří mezi nejvýkonnější řadu traktorů New Holland.

U těchto traktorů je možnost i polopásové verze Smart Trax. Pozornost návštěvníků veřejného polního dne poutala ukázka speciální edice růžového traktoru T5 Giro d'Italia.

Novinky od Amazone

Na Polním dni v Přerově společnost Agrotechnic Moravia a.s. představila dvě novinky od firmy Amazone, konkrétně radličkový kypřič pro měl-

kou podmínku Cobra a nový polonesený pluh Tyrok 400.

Úspěšný Veřejný Polní den společnosti Agrotechnic Moravia a.s. nabídl vedle předváděné zemědělské techniky, promotruck, zajímavý doprovodný program. Organizační spolupráce se Střední zemědělskou školou v Přerově má za cíl zvýšit zájem mladých lidí o studium zemědělských oborů a následnou práci v zemědělství.

Arnošt Dubský

VÝSTAVBA OBJEKTŮ WOLF SYSTEM

JÍMKY NA KEJDU A MOČŮVKU
SILA NA USKLADNĚNÍ KUKUŘICE
A DALŠÍCH OBILNIN
HALOVÉ SYSTÉMY A JÍZDÁRNÝ
VODOJEMY A NÁDRŽE PRO
BIOPLYNOVÉ STANICE

WOLF SYSTEM spol. s r.o.
Únětická 885
252 62 Horoměřice
mail@wolfsystem.cz
+420 220 400 320
www.wolfsystem.cz

Agro ramena AR 700 Mořičky osiv MM Vlhkoměry-teploměry

Váš partner od roku 1997

B AGRO Březová s.r.o., 747 44 Březová 130

Telefon: 556 307 292, 603 548 074

E-mail: info@b-agro.cz

www.agrosklad.cz, www.b-agro.cz

ATRO – BETON

spol. s r.o.

Klatovy 339 01, Vofířkova 823/3
Tel./zázn.: 376 315 715, Fax: 376 382 470
www.atro-beton.cz, atrobeton@atro-beton.cz

NABÍZÍ:

- betonové stájové rošty
- stájové pogumované rošty
- provzdušňovací rošty do seníků

vyráběné v licenci firmy BETONWERK Schwarz – SRN

- polymerbetonové krmné žlaby

prodávané v licenci firmy DELA GmbH – SRN

PREFA PECINA s.r.o.
Kontakt dispečink:
Paseka tel.: 703 455 372
Rataje tel.: 736 252 978
www.prefapecina.cz

PREFA PECINA s.r.o., největší dodavatel silničních panelů v ČR, nabízí i další betonové výrobky, např. opěrné stěny GREFA T a L, tvárnice ztraceného bednění, studniční skruže, stropní prvky, sloupky a další. Mimo to nabízíme výrobu jakéhokoliv druhu betonu té nejvyšší kvality, který vám dodáme a na místě i přečerpáme z našich dvou provozoven Paseka a Rataje.

PREFA PECINA s.r.o. ideální partner pro stavbu RD

KOLTICO
www.koltico.cz PNEU

**ZEMĚDĚLSKÉ,
STAVEBNÍ,
A LESNICKÉ
PNEU A DISKY**

**NA TRHU
25. ROK
S PNEU**

KOLTICO s.r.o., Tovární 1630, 769 01 Holešov
koltico@koltico.cz +420 573 395 140 www.koltico.cz

**NABÍZÍME STROJE
PRO ZPRACOVÁNÍ PŮDY**

vhodné

- pro podmítku
- pro předseťové a minimalizační zpracování půdy
- pro obnovu luk a pastvin
- do vinic a sadů

V nabídce různé modely diskových bran kompaktních se záběry od 1,2m do 8m. Disky OFAS ITALY o průměru 510, 560 a 610mm, bezúdržbové náboje SKF, široká škála zadních válců, záruka, schválení MD ČR. Zájemcům dáme kontakt na dosavadní uživatele strojů.

Tel.: 605 539 369
e-mail: vladimir.machnik@seznam.cz

CULTIMER
radličkový kypřič

KVALITA A SPOLEHLIVOST
Pracovní šířka 3 až 6 m – Pracovní hloubka 5 až 35 cm
Možnost hydraulického nastavení – Průchodnost pod rámem 85 cm

KUHN

AUTORIZOVANÍ PRODEJCI ZNAČKY KUHN

AGROCENTRUM ZS, s. r. o. | Agrokonzulta | AGROSERVIS Trading, a. s. | AGROSERVIS Záměl | ARBO, spol. s. r. o. | CIME s. r. o. | GARNEA a. s. | GORDEX spol., s. r. o. | Ing. Vítězslav HATAN | LUKROM spol. s. r. o. | NEREZ - Luděk Polčák | PERAGRO Přísečná, s. r. o. | RANK CAR, s. r. o. | STROM Praha a. s. | TOM - AGRO s. r. o. | VÁŇA HYBRÁLEC s. r. o. | ZS HORSKÁ s. r. o.

KUHN CENTER CZ a.s. | www.kuhncenter.cz | jan.augustin@kuhncenter.cz | Tel: 607 209 314

TAGEX CZ s.r.o. PRAHA
dodavatel
řemenů a dílů pro zemědělské stroje
a pásů DRB/DONGIL pro stavební stroje
nabízí

**ORIGINÁLNÍ
I NEORIGINÁLNÍ DÍLY**
pro zemědělské stroje všech
hlavních značek a traktory

**navštivte náš e-shop
shop.tagex.cz**

TAGEX CZ s.r.o.
Pražská 255 - KOCANDA
252 42 Jesenice u Prahy
www.tagex.cz

tel.: 241 933 021-2
mobil: 602 347 082, 602 367 944,
602 717 180, 602 825 165
e-mail: tagexc@volny.cz

STOP ŠKŮDCŮM

NÁVNADA NA HLODAVCE A KRTKY
Pro použití ve vnitřních i venkovních prostorách - jednoduchá a snadná aplikace - 10 - 20g do míst výskytu k východům z nor, do cest - do deratizačních stanic, pastí. Gel účinkuje ihned po aplikaci. Hlodavci návnadu buď sežerou nebo do ní stoupnou.
GEL: kartaš 300g 179Kč

STOP ŠKŮDCŮM granule Balení: 1kg - 179Kč 5kg - 859Kč 10kg - 1499Kč	STOP ŠKŮDCŮM sáčky Balení: 1kg - 249Kč 5kg - 1179Kč 10kg - 2199Kč
---	--

STOP ŠKŮDCŮM zmo
Balení:
1kg - 169Kč
5kg - 799Kč
10kg - 1499Kč

AKCE GEL:
2ks 329,-
5ks 760,-
10ks 1467,-

ESHOP široký výběr postřiků, hnojiv, herbicidů, fungicidů, přípravků proti hmyzu, vosám, švábům mravencům, štěnicím, blehám, slimákům, pastí, lepidel na škůdce, odpuzovače elektronické i pachové aj.

ANTIVESPE
sprej na hubení vos a sršni 750ml, hubí na vzdálenost až 6m. Aplikujte na hnízdo a nebo létající hmyz.
Cena: 199Kč

DERATIZAČNÍ STANIČKA
Plastová stanička vhodná na všechny druhy nástrah. Vhodná na myši i potkany. Uzavíratelná. Dva vstupové otvory. Cena: 15Kč

DERATIZAČNÍ STANIČKA TUNEL
stanička na myši i potkany s klíčem, vhodná i pro systém HACCP, na vnitřní i venkovní použití CENA: 57Kč

NOVINKA - parazitické
hlístice proti LALOKONOSCŮM, CHROUSTŮM SMUTNICÍM, KRTONOŽKÁM atd. 189Kč

WEITECH

WK0523 - odpuzovač myši a hmyzu na elektřinu, neslyšitelný, na plochu 45m². 409Kč

WK 0190 - odpuzovač myši a hmyzu s osvětlením, neslyšitelný, účinný na plochu 90m². 649Kč

WK 0240 - odpuzovač myši na baterie. Neslyšitelný. 60m² 539Kč

WK 0300 - odpuzovač potkanů a myši, do skladů, hal, garáží 280m² 919Kč

WK 0600 - odpuzovač potkanů a myši, do skladů, hal, garáží 320m² 1549Kč

WK 0054 - odpuzovač kun a toulavých zvířat, s pohybovým čidlem a LED bleskem 200m² 1399Kč

LEPIDLO NA ŠKŮDCE
vytlačte v místech výskytu všichni škůdci se přilepí tuba 135g Cena: 54Kč

www.stopskudcum.cz

Objednávky a informace:
+420 734 339 670
Zboží zasíláme Českou poštou, DPD nebo GLS.

info@stopskudcum.cz
Používejte biocidní přípravky bezpečně, vždy si přečtěte příbalový leták.

**TRAKTOROVÝ PŘÍVĚS TROJOSÝ
TROJSTRANNĚ SKLÁPĚNÝ** **PRS-2/W19**
20 TUN

PRC-2B/W14
14 TUN
TRAKTOROVÝ NÁVĚS
TROJSTRANNĚ SKLÁPĚNÝ - TANDEM

PRC-2HP/W14K
TRAKTOROVÝ NÁVĚS
JEDNOSTRANNĚ SKLÁPĚNÝ
14 TUN

PRS-3S/S24
TRAKTOROVÝ PLOŠINOVÝ PŘÍVĚS
19,5 TUN

NOVINKA 2022

PRC-2HP/W18R TRAKTOROVÝ NÁVĚS
JEDNOSTRANNĚ SKLÁPĚNÝ
18 TUN

PRC-3HP/W29 **27 TUN**
TRAKTOROVÝ NÁVĚS JEDNOSTRANNĚ SKLÁPĚNÝ - TRIDEM

PRC-2S/S12H TRAKTOROVÝ PLOŠINOVÝ NÁVĚS
12 TUN
NOVINKA 2022

PRS-3S/S14 TRAKTOROVÝ PLOŠINOVÝ PŘÍVĚS
14 TUN

PRS-2S/S12H TRAKTOROVÝ PLOŠINOVÝ PŘÍVĚS
12 TUN

NOVINKA 2022 **PRC-2/V40** **24 TUN**
TRAKTOROVÝ NÁVĚS VELKOOBJEMOVÝ
S POHYBLIVOU PODLAHOU

PRS-2S/S9 **9 TUN**
TRAKTOROVÝ PLOŠINOVÝ PŘÍVĚS

PRC-2S/S12 TRAKTOROVÝ PLOŠINOVÝ NÁVĚS
12 TUN
NOVINKA 2022

WIELTON AGRO

ŠIROKÁ NABÍDKA VOZŮ
PRO ZEMĚLÉSKOU I STAVEBNÍ PŘEPRAVU

AGROVO.cz
s.r.o.

VÝHRADNÍ DOVOZCE DOPRAVNÍ
ZEMĚLÉSKÉ TECHNIKY WIELTON AGRO

e-mail: opatril@agrovo.cz
tel.: +420 737 245 931

www.wielton-agro.cz

Využijte dotace na nákup lesnické techniky z naší nabídky

hydraulický jeřáb
Cranab FC8 - 10

Kladnicový vyvážecí vlek za traktor s hydraulickým jeřábem s drapákem pro nakládku dříví.

TOVÁRNÍ FINANCOVÁNÍ
s podporou 4% dotace úroků

nově
na 3 roky

pouze
10 %
akontace

3 splátky
(za 12, 24 a 36 měsíců)

UniCredit
Leasing

PEAC
FINANCE

Žádejte v síti prodejních partnerů

AGROVO.cz
s.r.o.
Opava

AGROMEL
Klíčany u Prahy

AGRIMA
Staňkovice
Brožánky

AGSERVIS
ZEMĚLÉSKÁ TECHNIKA
Třešť

PERAGRO
Přibramův s.r.o.
Český Krumlov

AGRIO
Pardubicko
Svitavy • Jeseník

JV AGROTRADE
Prodej zemědělských strojů
Tábor

magrix
Dubenec

LP
Hrubčice, Kroměříž
Velké Meziříčí, Šumperk

**CTV
SERVIS**
Vojnův Městec

RANKCAR
Tuřany u Slaného

ARBO
Klatovy

UNIFOREST
JEDNIČKA V ČESKÉM LESE

Lesnické navijáky 3 – 12 t
i pro pevnou instalaci.

Štípači automaty / Štípačky / Prepravníky

**OD PROFESIONÁLU
PRO PROFESIONÁLY**

B AGRO Březová s.r.o. Telefon: +420 556 307 292
Březová 130 Mobil Morava: +420 734 567 890
747 44 Březová Mobil Čechy: +420 605 986 211
E-mail: info@b-agro.cz www.uniforest.cz

DZ-Agro

Ing. Jiří Denemark,
prodej zemědělské a dopravní
techniky na Jižní Moravě a Vysočině,
pronájem dopravní a aplikační
techniky Annaburger

Zastupuje značky:

mobil: 604 232 816
e-mail: jiri.denemark@gmail.com
www.dz-agro.cz

**PRODEJ A SERVIS
ZEMĚDĚLSKÉ TECHNIKY**

VALTRA

Ing. Vlastimil Martiník
mobil: 602 745 086
pevná: 585 241 002
email: marhol@volny.cz
www.martinik-zemedelskatechnika.cz

WWW.LODNIKONTEJNERY.CZ

**NÁMOŘNÍ KONTEJNERY
NOVÉ I POUŽITÉ
PRODEJ A PRONÁJEM**

tel.: +420 725 947 801
+420 702 234 162
info@lodnikontejnery.cz

- voděodolné
- dlouhá životnost
- odolné proti hlodavcům
- samonosná ocelová konstrukce
- povětrnostně odolná ocel
- vysoká únosnost podlahy
- výška 2,6 a 2,9 m
- délky 6, 9, 12 a 13,7m
- snadné zabezpečení
- vhodné jako sklad, dílna, garáž ...

Pronájem od 1 800 Kč bez DPH/měs.

VÝHODNÁ DOPRAVA PO CELÉ ČR

Ostrolac
ostropestřec mariánský

- ochrana jater skotu
- vhodné při výskytu ketóz
- extrudovaný výrobek

Laclen
extrudovaný len

- zdraví
- reprodukce
- Omega 3 MK
- extrudovaný výrobek

Lacnea Agri, s.r.o., Zábědov 113, 504 01 Nový Bydžov, tel: 495 427 078
fax: 495 275 832, mobil: 602 350 574, e-mail: info@lacnea-agri.cz, www.lacnea-agri.cz

Lacnea Agri

LT-Master F115

NOVÝ

Nový dokonalejší:

- Hydraulický pohon komory
  - Rychlost lisování a vázání přizpůsobivé materiálu
  - Šetrnější a klidnější pracovní chod
- Větší příjmový zásobník
  - optimální chod
  - Ideální také pro delší materiál (např. tráva)
- Terminál profi plus
  - Intuitivní ovládání – logické a jednoduché

VÁŠ KONTAKT
Josef Toth | Zastoupení CZ
+420 (0) 605 674 941
josef.toth@goweil.com

DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ
V nové fabrice.
22. - 23. Říjen
Rainbach im Mühlkreis | AT

www.goweil.com **GOWEIL**

PRIMA k.S. Kroměříž

*Věrna
vé třídě*

WTC
MERLO

**PRODEJ A SERVIS
ZEMĚĚLSKÉ A KOMUNÁLNÍ TECHNIKY**

PRIMA k.s. KROMĚŘÍŽ
prodej a servis zemědělské a komunální techniky
Plešovec 13, 768 11
tel. 573 355 110, mobil 721 877 721
e-mail: servis@prima-kromeriz.cz, www.prima-kromeriz.cz

MITRENGA a.s. váš moravský dealer

Zetor

tel.: 602 710 182
e-mail: dobryden@mitrenga.cz
www.zetormorava.cz

BIG DUTCHMAN

Vše od jednoho dodavatele. Pro moderní výkrm drůbeže.

Nabízíme Vám široké spektrum produktů, které splní každé Vaše přání: Krmení, napájení, ventilace, čištění vzduchu a mnoho dalšího. Přesvědčte se sami – rádi pro Vás připravíme nabídku.

krmení od sila až po krmítko	inovativní systém čištění vzduchu
napájení od regulátoru až po napáječku	péče o zákazníka od plánování až po naskladnění
ventilace od nasávacích klapek až po řízení počítačem	odborný servis ve Vaší blízkosti
elektroinstalace od rozvodné skříně až po senzor	inovativní výměník tepla
chladič kontejnery/boxy na kadávery	rozmanitá nabídka systémů vytápění a chlazení

Big Dutchman International GmbH
w Box 1163, D-49360 Vechta, Germany,
Phone +49 (0) 4447-801-0, Fax +49 (0) 4447-801-237,
big@bigdutchman.de, www.bigdutchman.de

Zastoupení pro ČR
Jan Šašek, Hradištská 2677, 397 01 Písek,
Tel./fax: 382 214 309, e-mail: sasek@bigdutchman.cz
www.bigdutchman.cz

Big Dutchman.

Jamenská a.s.

Jamně nad Orlicí 289
tel.: 465 649 139
prodejna@jamenska.cz
www.jamenska.cz

MINERÁLNÍ LIZY pro skot, ovce, kozy, koně a spárkatou zvěř

KRMNÁ SŮL lisovaná, kusová, pytlková

GRANULOVANÉ SENO

30 let na trhu

Nabídka titulů AGRIPRINT S.R.O.

Wellnerova 7, 779 00 Olomouc, mobil: 774 774 280, obchodni@agriprint.cz, www.agriprint.cz

PUBLIKACE

★ Vánoční slevy

1 STROMY PRO SÍDLA A KRAJINU

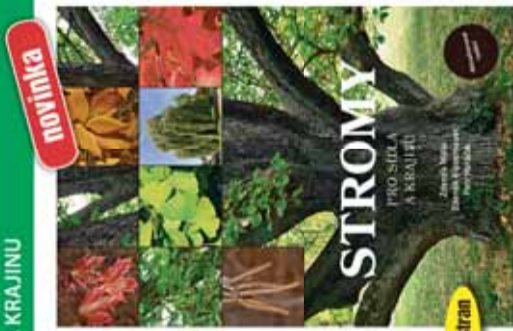
V současné době roste zájem o výsadbu stromů v našich sídlech, jejich okolí a krajině.

Barevné fotografie doplňují praktický popis jednotlivých druhů a kultivarů stromů, který je zaměřen na použití konkrétního taxonu v praxi.

Publikace je doplněna o kapitoly věnující se správné výsadbě a povýsadbové péči. V knize najdete množství praktických grafů a srovnávacích přehledových tabulek.

Knihla je vydávána ve spolupráci s firmou ARBOEKO, hlavními autory jsou Zdeněk Málek, Zdeněk Keisenbauer a Petr Horáček.

Cena publikace 580 Kč / 23 €

novinka

2 OKOUZLUJÍCÍ MUŠKARENI

Autor v knize shrnul svoje zkušenosti a zkušenosti předních českých muškárů do oddělených částí, ve kterých se snaží popsat vše, co je spojené s životem rybařů a jejich chytáním na vodách tekoucích, stojatých a na moři. Dozvíte se podrobnosti o charakteristice vod, životě, projevech a chování nejčastěji chytaných ryb na umělou mušku a o životě hmyzu, kterým se ryby žijí. Seznámíte se s potřebnou výbavou muškáře a obecnými pravidly pro chytání ryb.

Cena publikace 490 Kč / 20 €

296 stran

★ 400 Kč / 18 €

3 KONĚ Z NAŠÍ REPUBLIKY

Knihla si klade za cíl přiblížit čtenářům všechna plemena koní chovaná na území naší republiky. Zahnuje mimo jiné podkapitoly Vznik plemene, zaměřující se na historické okolnosti jejich vzniku. Charakteristika a vlastnosti plemene, Využití plemene, aj. Celá knihla je doplněna působivými fotografiemi Lenky Štíblové.

400 stran

Cena publikace 650 Kč / 26 €

★ 550 Kč / 22 €

4 PADLÍ

KULTURNÍCH A PLANE ROSTOUCÍCH ROSTLIN

Morfologická charakteristika, systematické rozdělení podle hospodářského významu, bohatá barevná fotodokumentace u každé plodiny. Autoři: Aleš Lebeda, Barbora Mieslerová, Jozef Huszár, Božena Seeláková.

Cena publikace 250 Kč / 10 €

★ 150 Kč / 6 €

5 VŠE, CO JSTE CHTĚLI VĚDĚT O VÍNĚ

25 zásadních otázek o víně, na které odpovídá britský odborník JERRY LOCKSPESER. Autor odpovídá na otázky jednotlivým a čtivým způsobem tak, aby opravdu každý dobře porozuměl. Knihla tedy není klasickou odbornou příručkou, je psána pro běžné spotřebitele vína.

Cena publikace 150 Kč / 6 €

★ 100 Kč / 4 €

7 HANÁCKÉ POHÁDKY A POVĚSTI

Knihla představuje sběratele skoupráci a vpravěcké umění Bohumira Stěgera (1908 - 1985). Snahou nového vydání Pohádek a pověstí je po více než šedesáti letech přiblížit zejména mladým čtenářům krásu příběhů z oblasti Hané a Záhoří a připomenout tradice tohoto kraje.

Cena publikace 250 Kč / 10 €

★ 150 Kč / 6 €

9 CO VČEL? LINDÁKUV MALE HANÁCKÉ SLOVNIČEK PŮDOČNE

Další kniha povídek a básniček v hanáckém od oblíbeného autora Petra Lindušky, tentokrát doplněná o slovníček.

Cena publikace 150 Kč / 6 €

★ 100 Kč / 4 €

8 POVĚSTI O HRADECH A ZAMCÍCH

Knihla je upraveným vydáním dříve vydané jedinečné publikace sběratele Bohumira Stěgera (1908 - 1985) z r. 1957. Který vynikal výjimečným poetickým slohem a elegantním obrazovým doprovodem významného olomouckého výtvarníka Jeronyma Grmely (1926 - 1992). Obsahem je 47 poeticky podaných pověstí z Olomouckého kraje a 102 kraje Moravskoslezského.

Cena publikace 150 Kč / 6 €

★ 100 Kč / 4 €

10 HANÁCKÉ TĚZKO A POMALO

Nová, v pořadí již sedmá kniha Petra Lindušky psaná v hanáckém nářečí. Jedná se o jakousi malou praktickou učebnici Hanáchtiny

Cena publikace 200 Kč / 8 €

140 stran

MAGAZÍNY, NOVINY

11 ROK NA HANĚ 2023

Zajímavé čtení c Hané z pohledu významných událostí společensko-kulturního života příslušného roku. Poutavé texty o historii, tradicích, folkloru, současném životě hanáckého venkova, mikroregionů, cestopisy. Představíme významné rodáky, osobnosti Hané a nezapomenáme ani na krásu hanáckého jazyka, jehož zachování pro další generace považujeme za důležitě.

Cena publikace 140 Kč / 6 €

180 stran

12 ČESKOSLOVENSKÁ PIVOVARSKO - SLADÁRSKÁ ROČENKA 2023

Magazín je záznamem zajímavých událostí, které se, jak jinak, točí kolem piva, sladu, chmele. Pohled do historie a současnosti pivovarnictví, sladárství, chmelářství, novinky, trendy ve výrobě, spotřebě piva, představení pivovarů, minipivovarů, Představíme i nové české odrůdy chmele a sladovnického ječmene atd.

Cena publikace 140 Kč / 6 €

200 stran

13 AGRAŘNÍ OBZOR + POTRAVINÁŘSKÝ OBZOR

Agrařní obzor a Potravinářský obzor vychází společně v novém podobě.

Informace, zajímavosti, reportáže, aj. z celého zemědělskopotravinářského komplexu uceleně v jedné novině.

6 čísel/rok

480 Kč / 19 €

14 KOMUNÁLNÍ REVUE + VŠE PRO ZELEN

Dva časopisy v jednom. Pro obce, města, komunální služby, komunální sféru, realizátory a správce veřejné zeleně.

2 čísla/rok

160 Kč / 7 €

15 VINAR-SADAR

Odborný, stavovský magazín pro vinařské a ovocnářské vináře a ovocnářské vinaře v České republice.

6 čísel/rok

předplatné 480 Kč / 19 €

16 PICINJÁŘSKÉ A TRÁVNÍKÁŘSKÉ LISTY

Odborné články, praktické informace a trendy pro péstěitele picin v České a Slovenské republice.

1 číslo/rok

předplatné 140 Kč / 6 €

PŘEDPLATITELSKÝ balíček

dle vlastního výběru

2 produkty - sleva 10%

3 produkty - sleva 20%

4 produkty - sleva 30%

Objednávkový kupón titulů Agriprint s.r.o.

Název firmy, jméno .....

Adresa: .....

Tel: ..... IČO: ..... DIČ: .....

Objednávám publikace: **1 0 2 0 3 0 4 0 5 0 6 0 7 0 8 0 9 0 10 0**

MAGAZÍNY > **11 0 12 0 13 0 14 0 15 0 16 0**

Datum ..... Podpis a razítko .....

Jak objednat:

1. mobil: 774 774 282
2. e-mail: obchodni@agriprint.cz
3. viz objednávky na www.agriprint.cz
4. zasláním objednávky - viz kupón

Agriprint s.r.o., Wellnerova 134/7, 779 00 Olomouc

Forst Agro

✓ Připravte se na
Dotace jaro 2023

Řešíte úsporu energií při osvětlení svých stájí, zemědělských areálů či u veřejného osvětlení?
Nechcete ale měnit stávající elektroinstalaci ani zastavovat provoz?

Savee je jedinečné řešení pro bezdrátové řízení nejenom osvětlení.

Savee

Chytřejší a úspornější svícení

- ✓ Již žádné zbytečné svícení
- ✓ Úspora energie dle stávajícího řešení až přes 70 % (v závislosti na LED technologii)
- ✓ Automatické řízení se senzorem osvitů
- ✓ Naprostý komfort zvířat
- ✓ Instalace bez zastavení provozu
- ✓ Možnost zachování stávající elektroinstalace

Pro více informací nás neváhejte kontaktovat, v případě potřeby vás připravíme i na dotace 2023.
Forst Agro s.r.o. - Ondřej Matějek, tel.: +420 601 118 581, email: matejek@forstagro.cz
www.forstagro.cz

Forst Agro

COMPACTIVE

NIKATRON

AGRO TEAMCZ

Objednejte si předplatné Agrárního a Potravinářského obzoru vychází společně jako jedny noviny

Vážení čtenáři,
dovolujeme si vám nabídnout předplatné Agrárního obzoru a Potravinářského obzoru.

Dvoje noviny za jednu cenu.

**Cena ročního předplatného:
6 čísel/480 Kč**

Informace, zajímavosti, reportáže, aj.
z celého zemědělsko-potravinářského komplexu uceleně v jedné novině.

Děkujeme za vaši přízeň.

JAK OBJEDNAT?

- 1. na internetu:** www.agriprint.cz
- 2. e-mailem:** obchodni@agriprint.cz
- 3. telefonicky:** 774 774 282
- 4. písemně:** na adrese redakce s uvedením adresy plátce, adresy doručování (pokud je jiná než plátce)

ZPŮSOB ÚHRADY:

Bankovním převodem:

Fio banka, a.s. na účet č.: 2301451648/2010.
V případě potřeby daňového dokladu volejte na číslo 608 300 039 nebo pište na e-mail: ucetni@agriprint.cz nejpozději do 15 dnů od provedení platby předplatného.

V rámci tohoto předplatného sleva 30 % na produkty Agriprint s.r.o.

Objednávkový kupón Agrární a Potravinářský obzor

Název firmy, jméno: .....

Adresa: .....

Adresa pro fakturaci: .....

Tel.: ..... IČO: ..... DIČ: .....

Datum ..... Podpis .....

Wellnerova 134/7, 779 00 Olomouc
tel.: 774 774 282, obchodni@agriprint.cz
www.agriprint.cz

AO-PO 5/2022

Jak publikace objednat: 1. mobil: 774 774 282, 2. e-mailem: obchodni@agriprint.cz

Agrární obzor, noviny pro zemědělství a potravinářství, Redakce: Wellnerova 7, 779 00 Olomouc, Petra Bártlová, Ph.D. tel.: 608 813 413, e-mail: bartlovap@post.cz, Inzerce: Rostislav Papajk, tel.: 774 774 283, e-mail: papajk@agriprint.cz, Předplatné: Libuše Žižková, tel.: 608 300 039, e-mail: ucetni@agriprint.cz, Sazba: Martin Tomašík, tel.: 774 774 281, e-mail: studio@agriprint.cz
Materiály pod značkou -pr- jsou placená reklama. AGRÁRNÍ OBZOR je zaregistrován pod registračním číslem MK ČR E 8186. ISSN 1214 - 1291

Dle
ORIGINÁLNÍ
ODKOLKOVY
RECEPTURY

Odkolek

TRADIČNÍ ČESKÁ

Odkolek
1850
PEKÁRNA

PEČENO Z OVĚŘENÝCH INGREDIENCÍ

Plundrový závin krémový

JEMNÝ ZÁVIN SE SVĚŽÍ MALINOVOU NÁPLNÍ
DLE ORIGINÁLNÍ ODKOLKOVY RECEPTURY

WWW.ODKOLEK.CZ